Alb şi negru

înţepător-vindecător

Încă din Antichitate, muştarul este cunoscut ca plantă binefăcătoare, la început fiind utilizat mai ales ca legumă (frunzele), înlocuind cu succes spanacul. Muştarul negru a intrat în rândul plantelor medicinale doar de câteva secole. El a fost recunoscut ca plantă uleioasă, din el putându-se extrage un ulei folosit la prepararea prăjiturilor, a pastei de muştar, în producţia săpunului sau în industria farmaceutică. Florile de muştar au şi ele o anume „notorietate" apicolă, fiind „vizitate" de albine pentru polen şi nectar.

Seminţele de muştar alb stimulează secreţia gastrică şi normalizează tranzitul intestinal. Boabele muştarului alb au întrebuinţări în tratamentul unor boli ale aparatului digestiv. Boabele uscate sunt un condiment intens picant şi fierbinte, fiind folosite în tratamentul constipaţiilor cronice şi creşterea poftei de mâncare. Trebuie însă avut în vedere faptul că dozajul pentru tratamentul respectiv este necesar să se realizeze numai sub îndrumarea unui specialist.

Seminţele de muştar negru conţin uleiuri, proteine şi săruri minerale. În medicina tradiţională acestea sunt utilizate extern, uscate sau sub formă de făină din boabe uscate. Datorită substanţelor pe care le conţin, ele au acţiune revulsivă, excitantă, diuretică, dar şi carminativă. Cataplasmele pregătite din făină şi apă caldă, aplicate pe locurile dureroase, produc o reacţie superficială cu efect de decongestionare în profunzime a zonei respective. Acestea sunt folosite în tratarea bronşitelor acute, a reumatismului degenerativ, în inflamarea articulaţiilor, precum şi în nevralgie sciatică.

Cina şi meridianele energetice

Alăturarea celor două elemente nu constituie deloc o curiozitate, mai ales dacă ţinem cont de faptul că absolut fiecare clipă a existenţei noastre, fiecare gest, gând, vorbă rostită şi aşa mai departe înseamnă, în fond, o formă sau alta a circulaţiei energiei care curge prin noi, nevăzută.

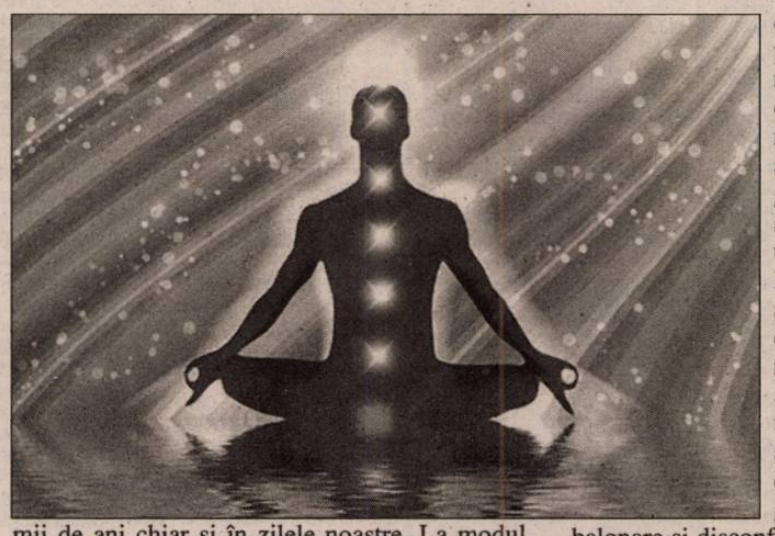

Dacă ar fi să facem o afirmaţie banală, am zice că – deşi nici această energie, nici, să spunem, sănătatea în sine, nici gândurile sau ideile nu le vedem, deşi afirmăm fără reţinere că ele există – energia despre care vorbim înseamnă viaţă. Iar o parte importantă din ea o (pre)luăm din hrana mâncată, ce intră, imediat ce o introducem în gură, în „fabrica" de energie a organismului nostru.

Aceste procese de transformare descrise mai sus într-un mod chiar simplist firește că nu se realizează în orice condiţii, astfel că, nu de puţine ori, (şi) atunci când vine vorba despre alimentaţie aflăm că trebuie să respectăm anumite reguli şi restricţii. Asta, desigur, dacă vrem să fim sănătoşi şi să nu ne periclităm cu bună-ştiinţă echilibrul organismului. Să vedem, de pildă, de ce se spune că nu e bine să mâncăm după ora 7 seara? Ei bine, şi de data aceasta, medicina chineză deţine, în sensul respectiv, un anume secret!

Stresul cotidian, caracteristic societăţilor moderne, dieta „importată" din diverse ţări pe care le luăm drept model, fără a discerne întotdeauna în legătură cu efectele acestui mimetism, dietă bogată în alcool, prăjeli, alimente de tip fast-food (sau, de pildă acel obicei aproape patologic de a ronţăi la film delicioasele, de altfel pop-corn îmbibate cu diverse arome, coloranţi şi potenţiatori de gust – căci, vedeţi, nu se mai vorbeşte, normal, despre „floricelele de porumb" preparate în ceaun!) au numai efecte negative asupra sănătăţii, şi în special asupra funcţionării ficatului. De aceea, pentru a ne „spăla" de toate „relele" dietelor de peste zi, specialiştii recomandă să nu mai punem nimic în gură după ora 19.

Se ştie bine despre medicina tradiţională chineză că a fost întotdeauna o sursă inepuizabilă de terapii şi obiceiuri care îşi găsesc funcţionalitatea de acum mii de ani chiar şi în zilele noastre. La modul general, chinezii nu mănâncă nimic seara, după o anumită oră, iar explicaţia o găsim tot în vechile lor tratate de medicină. Tradiţia spune că energia (numită de ei qi) circulă în corpul nostru prin 12 canale principale, cunoscute şi sub denumirea de meridiane. Fiecărui meridian îi corespunde un interval de 2 ore, timp în care energia în canalul respectiv atinge cota maximă. Potrivit vechilor învăţături chineze şti, digestia este controlată de elementul Pământ, iar organele care aparţin acestui element sunt stomacul şi splina. Pragul maxim de energie în meridianul stomacului este atins între orele 7 şi 9 dimineaţa, iar în canalul splinei energia atinge cota maximă între orele 9 şi 11. Prin urmare, cel mai bine este să mâncăm între orele 7 şi 9 dimineaţa, întrucât energia alocată digestiei este maximă în acest interval.

Desigur, nici respectivul fenomen nu are o evoluţie liniară, astfel că 12 ore mai târziu, energia din aceste meridiane atinge cel mai scăzut nivel, drept pentru care învăţaţii chinezi ne sfătuiesc să nu mai mâncăm după ora 19. Dacă totuşi ne este foame, ideal ar fi să alegem alimente uşor de digerat, precum fructe, legume sau sucuri proaspete. Digestia este în mod normal mai lentă seara, din pricina resurselor scăzute de energie. Dacă pierdem dreapta măsură şi ne dedăm la mese bogate în această parte a zilei, alimentele staţionează mai mult în stomac şi tind să fermenteze, ceea ce duce la formarea de gaze, creează senzaţie de balonare şi disconfort. Ca să facă faţă efortului, organismul efectiv sustrage energia de la alte organe, pentru a susţine digestia. Peste noapte, între orele 23 şi 3 dimineaţa, canalele vezicii biliare şi cel al ficatului ating pragul maxim de energie. Aceste organe au rolul de a curăţa sângele şi de a ne asigura în felul acesta un somn odihnitor. Însă, când mâncăm la ore târzii, energia lor nu mai este centralizată asupra purificării organismului, consecinţele fiind indigestia, insomnia şi senzaţia de oboseală dimineaţa. Mai mult decât atât, pentru că toxinele nu au fost eliminate complet din organism, se stochează la nivelul articulaţiilor, expunându-ne riscului de artrită. Iar demonstraţia în acest sens se poate dezvolta foarte mult, ideea finală fiind însă una singură: încercaţi să nu mai mâncaţi (cel puţin, nu hrană consistentă) după ora 19!

Remedii naturale

„Mi-am pus busuioc în păr..."

Ei bine, doamnelor (ideea e valabilă totuşi şi pentru bărbaţi), versurile binecunoscutului cântec pe care le-am ales drept titlu se pare că nu transmit doar un mesaj afectiv, ci au şi o conotaţie oarecum mai prozaică, referitoare la sănătate. Mai exact, la sănătatea podoabei capilare, element atât de important pentru aspectul nostru fizic. Aceasta, deoarece problemele părului sunt atât de frecvente şi diverse, încât uneori devin subiect de anecdote (a se vedea, domnilor, chelia!). Natura ne oferă însă multiple posibilităţi de a remedia acest neajuns, fără să căutăm şi să apelăm la produse farmaceutice, de obicei, destul de costisitoare.

Aşadar, dacă vă cade părul, puteţi apela la busuioc, dar nu aşa cum spune cântecul, ci preparând acasă un remediu simplu. Mai întâi, punem 100 g de busuioc proaspăt într-un litru de apă rece; ţinem vasul pe foc până când apa dă în clocot, apoi reducem flacăra la minimum şi lăsăm astfel să fiarbă înăbuşit 20 de minute. Filtrăm şi mai adaugăm în ceaiul astfel obţinut încă 45 g de busuioc uscat. Masăm pielea capului, de două-trei ori pe săptămână, cu acest preparat, apoi aplicăm imediat şamponul şi spălăm părul. În funcţie de gravitatea problemei, după 4-5 săptămâni ar trebui ca rezultatele pozitive să înceapă să se facă simţite.

Din păcate, aceeaşi mândreţe de podoabă ne poate provoca şi un alt gen de probleme, care au efecte neplăcute şi pe plan social: mătreaţa. Prin urmare, dacă aveţi mătreaţă, masaţi pielea capului cu un pumn de sare de mare şi spălaţi-vă apoi pe cap, ca de obicei, adică fără a aplica alte proceduri ori preparate. Repetaţi de două-trei ori pe săptămână, până când dispare mătreaţa.

În caz că nu puteţi procura ori nu vă puteţi permite să apelaţi la sarea de mare pe o durată mai îndelungată, aveţi totuşi o alternativă venită tot din... zona culinară. Puneţi la fiert spanac, scurgeţi bine apa, lăsaţi frunzele să se răcească, apoi aplicaţi pe cap cataplasma astfel obţinută. Lăsaţi-o să acţioneze aproximativ zece minute, apoi frecaţi părul ca şi cum l-aţi şampona; la final, clătiţi bine. Acest tratament trebuie urmat câteva zile la rând, până când scăpaţi de mătreaţă.

Când bem apă?

Să nu vă mire afirmaţia următoare: despre aparent banalul act al băutului apei – element absolut vital pentru organismele vegetale şi animale terestre – s-au scris şi se mai pot scrie mii de pagini. Iar pentru a încerca să găsiţi un argument pentru această mare bogăţie de informaţii, vă puteţi gândi la câteva întrebări de bază: De ce bem apă? În care procese şi mecanisme este apa implicată în organismul nostru? Ce fel de apă bem? De ce apă şi nu alt lichid? Ce cantitate? Care sunt efectele abuzului ori carenţei de apă? Dar şi, foarte important, deşi aproape întotdeauna ignorăm acest detaliu esenţial: când anume bem apă?

Pentru că nu putem trăi fără apă, pentru că trebuie să ne asigurăm, aşa cum ne spun specialiştii, cei 2 litri zilnic, o consumăm cu sfinţenie. Dar trebuie să facem aceasta folosind şi raţiunea. Aşadar, care sunt cele mai bune momente ale zilei în care să bem apă?

Primul lucru pe care ar trebui să-l faceţi dimineaţa, imediat ce vă treziţi, este să beţi un pahar cu apă (în unele cure se indică fix 640 ml), deoarece organismul se deshidratează în timpul nopţii.

Apoi, dacă simţiţi nevoia să ronţăiţi ceva, dacă vi s-a făcut brusc poftă sau chiar foame, beţi un pahar cu apă şi aşteptaţi o jumătate de oră! În caz că v-a trecut, înseamnă că era doar o poftă ce nu merită atenţie sau că vă era de fapt sete. Şi e bine să ştim că uneori, când ne e sete, sau mai exact când organismul are nevoie de apă, avem impresia de foame.

Pentru a menţine organismul hidratat şi pentru echilibru, apa trebuie băută pe tot parcursul zilei, în doze rezonabile. Cel mai bine este dacă bem încet. Dacă bem repede, reuşim doar să potolim setea, dar apa se va elimina imediat şi nu vom obţine hidratarea de care este nevoie.

Mai mult, un studiu a evidenţiat faptul că un litru de apă rece băută (nu direct din frigider, dar mai

rece decât la temperatura camerei) vă poate ajuta să ardeţi cu până la 50 de calorii în plus pe zi, asta însemnând 2,5 kg pe an pierdute fără pic de efort. Nu trebuie să beţi toată cantitatea dintr-odată, ci încet, cum am arătat mai sus. Cercetătorii sunt de părere că aceste efecte apar datorită faptului că organismul trebuie, practic, să muncească pentru a încălzi apa înainte s-o prelucreze pentru ca ea să poată circula prin organism.

LUNI - 10 noiembrie

TVR 1
7.00 Telejurnal matinal 9.00-10.00 Reluări 10.30 Discover România 11.30 Serial: „Trandafirii sălbatici" (r) 12.30 În grădina Danei (r) 13.00 Germana... la 1 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 17.10 Se zice că... 18.50 Serial: „Trandafirii sălbatici" 19.45 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Vorbește liber! 22.00 Biziday 22.50 Starea nației 23.50 Magazin UEFA Champions League 2014-2015 0.25 Serial: „Mad Men-Nebunii de pe Madison Avenue" 2.05 Serial: „Împotriva sorții" 3.10-5.35 Reluări.

PRO TV
7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.30 Serial (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Știrile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Amintiri șterse" (Canada, 2005). Cu: David James Elliott 17.00 Știrile ProTv 17.30 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 MasterChef 22.30 Știrile ProTv 23.00 Serial: „Fringe" 0.00 Las Fierbinți (r) 1.00 MasterChef (r) 2.30 Știrile ProTv (r) 3.30 Ce se întâmplă, doctore? (r) 4.00 Serial: „Fringe" (r) 5.00 Serial: „Dădaca" (r) 5.30 La Măruță (r).

Film Now
6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor 23.00 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film: „Omul Zăpezilor" (SUA, 1984). Cu: Lindsay Crouse, Timothy Hutton 3.30 Observator special (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 7.45 Serial: „Soția perfectă" (r) 8.45 Serial: „Povești să mori de râs" 9.45-13.00 Reluări 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Cireașa de pe tort (r) 15.30 Serial: „O familie de polițiști" 16.30 Focus 17.00 Secretele magiei 17.30 Serial: „Soția perfectă" (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Iubiri Secrete 20.30 Film: „A doua cădere a Constantinopolului" (România, 1994) 22.30 Cusurgiii 23.00 Click! 0.00 Serial: „Hawaii 5.0" 1.00 Film: „Menajera" (SUA, 2000). Cu: Regina Taylor 3.00-6.00 Reluări.

acasă
6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea". Cu: Christian Bach 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-5.15 Reluări.

TVR 2
7.45 Cartea cea de toate zilele 8.00 Rezistența prin cultură (r) 8.30 Pescar hoinar (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: Maroc — Fața ascunsă a paradisului 10.00 Ieri-Azi-Măine (r) 10.55 Comoara pierdută 11.10 Film (r) 13.00 Concerte Concursul Enescu 2014 14.00 Doc.: „Uimitoarea lume a plantelor" 14.30 Cultura minorităților 15.00 Memorial '90 (r) 16.00 Ieri-Azi-Măine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Replay 20.10 Teleplay muzical: „Secunda doi" 22.00 Ora de știri 23.10 Filmul de artă: „Călugărița" (Franța, 1966). Cu: Anna Karina 1.40-3.30 Reluări 4.15 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager.

PRO CINEMA
8.00 Acasă în bucătărie (r) 9.00 Doamne de poveste (r) 10.00 Promotor (r) 10.30 Serial: „X-Men" 11.00 Serial: „Lara" (r) 12.15 Serial: „Gusturi de milioane" 13.15 La Măruță (r) 14.45 Serial: „Lara" 15.45-16.45 Reluări 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Tanti Florica" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Granița cu iubirea" (SUA, 2005). Cu: Kuno Backer, Danielle Camastra 0.15 Serial: „Anticamera" 1.15-3.00 Reluări 3.45 Lumea Pro Cinema 4.15 Cine A.M.

MARȚI - 11 noiembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea nației (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Trandafirii sălbatici" (r) 12.20 Discover România 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 EURO polis 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 17.10 Se zice că... 18.50 Serial: „Trandafirii sălbatici" 19.45 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Vorbește liber! 22.00 Biziday 22.50 Starea nației 23.50 Rezumatele UEFA Champions League 0.25 Serial: „Mad Men-Nebunii de pe Madison Avenue" 2.05 Serial: „Împotriva sorții" 3.10-5.35 Reluări.

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Știrile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Căsnicia, o afacere perfectă" (Canada, 2006). Cu: Jamie Luner, William R. Moses 17.00 Știrile ProTv 17.30 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 MasterChef 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Fringe" 0.00-5.30 Reuări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Dansează printre stele 0.00 Un Show Păcătos 1.30 Observator special (r) 2.00 Film: „Unde a dispărut Cristina" (SUA, 1993). Cu: John Stamos, Kim Delaney, Robert Carradine 4.00 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 7.45 Serial: „Soția perfectă" 8.45 Film (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Răzi și câștigi (r) 11.45 Cusurgiii (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Trăsniții (r) 14.00 Focus 14.30 Cireașa de pe tort (r) 15.30 Serial: „O familie de polițiști" 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soția perfectă" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Iubiri Secrete 20.30 Adevărul despre România 21.30 Epic Show 22.30 Cusurgiii 23.00 Click! 0.00 Serial: „Hawaii 5.0" (ultimul ep.) 1.00 Film: „Iubire din trecut" (SUA, 2000) 3.00-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00 Teleshopping 8.00 Istorii încălcite (r) 8.30 Credință și celebritate (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: Sardinia — Oameni și cai 10.00-11.10 Reluări 13.00 Concerte Concursul Enescu 2014 14.00 Doc.: „Uimitoarea lume a plantelor" 14.30 Cultura minorităților 15.00 Arte, carte și capricii (r) 16.00 Ieri-Azi-Măine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Documentar 360º — GEO (r) 20.10 D'ale lu' Mitică (r) 21.00 Destine ca-n filme 22.00 Ora de știri 23.00 Drumul lui Leșe (r) 0.10 Serial: „Zeul războiului" 1.25 Jurnal de front (r) 2.00-6.00 Reluări.

8.30 Serial: „Secretul tinereții" (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial: „Ironman" 11.30 Serial: „Lara" (r) 12.30 Serial: „Gusturi de milioane" 13.30 La Măruță (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial: „La Bloc" (r) 17.00 Serial: „Norm încurcă-lume" (ultimul ep.) 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Tanti Florica" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Bonneville" (SUA, 2006). Cu: Jessica Lange, Kathy Bates 0.00 Serial: „Anticamera" 1.00-2.30 Reluări 3.15 Lumea Pro Cinema 3.45 Cine A.M.

MIERCURI - 12 noiembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea nației (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.15 Serial: „Trandafirii sălbatici" (r) 12.30 Europa mea (r) 13.00 Opre Roma 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Convicțiuri 17.10 Se zice că... 18.50 Serial: „Trandafirii sălbatici" 19.45 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Vorbește liber! 22.00 Biziday 22.50 Starea nației 23.00 Descoperă Europa ta! (r) 0.25 Serial: „Mad Men-Nebunii de pe Madison Avenue" 2.05 Serial: „Împotriva sorții" 3.10-5.35 Reluări.

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Știrile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Autostrada destinelor" (Canada, 2006). Cu: Kathleen Robertson, Andrea Roth, Noah Bernett, Linden Ashby 17.00 Știrile ProTv 17.30 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 Visuri la cheie 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Fringe" 0.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 SRC: Fun Factory 22.00 X Factor (r) 0.00 Un Show Păcătos 1.30 Observator special (r) 2.30 Film: „Hotel Paradiso" (M. Britanie, 1999). Cu: Adrian Edmondson.

7.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 7.45 Serial: „Soția perfectă" 8.45 Serial (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Răzi și câștigi (r) 11.45 Cusurgiii (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Răzi și câștigi (r) 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Cireașa de pe tort (r) 15.30 Serial: „O familie de polițiști" 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soția perfectă" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Cronica Cârcotașilor 22.30 Cusurgiii 23.00 Click! 0.00 Film: „Viața lui Arnold" (SUA, 2005) 2.00-5.00 Reluări 5.30 Serial: „Danni Lowinski" 6.00 Răzi și câștigi (r).

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00 Teleshopping 8.00 Citește românește! (r) 8.30 Europa 360º (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: Letiția și lupii 10.00-12.00 Reluări 13.00 Concerte Concursul Enescu 2014 14.00 Doc.: „Uimitoarea lume a plantelor" 14.30 Cultura minorităților 15.00 Drumul lui Leșe (r) 16.00 Ieri-Azi-Măine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Documentar 360º — GEO (r) 20.10 Telecinemateca: „Un detectiv curios" (SUA, 1976). Cu: Michael Caine 22.00 Ora de știri 23.00 Noapte indigo 0.10 Serial: „Zeul războiului" 1.25-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager.

8.30 Serial: „Gusturi de milioane" (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial: „Ironman" 11.30-13.30 Reluări 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial: „La Bloc" (r) 17.00 Serial: „Baby Boom" (ep.1, 2) 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Tanti Florica" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Un million de probleme" (coprod., 2006). Cu: Maria del Mar, Joe Lando 0.00 Serial: „Anticamera" 1.00 Film: „Un milion de probleme" (r) 2.30 Lumea Pro Cinema 3.00 Cine A.M.

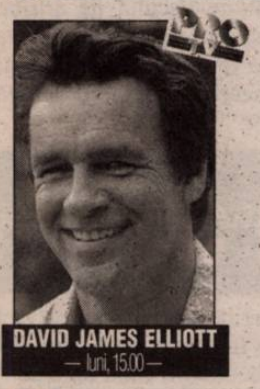

DAVID JAMES ELLIOTT
— luni, 15.00 —

JENNIFER LOVE HEWITT
— duminică, 0.10 —

JOHN STAMOS
— marți, 2.00 —

CHRISTIAN BACH
— luni-duminică, 22.00 —

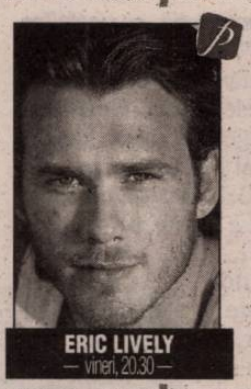

ERIC LIVELY
— vineri, 20.30 —

OLIVIA WILLIAMS
— sâmbătă, 22.15 —

MICHAEL CAINE
— miercuri, 20.10 —

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI - 13 noiembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea nației (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Trandafirii sălbatici" (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 De joi până joi 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 17.00 Interes general 18.00 Lozul cel mare 18.50 Serial: „Trandafirii sălbatici" 19.45 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Vorbește liber! 22.00 Biziday 22.50 Starea nației 23.50 Mașini, teste și verdicte 0.25 Serial: „Mad Men-Nebunii de pe Madison Avenue" 2.05 Serial: „Împotriva sorții" 3.10-5.35 Reluări.

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Știrile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Totul pentru fetele mele" (SUA, 2007). Cu: Gabrielle Union, Idris Elba, Louis Gossett Jr. 17.00 Știrile ProTv 17.30 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 Las Fierbinți (ultimul episod) 21.30 Film: „Ieglunea" (SUA, 2010) 23.30 Știrile ProTv 0.05 Serial: „Fringe" 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Next Star 23.30 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film: „Geniștii" (SUA, 1998). Cu: Dolph Lundgren 3.30 Observator special (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 7.45 Serial: „Soția perfectă" 8.45 Film (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Răzi și câștigi (r) 11.45 Cusurgiii (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Trăsniții (r) 14.00 Focus 14.30 Cireașa de pe tort (r) 15.30 Serial: „O familie de polițiști" 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soția perfectă" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Anihilare totală" (coprod., 2004) 22.30 Cusurgiii 23.00 Click! 0.00 Serial: „Hawaii 5.0" 1.00 Film: „Casa de alături" (Canada, 2006). Cu: Lara Flynn Boyle 2.00-5.00 Reluări 5.30 Serial: „Danni Lowinski" 6.00 Răzi și câștigi (r).

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00 Teleshopping 8.00 Jurnal de front (r) 8.30 Natură și aventură (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: Islanda — Viața în apropierea vulcanilor 10.00 Ieri-Azi-Măine (r) 11.10 Ferma (r) 12.00 Mistere și conspirații (r) 13.00 Concerte Concursul Enescu 2014 14.00 Doc.: „Uimitoarea lume a plantelor" 14.30 Cultura minorităților 15.00 Noapte indigo (r) 16.00 Ieri-Azi-Măine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Documentar 360º — GEO (r) 20.10 Hai — Hui 22.00 Ora de știri 23.00 Omul cu chitara 0.10 Serial: „Zeul războiului" 1.25-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager.

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial: „Ironman" 11.30 Serial: „Lara" (r) 12.30 Serial: „Baby Boom" (r) 13.30 La Măruță (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial: „La Bloc" (r) 17.00 Serial: „Baby Boom" 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Tanti Florica" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Sânge pentru aur" (SUA, 1993). Cu: Bruce Penhall, Mark Barriere, Suzi Simpson 0.00 Serial: „Anticamera" 1.00 Film (r) 2.30 Lumea Pro Cinema 3.00 Cine A.M.

VINERI - 14 noiembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea nației (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Trandafirii sălbatici" (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Finanțe și afaceri 13.30 M.A.I. aproape de tine 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Oameni ca noi 16.00 Parlamentul României 17.00 Zon@ 17.30 Europa mea 18.00 Mașini, teste și verdicte (r) 18.50 Serial: „Trandafirii sălbatici" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Studio Fotbal 21.40 Fotbal: România — Irlanda de Nord 0.30 Rezumate 1.20 Film: „Călătorie spre centrul Pământului" (SUA, 2008). Cu: Greg Evigan, Dedee Pfeiffer 2.45 Serial: „Împotriva sorții" 3.50-5.35 Reluări.

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Știrile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Scandalul majoretelor" (SUA, 2008) 17.00 Știrile ProTv 17.30 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 Vocea României 23.30 Film: „O fiică nouă" (SUA, 2009). Cu: Kevin Costner, Ivana Baquero, Samantha Mathis 1.30-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 X Factor 23.15 Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor (r) 1.00 Observator (r) 2.00 Film: „Moștenirea lui Fletch" (SUA, 1989). Cu: Chevy Chase 4.00 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 7.45 Serial: „Soția perfectă" 8.45 Film (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Răzi și câștigi (r) 11.45 Cusurgiii (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Camera de râs: Pranksters 14.00 Focus 14.30 Cireașa de pe tort (r) 15.30 Serial: „O familie de polițiști" 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soția perfectă" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Alaska, ultima frontieră" (SUA, 2008). Cu: Eric Lively 22.30 Trăsniții 23.00 Serial: „Undercover" 0.00 Serial: „O familie de polițiști" 1.00 Serial: „Imperiul" 2.00-5.30 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00 Teleshopping 8.00 Negustorii de ocazii (r) 8.30 Natură și sănătate (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: India — Cantina școlară 10.00-11.10 Reluări 13.00 Concerte Concursul Enescu 2014 14.00 Doc.: „Uimitoarea lume a plantelor" 14.30 Cultura minorităților 15.00 Omul cu chitara (r) 16.00 Ieri-Azi-Măine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Comoara pierdută 19.30 Citește românește! (r) 20.10 Film: „Asasinul-Unicorn" (SUA, 1999, partea I). Cu: Kevin Anderson 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „SS: Portretul răului" (SUA, 1985) 1.40-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager.

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial: „Ironmen" 11.30 Serial: „Lara" (r) 12.30 Serial: „Baby Boom" (r) 13.30 La Măruță (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Baby Boom" 18.00 Serial: „Seinfeld" 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film: „Spânzurătoarea" (SUA, 2000). Cu: Lou Diamond Phillips, Madchen Amick 22.00 Serviciul Român de Comedie 23.00 Serial: „Dinastia Tudorilor" 0.00-2.15 Reluări 3.00 Lumea Pro Cinema 3.30 Cine A.M.

SÂMBĂTĂ - 15 noiembrie

7.10 Odiseea inuiților 8.00 Serial: „Micul Dracula" 9.00 Serial: „Aventurile tânărului Hercule" 10.10 Film: „Călătorie magică în Africa" (Spania, 2010) 12.00-12.30 Reluări 13.00 Ciocnirea civilizațiilor 14.00 Telejurnal 14.30 Lumea azi 15.00 Ora regelui 15.55 Rugby: Romania — Japonia 18.00 Exclusiv în România 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.00 Gala umorului 22.00 Adio, tovarăși! 23.00 Profesioniștii 0.10 Film: „Defendor: un erou fără egal" (coprod., 2009). Cu: Woody Harrelson, Sandra Oh 1.55 Serial: „Împotriva sorții" 3.00-5.35 Reluări.

6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătrați" 7.00 Știrile Pro Tv 10.00 I like IT 10.30 Ce se întâmplă, doctore? 11.00 Visuri la cheie (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.30 MasterChef (r) 15.30 Vocea României (r) 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „2012" (SUA, 2009). Cu: John Cusack, Thandie Newton 23.45 Film: „Legea puterii" (SUA, 2008). Cu: Stephen Dorff, Marisol Nichols, Vincent Miller 1.30-5.30 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Dansează printre stele (r) 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Mireasă pentru fiul meu 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Te cunosc de undeva! All Stars 0.00 Film: „Ned Kelly" (SUA, 2003). Cu: Orlando Bloom, Heath Ledger 2.30 Observator (r) 3.30 Film: „Atentat în parcul de distracții" (SUA, 1977). Cu: Henry Fonda, Helen Hunt, Steve Guttenberg.

6.30 Răzi și câștigi (r) 7.20 Serial: „Trăsniții din Queens" 7.50 Serial: „Soția perfectă" 9.00 Casa: construcție și design 10.20 Secrete de Stil 10.50 Levintza prezintă 11.20 Click! Poftă bună! 11.50 Film: „Iubind-o pe Leah" (SUA, 2009) 13.50 Serial: „Avocați în Las Vegas" 15.50 Schimb de mame 18.00 Focus 19.00 Jurnalul unui burlac 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Marea mahmureală" (SUA, 2009). Cu: Bradley Cooper, Zach Galifianakis 22.30 Trăsniții 23.00 Film: „Adopția" (SUA, 1999). Cu: Sherry Stringfield, Elizabeth Pena 1.00-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.15-9.00 Reluări 9.30 Credință și celebritate 10.00 Serial: „Viața dublă a lui Eddie McDowd" 11.00 Master Class Mariana Nicolesco 12.00 Rezistența prin cultură 12.30 Citește românește! 13.00 Negustorii de ocazii 13.30 Istorii încălcite 14.10 Film: „Monte Carlo" (partea a II-a) 16.00 Memorial '90 17.00 Popasuri folclorice 18.00 Telejurnal 18.30 5 x 5 minute de istorie 19.00 Arte, carte și capricii 20.10 Film: „Asasinul-Unicorn" (partea a II-a) 22.10 Film: „Jefferson la Paris" (SUA, 1995). Cu: Nick Nolte, Greta Scacchi 0.35-6.00 Reluări.

8.00 Acasă în bucătărie (r) 9.00 Doamne de poveste (r) 10.00 Serial: „Ironman" (r) 10.30 Serial: „Lara" (r) 11.30 Acasa în bucătărie 12.30 Doamne de poveste 13.30 La Măruță (r) 15.00 Serial: „Baby Boom" (r) 16.00 Serial: „Lara" 17.00 Serial: „La Bloc" 18.00 Serviciul român de comedie (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film: „Un comisar acuză" (România, 1973) 22.15 Film: „O viață în imagini" (UK, 2004). Cu: Olivia Williams, Anna Massey 0.15 Serial: „Anticamera" 1.15-2.45 Reluări 3.30 Lumea Pro Cinema 4.00 Cine A.M.

DUMINICĂ - 16 noiembrie

7.00 Lumea și noi (r) 7.30 Universul credinței 9.30 În grădina Danei 10.00 În grădina Danei 10.35 Viața satului 13.00 Foc încrucișat: Retrospectiva săptămânii 14.00 Telejurnal 15.30 Politică și delicatețuri 16.00 Dosar România (r) 17.00 Program special 17.30 Telejurnal 18.00 Lozul cel mare 18.35 Scrisori pentru Președinte (II) 19.35 Așa-i românul! 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 20.55 Ediție specială 0.10 Film: „Cel mai scurt drum spre fericire" (SUA, 2003). Cu: Alec Baldwin, Jennifer Love Hewitt 2.00 Serial: „Împotriva sorții" 3.05-5.35 Reluări.

6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătrați" 7.00 Știrile Pro Tv 10.00 După 20 de ani 11.00 Film: „În căutarea semnelor: Tărâmul întunericului" (SUA, 2007) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 Apropo Tv 14.00 MasterChef (r) 16.00 Film: „Robosapiens" (SUA, 2013). Cu: Kim Coates, Penelope Ann Miller 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Percy Jackson și Olimpienii: Hoțul Fulgerului" (coprod., 2010) 22.45 Film: „Omen: Profeția" (SUA, 2006) 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Serial: „Mr. Bean" (r) 9.30 Te cunosc de undeva! (r) 13.00 Observator 13.15 Next Star (r) 16.00 Observator 16.15 Super-Bingo Metropolis 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Film: „Propunere indecentă" (SUA, 1993). Cu: Demi Moore 23.15 Film 2.00 Film: „Ultimul glonț" (SUA, 2012). Cu: Dolph Lundgren, Cuba Gooding Jr., Billy Murray 1.00 Film (r) 3.00 Observator (r) 3.45 Film: „Zile de teroare" (SUA, 2003).

6.30 Click! Poftă bună! (r) 6.50 Teleshopping 7.20 Serial: „Trăsniții din Queens" 8.30 Serial: „Un nou început" 9.40 Teleshopping 10.20 Serial: „Un nou început" 11.20 Doc.: „Lecții de supraviețuire" 12.20 Adevărul despre România (r) 13.20 Playtech 13.50 Secretele magiei 14.50 Epic Show 15.50 Cronica Cârcotașilor (r) 18.00 Focus 19.00 Știrile Times New Roman 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Schimb de mame 22.30 Trăsniții 23.30 Film: „Frecvențe stranii 3" (SUA, 2001) 1.30 Serial: „Soția perfectă" 2.30-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00 Cartea cea de toate zilele (r) 8.00 Popasuri folclorice (r) 9.00 Ferma 10.00 Serial: „Viața dublă a lui Eddie McDowd" 11.00 Master Class Mariana Nicolesco 12.00 Pescar hoinar 12.30 Jurnal de front 13.00 Natură și aventură 13.30 Natura și sănătate 14.10 Film: „Secvențe" (România, 1982) 16.00 Mistere și conspirații 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Telejurnal 18.30 Drumul lui Leșe 19.30 Europa 360º 20.10 Film: „Dragoste la zero grade" (România, 1964) 22.10 Film: „Principii de viață" (România, 2010) 23.45-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager 6.00 Documentar (r).

8.45 Acasă în bucătărie (r) 9.45 Doamne de poveste (r) 10.45 Descoperă România (r) 11.15 Serial (r) 12.15 Acasă în bucătărie (r) 13.15 ProMotor (r) 13.45 Doamne de poveste (r) 14.45 Serial: „Lara" 15.45 Serial (r) 16.45 Film (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film: „Accident" (România, 1976) 22.00 Film: „Pe urmele vinovatului" (coprod., 2006). Cu: Tom Selleck, Viola Davis 0.00 Serial: „Anticamera" 1.00 Film (r) 2.30 Lumea Pro Cinema 3.00 Cine A.M.

Integramă de **M. ALBU**

Conotaţii

FĂCUTE DIN MERS / FEMEIE DE SUCCES		OPRIT DIN ARDERE / ACOPERIRI CU VAR		A SE HOLBA / TULPINĂ DE MIRT!		ÎN PALTON! / A SPOI VASELE		ATAC DE TÂLHAR / AXE LA ROŢI		DIVINITĂŢI PĂGÂNE / CEREMONIAL
DĂ GĂURI CU BORMAŞINA / MICĂ PIESĂ DE ŞAH							A SE RUŞINA DE CEVA / VĂITĂRI			
				VITE DIN TIBET / A SE LUNGI PE PAT					ŢEŢE! / MELODII LA OPERĂ	
PERICOL ASUMAT / RĂSUCIT LA TORS					ALUAT DE PÂINE / MONEDA NOASTRĂ					ARMATELE AERULUI
			PĂSĂRI CA EREŢII / GURA FLUVIULUI					BOT DE PORC / MEŞTER ÎN CUPRU		
	ZÂNE RELE / A CÂNTA GREIERII					CREDULI / ÎNTINS LA ORIZONTALĂ				
		ATELIERE CU USTENSILE / A PIEPTRUI O STRADĂ								JURNAL TIPĂRIT
SETE! / CAPABILĂ / MĂCINAT LA MOARĂ					A BRĂZDA TERENUL / CAP DE SITAR!				ÎN BAZĂ! / ACID GENETIC	
				TRATAŢII CU RESPECT / ÎN BRAD!						
DEFECŢIUNI LA MAŞINI / ANIMAL FIOROS							A SUFLA BRIZA			
					CONCURS DE CAVALERI					

Sfaturi practice

Guzmania

Genul *Guzmania* include circa 120 de specii, originare din zonele calde şi umede din sudul SUA şi nordvestul Americii de Sud şi din Indiile de Vest.

Cea mai cunoscută specie este *Guzmania lingulata.* Planta formează o rozetă de frunze cu aspect de pâlnie, cu diametrul de până la 45 cm.

Frunzele, linear-lanceolate, sunt de un verde deschis, striate uneori cu alb-verzui, uşor curbate. Florile tubuloase, lungi de 4-5 centimetri, albe sau crem, sunt înconjurate de frunzuliţe roz, roşii, galbene sau portocalii. Sunt grupate în inflorescenţe alungite ce pornesc din mijlocul rozetei şi ating o înălţime de 30-45 cm.

Pentru îngrijirea plantelor este necesar să menţinem temperaturi de 20-28ºC în timpul sezonului cald şi de minimum 16ºC iarna. Pământul trebuie să fie permanent reavăn. Este recomandată, de asemenea, pulverizarea repetată a plantelor pentru asigurarea unei umidităţi atmosferice ridicate, de 80-85%.

Pe tot parcursul sezonului cald se fac fertilizări lunare cu îngrăşăminte minerale aplicate sub formă de soluţii cu concentraţia de 0,05-0,1%. *(D.M.)*

PERSPICACITATE

Încercaţi să rezolvaţi labirintul.

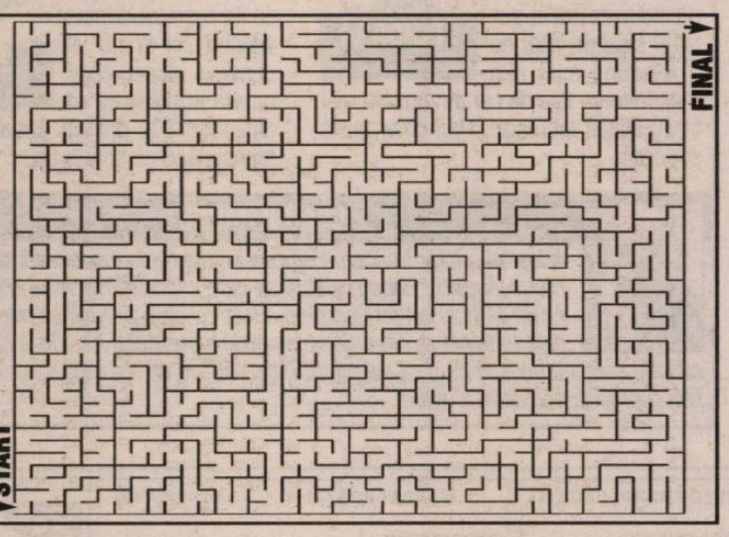

SOLUŢIA INTEGRAMEI „MIXTURI”:
M - L - S - D - D - N - MAGISTRATURA - MANCAU - ROIT - CITI - GREA - TI - CEAINARII - V - CAL - CALA - ASI - A - ION - ITARI - RS - FES - AMNAR - INITIA - BAMA - ARET - PLAI - ET - OTET - GRINZI - SPOROVAI - MIE.

Soluţia «SUDOKU» — jocul săptămânii 44

3	8	9	1	5	7	6	4	2
7	6	1	4	9	2	3	8	5
2	5	4	6	8	3	9	7	1
1	9	2	5	4	6	8	3	7
8	3	7	2	1	9	4	5	6
5	4	6	3	7	8	2	1	9
4	7	3	9	2	1	5	6	8
6	2	8	7	3	5	1	9	4
9	1	5	8	6	4	7	2	3

Umor

Purcelușul isteric se duce la un bar.
– Primiţi şi comenzi?
– Da, bineînţeles.
– Culcat!

– Alo? 112?
– Da!
– Ajutor! A intrat o pisică în casă!
– Şi... pentru asta apelezi numărul de urgenţă, puştiule?
– Nu sunt puşti! Sunt papagalul Coco şi vorbesc în numele hamsterului Rocky şi al peştişorului Ovi.

Bulă completează o fişă personală pentru angajare. La data naşterii trece 15 august.
– În ce an? întreabă functionara de la oficiul forţelor de muncă.
– În fiecare an!

Verificaţi-vă cunoştinţele!

Copiii

1. Ce zeiţă primitivă din mitologia mongolă avea în grijă copiii lumii?
2. Ce sfânt al Bisericii Catolice este considerat ocrotitor al copiilor?
3. Ce sfânt al Bisericii Ortodoxe este considerat principalul ocrotitor al copiilor?
4. Ce prozatoare contemporană din ţara noastră a publicat, în 2005, romanul „Cruciada copiilor”?
5. Ce compozitor francez este autorul suitei pentru pian „Jocuri de copii”?
6. Ce pictor român a realizat tabloul „Copil în roşu citind”?
7. Cine a realizat filmul „Copii de închiriat” („Rent a Kid”)?

Răspunsurile pentru numărul trecut

1) În mitologia românească „Zburătorul” era un tânăr şi frumos bărbat brun, care vine în zbor noaptea, intrând pe fereastră ori pe horn la fecioarele tinere, chinuindu-le cu sărutările şi dragostea lui. Exista credinţa că este produsul unei mari iubiri cu obstacole neobişnuite. 2) Eroul din mitologia greacă se numea Icar. 3) „Fântâna lui Manole” se află la Curtea de Argeş sub dealul pe care se înalţă vestita mănăstire. 4) „Statuia Aviatorilor” din Bucureşti a fost realizată de Lidia Kotzebue şi Iosif Fekete. 5) Romanul „Zbor de noapte” a fost scris de prozatorul Antoine de Saint-Exupéry (1900-1944). 6) Muzica operei „Olandezul zburător” aparţine compozitorului german Richard Wagner (1813-1883). 7) Filmul „Zbor de noapte spre Moscova” a fost realizat de regizorul Henri Verneuil.

Iaşi; *Dan Voicu,* Turnu Măgurele; *Cornel Stamatescu,* Piteşti; *Ion Cristea,* Curtea de Argeş; *Dan Vasilescu,* Oradea; *Radu-Andrei Ciobanu* şi *Cristian Zamfirescu,* Bucureşti.

◆ **5 răspunsuri corecte:** *Ileana Popa,* Baia Mare; *Cristina Voiculescu,* Iaşi; *Ioana Costea,* Piteşti; *Corina Mateescu,* Ploieşti; *Viorica Simionescu,* Arad; *Rodica Ioan,* Bucureşti; *Ion Mardare,* Vâlcea; *Vasile Stan,* Urziceni; *Mihai Ionescu,* Arad; *Viorel Coman,* Bucureşti.

✉ ***CRISTINA VOICULESCU, Iaşi.*** Ne pare foarte rău, dar nu publicăm versuri. Fie ele şi parodii. Încercaţi la o revistă literară!

✉ ***ION CRISTEA, Curtea de Argeş.*** Am mai scris despre minunatele biserici din oraşul dumneavoastră. Vom reveni totuşi asupra unora, dată fiind importanţa lor istorică şi extraordinara lor frumuseţe! *(Irina Stoica)*

Poşta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Soarele” am primit:

◆ **7 răspunsuri corecte:** *Florentina Gorea,* Topliţa; *Mioara Popa,* Iaşi; *Elena Ispas,* Piatra Neamţ; *Andreea-Mădălina Iorga,* Piteşti; *Luminiţa Popescu,* Bucureşti; *Monica Vlad,* Timişoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Ing. Mihai Călcăianu* şi *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Prof. Ion Cioran,* Slobozia; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuş-Bihor; *Prof. Marin Ştefan,* Şimleul Silvaniei şi *Mihai Waspusch,* Bucureşti.

◆ **6 răspunsuri corecte:** *Daniela Nicolae* şi *Raluca Petrescu,* Iaşi; *Viorica Cernea,* Arad; *Ilinca Simionescu,* Ploieşti; *Ioana Teodorescu,* Bucureşti; *Matei Bărbulescu* şi *Florin Mateescu,*

Comorile noastre

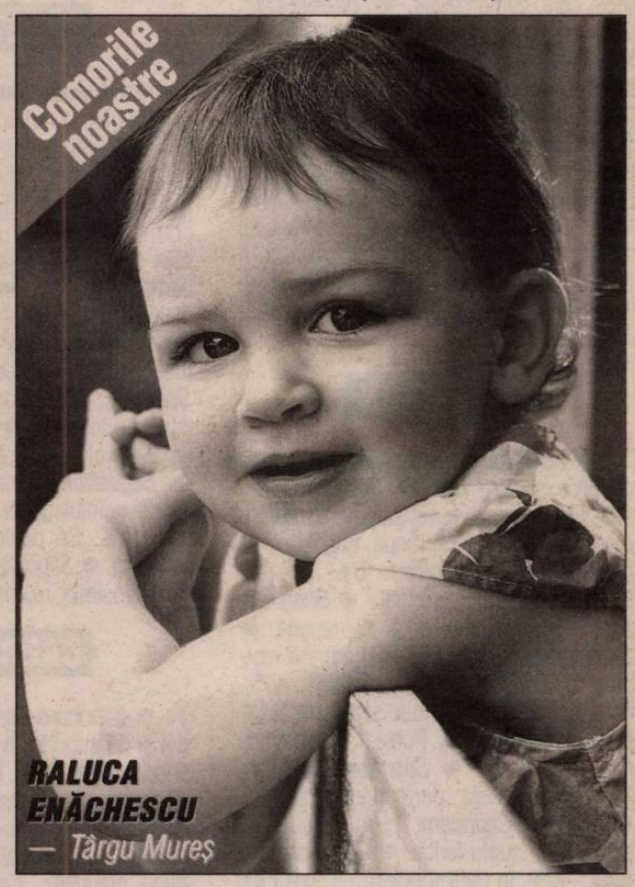

RALUCA ENĂCHESCU
— Târgu Mureş

CRONICA TV

Ghici cine vine la cină?

După ce a părăsit postul Prima TV, pentru Antena 1, unde a participat la show-ul pentru copii *Junior Chef,* maestrul bucătar Horia Vîrlan a revenit, continuând să participe la emisiunea *Cireaşa de pe tort.* Şi bine a făcut, pentru că e urmărită cu interes. Am vizionat-o deseori cu plăcere, alteori am schimbat canalul pentru că m-a iritat atitudinea unor invitaţi.

A fost o vreme în care aceştia erau aleşi deseori din rândul unor personalităţi culturale — actori, cântăreţi consacraţi, inclusiv din domeniul muzicii clasice — care, dincolo de bunele maniere pe care le afişau şi de dialogurile spirituale, ne ofereau mici spectacole de înaltă calitate. Cu timpul, au fost alese cu precădere personaje „exotice”, în special „vedete” din lumea muzicală ori fete frumoase care au devenit „celebre” în emisiuni de can-can sau în urma unor scandaluri provocate în cercurile mondene şi în viaţa privată, intens mediatizate de tabloide şi în emisiuni din genul amintit. Probabil dau bine la rating şi în acest caz ce să mai zici... Numai că unele dintre aceste personaje îşi dau în petec ori printr-un comportament indecent, ori printr-un limbaj agramat şi vulgar.

Vineri, 31 octombrie, am urmărit o emisiune în reluare în care amfitrion şi bucătar a fost tânărul Şerban

Copoţ, iar invitaţi, Andreea Tonciu, de „profesie” petrecăreaţă, Ştefan Stan şi Tili Niculae, cântăreţi...

Andreea Tonciu a fost invitată la multe „cireşe de pe tort” pentru că realizatorii emisiunii consideră că dă bine pe micul ecran: e o brunetă focoasă care râde mai tot timpul, îşi provoacă asistenţa, o sfidează, torpilând-o cu acuze, bârfe pe care la un moment dat le dezminte cu un surâs candid, spunând că totul a fost un joc. O glumă. E plină de viaţă, face tot felul de năzbâtii, dansează din buric... Un personaj smuls mediatic din obscuritate care tinde spre manifestări, deseori exacerbate, dinamizate de temperamentul ei impetuos şi jemanfişist.

Trecem peste descrierea atmosferei din timpul mesei — în care şi-au croit cale penibilul şi ridicolul — şi reproducem câteva dintre perlele scoase pe gură de invitaţi, în timpul deplasării cu limizina şi după ce au ajuns la destinaţie: „Mă dau jos, m-apucă dracii”; „Să mor io, când se dă drumul la cameră trebuie să mă transform”; „Băăă!!!, ce, eşti nebun?”. Au fost emise şi alte fraze pe care nu putem să le reproducem. Nu e prima oară când suntem stânjeniţi de limbajul vulgar. Păcat de emisiune, care e una dintre cele mai agreabile şi în acelaşi timp folositoare pentru gastronomi.

La sfârşit, s-a anunţat o alta, cea mai recentă, programată în aceeaşi zi. Mă gândeam, profund, ca personajul din Hamangia, că petele lăsate în emisiune vor fi scoase peste câteva ore de un amfitrion şi de invitaţi de vază care să poarte dialoguri spirituale, nicidecum academice. Ţi-ai găsit! A fost anunţată Nicoleta Luciu, bucătăreasă şi gazdă, gata să-i primească pe Liviu Vârciu, Gabriel Coveşeanu şi pe Xonia la un meniu libanez pregătit — nuuuu, nu de ea, ci de un specialist în preparate orientale. Între gustări, ca să destindă atmosfera, gazda a dansat şi ea din buric... *(Dorin Măran)*

Câteva cuvinte despre

RELAŢIILE ÎN PROCENTE 2

Continuăm ilustrarea scurtului ghid în procente a şanselor de fericire dintre zodiile horoscopului european, prezentat succint. Nu uităm să vă amintim însă că astrele predispun şi doar omul dispune...

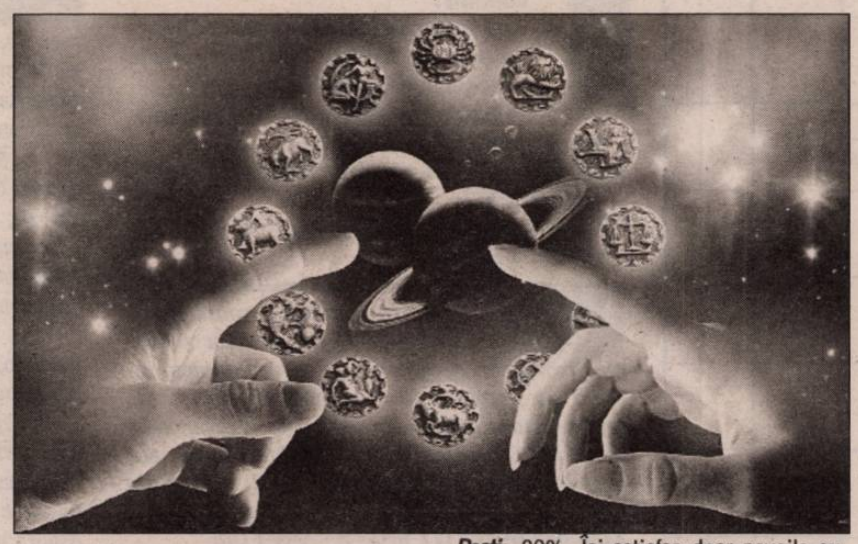

BALANŢĂ

● ***Balanţă-Berbec:*** 55%. Se pot ivi momente de ceartă. ● ***Balanţă-Taur:*** 40%. Au în comun doar gustul pentru frumos. ● ***Balanţă-Gemeni:*** 95%. Toate premisele unei înţelegeri ideale. ● ***Balanţă-Rac:*** 10%. Este de preferat să nu se insiste într-o relaţie deja compromisă. ● ***Balanţă-Leu:*** 20%. Îi uneşte doar gustul pentru artă. ● ***Balanţă-Fecioară:*** 30%. Nu uitaţi: Fecioara critică tot ce mişcă! ● ***Balanţă-Balanţă:*** 35%. Sunteţi mult prea nehotărâţi. ● ***Balanţă-Scorpion:*** 30%. Ceva cam greu de amestecat... ● ***Balanţă-Săgetător:*** 90%. Combinaţie excelentă. ● ***Balanţă-Capricorn:*** 35%. Vă veţi plictisi prea repede. ● ***Balanţă-Vărsător:*** 60%. O dragoste ca-n Rai şi doar atât. ● ***Balanţă-Peşti:*** 25%. Zăpăceală, sentimente contradictorii şi nesiguranţă.

SCORPION

● ***Scorpion-Berbec:*** 70%. Se admiră reciproc şi doar atât. ● ***Scorpion-Taur:*** 90%. Mari şanse de reuşită. ● ***Scorpion-Gemeni:*** 15%. E aproape imposibil să meargă. ● ***Scorpion-Rac:*** 5%. Tensiuni înalte, deşi se înţeleg intuitiv. ● ***Scorpion-Leu:*** 45%. Puţine şanse de reuşită. ● ***Scorpion-Fecioară:*** 65%. Îşi admiră reciproc calităţile. ● ***Scorpion-Balanţă:*** 45%. Relaţii bune de convieţuire şi atât. ● ***Scorpion-Scorpion:*** 55%. Poate fi ori excepţional, ori exploziv. ● ***Scorpion-Săgetător:*** 20%. Vor exista permanent conflicte. ● ***Scorpion-Capricorn:*** 80%. Se sudează şi devin un cuplu fericit. ● ***Scorpion-Vărsător:*** 45%. În viaţa cotidiană nu se vor înţelege. ● ***Scorpion-Peşti:*** 40%. Dragoste la prima vedere, care nu rezistă.

SĂGETĂTOR

● ***Săgetător-Berbec:*** 35%. Garantăm un mare foc de artificii! ● ***Săgetător-Taur:*** 45%. O relaţie lungă este o minune. ● ***Săgetător-Gemeni:*** 45%. Uniune fără prea mari speranţe. ● ***Săgetător-Rac:*** 55%. Se potrivesc mai bine ca prieteni. ● ***Săgetător-Leu:*** 20%. Sunt amândoi la fel de libertini, aşa că... ● ***Săgetător-Fecioară:*** 45%. Reuşesc să se aducă în pragul disperării. ● ***Săgetător-Balanţă:*** 30%. Favorabil doar pe termen scurt. ● ***Săgetător-Scorpion:*** 90%. Dacă îşi urmează dorinţele este totul ok. ● ***Săgetător-Săgetător:*** 35%. O combinaţie palpitantă, dar haotică. ● ***Săgetător-Capricorn:*** 55%. Uneori, apar şi neînţelegerile... ● ***Săgetător-Vărsător:*** 65%. Se poate menţine un anume echilibru. ● ***Săgetător-Peşti:*** 35%. Căsnicie imposibilă, relaţie greoaie.

CAPRICORN

● ***Capricorn-Berbec:*** 15%. Sunt agresivi şi nu suportă să fie comandaţi. ● ***Capricorn-Taur:*** 85%. Îşi dăruiesc unul altuia siguranţă. ● ***Capricorn-Gemeni:*** 70%. Sunteţi diferiţi, dar găsiţi acest lucru atractiv. ● ***Capricorn-Rac:*** 30%. Pot învinge greutăţile, dar nu este de ajuns. ● ***Capricorn-Leu:*** 15%. Dragostea nu poate învinge chiar tot. ● ***Capricorn-Fecioară:*** 55%. Se potrivesc în alte domenii înafara dragostei. ● ***Capricorn-Balanţă:*** 35%. O relaţie spinoasă. ● ***Capricorn-Scorpion:*** 40%. Îi fascinează doar emoţiile extreme. ● ***Capricorn-Săgetător:*** 20%. Căsnicie efectiv nefericită. ● ***Capricorn-Capricorn:*** 20%. Entuziasmul se sfârşeşte repede. ● ***Capricorn-Vărsător:*** 50%. Se suportă, însă căsnicia cere prea multe sacrificii. ● ***Capricorn-Peşti:*** 30%. Îşi satisfac doar nevoile sufleteşti.

VĂRSĂTOR

● ***Vărsător-Berbec:*** 30%. În dormitor domneşte veselia, în rest... ● ***Vărsător-Taur:*** 20%. Se nasc prea multe conflicte de caracter. ● ***Vărsător-Gemeni:*** 100%. O căsnicie fascinantă, o relaţie interesantă. ● ***Vărsător-Rac:*** 20%. O relaţie ce ridică probleme serioase. ● ***Vărsător-Leu:*** 50%. Un timp, au o aventură ce îi stimulează. ● ***Vărsător-Fecioară:*** 40%. Liniştea duce sigur la plictiseală. ● ***Vărsător-Balanţă:*** 30%. Cheltuiesc cu prea multă plăcere banii. ● ***Vărsător-Scorpion:*** 30%. Uniune ce nu poate dura mult timp. ● ***Vărsător-Săgetător:*** 20%. Interesele nu se potrivesc.● ***Vărsător-Capricorn:*** 20%. Relaţia nu duce la nimic. ● ***Vărsător-Vărsător:*** 15%. Doar interesele comune pot duce la ceva plăcut. ● ***Vărsător-Peşti:*** 70%. Începe promiţător, însă nu întotdeauna şi rezistă.

PEŞTI

● ***Peşti-Berbec:*** 50%. Cu un pic de efort, relaţia supravieţuieşte.● ***Peşti-Taur:*** 90%. Se potrivesc bine fizic, dar şi spiritual. ● ***Peşti-Gemeni:*** 70%. Deşi se atrag fizic, sunt prea superficiali. ● ***Peşti-Rac:*** 30%. Neînţelegeri în culise. ● ***Peşti-Leu:*** 50%. Unul este prea sensibil, celălalt străluceşte prea tare. ● ***Peşti-Fecioară:*** 65%. Există o şansă de înţelegere. ● ***Peşti-Balanţă:*** 45%. Cine preia conducerea? Nu se ştie... ● ***Peşti-Scorpion:*** 95%. Relaţie excepţională. ● ***Peşti-Săgetător:*** 35%. Uniune ce nu duce la nimic bun. ● ***Peşti-Capricorn:*** 30%. Doar se protejează reciproc. ● ***Peşti-Vărsător:*** 55%. Depinde doar de ei să se înţeleagă. ● ***Peşti-Peşti:*** 80%. Armonie fizică, căsnicie greu de suportat.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Porţi către Infern ■ Autovehicul zburător ■ Perversiunea, o iubire eternă ■ Femei pe frontul bărbaţilor ■ Cum se încălţau oamenii... înainte să existe ■ Preşedinte pentru... 50 de minute ■ Vestigii ale unui trib necunoscut ■ Palma de Mallorca ■ Obiecte insolite lansate în spaţiu ■ Plante de interior periculoase

HOROSCOP

10-16 noiembrie 2014

BERBEC 21.03-20.04

Eficienţa şi abilitatea vă caracterizează în aceste zile şi viaţa vi se pare că arată mult mai bine. Dar nu totul se rezumă la muncă. Trebuie să vă gândiţi şi la dumneavoastră. Ocupaţi-vă de călătorii, artă, flirturi sau staţi mai mult în compania copiilor. Sigur această atitudine vă ajută.

TAUR 21.04-21.05

Mici dispute create de un subiect destul de spinos se prefigurează încă de la începutul săptămânii. Fie că este vorba despre o proprietate comună, o moştenire, probleme legate de asigurări sau nişte datorii, totul trebuie discutat cu ceilalţi membi ai familiei. Sunt singurii care vă pot ajuta concret.

GEMENI 22.05-21.06

Următoarele zile sunt marcate de mici tensiuni cu partenerii sau cu prietenii apropiaţi. Asta înseamnă că trebuie să păşiţi uşor, pentru a nu stârni adevărate furtuni. Se spune că apărarea cea mai bună este fuga. Încercaţi şi vă veţi convinge.

RAC 22.06-21.07

Energia de care dispuneţi vă favorizează multe reuşite. Munciţi mult şi realizaţi câteva dintre cele mai importante proiecte. Satisfacţia ce urmează o veţi savura prin câteva bonusuri financiare. Le veţi lichida însă rapid în weekend.

LEU 22.07-22.08

Vă preocupă mult starea sănătăţii, care de ceva vreme dă semne de oboseală. Sunteţi nervoşi şi puşi pe harţă. Trebuie să luaţi în calcul că, până şi în Paradis, pot apărea zile întunecate. Conflictele cu unul dintre copii sau cu colegii de serviciu se sting repede. Totul este să nu mai fiţi atât de recalcitranţi.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Sunteţi perturbaţi de atâtea renovări, reparaţii sau de vizita unor rude. Haosul din căminul dumneavoastră ar putea fi stăpânit doar de o atitudine mult mai îngăduitoare faţă de cei din jur. Nu mai faceţi atâtea reproşuri. Unii chiar nu le suportă!

BALANŢĂ 23.09-22.10

Unii dintre dumneavoastră au sigur bine tăinuită o poveste de iubire secretă. Acum este momentul să o expuneţi privirii, uneori prea critice, a celor din familie şi prietenilor. O reuniune legată de o aniversare va fi momentul tocmai potrivit. Profitaţi din plin de el.

SCORPION 23.10-21.11

Cheltuiţi toate finanţele la fel de repede pe cât le şi câştigaţi. Asta e şi bine, şi rău. Vă place să vă răsfăţaţi, însă ar trebui să păstraţi o mică sumă pentru situaţii dificile. Nu se ştie niciodată când aveţi nevoie şi nici dacă găsiţi atât de repede suma necesară.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Dorinţa de afirmare vă determină să munciţi din greu, mai ales dacă doriţi să le arătaţi celorlalţi de ce sunteţi în stare. Lumea este de multe ori invidioasă, dar acesta nu este un motiv să deveniţi agresivi şi să răspundeţi când sunteţi provocaţi.

CAPRICORN 22.12-19.01

Cineva vă pândeşte din umbră şi vă analizează toate mişcările. Nu trebuie să o luaţi ca pe o ameninţare, ci mai mult ca pe o stimulare. În ultima vreme v-aţi cam delăsat şi vă gândiţi doar la vacanţe. Trebuie să depuneţi mai mult efort ca să fiţi răsplătiţi.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Este un moment prielnic pentru obţinerea unui împrumut avantajos sau a unui contract de mediere. Se pare că dacă aveţi nevoie de acestea, situaţia a cam scăpat de sub control. Nu disperaţi. Aceste lucruri vă pot aduce şi beneficii, dacă negociaţi cu partenerii.

PEŞTI 19.02-20.03

Aveţi destulă voinţă şi energie pentru a obţine ceea ce doriţi. Vă place să fiţi propriul dumneavoastră şef şi nu vă convine atunci când cineva ar putea să vă ameninţe. Fiţi drăguţi. Lăsaţi aroganţa atunci când nu se impune.

Nativul săptămânii: CLAUDE MONET (14.11.1840 — 5.12.1926)

A fost un pictor francez. A studiat arta la Paris, unde l-a întâlnit pe Pierre-Auguste Renoir, alături de care a fondat mişcarea impresionistă. Acest nativ al zodiei Scorpion a fost cel care a reuşit să transforme pictura franceză din a doua jumătate a secolului XX. De-a lungul carierei sale s-a dedicat cu pasiune picturii, dezvoltând un stil unic de a reda pe pânză propria percepţie a naturii.

TELEFONUL CITITORILUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon:
0213178964

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5,50 LEI	❑ 4 LUNI	22,00 LEI
❑ 2 LUNI	11,00 LEI	❑ 5 LUNI	27,50 LEI
❑ 3 LUNI	16,50 LEI	❑ 6 LUNI	33,00 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____, sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____, cod _____, judeţul _____.

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.

Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion — la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701), contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (50 euro sau 70 $, un abonament pe şase luni; 25 euro sau 35 $, un abonament pe trei luni).

Abonaţi-vă la magazin

CUPON MANDAT POŞTAL
Nr. .....
EXPEDITOR
Nume .....
Prenume .....
Str. ..... Nr. .....
Bloc ..... Scara ..... Etaj .....
Ap. ..... Cod .....
Localitatea .....
Judeţul/Sectorul .....
Telefon .....
Suma în cifre (LEI)
Ştampila cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. .....

MANDAT POŞTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION — la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piaţa Presei Libere Nr. 1
Bloc ..... Scara ..... Etaj ..... Ap. .....
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. .....
C.N.P. .....
Expeditor .....
Localitatea .....
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. .....

Sigiliu control mandate
POŞTA ROMÂNĂ RO
Verificator, ...
INDICAŢII SPECIALE .....
Nr. mandat poştal .....
Confirmăm suma de lei .....
(în cifre şi litere)
Semnătura salariatului .....
Diriginte .....
Ştampila cu data prezentării
Sigiliu cu sigla RO

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE
0722626256622

Biblioteca Judeţeană
MUREŞ
TÂRGU MUREŞ

SERIE NOUĂ - 1220 ● ANUL LVII ● 13 NOIEMBRIE 2014 ● 16 PAGINI ● 2 LEI Nr. 46 (2970)

magazin

Mail: redactia@revistamagazin.ro Adresă INTERNET: www.revistamagazin.ro

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Este mult mai greu să te judeci pe tine însuţi decât să judeci pe altul.*
Antoine de Saint-Exupéry

■ *La mâncat – are patru mâini, la lucrat, rămâne ciung.*
Proverb armenesc

■ *Sinceritatea este cuvântul care se formează în inimă.*
Proverb arab

Spectacolul cunoaşterii

OBIECTE INSOLITE
lansate în spaţiu

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă
Lumina, un medicament valoros

Dosarele frumuseţii
Piele suplă şi catifelată

Istorii uitate

FEMEI
pe frontul
BĂRBAŢILOR

Terapii complementare

TRAISTA-CIOBANULUI
tratamente „cu dedicaţie”

VITEZA LUMINII

o teorie nedemonstrată şi câteva erori

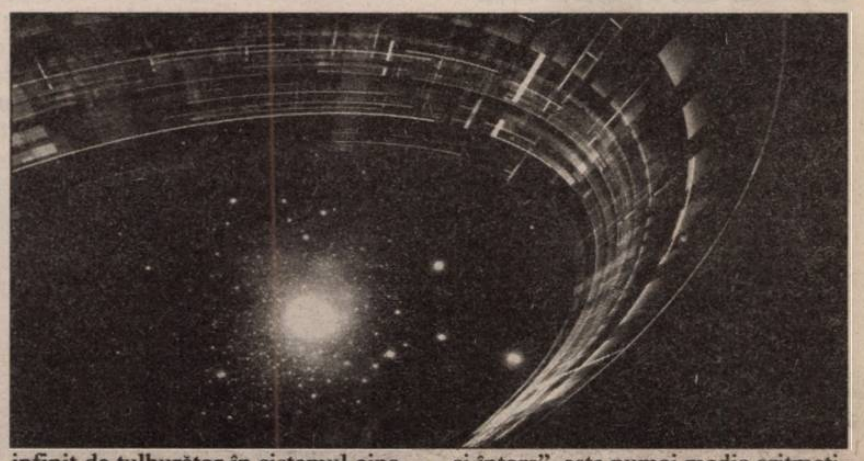

Vorbim despre viteza luminii ca despre o constantă, c, a cărei valoare, ştie toată lumea, este de 300.000 km/s şi care semnifică viteza cu care se propagă undele electromagnetice în vid. Teoria clasică spune că această viteză nu poate fi depăşită de nimeni şi de nimic, deşi sunt cercetători care susţin că există şi viteze supra-luminice.

Am arătat în diferite ediţii ale revistei noastre, faptul că unele teorii emise de astrofizicieni sau fizicieni teoreticieni sunt uneori pure speculaţii sau supoziţii fanteziste. E cazul formei Universului, Big Bang-ul (Marea Explozie iniţială) sau teoria Găurilor negre concepută de celebrul Stephen Hawking şi contestată de un alt fizician cu nişte argumente zdrobitoare care l-au obligat pe „părintele” găurilor negre să recunoască public că s-a înşelat. În privinţa vitezei luminii, există şi aici nişte semne de întrebare. Cititorul revistei noastre, ing. Dumitru Vochescu, ne-a trimis câteva consideraţii personale legate de această teorie a vitezei luminii, arhicunoscută, dar totuşi nedemonstrată, a cărei elaborare s-a bazat pe câteva erori. Iată, în continuare, câteva din ideile prezente în acest material.

„Cea mai importantă proprietate a vitezei luminii este faptul că nu depinde de starea de mişcare a observatorului care o măsoară, fiind una dintre constantele universale. Acest fapt a fost constatat experimental de către fizicienii Michelson şi Morley printr-un experiment celebru. Acest fapt este atât de greu de înţeles şi de acceptat, încât marele fizician Albert Einstein nu a primit premiul Nobel pentru teoria relativităţii (care postula constanţa vitezei luminii în vid), ci pentru explicarea legilor efectului fotoelectric. Fiind greu de înţeles, este şi greu de dedus, aşadar nici până în prezent nu există o teorie din care să rezulte logic acest fapt constatat experimental.

Ce s-a constatat experimental?

De curând s-a demonstrat clar, că experienţa lui Michelson este eronată, întrucât a folosit măsurarea vitezei luminii prin metoda „dus şi întors”, în care, ce se adaugă la dus, se scade la întors, rezultând că nu este nici-o diferenţă între dus şi întors, şi nici faţă de observatori. James Clerk Maxwel a calculat viteza undelor electromagnetice, ţinând seama de spaţiul absolut, singurul cunoscut în vremea lui. Viteza luminii avea aceeaşi viteză c, în orice spaţiu situat în spaţiul absolut – avion, tren submarin – dar viteza lor faţă de spaţiul absolut – viteza observatorilor, – trebuie luată în considerare. Adevărul este că unii au dat prioritate absolută Teoriei Relativităţii, şi s-au opus oricăror experienţe sau observaţii privind viteza luminii. Cercetătorul român Dogaru, lucrând la nişte experienţe în America, a descoperit întâmplător un impuls supraluminic. Nişte astronomi au filmat un nor de plasmă care se deplasa cu viteza superluminică”. Ing. Dumitru Vochescu este convins că există o presiune asupra acestor cercetători care au demonstrat că se pot atinge viteze mai mari decât cea a luminii, împotriva teoriei postulate de Einstein în Teoria Relativităţii. „Presiunea mass-media asupra lor a fost uriaşă, încât i-au făcut să declare că s-au înşelat. Experimentele de la CERN, efectuate de zeci de ori, au demonstrat ca particule subatomice au depăşit viteza luminii.

Unii spun că s-a defectat ceva în timpul experienţei. Acceptăm că s-a defectat la una, dar cum rămâne cu celelalte? De unde vine această încăpăţânare de a păstra o teorie care nu a fost demonstrată? scrie domnul Dumitru Vochescu care este şi autorul unei invenţii care ar putea măsura experimental viteza luminii „dintr-o singură parte”. Este vorba despre un aparat capabil să măsoare efectul de deviere inerţială, prin care s-ar putea demonstra existenţa spaţiului absolut şi s-ar putea realiza dirijarea computerizată a aparatelor spaţiale. Realizarea lor şi chiar brevetarea au fost blocate. „Cui foloseste acest blocaj?” se întreabă dl Dumitru Vochescu. Pare că cineva nu doreşte să afle adevărul în fizică, cea mai experimentală dintre ştiinţe, mulţumindu-se cu supoziţiile fizicii teoretice, aceea care vrea să explice multe, fără să demonstreze nimic.

În privinţa Teoriei Relativităţii a lui Albert Einstein, şi a constantei c a vitezei luminii, ea a fost contestată de mai mulţi fizicieni. Charles Nordman, astronom la Observatorul din Paris scria: „în orice caz, rămâne ceva infinit de tulburător în sistemul einsteinian. Acest sistem este admirabil de coerent, dar el se sprijină pe o concepţie particulară asupra propagării luminii. Cum se poate închipui că propagarea unei aceleiaşi raze de lumină este identică pentru un observator care fuge din faţa ei, ca şi pentru un altul care vine în întâmpinarea ei? Dacă aceasta este cu putinţă, în orice caz este absolut de neînchipuit cu mentalitatea noastră ancestrală şi nu putem să ne închipuim, oricâte sforţări am face, mecanismul, natura acestei propagări. S-o mărturisim: este aici un mister care ne scapă. Întreaga sinteză einsteiniană,oricât ar fi de coerentă, se sprijină pe un mister, exact ca şi religiile inspirate”.

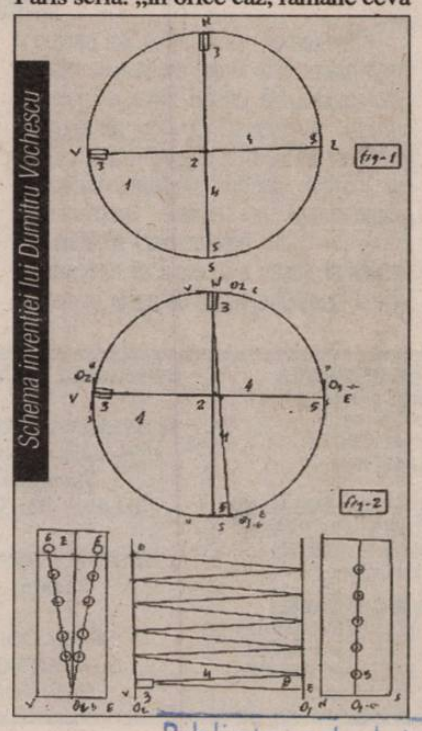

Schema invenţiei lui Dumitru Vochescu

Hermann Minkowski declara odată: „Trebuie să aruncăm la gunoi toate conceptele de spaţiu şi timp... Va trebui să considerăm dilatarea timpului, contracţia spaţiului, relativitatea masei, adunarea relativistă a vitezelor, oricât ar fi de tentantă călătoria în timp, ca nişte aberaţii ale unor erori geniale”.

În continuarea materialului, ing. Dumitru Vochescu trece în revistă câteva interpretări eronate care au dus la conceperea Teoriei Relativităţii. „Experienţa lui Michelson, işi propunea să determine prin experienţe de laborator viteza Pământului, deşi exista principiul relativităţii clasice, formulat de Galilei, care afirma că niciun fel de experienţe efectuate pe o corabie nu poate dovedi dacă această corabie este oprită sau se deplasează cu viteză constantă.

Prima eroare: S-a considerat că principiul relativităţii clasice, al lui Galilei, se aplică şi mişcărilor care nu au viteză de transport. ***A doua eroare:*** S-a considerat Pământul ca spaţiu fix. ***A treia eroare:*** S-a considerat că lumina pe Pământul in mişcare ar avea viteză de transport. ***Eroarea a patra,*** capitală, este considerarea corectă a măsurării vitezei luminii, prin metoda „dus şi întors”(back and forth). Greşeala capitală a Teoriei Relativităţii este interpretarea că viteza luminii, măsurată prin metoda „dus şi întors” este o măsurătoare corectă. În realitate, o măsurare „dus şi întors”, este numai media aritmetică a două măsurători „dintr-o singură parte”. Autorul articolului, este convins că prin măsurarea vitezei luminii prin metoda „dintr-o singură parte”, cu ajutorul unui instrument pus la punct de el, adevărul ştiinţific, poate fi dovedit. Acest adevăr ar fi, conform experienţelor, că spaţiul absolut Newtonian există şi că acesta infirma Teoria Relativităţii. Măsurarea vitezei luminii dintr-o singură parte ar confirma efectul de deviere laterală inerţială, ceea ce dovedeşte conceptul de spaţiu absolut Newtonian, şi ca atare, trebuie să renunţăm la conceptele relativiste cum ar fi „continuu spaţiu-timp”, dilatarea timpului, contracţia spaţiului, dilatarea relativistă a masei, limitarea vitezelor la viteza luminii, şi adunarea relativistă a vitezelor. Şi dacă se dovedeşte că avem timpul absolut, Teoria Relativităţii a lui Einstein poate fi considerată falsă”. Or, cu ajutorul aparatului de măsurare a vitezei Pământului inventat de ing. Dumitru Vochescu, ar fi posibilă, crede autorul, realizarea măsurării a două viteze, pentru a se afla dacă rezultatul corespunde adunării clasice sau adunării relativiste.

TV
■ TVR 1 ■ Pro TV ■ Antena 1
■ TVR 2 ■ Prima TV
■ Acasă ■ Pro Cinema

46
5 948427 000102

SUDOKU
jocul săptămânii: 46

	1					8	6	
7		4	9					
6		3			8			4
8			7	1		3		
		6		8	2			1
9			4			1		8
					1	5		7
	3	7					9	

Soluţia în numărul viitor

Biblioteca Judeţeană
MUREŞ

Mirny Diamond Mine

Porți către Infern

În ultimii ani, a generat ceva agitație în lumea științifică (dar nu numai) apariția, s-a spus, subită a unor găuri imense în pământ.

Explicațiile raționale ale specialiștilor au venit uneori cam cu o jumătate de gură, astfel că în jurul fenomenului geologic în sine s-au țesut adevărate legende. Invariabil, cum era și de așteptat, acestea fac trimitere la neștiute căi de comunicație, mai degrabă de natură paranormală, deschise în mod accidental între lumea noastră și o secretă lume subterană, identificată chiar cu Infernul! Deși, nu de puține ori, la originea respectivelor ciudățenii stă chiar omul.

Unele dintre aceste găuri nu sunt doar uimitoare, ci și cu adevărat înfricoșătoare. Numai dimensiunile lor ne aduc aminte cât de mici suntem. ***Kimberley Big Hole,*** gaura din Africa de Sud, este aparent cea mai mare săpată vreodată de om (240 m adâncime și 463 m diametru). Mina a dat peste 3 tone de diamante înainte de a fi închisă în 1914. De reținut că în perioada de exploatare de 43 de ani, cei 50.000 de muncitori care și-au rupt spatele folosind târnăcoape și lopeți au mutat peste 22,5 milioane de tone de pământ.

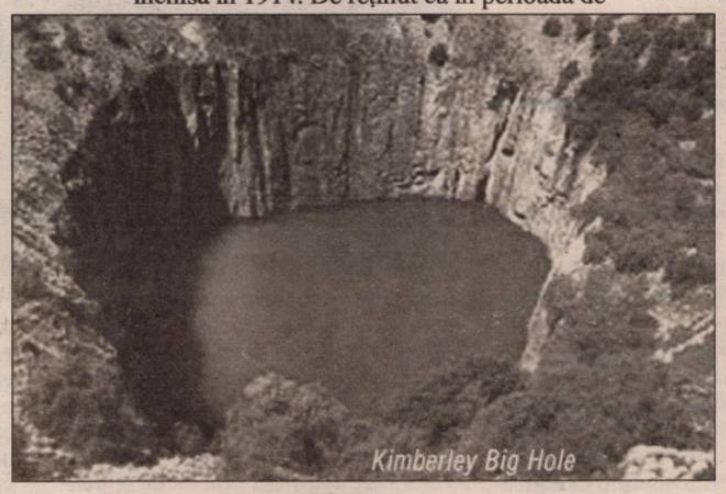
Kimberley Big Hole

Situată la 60 mile în largul coastei Belize, ***Great Blue Hole*** este un incredibil fenomen geografic numit și „Gaura albastră". Exista numeroase asemenea găuri în lume, dar niciuna atât de uimitoare. La nivelul suprafeței aceasta este aproape perfect circulară și are un sfert de milă în diametru, adâncimea în centru ajungând la 145 m. Evident, ea este un loc foarte căutat de scafandri.

Great Blue Hole

Mirny Diamond Mine, din Siberia, este considerată un „monstru absolut" și deține titlul de cea mai mare mină de diamante deschisă din lume. La 525 m adâncime, cu diametrul la suprafață de 1200 m, deasupra minei zborul elicopterelor este interzis, deoarece s-au produs accidente din cauza curenților de aer puternici. După deschiderea sa, în 1955, muncitorii au fost nevoiți să îndure temperaturi incredibil de dure și solul înghețat, cum nu se mai găsesc în nicio altă mină; uneori este așa de frig, că anvelopele mașinilor se sparg.

Totuși, cea mai adâncă gaură forată vreodată de om este ***Kola Superdeep Borehole,*** din Rusia, care a ajuns la o adâncime de 12.261 de metri! De altfel, o legendă urbană ad-hoc vorbește – cum altfel? – despre forarea „găurii spre Iad".

Pulsul Planetei

Morse... pe nisip

Topirea unor mari suprafețe ale banchizei arctice afectează viața animalelor al căror habitat e redus drastic în timpul verii. Una dintre consecințele acestui fenomen îl reprezintă migrarea morselor spre țărmuri unde se pot odihni și găsi mai ușor hrana. În habitatul lor și-o procură — e vorba de scoici, melci, viermi... — scufundându-se pe fundul apelor cu adâncime relativ mică.

Când gheața se topește, ajung în locuri în care adâncimea apelor e prea mare ca să poată ajunge pe platforma oceanică. În unele cazuri, cu mari eforturi — e firesc din moment ce ajung la o greutate de 1,5 tone — se îndreaptă spre cele mai apropiate țărmuri.

În octombrie a fost înregistrată cea mai mare migrație de morse care s-au refugiat pe țărmuri, într-o zonă a litoralului din Alaska. Observatorii agenției oceanice și atmosferice americane care le-au observat, din elicopter, cu câteva zile înainte de a ajunge la țărm au fost înmărmuriți după ce au ajuns la fața locului de numărul lor impresionant: peste 35.000 de mii!

Un nou semnal de alarmă:

Vânătoarea de balene

Într-un raport al Comisiei baleniere internaționale ai cărei membri s-au întâlnit la Portoroz (Slovenia) au fost consemnate evenimente grave legate de vânătoarea de balene, petrecute în 2013.

Bilanțul: cel puțin 1645 de balene ucise fără autorizație. Cele mai vinovate țări sunt: Norvegia, Japonia și Danemarca, singura țară care beneficiază de o cotă pentru populațiile aborigene. Japonia, cum bine se știe, a invocat mereu capturarea balenelor în scop științific, luându-și angajamentul în acest an să renunțe la această practică în spatele căreia se profila pescuitul în scop comercial.

Și Islanda, apreciată pentru atenția deosebită acordată protecției naturii, a fost criticată pentru pescuitul ilegal de balene. Membrii Curții de justiție internațională urmează să se întrunească în curând pentru a lua noi decizii legate de acest fenomen alarmant care accentuează riscul extincției acestor animale protejate.

DORIN MĂRAN

Destul

„Erau *destui* de mulți copii acolo!"

Este o greșeală întâlnită destul de frecvent, vorbitorii neînțelegând schimbarea valorii morfologice (conversiunea) cuvântului.

Să vorbim corect!

Există în limba română adjectivul „destul" cu patru forme flexionare. Spunem astfel: „destul vin", „destulă pâine", „destule fructe", „destui copii".

În exemplul nostru însă „destul" determină adjectivul mulți, deci are valoare adverbială și ca adverb este invariabil. Formularea corectă ar fi fost „...destul de mulți copii".

De asemenea este corect să spunem: „Arta lui X este dificil de surprins" și nu „dificilă de surprins" sau „Limba latină este ușor de învățat" și nu „ușoară de învățat". *(I.S.)*

Starea de veghe

Perversiunea, o iubire eternă

Nu prea mai există loc de îndoială că trăim într-o lume a paradoxurilor extreme, o lume care se sinucide aproape cu plăcere masochistă, oricum, în mod conștient, tocmai pentru că iubește mai mult decât orice... viața!

Sigur că fraza de mai sus pare o alăturare nebunească de idei contrare, însă realitatea confirmă în fiecare zi această conviețuire împotriva naturii, a normalității. Încă putem spune că, din fericire, când vorbim despre lumea respectivă nu ne referim la omenire, în ansamblul ei. Cei implicați sunt relativ puțini, însă extrem de vocali, de agresivi și chiar violenți în a revendica priorități nelimitate pentru anomalii și pentru indivizi anormali. Ne referim la anomalii mentale, psihologice, de caracter și comportament, de adaptare socială, de toleranță etc.

Dacă nenorocirea face ca năravuri malefice ca pedofilia și împerecherile nefirești să fi devenit ceva curent, din cauza unor presiuni inimaginabile exercitate din medii oculte și obscure bogate din punct de vedere material și deci foarte influente, iată că imensa cutie a Pandorei pare să fie departe de a-și fi golit tenebrele. Cine s-ar fi gândit vreodată, în afara unor minți bolnave fără leac, că se va ajunge să se ceară public și apăsat nici mai mult, nici mai puțin, decât ***legalizarea incestului?***

Povestea nu e chiar nouă, dar oarecum surprinzător este faptul că ea vine dintr-o țară considerată uneori chiar excesiv de corectă, de supusă ideii de perfecțiune, indiferent că vorbim despre relații sociale ori justiție, despre sănătate, educație, religie și așa mai departe: Germania. În 2006, un cuplu heterosexual alcătuit din Patrick și Susan a încercat să răstoarne o lege a incestului veche de peste un secol. Dar amănuntul șocant este altul, căci asemenea uniuni bolnave, dar care se vor considerate absolut naturale, s-au mai văzut de-a lungul istoriei. Însuși Consiliul etic german, subordonat guvernului, și-a exprimat opinia că legile germane care interzic incestul consensual între frați și surori adulți ar trebui să fie eliminate! Deocamdată, cabinetul Merkel a pus frână inițiativei, însă răul deja a fost eliberat, astfel că analiști ai fenomenelor de acest tip își conturează foarte lucid temerile legate de o direcționare a subiectului către impunerea lui aproape necondiționată. Totuși, convingerea multora este că nu germanii, ci americanii vor fi primii care vor legaliza incestul. Iar aici, trăim încă o tragedie, noțiunea de etică fiind de decenii întregi interpretată, răstălmăcită și pervertită, astfel încât să servească tocmai interesele celor ce vor să își impună „modelele" unei societăți coduse de obsedați, perverși fără scrupule, bolnavi mental cu rațiunea orbită de mirajul puterii absolute.

* * *

E necesar să precizăm că subiectul de față, tratat mult mai în detaliu și care lasă loc de comentarii nesfârșite, a fost preluat din presa americană, unde a generat dezbateri reale și deloc liniștite. La noi, totul e adormire, continuăm să proliferăm creature de tabloide ridicate la rang de VIP și să căscăm gurile extaziați la agramatismele debitate de monștrii sacri ai prostiei instituționalizate. Până când „subiectul" ne va atinge și pe noi, iar mioriticul popor roman își va pleca iarăși conștiința, docil și umil, acceptând că „Dacă așa vor Cei Mari, o facem și p-asta!"

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – Președintă
GEORGE CUȘNARENCU – Administrator
NICUȘOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACȚIA: Telefon: 021.317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Irina Stoica
Secretar de redacție: Gabriela Nițu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel./Fax: 021.317.89.65
Nicușor Dincă (director) - 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI) Unicredit Țiriac Bank S.A. - Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R. – Sector 1, București

COLEGIUL DE REDACȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președintă a Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 021.317.89.66
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România
Fax: 021.317.89.66

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material și din punct de vedere juridic, pentru exactitatea și corectitudinea celor relatate. Revista își declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Obiecte insolite lansate în spaţiu

Nenumărate obiecte, mai mult sau mai puţin bizare, au fost şi sunt expediate în spaţiu cu diverse vehicule aeriene, cele mai spectaculoase fiind baloanele cu heliu şi baloanele-sondă. Scopul: reclamă pentru diverse produse, divertisment, afişarea unor proiecte demonstrative etc.

În 3 octombrie 1957, Uniunea Sovietică a lansat în spaţiu naveta spaţială Sputnik 2 cu un câine, Laika, la bord. A fost cea dintâi fiinţă „astronaut" aflată la bordul unui vas spaţial lansat pe orbită şi cea dintâi care n-a supravieţuit (s-a stins din viaţă după câteva săptămâni din cauza hipertermiei). De-atunci, la bordul vehiculelor spaţiale au fost îmbarcate numeroase specii de animale şi diverse obiecte.

◆ În 1965, astronautul John Jung aflat la bordul sondei spaţiale Gemini 3 avea asupra sa, „ilicit", un sandviş cu carne de vacă.

◆ Câţiva ani mai târziu, în Apollo 12 au fost strecurate fotografii cu imagini deochiate.

◆ În 1971, astronauţii de pe Apollo 15 au plecat spre Lună cu 400 de timbre neautorizate pe care voiau să le vândă la întoarcere.

◆ În 1977, Voyager 1 şi 2 plecau de pe Terra cu „sunete de aur", o colecţie de sunete strânse din mai multe culturi destinată... extratereştrilor. Selecţia a fost făcută de o comisie condusă de Carl Sagan. Discurile conţin şi un mesaj al preşedintelui Jimmy Carter.

◆ Astronautul Shannon Walker, în misiunea spre Staţia Spaţială Internaţională, în 2010, avea asupra sa ceasul aviatoarei Amelia Earhart pe care aceasta l-a purtat în timpul a două zboruri transatlantice. Un ceas care funcţionează impecabil şi astăzi.

Astfel de obiecte nu ajung în spaţiu doar prin intermediul navelor spaţiale. Şi un balon umplut cu heliu, dotat cu o mică paraşută şi un GPS şi, eventual, cu o cameră de luat vederi poate purta în stratosferă diverse obiecte. Până în momentele în care presiunea atmosferică sparge balonul. Deschiderea paraşutei asigură protecţia obiectelor la aterizare localizabile datorită GPS-ului.

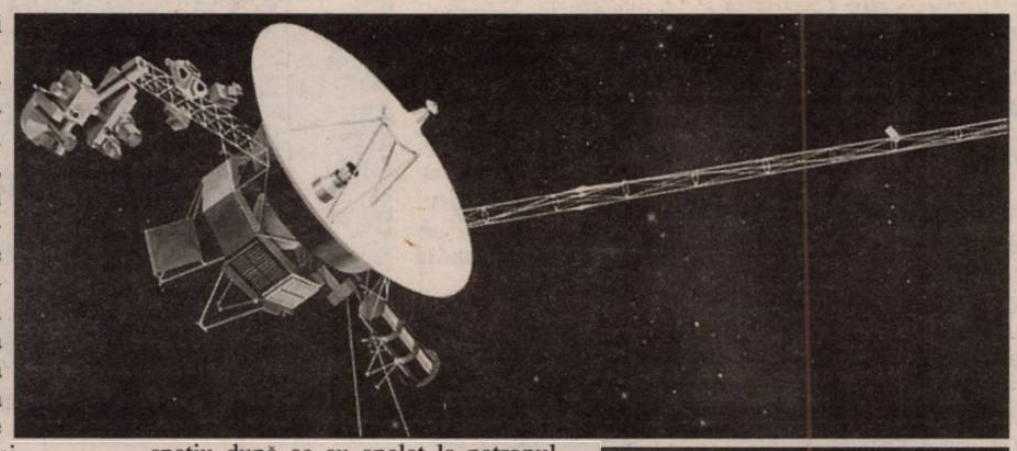

◆ În 2010, englezul James Troshy şi-a propus să realizeze un clip muzical în care să apară imagini cu un mic robot care călătoreşte în spaţiu şi cu mediul din împrejurimi. Balonul-sondă a ajuns până la 28.956 de metri altitudine. Robotul şi restul echipamentului au aterizat la o distanţă de 17 kilometri de locul de lansare, fără nicio zgârietură.

◆ În 2012, societatea americană G-Form a lansat în stratosferă până la 30.000 de metri altitudine un balon-sondă în nacela căruia se aflau un Ipad, pentru a dovedi întregii lumi că acest produs are o rezistenţă excepţională. A căzut pe un sol plin de pietre dar carcasa în care se afla a absorbit 90% din şoc.

◆ În acelaşi an, câţiva studenţi americani de la Harvard, tot pe calea unui balon-sondă, au lansat în spaţiu după ce au apelat la patronul unui lanţ de fast food local, pentru a-i sponsoriza, un hamburger care a ajuns aproximativ la aceeaşi altitudine.

Studenţii au pregătit lansarea pe parcursul a 30 de ore. L-au pus pe un suport de acril lipit de o cutie de transport pe care au legat-o apoi de un balon cu heliu. Tinerii au montat şi o cameră de luat vederi pentru a filma aventura hamburgerului. Balonul a fost lansat în spaţiu pe 27 octombrie, în Massachusetts, SUA.

A atins o altitudine de 30.000 de metri în două ore, după care a coborât pe Terra în mai puţin de o oră. A aterizat într-un copac, însă când s-a ajuns la faţa locului, hamburgerul dispăruse. Probabil a fost mâncat de o veveriţă pofticioasă.

◆ În 2012, doi studenţi canadieni au realizat o mică sondă spaţială în care se aflau două figurine LEGO care-i reprezentau, fiecare dintre ele ţinând în mână un minuscul drapel canadian. Pachetul patriotic s-a înălţat până la o înălţime de 27.432 de metri şi a aterizat pe pământ fără a fi afectat.

◆ În 2013, trei englezi au expediat în spaţiu la bordul unui avion, până la o altitudine de 30.480 metri, un pachet cu bacon, agăţat de o parașută, care a revenit pe pământ unde a fost prăjit şi consumat.

Şi istoria continuă...

Autovehicul zburător

Omul a visat din timpuri străvechi să zboare. Mitologiile, folclorul, sunt pline de personaje care prind aripi, zboară pe o coadă de mătură.... O seamă de inventatori din Evul Mediu au imaginat aparate de zbor care au rămas fixate pe hârtie. Leonardo da Vinci a fost obsedat de realizarea unui astfel de aparat care să-i permită omului să-şi ia zborul. Astăzi acest vis a prins aripi prin intermediul unor aparate uşoare: parapantă, deltaplan sau „banala" parașută care-i permit omului să spintece văzduhul şi să resimtă senzaţia extraordinară a „plutirii" în aer.

O echipă de ingineri americani a făcut un pas important în realizarea aparatelor de zbor uşoare. A conceput un vehicul pentru transportul individual, dar în aşa fel încât utilizatorul să resimtă şi plăcerea zborului. Aparatul, denumit Hoverbike, o alternativă a elicopterului, este format dintr-un şasiu purtat în aer de patru elice puse în mişcare de motoare uşoare. Deocamdată a fost realizată o versiune miniaturizată cu 4 elice care are o greutate de 4,8 kilograme.

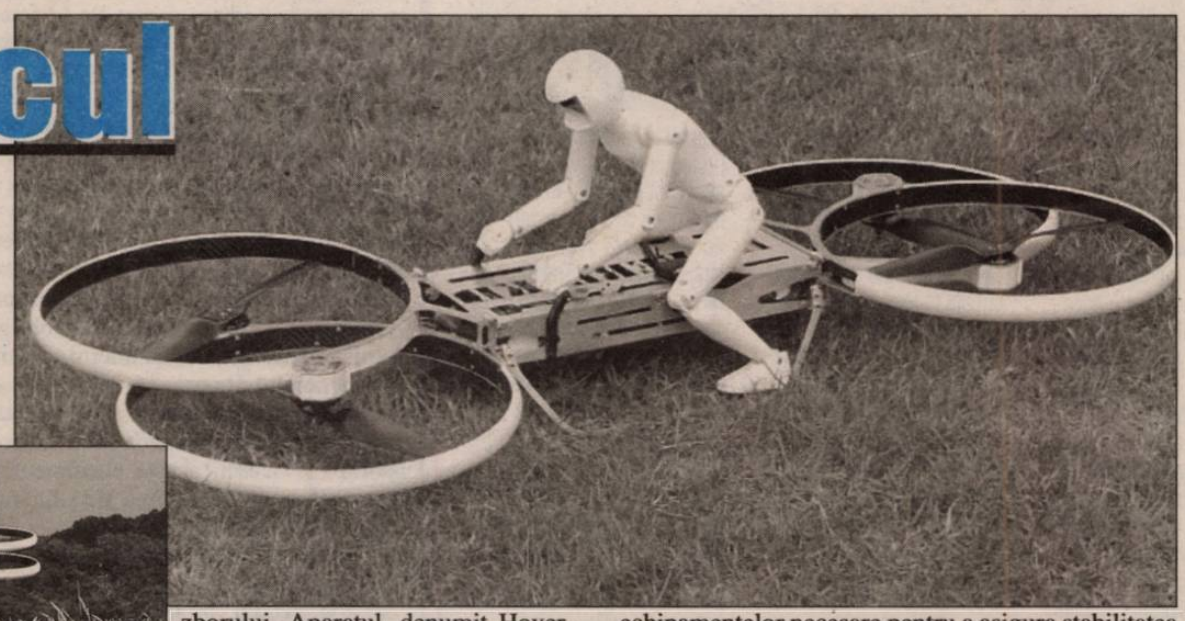

Realizarea prototipului capabil să transporte o persoană nu este o problemă tehnologică, apreciază producătorul, ci una financiară, costul fabricării echipamentelor necesare pentru a asigura stabilitatea „bicopterului" depăşindu-l.

Subvenţiile nu s-au lăsat aşteptate, o serie de investitori fiind extrem de interesaţi de acest tip de vehicul aerian ceea ce, teoretic, înseamnă că într-un viitor apropiat va fi comercializat. Această „sanie" care alunecă pe cer va împlini anticul vis al omului, într-o variantă intermediară. Al celor cu multă, multă dare de mână pentru că vehiculul va avea un preţ exorbitant.

Gurmanzi preistorici

În urma săpăturilor efectuate în sud-estul Spaniei, în situl Cava de la Barriada, au fost degajate adăposturi, aflate sub roci, cu o vechime de 30.000 de ani (din Paleolitic). Arheologii au descoperit fragmente de oase umane, cenuşă, unelte din pietre fasonate şi peste 1.500 de cochilii de melci arse lângă

o vatră. Melcii, consumaţi după ce au ajuns la maturitate, adică după un an, constituiau pentru comunitatea respectivă una dintre cele mai importante surse de hrană. Aceste delicatese, atât de râvnite în zilele noastre, sunt bogate în nutrimente şi vitamine, nu însă şi în calorii.

Organ creat 100% în laborator

Nu este vorba despre unul dintre organele complexe care, afectate, au un impact major asupra sănătăţii şi care, nevindecate, ne grăbesc sfârşitul. S-au făcut paşi importanţi în reconstituirea lor in vitro şi, probabil, într-un viitor nu foarte îndepărtat vor fi produse o serie de organe vitale: inimă, ficat, pancreas, rinichi etc., miza cea mare în obţinerea acestor

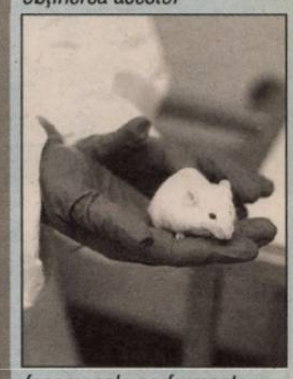

fenomenale performanţe constituind-o celulele stem.

Cercetători din cadrul Centrului de medicină regeneratoare din Edinburg au reuşit, în premieră mondială, să producă un timus de şoarece, perfect funcţional, un organ care produce celule limfocite T (celule imunitare). Cercetătorii au reuşit să obţină din celulele fibroblaste ale embrionilor de şoareci celule epiteliale ale timusului. După ce au fost puse în contact cu alte tipuri de celule ale timusului a avut loc transplantul. După intervenţie s-a format un „neotimus" funcţional care a început să producă limfocite.

Pagină realizată de
DORIN MĂRAN

Femei pe frontul bărbaţilor

În cronicile multor confruntări armate din toate timpurile există şi consemnări despre femei deghizate în bărbaţi, care au luptat cot la cot cu militarii profesionişti. Exemplele pornesc din legende îndepărtate şi continuă până în secolul XX. Prima eroină de acest fel a fost Epypola din Carystus, care a luptat travestită alături de greci, în Războiul troian. În antichitatea chineză, eroina Hua Mulan a luptat mai mulţi ani, luând locul tatălui său. Cele mai recente exemple provin din războaiele mondiale ale secolului XX.

Bravură şi patriotism

Poloneza Wanda Gertz (1896-1958) este un exemplu deosebit de femeie care a luptat în ambele războaie mondiale ale veacului XX. Wanda s-a născut la Varşovia, într-o familie originară din Saxonia. Ea îşi amintea că în copilărie nu s-a jucat cu păpuşi, ci cu soldaţii de plumb ai fraţilor mai mari. După debutul Primului Război Mondial, ea a ajutat la confecţionarea uniformelor pentru soldaţi, dar i-a fost refuzată înrolarea. Atunci şi-a tăiat părul şi s-a prezentat la recrutare îmbrăcată în băiat, cu numele de Kazimir Zukovici. A făcut şase luni pregătire la artilerie şi apoi a învăţat să călărească, pentru a merge pe front. A intrat în Poliţia Militară şi s-a remarcat în luptele contra Germaniei. După război, s-a înrolat din nou pentru conflictele din Polonia. Când a fost demobilizată, situaţia ei a fost clarificată şi a primit Virtutea Militară.

Wanda Gertz

Între cele două războaie a activat ca femeie-comandant de detaşament de instrucţie militară pentru femei. La izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial, s-a înrolat ca membru al Rezistenţei. A fost capturată dar a scăpat cu viaţă şi a murit la 62 de ani, la Londra, purtând gradul de maior.

O mare eroină care a luptat alături de bărbaţi fără să se travestească a fost Ecaterina Teodoroiu (1894-1917). Ea s-a născut în localitatea Vădeni de lângă Târgu-Jiu. După şcoala primară, Ecaterina Teodoroiu a urmat Şcoala de Fete de la Bucureşti şi apoi s-a înrolat într-un detaşament de cercetaşi. În 1916, România a intra în război de partea aliaţilor. În octombrie acelaşi an, Ecaterina s-a înrolat în Armata Română şi a participat la primele lupte de pe Jiu, unde generalul Ion Dragalina a reuşit să respingă ofensiva germană. Dacă iniţial Teodoroiu a fost în corpul sanitarilor, ulterior, după ce s-a remarcat în mai multe confruntări, ea a fost numită comandant de pluton de infanterie. Când a fost luată prizonieră, ea a reuşit să scape şi să ia un prizonier german. Dar în vara anului 1917, în timpul unei ofensive puternice a armatelor germane şi austro-ungare la Varniţa şi Muncelu, Ecaterina Teodoroiu a fost lovită în piept de un glonţ. Ea se afla în fruntea oamenilor săi şi ultimele cuvinte au fost: „Înainte băieţi, sunteţi cu mine!”. A fost înmormântată la Poieni, Vrancea.

Monumente pentru Ecaterina Teodoroiu

Pentru marea eroină din Primul Război Mondial s-au ridicat mai multe monumente

Ecaterina Teodoroiu

comemorative. Primul dintre acestea a fost durat la Slatina, finalizat în 1925. Din iniţiativa şi pe cheltuiala lui Pamfil Şeicaru, la Tişiţa (Mărăşeşti, Vrancea) a fost ridicat un monument realizat de Oscar Han. La inaugurare, în 1934, au participat regele Carol al II-lea şi fiul său, Mihai, pe atunci Mare Voievod de Alba-Iulia.

Fotodocument

Întâlnire la Londra

La 1 aprilie 1989, liderul URSS Mihail Gorbaciov şi soţia sa, Raisa, au făcut o vizită oficială la Londra, unde s-au întâlnit cu prim-ministrul Marii Britanii, Margaret Thatcher. Cordialitatea întrevederilor între cei doi lideri s-a bazat pe politica de deschidere a lui Gorbaciov. Acesta a venit la putere în 1985, după Constantin Chernenko. Politica sa de „glasnost” (deschidere) şi „perestroika” (restructurare) a fost apreciată de Occident, care a considerat „Războiul rece” încheiat. Gorbaciov a primit Premiul Nobel pentru pace în 1990. După demisia sa din 25 decembrie 1991, s-a produs disoluţia URSS şi formarea Federaţiei Ruse.

Astăzi în istorie

13 noiembrie 1312

S-a născut Edward al III-lea al Angliei

Încoronat la 1 februarie 1327, Edward al III-lea al Angliei s-a născut la 13 noiembrie 1312, la Windsor Castle (reşedinţă regală din ţinutul Berckshire, construită în secolul XI după invazia Angliei de către William Cuceritorul). Edward al III-lea sau Edward de Windsor este remarcat de istoricii englezi pentru succesele sale militare şi pentru restaurarea autorităţii monarhice în Anglia, după domnia dezastruoasă a tatălui său, regele Edward al II-lea.

A fost unul dintre cei mai longevivi monarhi ai Anglei, domnind cincizeci de ani. Edward al III-lea a reuşit să transforme Regatul Angliei într-o mare putere militară a Europei. De asemenea, legea şi ordinea au fost caracteristicile esenţiale ale puterii sale regale.

În perioada când s-a născut Edward, Anglia trecea prin momente grele din cauza politicii inadecvate a tatălui său, Edward al II-lea, şi din cauza insuccesele din războaiele cu Scoţia. Mama lui Edward, Isabella a Franţei, era sora regelui Franţei şi, pe când se afla în Franţa cu fiul său, a complotat împotriva soţului ei. Părtaş la complotul pentru uzurparea tronului Angliei

a fost baronul Roger Mortimer, persecutat de Edward al II-lea. O armată formată la cererea Isabellei a invadat Anglia şi, pe când se apropia de Londra, armata regelui a dezertat în întregime. Aşa a ajuns pe tron Edward al III-lea, care s-a căsătorit imediat cu Philippa de Hainault pentru a consolida legăturile politice cu Franţa. Tatăl alungat de la putere a murit la 21 septembrie 1327.

Primii ani de domnie s-au caracterizat prin creşterea animozităţilor dintre Edward al III-lea şi amantul şi aliatul mamei sale, Roger Mortimer. În cele din urmă, cei doi s-au confruntat şi Mortimer a fost capturat şi ucis. Pe de altă parte, regele a căutat noi alianţe politice pentru incursiunile militare din nordul Franţei. El a avut chiar pretenţia de a deveni succesor la tronul Franţei, însă chiar şi după victoriile importante din acea ţară, el a acceptat Tratatul de la Brétigny (1360), prin care renunţă la pretenţii asupra tronului francez, dar securizează cuceririle engleze în Franţa.

Edward al III-lea (mort în 1377) a avut mai mulţi copii cu Philippa de Hainault, printre care şi pe Edward „Prinţul Negru” (născut în 1330). Din cauza morţii premature a acestuia, succesorul lui Edward al III-lea a fost nepotul său, Richard al II-lea (născut 1367). Edward al III-lea mai este renumit şi pentru fondarea Ordinului Jartierei (1348), din care face parte şi actuala regină a Marii Britanii, Elizabeth a II-a.

Scurte povestiri cu memorie lungă

Preşedinte pentru... 50 de minute

Politicianul mexican Pedro Lascurain (1856-1952) a fost preşedinte al Statului Mexic timp de aproape 50 de minute, în timpul loviturii de stat din acea ţară, din anul 1913. După ce a fost mai mulţi ani primar al capitalei Mexico City, Lascurain l-a sprijinit pe Francisco Madero să ocupe funcţia de preşedinte, în locul lui Porfirio Diaz, în anul 1911. Numai că tulburările politice din Mexic

Pedero Lascurian

au condus la lovitura de stat din 13 februarie 1913, când generalul Victoriano Huerta l-a îndepărtat pe Madero de la putere.

Pentru a da legitimitate acţiunii sale, Huerta l-a obligat pe Madero să demisioneze şi l-a pus în funcţie pe Lascurain, care era pe atunci ministru de externe. Aşa cerea Constituţia mexicană. Iar Lascurain, după aproximativ 50 de minute (unii contemporani spun că preşedinţia sa nu a durat mai mult de o jumătate de oră, faptul fiind neconfirmat) a fost la rândul său obligat să demisioneze, astfel încât liderul loviturii de stat, generalul Huerta, să devină preşedintele Mexicului. Câteva zile mai târziu, Huerta a ordonat uciderea lui Madero... În istoria Mexicului, aceste evenimente sunt cunoscute sub denumirea de „La decena tragica” – Cele zece zile tragice.

Acest „mandat” de preşedinte care a durat mai puţin de o oră este un record mondial absolut. Pe locul doi în acest clasament se află preşedinţia politicianului venezuelean Diosdado Cabello (născut în 1963), care a fost preşedinte al Venezuelei timp de câteva ore, în perioada cât preşedintele Hugo Chavez a fost ostatic, în timpul loviturii de stat din 11-13 aprilie 2002. Pe atunci, Cabello era vice-preşedinte. Hugo Chavez a fost preşedintele Venezuelei din 1999 şi până la moarte, la 5 martie 2013.

Primul papă care a abdicat

În perioada creştinismului timpuriu, papa Pontian (200-235), care era implicit episcop al Romei, şi-a exercitat mandatul pe Sfântul Scaun între anii 230 şi 235. În perioada împăratului roman Severus Alexander, prigoana contra creştinilor fusese domolită, însă după venirea la putere a lui Maximus Thrax I, persecutarea creştinilor a reînceput în forţă. El a dat ordin ca papa Pontian să fie arestat şi exilat în Sardinia. În aceste condiţii, Pontian şi-a anunţat abdicarea, pentru ca altcineva să-i ia locul imediat. Succesorul a fost papa Anterus, care a condus biserica între 21 noiembrie 235 şi 3 ianuarie 236. Trebuie semnalat cu acest prilej că papa Pontian şi antipapa Hippolytus din Roma (contestatar vehement al papei) s-au împăcat înainte de a muri, ambii aflându-se în exil în Sardinia. Se punea astfel capăt unei schisme de 18 ani în cadrul Bisericii din Roma.

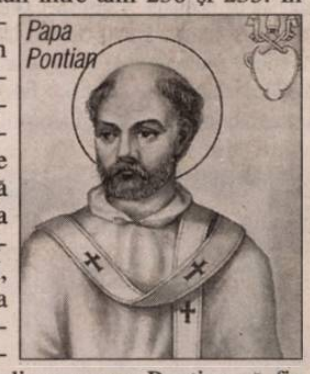
Papa Pontian

Cea mai lungă revoltă a deţinuţilor

În istoria revoltelor violente din închisori, la penitenciarul Huntsville din Texas, SUA, s-a desfăşurat cea mai lungă perioadă de revoltă a deţinuţilor, când mai mulţi gardieni au fost ţinuţi ostatici timp de unsprezece zile. Între 24 iulie şi 3 august 1974, prizonierul Fred Gomez Carrasco, un fel de „prinţ al traficului cu heroină” din Texas (condamnat pe viaţă), a luat mai mulţi ostatici şi a început negocierile. Carrasco a cerut o maşină blindată pentru a ajunge la aeroport şi de acolo în Cuba. Dar când Fred şi complicii săi au ieşit spre maşina din curte, a început un schimb prelungit de focuri. Fred Carrasco s-a sinucis şi doi ostatici au fost ucişi. Unul dintre rebeli a supravieţuit şi a fost executat în 1991.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Mai sunt dosare britanice de desecretizat OZN

În 2007 Ministerul Apărării al Marii Britanii anunţase că va desecretiza şi va pune la dispoziţia publicului toate documentele privind fenomenele aeriene neidentificate aflate în posesia sa.

Primul motiv era că ministerul britanic voia să scape de valul de scrisori şi cereri, formulate în virtutea legii libertăţii de informare, val în care subiectul cel mai solicitat fusese cel privind OZN-urile. Un alt motiv era că britanicii nu voiau să se lase mai prejos de francezii care făcuseră acelaşi lucru cu un an mai devreme.

Timp de cinci ani, începând din 2008, aceste documente au fost eliberate pe tranşe, depuse apoi la Arhivele Naţionale. Unele dintre fişierele desecretizate cuprindeau cazuri clare şi închise. De pildă, un martor a văzut un obiect aerian cu lumini verzi şi roşii, care se îndreapta în direcţia Aeroportului Gatwick... Era limpede că văzuse un avion. Alte dosare detaliau însă cazuri mai greu de explicat, cum ar fi povestea unui martor care a văzut o navă de tip farfurie, plină de lumini şi de mărimea unui teren de fotbal. Într-un alt exemplu, un grup de străini s-au oprit şi au urmărit un OZN care a plutit şi s-a mişcat apoi în zigzag peste Tamisa.

Pe 20 iunie 2013, oficialii ministerului au anunţat că operaţia de desecretizare şi de publicare a fost terminată, implicând în total 209 fişiere, cu aproximativ 52.000 de pagini. Ei au subliniat că astfel toate datele OZN de care dispunea armata au fost revelate marelui public.

Iată însă că pe 23 septembrie 2014 publicaţia Daily Star anunţa că, până la sfârşitul anului 2014, guvernul va declasifica şi va depune la Arhivele Naţionale alte 18 fişiere OZN, iar publicul va avea acces la aceste documente în jurul lunii septembrie 2015.

Nick Pope, un fost oficial al Ministerului Apărării, care a fost aici, timp de trei ani, şeful biroului care se ocupa de rapoartele OZN, a declarat acum: „Este o situaţie extrem de jenantă pentru Ministerul Apărării, care îşi va sui astfel în cap entuziaştii OZN". El a adăugat: „Atunci când guvernul a declarat că a făcut publice toate fişierele sale de OZN-uri, teoreticienii conspiraţiei au susţinut că nu au fost făcute publice toate documentele şi iată că au avut dreptate. (...) Cele 18 dosare includ unele observaţii radar ale RAF *(Royal Air Force)* şi documete ale specialiştilor de la ultra-secretoasa Direcţie de Informaţii Militare, astfel încât ne putem încă aştepta la câteva revelaţii fascinante". Publicaţia Daily Star aprecia că teoreticienii conspiraţiei, ufologii şi fanii civilizaţiilor extraterestre se vor călca pe picioare să pună mâna pe aceste fişiere noi.

Acţiunea privind cele 18 fişiere suplimentare a fost precipitată de cererea depusă, cu o lună mai devreme, de către cercetătorul britanic Andy Russell. Acesta cerea, în virtutea legii libertăţii de informare *(Freedom of Information Act)* din Marea Britanie, să se spună dacă există documente intitulate: „Politica OZN", din perioadele 1971-1976 şi 1996-2000, ca şi alte trei documente, care acoperă perioadele iulie-decembrie 2000, decembrie 2000-martie 2004 şi martie 2004 şi dacă da, mai întreba dacă acestea sunt în continuare „clasificate".

Dosare ţinute sub obroc

Investigaţia care a urmat, a scos la iveală dosarele cele noi, contrazicând astfel pretenţia Ministerului Apărării conform căreia toate fişierele sale de OZN-uri au fost desecretizate şi făcute publice.

Şi ufologul Robert Hastings, dar şi alţi ufologi, se întrebau, în iunie 2013, dacă Ministerul britanic al apărării a desecretizat chiar toate dosarele OZN şi dacă nu cumva cele care aveau o semnificaţie mai gravă pentru apărare au rămas ascunse.

În privinţa aceasta, Hastings a solicitat atunci şi opinia lui Nick Pope, care a precizat că: „Legea libertăţii de informare conţine excepţii de mare anvergură, care acoperă domenii precum apărarea, securitatea şi informaţiile", deci multe documente sensibile OZN pot rămâne secrete în continuare, tot aşa cum multe documente făcute acum disponibile au fost deja „considerate a fi neclasificate" înainte de difuzarea lor. Pope a adăugat că examinarea atentă a materialului deja făcut disponibil arată că o mulţime de documente au fost „redactate" sau reţinute în totalitate. Şi aici nu sunt incluse mai multe fişiere interesante, documente, fotografii şi filme despre care Ministerul Apărării spune că au fost „pierdute" sau „distruse din greşeală".

În guvern, accesul la informaţii clasificate depinde de nivelul de securitate şi de „necesitatea de a cunoaşte" pe care le posezi. Astfel, niciodată nu poţi şti cu siguranţă dacă ai acces la toate informaţiile cu privire la un subiect deosebit, deoarece, chiar dacă eşti „expert" într-un anumit domeniu, nu doar că ţi se poate refuza accesul la anumite lucruri, dar pot exista zone întregi de care nici măcar nu ştii că există. Aceste lucruri trebuie deci gândite în termeni de „necunoaşterea celor necunoscute".

Deci — continua Pope — „deşi o mare parte din cariera mea în Ministerul Apărării am avut un certificat de securitate *Top Secret SCI* şi cred că am văzut toate fişierele OZN, eu nu pot fi sigur de asta. «Nu ştiu ce anume nu ştiu» este un alt mod prin care aceia dintre noi care s-au ocupat cu materiale clasificate la nivel extrem caracterizează această situaţie".

Hastings aminteşte că a investigat el însuşi, la mare detaliu, incidentele OZN din decembrie 1980 de la RAF Bentwaters. Între altele, el poate afirma cu deplină siguranţă că la interogările secrete ale martorilor din aviaţia militară americană, cu privire la apariţiile de acolo au fost prezenţi şi doi membri ai Ministerul Apărării, din Secretariatul DS8 al Aerului. Chiar dacă aceste persoane au fost doar observatori, ei trebuie să fi făcut rapoarte către Ministerul Apărării, iar aceste rapoarte nu au ieşit la iveală până în prezent.

Cercetarea făcută de Hastings la Bentwaters s-a concentrat asupra evenimentelor de la aria de depozitare a armamentului *(Arme Storage Area* — WSA) din cadrul bazei, în primele ore din 28 decembrie 1980. Atunci, aşa cum relatează martorii, un OZN a îndreptat una sau mai multe fascicule luminoase, ca de laser, asupra complexului de buncăre. Conform surselor pe care le avea Hastings — pensionari sau foşti angajaţi ai US Air Force — WSA era, la acea vreme, cel mai mare depozit de arme nucleare tactice americane din Europa.

În timpul incidentelor, şi locotenent colonelul Charles Halt, adjunctul comandantului bazei Bentwaters, a văzut OZN-ul şi razele misterioase de la distanţă, în timp ce era pe teren să investigheze luminile inexplicabile văzute în pădurea Rendlesham, aflată în apropiere. În acelaşi timp, el asculta prin radio conversaţia celor de la Poliţia de Securitate al Forţelor Aeriene de la WSA, care raportau surescitaţi că un obiect necunoscut îndreaptă din cer una sau mai multe fascicule de lumină către buncărele de armament.

Raze luminoase suspectre

În mod sigur, Ministerul britanic al Apărării a fost interesat de un astfel de eveniment. Iar dacă este aşa, unde sunt documentele în care e relatat incidentul? Colonelul Halt a recunoscut public tot ce ştia cu privire la acest caz, într-un show de televiziune difuzat în 1991. Deci şi militarii Ministerului britanic al Apărării trebuia să fi avut cunoştinţă de subiectul foarte sensibil al activităţii OZN de la WSA, cel puţin la data aceea, dacă nu mai devreme. Pare firesc ca una sau mai multe structuri de informaţii din Ministerul Apărării să fi menţionat în scris dramatica recunoaştere publică făcută de Halt în scris. Dacă este aşa, de ce aceste documente nu au ajuns să fie declasificate?

Hastings mai afirmă că are cunoştinţă, din surse de încredere, de incursiunile relativ recente ale unor OZN-uri la baza Faslane (Scoţia) a Marinei Regale unde se află submarinele Trident, purtătoare de rachete nucleare, ale Marii Britanii. Sunt evenimente de care trebuia să ştie şi Ministerul Apărării. Sau cel puţin ar fi trebuit să ştie. Există oare şi documente referitoare la aparitiile de la această bază? Cel puţin până în prezent, ele nu au ieşit la iveală, chiar dacă incidentele au fost raportate în 2011.

Pe scurt, aparent Ministerul britanic al Apărării nu a fost sincer în totalitate cu cetăţenii din Marea Britanie sau, în cel mai bun caz, a fost foarte neglijent în căutările sale anterioare pentru fişierele privind incidente OZN. Documentele nou-descoperite sugerează că ar putea exista şi alte loturi de fişiere, încă nerecunoscute, pe această temă. Sperăm că recentele evoluţii vor duce la eforturi reînnoite din partea cercetătorilor privind declasificarea cu adevărat cuprinzătoare a întregului volum de fişiere OZN al Ministerului Apărării.

Reamintim cititorului că Robert Hastings s-a evidenţiat, în primul rând, prin investigarea relaţiilor dintre OZN-uri şi armele nucleare. El invită pe oricine doreşte să vadă câteva dintre documentele în acest sens, care au fost făcute publice de Guvernul SUA, să meargă la pagina sa de documente.

La 27 septembrie 2010, tot el sponsorizase o conferinţă de presă în Washington DC, la care şapte veterani ai US Air Force au discutat implicarea sau cunoştinţele lor privind incidente în care a existat o activitate OZN la baze americane de rachete nucleare. CNN a transmis evenimentul în direct. Înregistrarea corespunzătoare se poate găsi şi vizualiza pe internet.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Cum se încălţau oamenii... ÎNAINTE SĂ EXISTE

Fără niciun fel de îndoială, nenumăraţi sceptici şi suspicioşi vor interpreta titlul acestui articol ca pe un nonsens absolut, o aberaţie nu doar lingvistică, ci mai ales ştiinţifică. Dacă mai punem alături de ideea respectivă şi datarea, foarte aproximativă, e drept, a ipoteticei acţiuni (atât de banală astăzi) a umblatului pe coclauri purtând în picioare încălţări solide, am putea chiar să credem că ne aflăm în plin discurs... de ospiciu.

Fiindcă vorbim despre milioane de ani înainte de momentul prezent. Vremuri preistorice, desigur — fiindcă aşa ne-au învăţat manualele şcolare care „nu trebuie" contestate — când nu îndrăznim să sugerăm nici măcar că stră-stră-străbunii ai omului ar fi putut să-şi înceapă aventura terestră, darămite să visăm la oarece manifestări caracteristice mai degrabă omului modern!

Ştiinţa ne trimite în zona crepusculară

Da, chiar anumite teze ştiinţifice de necontestat vin în unele cazuri inexplicabile şi şocante să susţină imposibilul. În cazul de faţă, ar fi vorba despre unul dintre punctele forte ale problemei: datarea elementului în discuţie. Şi, concret, vorbim despre urme de tălpi umane, dar nu desculţe, ci încălţate cu obiecte cel puţin aparent foarte elaborate, astfel încât să poată rezista umblatului curent prin zone pe care le numim astăzi sălbatice, deci pline de asperităţi, de duritate materială. Asemenea amprente care suscită în continuare dezbateri aprinse au fost descoperite în Asia şi America, dar există destul de multe urme similar inclusiv pe continentul european.

În 1959, în deşertul Gobi a fost descoperit un bloc de piatră ce purta amprenta unei încălţări, având o vechime estimată la mai multe milioane de ani; o epocă în care, aşa cum „ştim", omul încă nu se ivise pe planeta Pământ. Membrii unei expediţii ruso-chineze de paleontologi, condusă de dr. Zhou Ming-Zhen, nu au fost capabili să furnizeze măcar o ipoteză veridică pentru originea acestei descoperiri. Totuşi, nu era prima de acest fel.

Cusături vechi de 5 milioane de ani!

Pe 8 octombrie 1922, dr. W.H. Ballou publica în New York Sunday American un articol intitulat „Misterul «tălpii» pietrificate vechi de 5 milioane de ani", în care scria: „În urmă cu câţiva ani, în timp ce căuta fosile în Nevada, John T. Reid, inginer minier şi distins geolog, a încremenit brusc, fixând cu privirea stupefiat o lespede de piatră aflată în faţa sa. Acolo, imprimată chiar în rocă, se observa ceea ce părea a fi amprenta unui picior uman!

O examinare şi mai minuţioasă i-a arătat că nu era vorba despre un picior gol, ci, se pare, talpa unei încălţări, pietrificată! Lipsea partea din faţă, însă rămăsese conturul a cel puţin două treimi din aceasta, iar de-a lungul său se vedea distinct urma unui fir cusut (?! — n.n.) cu ajutorul căruia talpa fusese ataşată de încălţămintea propriu-zisă. Spre interior a remarcat, de asemenea, o cusătură, iar în centru, acolo unde ar fi trebuit să se sprijine piciorul, dacă obiectul în discuţie era, într-adevăr, o talpă de încălţăminte, exista o adâncitură, exact cum apare uzura talonului în urma frecării în timpul mersului. Astfel, a fost descoperită o fosilă ce constituie astăzi cel mai mare mister al ştiinţei, deoarece roca în care a fost găsită e veche de cel puţin 5 milioane de ani."

* * *

Reid a dus fosila la New York, unde a prezentat-o mai multor oameni de ştiinţă. Toţi au rămas impresionaţi, însă motivul era cu totul altul decât ne-am aştepta: ei afirmau că „este exemplul cel mai remarcabil de imitaţie naturală a unui obiect artificial" pe care o văzuseră vreodată.

Cu toate acestea, pasul următor a fost să se contrazică singuri, întrucât recunoşteau fără reţinere că roca respectivă avea, într-adevăr respectabila vârstă de peste 5 milioane de ani. Atâta doar că, neavând niciun fel de idee despre cum s-ar fi explicat o utopie atât de palpabilă (sic!), conştiinţa lor ştiinţifică i-a determinat să numească epocala descoperire cu o sintagmă de-a dreptul jenantă: „fantezie a naturii".

Totuşi, ca un epilog deschis pe termen nedefinit, toate analizele ştiinţifice ulterioare (inclusiv prin microfotografie şi chimie ana-litică) au confirmat că urma în discuţie era absolut autentică, relevând o tehnică de realizare a încălţării respective comparabilă cu cea din zilele noastre...

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

E bine de ştiut

Hipertensiunea şi remediile naturale

Sunteţi obosită, nu aveţi timp de dumneavoastră, dar inima vă înţeapă, aveţi stări de ameţeală, uitaţi pentru o clipă ce aveaţi de făcut. Aveţi o stare de rău, parcă cineva vă strânge, ca o gheară în coşul pieptului. Poate fi vorba de hipertensiune. Trebuie să schimbaţi mediul sau cel puţin să renunţaţi la ţigări dacă sunteţi fumătoare. Fumaţi dacă se poate cel mult 2-3 ţigări pe zi. Astfel, se reduce nicotina, se reduce depunerea de substanţe cancerigene şi maladive. Ca urmare globina se combină cu fierul trivalent, fixează oxigenul şi ţesuturile dumneavoastră sunt hrănite mai bine. Dispare asfixia celulelor.

Desigur vă întrebaţi ce legătură are acest proces cu hipertensiunea? Are, pentru că inima dumneavoastră este unică şi trebuie să pompeze sânge proaspăt, oxigenat, în timp ce plămânii fac schimbul de oxigen şi bioxid de carbon. Depunerile de substanţe nocive pe artere duc la rigidizarea acestora. Coloana de sânge nu mai este împinsă, stagnează, hemoglobina are bioxid de carbon, inima nu primeşte oxigenul necesar, la fel creierul, plămânii, etc. Apare senzaţia de rău, bolnavul are tensiune crescută, arterele sunt rigide, unele din artere sunt friabile, se rup, se fac invazii de sânge ce stagnează. De regulă se întâmplă ca venele să nu mai poată prelua sângele. Este vorba de sângele cu noxe.

Hipertensivul are senzaţia de a bea, a fuma şi a mânca mult. De regulă el caută alimente cu grăsimi sau afumături, carne roşie. Consumă sare multă, nu mănâncă fructe ce se găsesc din belşug, uită faptul că un măr înseamnă o zi de viaţă în plus, că un litru de lapte este preferat unui pahar de tărie, că ţigările pot fi înlocuite cu o masă frugală. Hipertensivul devine în timp apatic, se plânge de boala lui. Bolnavul în mod inconştient îşi scurtează viaţă cu cel mult 5-10 ani, ignorând regulile unui regim de viaţă sănătos.

Ca remedii naturale, se recomandă un amestec de flori, frunze, şi fructe de păducel. Se mărunţesc, se face o infuzie şi se bea de 3 ori pe zi, câte o ceaşcă. De asemenea, sunt bune şi frunzele de anghinare. Se bea o cană de infuzie seara. În acest fel se stabilizează tensiunea arterială.

Pentru cei care au perioade de hiper şi hipotensiune, un ceai de frunze de nuc mărunţite, infuzate, băut de 2 ori pe zi, scade tensiunea arterială. Se recomandă şi frunzele de mesteacăn care scad şi colesterolul „rău", astfel că nu se mai depune pe pereţii arterelor, ai vaselor de sânge, nu le mai rigidizează şi nu apare pericolul ruperii lor, al hipertensiunii. Se recomandă şi un decoct de rădăcini de brusture, mărunţite. Departe de a fi o boală incurabilă, hipertensiunea se tratează. În plus, un mod de viaţă sănătos, mişcarea, mersul pe jos, slăbitul, va ajuta pentru ani buni de viaţă.

Dr. VALERIU MANTA

Culoare şi confort

Roşul continuă să fie culoarea vedetă şi în anotimpul friguros. Mantouri, poşete, pantaloni, toate vă pot situa în topul celor elegante. La fel de moderne sunt tricotajele, mantourile din angora, fularele foarte ample, dar şi diversele combinaţii cu blană.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Lumina, un medicament valoros

Este un adevăr de necontestat că lumina naturală acţionează asupra organismului ca un veritabil medicament. Cercetări, minuţioase arată, de exemplu, că lumina modulată în spectrul galben îmbunătăţeşte rapid starea psihică, stimulează metabolismul, reglează producţia elementelor sangvine, echilibrează somnul şi ciclurile somn-veghe.

Lumina acţionează asupra organismului şi psihicului pe mai multe căi. Cea mai importantă acţiune o are radiaţia luminoasă la nivelul retinei, de unde ne influenţează instantaneu atât starea de spirit, cât şi fiziologia organismului. Apoi, s-a constatat faptul că pielea noastră are aşa-numitele celule fotoreceptoare, sensibile la lumină, care transmit, fără ca noi să fim conştienţi de acest lucru, semnale sistemului nervos şi celui endocrin, reglându-le activitatea.

De-a lungul evoluţiei, organismul uman s-a obişnuit cu o lumină extrem de diversă, modulată în sute de culori şi nuanţe. Fără această diversitate naturală, dacă am fi supuşi unei lumini exclusiv artificială, monotonă, organismul ar intra într-o stare de stres iar în sânge s-ar modifica unele valori ale hormonilor, ar apărea un deficit de vitamină şi minerale, ar creşte nivelul colesterolului.

Radiaţia luminoasă ***aurie,*** modulată de unghiul în care se află Pământul faţă de Soare, ne dă o stare de optimism, ne face active în timpul zilei şi ne ajută să ne odihnim profund în timpul nopţii. Cercetătorii au mai observat că nu doar lumina aurie a soarelui, ci şi cea galbenă, datorată incandescenţei unui bec sau flăcării unei lumânări, conferă efecte psihice benefice, dar de o intensitate mai mică. Cea mai simplă metodă de a beneficia de efectele acestei culori este „baia de lumină" făcută zilnic, timp de 30 de minute.

Lumina ***gălbuie*** este utilă pentru relaxare, pentru socializare şi pentru stimularea creativităţii. În sfârşit, lumina portocalie roşiatică produsă de flăcările unui şemineu sau ale unui foc de tabără, amplifică starea de confort psihic, calmează anxietatea, înlătură sentimentul de singurătate.

Studii făcute recent au demonstrat faptul că lumina ***aurie,*** blândă, este un veritabil calmant natural, care înlătură starea de teamă, de nelinişte, de nesiguranţă. Pur şi simplu după mai multe zile de baie de lumină galben-aurie, oamenii devin mai calmi, mai siguri pe ei, mai creativi, cu predispoziţie spre reflexie şi meditaţii. Extrem de important, sub influenţa acestei lumini, treptat, starea lor psihică devine mult mai stabilă, cu fluctuaţii mult mai reduse de la o extremă la alta.

Mai multe cercetări făcute în Statele Unite, în Japonia şi în Germania, au confirmat faptul că lumina electrică ***albăstruie*** provenită de la neoane sau de la becuri economice este excelentă pentru activităţi intelectuale, dar total nefastă pentru calitatea somnului. Cei care se plâng în zilele noastre de insomnie stau până târziu la televizor sau pe calculator, pentru a se trezi cu mare dificultate dimineaţa, datorează starea lor, acestei lumini albăstrui omniprezente. Studiile au arătat că radiaţia luminoasă de acest tip perturbă secreţia de melatonină, care are un rol decisiv în apariţia somnului şi în reglarea ciclului veghe-somn. Antidotul la această perturbare a secreţiei de melatonină este chiar expunerea la lumina galben-aurie, care reglează de la sine somnul, ne face capabili de o relaxare mai profundă şi ne ajută să ne reglăm ritmul circadian.

Despre radiaţia luminoasă galbenă, cercetătorii afirmă şi faptul că are un excelent efect tonic, digestiv şi hepatic. Studiile arată că expunerea la lumina galben-aurie stimulează secreţia sucului gastric, activitatea ficatului şi a vezicii biliare.

Foarte interesant, fiind un puternic stimulant al secreţiei de melatonină, lumina galben-aurie naturală este şi un puternic aliat contra afecţiunilor tumorale maligne. Aceasta pentru că melatonina este unul dintre cele mai puternice medicamente anticancer, pe care organismul le secretă.

Dosarele frumuseţii

Piele suplă şi catifelată

Dacă obrazul dumneavoastră trădează urme de oboseală, iar la „capitolul" prospeţime nota obţinută ar fi mediocră, vă sugerăm câteva soluţii de ameliorare cu efect rapid.

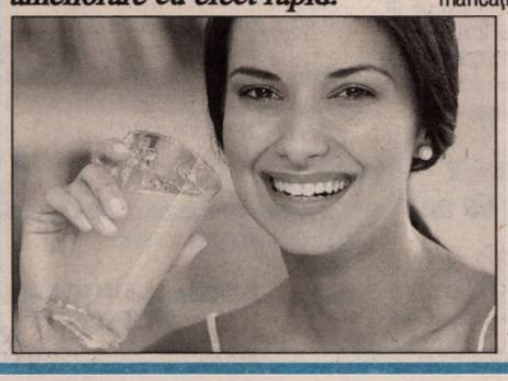

1 Se impune în primul rând o vitaminizare a organismului. Pentru aceasta beţi zilnic un cocktail preparat din 2-3 portocale şi grapefruit. Altă soluţie: mâncaţi o salată din frunze de pătrunjel sau 2-3 fructe de kiwi pe zi. Toate ingredientele sugerate au un conţinut ridicat de vitamina C, care ajută la regenerarea ţesuturilor şi participă la sinteza fibrelor de colagen.

2 Pregatiţi-vă câteva „cuburi magice": preparaţi un ceai concentrat din flori de gălbenele. Lăsaţi-l la infuzat 20 de minute, strecuraţi, lăsaţi la răcit, apoi turnaţi în tăviţa de plastic pentru cuburi de gheaţă şi puneţi la congelator. În fiecare dimineaţă şi seară faceţi un masaj cu un cub de gheaţă în jurul ochilor, pe faţă şi pe gât, timp de câteva minute. Masajul va da un aspect de prospeţime feţei şi va avea un efect pe termen lung. Pielea devine netedă şi pare întinerită.

3 La interval de 2-3 zile faceţi un masaj uşor pe faţă cu o linguriţă de miere în care adăugaţi o linguriţă de suc de portocale. Lăsaţi masca pe faţă să acţioneze timp de 20 de minute, apoi spălaţi cu apă călduţă. Această mască regenerează, hrăneşte şi hidratează pielea în profunzime.

4 Nu uita să tonificaţi şi zona decolteului. Pentru a avea un decolteu apetisant, aplicaţi seara, după duş, prin masaj uşor, ulei de migdale. Tonifică şi redă elasticitatea pielii, este regenerant al ţesuturilor.

5 Dacă aveţi coşuri, iată o soluţie de urgenţă: tamponaţi-le cu suc proaspăt de ceapă. Dacă respingeţi ideea, ţinând cont de mirosul nu prea agreabil, încercaţi altă soluţie: dizolvaţi o aspirină în foarte puţină apă şi tamponaţi locul. Lăsaţi peste noapte să acţioneze, iar dimineaţa spălaţi bine.

6 Săptămânal faceţi un gomaj al tenului. Folosiţi, fie 3 linguri de tărâţe de grâu înmuiate într-un albuş de ou, fie doar albuş de ou fiert.

7 După gomaj aplicaţi o mască pregătită dintr-o banană, 2 linguri de iaurt şi o linguriţă ulei de măsline. Aplicaţi masca pe faţă şi pe gât şi lăsaţi-o să acţioneze timp de 20 de minute. Clătiţi alternativ cu apă caldă, apoi rece. Pielea devine suplă şi catifelată.

Gastronomice

Ruladă cu sfeclă şi brânză

250 g sfeclă fiartă, 200 ml lapte, 220 g făină, 2 căţei usturoi, 2 ouă, 100 g brânză feta sau telemea, 100 g caşcaval ras, 2 linguriţe ulei.

Se pun în blender sfecla fiartă, curăţată şi tăiată cubuleţe, usturoiul curăţat, ouăle, uleiul şi laptele, se mixează bine şi după ce obţinem o cremă fină, se adaugă toată făina. Se amestecă încă puţin până se obţine un aluat ca de clătite puţin mai gros. Se coc clătitele într-o tigaie, pe ambele părţi. Se întinde puţină brânză feta pe toată suprafaţa clătitei, se presară caşcaval şi se rulează cât mai strâns. Se umplu imediat, cât încă sunt calde şi astfel caşcavalul se va topi uşor. Se taie felii de aproximativ 2 cm lăţime şi se serveşte.

Pâine cu mălai

1 kg făină albă de grâu, 6 linguri mălai, 30 g drojdie proaspătă, 8 linguri ulei, 500 ml lapte cu apă, o linguriţă zahăr, o linguriţă sare.

Se cerne făina într-un castron. Separat se amestecă drojdia cu zahărul, o linguriţă rasă de făină, se adaugă două linguri cu lapte căldut şi se lasă la crescut 40 minute la cald. După aceea se adaugă maiaua în mijlocul făinii, se pune sarea, uleiul, mălaiul şi câte puţin lapte în timp ce se frământă bine. Se pune aluatul pe o planşetă şi se frământă până devine omogen şi elastic. Când este gata, se lasă la dospit aproximativ 30 minute. Din aluat se modelează două pâini, se aşază în forme unse sau tapetate cu hârtie pentru copt şi se lasă din nou la crescut 30 minute. Înainte de a fi date la cuptor se ung cu puţin ulei şi se coc la foc potrivit până se rumenesc deasupra. Se lasă să se răcească în formă şi apoi se scoate.

Piept de curcan cu pere

4 felii piept de curcan, o pară, 80 g fulgi de migdale, 80 g zahăr, 2 felii pâine, sare, piper, legume (broccoli, conopidă, morcov, păstârnac, mazăre, porumb boabe), 200 g migdale, o esenţă rom, 2 linguri zahăr brun.

Pieptul de curcan se bate bine, se condimentează şi se prăjeşte pe grătar. Cele două felii de pâine şi para tăiată feliuţe, se pun pe grătar şi se rumenesc. Legumele se gătesc la aburi. Se ia o felie de piept de curcan, se aşază pe ea o felie de pară şi se rulează. Pe un platou se aşază feliile de pâine, pe ele rulourile şi de jur-împrejur legumele. Într-o tigaie se pun zahărul şi migdalele, se lasă să se topească un pic zahărul, se adaugă esenţa de rom, zahărul brun şi se amestecă până se obţine un sos mai gros. Sosul astfel obţinut se presară peste pieptul de curcan şi legume. Se decorează apoi cu câţiva fulgi de migdale.

Prăjitură cu iaurt

300 g iaurt, 300 g făină, 300 g zahăr, 3 ouă, 3 linguri ulei, 100 g stafide, 50 g coajă de lămâie confiată, 1 pliculeţ praf copt.

Se bat ouăle cu zahărul până se topeşte zahărul. Se adaugă iaurtul şi se amestecă bine. Se pune apoi uleiul, făina, praful de copt şi se amestecă până se omogenizează. Se pun stafidele şi coaja de lămâie. Se tapetează o formă cu hârtie de copt şi se toarnă aluatul. Se dă la cuptor, la foc mic, până se rumeneşte deasupra. Se lasă să se răcească bine, apoi se scoate din tavă şi se porţionează.

Pagina realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Vestigii ale unui trib necunoscut

O echipă de arheologi neozeelandezi de la Universitatea din Otago, condusă de Nancy Beavan, s-a încumetat să pătrundă în luxurianta junglă din sud-vestul Cambodgiei fiind expusă permanent atacului animalelor şi sâcâită de insecte zburătoare. Membrii expediţiei au optat pentru un echipament uşor, pentru obiecte de strict necesar şi s-au hrănit în special cu peşte uscat şi orez. În 2004 au plecat în căutarea unei „comori" semnalate de un muncitor, la solicitarea autorităţilor arheologice din Cambodgia pentru a fi studiată.

La un moment dat, într-un adăpost natural, între stânci, au avut surpriza imensă de a redescoperi, la 5 metri înălţime, vase cu oseminte, vestigii ale unui ritual funerar necunoscut în Cambodgia şi dincolo de graniţe. Astfel de urne funerare au fost descoperite de-a lungul timpului, în special în sud-estul Asiei dar niciodată în Cambodgia şi în ţările învecinate. „Comoara" era compusă din 40 de vase de ceramică cu o înălţime de aproximativ 50 de centimetri ce conţineau rămăşiţele unui număr de peste 150 de indivizi.

În urma studiilor efectuate, Nancy a ajuns la concluzia că este vorba despre un rit de înhumare „secundar", constând în recuperarea osemintelor după ce corpurile au fost uscate în mod natural. În interiorul vaselor au introdus şi ofrande: mărgele din sticlă şi inele din bronz.

De-atunci, în fiecare an, o echipă de arheologi neozeelandezi şi cambodgieni condusă de neobosita Nancy Beavan a explorat în aceeaşi pădure, survolată de un elicopter dotat cu radar, cornişele abrupte din formaţiunile stâncoase ale lanţului de faleze din munţii Cardamones până la o înălţime de 20 de metri. În acest sit dar şi în altele apropiate au mai fost descoperite în ultimii ani în acelaşi tip de adăposturi şi la aproximativ aceeaşi înălţime, alte 60 de vase şi 15 sicrie din trunchi de copac scobit, cu o lungime de 1-1,5 metri, umplute cu oseminte. Aşadar, două moduri de abordare funerară. Ce trib(uri) se afla la originea acestor practici funerare? Analizele cu radiocarbon ale eşantioanelor de oase au furnizat primele indicii. Înhumările au avut loc prin secolul al XV-lea d.Hr., adică în perioada de crepuscul a imperiului khmer care domina cea mai mare parte a peninsulei indochineze din secolul al IX-lea.

Această civilizaţie a construit celebrele temple din Angkor, unele dintre cele mai importante obiective ale istoricilor. Informaţiile obţinute sunt însă vagi. Siturile din această zonă „semimontană" nu puteau fi frecventate decât de agricultori nomazi sau au constituit refugii ale unor minorităţi etnice vânate de khmeri care aveau nevoie de sclavi.

În speranţa că vor fi depistate şi alte urme lăsate de aceste triburi misterioase, observaţiile cu radar din elicopter continuă. Sub vegetaţia abundentă există mari şanse de a fi detectate şi alte vestigii.

Nancy Beavan a luat legătura cu numeroşi localnici din cele mai apropiate zone populate în speranţa că va culege legende legate de aceste triburi. Cercetările arheologice vor fi reluate curând, contra cronometru, întrucât în această zonă au început să apară tot mai mulţi muncitori forestieri, buldozere, camioane... Pădurea din această zonă va putea dispărea.

DORIN MĂRAN

100 *de locuri de văzut în România*

Salina Turda

Iată un obiectiv turistic despre care putem spune că e, pentru România „ca sarea în bucate". Adică un element extrem de valoros pe harta atracţiilor autohtone şi unul dintre cele cu care într-adevăr ne putem mândri, pentru că frumuseţea locului a fost dublată, în ultimii ani, de o infrastructură la standarde occidentale.

Salina e situată în zona Durgău-Valea Sărată de lângă Turda, iar aici puteţi ajunge pe drumul european E60 Sighişoara-Cluj-Napoca şi apoi prin noua şi moderna intrare din centrul turistic Salina-Durgău (Aleea Durgău nr. 7). Geologii spun că zăcămintele de sare din Ardeal, precum cele de la Ocna Dejului, Cojocna, Turda, Ocna Mureş, Ocna Sibiului şi Praid ar fi apărut acum 13,5 milioane de ani, când climatul tropical tot mai cald a dus la dispariţia mării existente aici anterior. De atfel, în subsolul Transilvaniei există un strat continuu de sare, cu o grosime de circa 400 m.

Dovezi ale exploatării sării la Turda există încă de pe vremea dacilor, iar ulterior şi romanii au exploatat aici sarea, în uriaşe încăperi sub formă de piramidă. De altfel, castrul roman Potaissa a fost special înfiinţat pentru a apăra de barbari exploatările saline de la Turda. După retragerea romană, localnicii au continuat să extragă sarea pentru nevoi personale şi abia în 1075 e menţionată într-un document vama ocnelor de sare de la „Torda", care mai târziu va fi dăruită Episcopiei de Transilvania.

Începând din secolul 18, regimul austro-ungar a început să exploateze industrial sarea, iar salina de la Turda a intrat sub administraţia directă a împăratului, existând la acea dată cinci ocne de sare: Carolina, Iosif, Tereza, Anton şi Cojocneana. Ulterior, pe la 1896 nu mai erau deschise decât trei ocne. Exploatarea sării la Salina Turda a fost sistată pentru totdeauna în 1932, din cauza dotărilor tehnice primitive şi a randamentului scăzut. Dar istoria modernă a Salinei va începe şase decenii mai târziu, când ocna a fost redeschisă în scop curativ şi turistic. Cu ajutorul fondurilor europene, aici s-au desfăşurat, începând cu 2009, ample lucrări de amenajare şi, după doi ani de lucrări şi o investiţie de circa 6 milioane de euro, Salina arată ca desprinsă dintr-un film science-fiction: un lac interior, la sute de metri sub pământ, un amfiteatru, săli de sport, o roată panoramică imensă din care se pot admira stalacticele de sare şi, bineînţeles, săli de tratament.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Săraca

Aflată în localitatea Şemlacu Mic, comuna Gătaia, judeţul Timiş, Mănăstirea Săraca are hramul Schimbarea la Faţă pentru biserică şi Buna Vestire pentru paraclisul de iarnă. Este atestată documentar din anul 1270, fără să se cunoască anul exact al întemeierii ei. Surse franciscane o numeau „pepinieră de schismatici", datorită rezistenţei ei la încercările de catolicizare ale românilor din Banat.

Biserica mănăstirii a fost rezidită în 1443 de călugărul Macarie, un ucenic al Sfântului Nicodim de la Tismana şi este rectitorită, fiind supusă unor serioase reparaţii, în 1730 de Giuriciko Lazarevici şi fiii săi Nicolae şi Chiriac. La începutul secolului al XVIII-lea aici funcţiona o şcoală de zugravi de icoane dar mănăstirea este închisă în 1778, din ordinul împăratului Iosif al II-lea. Monahii se risipesc prin alte locuri, iar obiectele de cult sunt duse la mănăstirea de lângă Voivodina, Serbia.

Clădirile locaşului sunt cumpărate în 1782 de Ioan Ostoici, din Timişoara după ce autorităţile austriece le scoseseră la licitaţie. Noul proprietar amenajează în biserică o criptă familială şi locaşul rămâne în proprietatea urmaşilor săi 150 de ani, fiind lăsată apoi să cadă în paragină. De aici numele „Săraca". În 1932 este cumpărată de Episcopia Caransebeşului dar mănăstirea este din nou desfiinţată, în urma decretului din 1959. Până în 1987 funcţionează ca biserică parohială pentru care în 1963 se fac importante lucrări de restaurare, remediindu-se atât stricăciunile zidurilor cât şi cele ale picturii. În 1988, la stăruinţa IPS Nicolae Corneanu, redevine mănăstire. După 1990 s-a construit corpul de chilii, stăreţia şi paraclisul de iarnă.

Între anii 2001-2005 a fost ridicată noua biserică, pictată între 2006-2007 de pictorii Constantin şi Petronia Dumitrescu-Gheorghe.

Veche biserică, podoaba aşezământului monahal, este zidită în formă de cruce greacă cu braţele libere. Absida altarului este semicirculară iar deasupra naosului se află o turlă deschisă, octogonală. Pridvorul a fost adăugat abia în secolul al XIX-lea. Exteriorul este sobru, lipsit de elemente decorative şi dând impresia de masivitate.

Biserica a fost pictată în frescă în 1730 de meşteri deosebit de talentaţi, care par să fi venit din Ţara Românească. Ansamblul pictural, realizat în culori calde, constituie cea mai valoroasă lucrare de acest fel din Banat.

Locaşul deţine o icoană a Maicii Domnului, despre care se spune că este făcătoare de minuni şi părticele din moaştele Sfinţilor Nicolae, Tecla şi Filofteia.

Mănăstirea Săraca este considerat cea mai veche din eparhie şi macheta bisericii este inclusă în stema Arhiepiscopiei Timişoarei.

IRINA STOICA

Colecţii particulare

Cephalus şi Aurora, Poussin

Încă din Antichitate, în Europa şi în estul Asiei, colecţiile particulare de artă au apărut ca formă de investiţie a averilor oamenilor bogaţi.

Dar dezvoltatrea acestei forme de manifestare a preţuirii obiectelor de artă s-a înregistrat în Evul Mediu şi mai ales în timpul şi după Renaştere. Familii regale şi membri ai înaltei nobilimi au achiziţionat sistematic picturi şi sculpturi extrem de valoroase, care, ulterior, au devenit bunuri publice aflate în grija statului respectiv. Din acest punct de vedere, Marea Britanie face excepţie, întrucât colecţia regală de artă se află încă sub îngrijirea familiei regale britanice.

Secolul XX a adus nou în domeniul colecţiilor arta africană, aproape ignorată până atunci. Căci în secolele precedente, antichităţile originare din Orientul Îndepărtat interesau cu preponderenţă colecţionarii. Porţelanul, bronzul şi jadul se aflau la mare căutare, alături de cărţile rare începând cu veacul XV... Fără a căuta o ierarhizare a importanţei sau valorii colecţiilor, la nivel internaţional, vom menţiona că un loc de cinste îl au prestigioasele colecţii „Borghese" şi „Farnese" din Roma şi „Orleans" în Paris – cu menţiunea că mare parte dintre obiecte s-au dispersat cu timpul prin intermediul caselor de licitaţii din Londra (în special).

În Europa, o faimoasă colecţie este cea a familiei princiare din Liechtenstein, care deţine aproximativ 1.600 de obiecte – de la Frans Hals cel Bătrân (1582-1666), la Raphael Sanzio, Rembrandt şi Anthony van Dyck. Dar această colecţie excepţională a suferit din cauza furturilor petrecute în cel de-al Doilea Război Mondial, când naziştii s-au „ocupat" intens de opere de artă. În cele din urmă, după aproape şaizeci de ani, multe capodopere au fost expuse la Liechtenstein Museum... La Madrid există Thyssen-Bornemisza Museum, unde este expusă celebra colecţie a familiei Thyssen. Această colecţie este a doua din lume, după cea a familiei regale britanice. De altfel, colecţia Thyssen alcătuieşte, împreună cu colecţiile muzeelor Prado şi Reina Sofia, ambele tot din Madrid, ceea ce criticii de artă numesc „Triunghiul de aur al artei".

Bufon cu lăută, Frans Hals

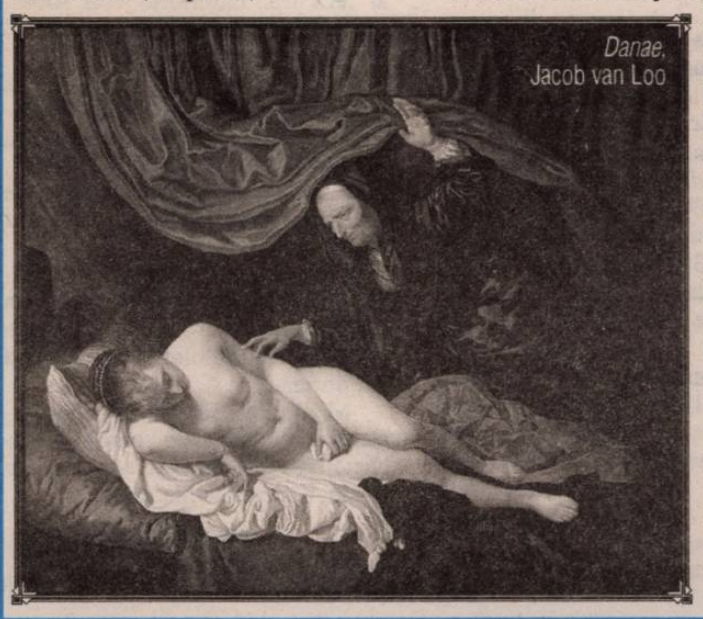
Danae, Jacob van Loo

În ţara noastră, un renumit colecţionar şi om de artă a fost Krikor Zambaccian (1889-1962), care s-a născut la Constanţa şi a fost membru corespondent al Academiei Române. El a scris şi mai multe biografii (Petraşcu, Grigorescu, Tonitza), iar colecţia sa se află în Muzeul Zambaccian. Printre alţi mari colecţionari români se află şi Vasile Parizescu, născut în 1925, la Brăila. El însuşi este pictor şi a fost cel care a înfiinţat Societatea Colecţionarilor de Artă din România. A expus la Moscova, Paris, Roma şi Viena.

În Bucureşti funcţionează Muzeul Colecţiilor de Artă, în incinta Palatului Romanit (edificiul a aparţinut vistiernicului Grigore Romanit). O importantă secţiune este cea a artei româneşti – „Galeria Naţională", cu artă veche şi artă modernă. Cei mai importanţi artişti sunt prezenţi în acele colecţii, de la Aman şi Grigorescu şi până la Ciucurencu şi Ghiaţă... Trebuie remarcat faptul că în întreaga lume, colecţionari de artă pot fi şi organizaţii bisericeşti, bănci, universităţi şi alte instituţii.

Saskia, Rembrandt

Oameni de excepţie

Fotografia alăturată nu este trucată. Cea mai scundă femeie din lume este indianca Jyoti Amge, care măsoară 62,8 centimetri. Lângă ea se află cel mai scund bărbat din lume, nepalezul Chandra Bahadur Dangi, înalt de 54,6 centimetri.

Cartea care se află între ei are o înălţime de 30 de centimetri. Cele două „vedete" s-au reunit pentru o nouă ediţie a Guinness Book of World Records. Chandra are 78 de ani, iar Amge a împlinit 18 ani. Acesteia îi plac bijuteriile şi moda, şi a jucat deja în mai multe filme indiene, visând să devină o „mare" actriţă.

ZIGZAG în timp şi spaţiu

• Cursa dragonilor de apă

Numai în China există un festival dedicat memoriei unui om de litere, conform unei tradiţii multimilenare. Frumuseţea poveştilor chinezeşti este inegalabilă şi întotdeauna farmecul lor este întreţinut de un sâmbure de adevăr.

Cândva, pe vremea dinastiei Zhou şi a războaielor interstatale

chinezeşti, trăia un poet numit Qu Yuan (340-278 î.Ch.). Acesta îşi câştiga pâinea servind drept ofiţer în armata statului Chu. Atunci când acest miniregat a fost ameninţat de un stat mai puternic, pe nume Qin, regele din Chu a vrut să devină vasalul lui. Însă poetul s-a opus acestei umilinţe, spunând că până la urmă ţara sa va fi anexată. A fost alungat în exil, unde a trăit douăzeci şi opt de ani, timp în care şi-a scris opera sa patriotică.

Până la urmă, s-a dovedit că Qu Yuan a avut dreptate: Qin a anexat regatul Chu, iar poetul, pentru a nu fi executat, s-a aruncat în valurile râului Maluo, înecându-se. Aici începe legenda. Se spune că locuitorii aruncau cu hrană în ape, pentru a determina peştii să evite trupul lui Qu. Pe de altă parte, sute de localnici au pornit cu ambarcaţiunile lor în căutarea trupului acelui patriot care le lăsase numeroase poeme. Ei bine, cursele de bărci cu cap de dragon au intrat în istorie, ca şi unele preparate culinare specifice cu care ţăranii ademeneau peştii...

Cursa Dragonilor de Apă, celebrată anual în a cincea zi a lunii a cincea a calendarului chinezesc (zodia Dragonului), a fost ulterior asociată cu un alt patriot local, care s-a opus unui suveran nemilos. Astăzi, întrecerea ambarcaţiunilor din cadrul festivalului – care are ample rezonanţe internaţionale – reprezintă un prilej de manifestări multiple ale tradiţiilor sportive şi culinare chinezeşti. Se mănâncă tradiţionalul preparat zong-zi, un fel de turtă făcută din orez şi umplută cu muguri de bambus şi care este răspândită în mai toate ţările vecine cu China, şi se bea un vin de orez care are în compoziţie o apă minerală specifică acelor locuri. Petrecerile care urmează curselor nautice au drept scop alungarea spiritelor rele care dau târcoale apelor râului.

În Canada, în unele ţări din Europa şi în Australia există replici de amploare ale festivalului Dragonilor de Apă. A fost creată şi Federaţia internaţională a curselor nautice de dragoni, care are un program anual bine pus la punct şi care antrenează mii de tineri. Ambarcaţiunile folosite – de obicei cu 10-15 persoane în fiecare echipă – sunt deplasate cu padele sau cu vâsle.

• Vechimea cimpoiului

Bibliştii germani Koehler şi Baumgartner susţin că, pe baza unei traduceri corecte din aramaică, un instrument de suflat pomenit în Cartea lui Daniel (Vechiul Testament) este cimpoiul! Ipoteza este plauzibilă, dacă este coroborată cu faptul că poetul atenian Aristophones pomeneşte despre astfel de instrumente (făcute din piele de câine şi oase) folosite la Theba, în jurul anului 400 î.Ch. La rândul său, Suetonius ni-l descrie pe Nero cântând la un cimpoi cu două fluiere.

Pe filieră romană, cimpoiul a ajuns pe teritoriul de azi al Marii Britanii, cel mai mare succes avându-l în Scoţia. Este de notorietate faptul că un fel de imn cântat la cimpoi însoţea marşul armatelor lui Robert I de Scoţia (1274-1329). În forma pe care o cunoaştem astăzi, cimpoiul a devenit foarte popular în Europa în perioada cruciadelor. Cimpoiul este caracteristic muzicii tradiţionale anglofone. În secolul XVIII au apărut în Scoţia şi Anglia tratate despre teoria acestui instrument nelipsit de la ceremoniile publice.

„Spintecători" moderni

Una dintre cele mai mari probleme ale criminaliştilor din unele ţări (mai ales din SUA, Europa şi Australia) este neidentificarea unor criminali în serie care şi-au comis faptele în ultimele două-trei decenii şi care ar putea să recidiveze. Aflarea lor în libertate — este vorba de aproximativ douăzeci de ucigaşi suspectaţi de cel puţin trei crime — reprezintă un minus în rapoartele poliţiei şi şansele de a mai fi identificaţi scad în fiecare an. Slabele indicii pe care le deţin anchetatorii riscă să nu mai folosească la nimic.

Unul dintre aceşti criminali în serie neprinşi este Spintecătorul din Lisabona. Acesta a acţionat aşa cum o făcea prin 1888 celebrul Jack Spintecătorul din Londra. Faptele sale s-au desfăşurat în perioada 1992-1993. În Lisabona, acest psihopat a acţionat de trei ori; ţintele lui erau prostituate cunoscute ca folosind droguri de mare risc. Îngrozitor este şi faptul că organele interne ale femeilor nu erau scoase cu un cuţit, ci cu un obiect tăietor. Neprinderea lui, probabil, a condus la apariţia unor cazuri similare în alte ţări: Olanda, Cehia, Belgia, Danemarca şi SUA (la New Bedford). Modul de lucru a fost identic, însă fără un suspect dovedit nu se poate spune că a fost aceeaşi „mână".

Omul nu lăsa nici un fel de urmă, nici măcar cea a mănuşilor. Imitatorii erau în mod cert nişte profesionişti ai crimei.

Aşa-zisul Ucigaş-fantomă era specializat în asasinarea şi măcelărirea cuplurilor din zonele rurale ale statului american Arkansas. Porecla i se trage de la faptul că acţiona în special pe lună plină şi evita nopţile foarte întunecoase. El obişnuia să oprească maşini în care se deplasau tineri, dar, după mai multe crime, se specializase şi în a pătrunde în casele unor fermieri, omorând tot ce era viu. Nu lăsa nici un martor în viaţă.

„Asasinul din Parc" (este vorba despre o rezervaţie din statul american Virginia) a rămas de asemenea neidentificat. El a acţionat la finele deceniului nouă al secolului trecut şi era genul de psihopat care îşi „complica viaţa", prin faptul că deplasa pe distanţe lungi victimele, pentru a le abandona departe de locul faptei. Ţintele preferate erau cuplurile tinere, uneori de lesbiene. Acest criminal nu jefuia victimele şi nu le abuza sexual, ucigând pur şi simplu — dacă se poate spune aşa — din plăcerea de a provoca suferinţă. Multă vreme, FBI a bănuit că este vorba despre un fost ofiţer de poliţie, avându-se în vedere stilul profesionist de lucru.

Pagină realizată de
PAUL IOAN

Știați că...

◆ ...„lăscaia" sau „lețcaia" era o monedă de mică valoare din aramă? A circulat în Țările Române în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.

◆ ...Copacabana este un cartier din Rio de Janeiro (Brazilia)? Este

celebru pentru plaja sa de pe malul Atlanticului.

◆ ...prin metopă se înțelege un element al frizei unui templu doric? Constă dintr-o placă decorată de obicei cu basoreliefuri.

◆ ...cămila cu o cocoașă se numește

dromader? Cea cu două cocoașe este cămila bactriană.

◆ ...„septima" este un termen muzical? Reprezintă intervalul dintre două sunete aflate la distanță de șapte trepte (ex. do-si).

◆ ...Nuku Hiva este o insulă din arhipelagul Marchize (Polinezia

franceză)? Are o suprafață de 482 kmp.

◆ ...Algol este numele unei stele din constelația Perseu? Același nume îl are un limbaj de programare destinat, în primul rând, aplicațiilor cu caracter științific.

◆ ...Piero Di Cosimo (1462-1521) a fost un pictor italian, reprezentant al școlii florentine?

A pictat îndeosebi scene mitologice într-un cadru paradisiac: „Marte", „Venus și Amor" etc.

Știați că...

Palma de Mallorca

Cea mai mare dintre Insulele Baleare, provincie a Spaniei, Mallorca (sau Majorca) are o suprafață de 340 kmp și un peisaj de o incredibilă varietate. Munții Serra Tramutana coboară amețitor spre plajele care au făcut din aceste locuri una dintre cele mai râvnite ținte turistice mediteraneene. Vegetația luxuriantă, climatul blând, vestigiile culturale, totul oferă o aureolă de basm insulei a cărei capitală este Palma, oraș ridicat în golful cu același nume.

Cel mai cunoscut monument de aici este Catedrala, construită pe locul unei vechi moschei musulmane. Marele rozariu al acestui locaș gotic, este compus din 1236 de cristale colorate realizând efecte impresionante iar nava centrală are o înălțime de 44 de metri. În secolul al XX-lea construcția a suferit importante restaurări, conduse de Antonio Gaudi. Alături de Catedrală se află Palatul Almudaina, fondat de romani înainte de Hristos. A fost reședința guvernatorilor musulmani și curte a regilor din Mallorca în secolele XIII-XIV. Puțin mai departe se află sediul Colegiului Negustorilor, adevărat pol de atracție al orașului.

Pe coastă, vechiul Consulat al Mării este sediul Guvernului Autonom al Balearelor. În centrul orașului, dominând golful, de la o înălțime de 112 metri, se află Castelul Bellver, a cărui construcție a început în secolul al XIII-lea, sub regele Jacob al II-lea. A devenit palat regal și mai târziu a fost folosit temporar ca monetărie și reședință militară, sub domnia lui Carol al IV-lea. Astăzi găzduiește Muzeul de Istorie a orașului. Este o construcție circulară, cu trei turnuri semicirculare și un al patrulea, de asemenea circular, legat de restul construcției printr-un pod.

Oraș cosmopolit și atrăgător, Palma oferă turiștilor o serie de monumente care îi evocă istoria. Un astfel de loc este

Băile Arabe

„Pueblo Español", reconstituind grădinile Alhambra din Grenada. Pe lângă acest adevărat colț de rai se înalță biserici și mănăstiri în stil gotic și baroc și edificii „Art Nouveau", „Gran Hotel" prima construcție de acest fel pe insulă, fiind astăzi sediu cultural.

În centrul orașului, în Plaça de Cort se află Primăria orașului cu o fațadă admirabil proporționată în stil renascentist. Vechiul ceas, cunoscut sub numele En Figuera este un adevărat simbol al

Palatul Almudaina

Piața Spaniei

locurilor. În „Piața Spaniei" poate fi admirată statuia ecvestră a lui Iacob I Cuceritorul (1213-1276) cel care a pășit primul, ca rege, în Insulele Baleare și a luptat împotriva maurilor. Este o impresionantă statuie de bronz așezată pe un soclu de bolovani de piatră, înconjurată de verdeață.

Vechiul cartier musulman „Médina Mayura" este străbătut de străduțe șerpuitoare care conduc spre livezi și palate.

Băile Arabe, din strada Serra, reprezentative pentru epoca respectivă sunt găzduite într-o clădire acoperită de o cupolă susținută de colonade. Este unul dintre puținele vestigii arhitecturale ale epocii rămase în oraș.

Acesta a cunoscut o înflorire deosebită în secolele XVII-XVIII când oamenii bogați stabiliți aici și-au construit vile și palate. Elementul specific al acestor construcții este așa-numitul „patio" o curte interioară susținută de coloane și arcade, cu monumentale scări de onoare, simboluri ale prosperității.

Dintre bisericile gotice ale orașului pot fi amintite „Sfântul Francisc" și „Sfânta Eulalia", aflate în centrul orașului și mănăstirea „Sfânta Clara" conservându-și de secole aspectul.

Întinse de-a lungul golfului, cartierele mai noi și mai vechi pulsează de viață, îmbinând armonios prezentul cu vestigiile trecutului. În împrejurimi se întind plaje largi, cu umbrele de paie sau parcuri marine, un impresionant acvariu, totul reprezentând cea mai importantă zonă turistică a orașului. Aici nu sunt decât hoteluri și restaurante, centre comerciale, discoteci, o zonă presărată cu locuri de distracție și dominată de palmieri înalți, iar trenulețul turistic te poartă în cele mai pitorești locuri ale orașului și ale împrejurimilor.

Mausoleul Eroilor de la Soveja

Amplasat în satul Dragoslavele din comuna Soveja, Mausoleul este închinat eroilor din Primul Război Mondial. A fost ridicat la o înălțime dominantă și are înfățișarea unei cetăți de piatră cu planul în formă de cruce și acoperișul realizat ca o cupolă.

Construcția lui a început în 1922-1923, în același timp cu Mausoleul de la Mărășești. Proiectul aparține unui arhitect italian dar cel care a condus lucrările a fost arhitectul român George Cristinel. A fost terminat în 1926-1927 și criptele cu osemintele celor căzuți au fost închise în 1928-1929. Sunt adăpostite aici rămășițele pământești a 16.000 de luptători: români, ruși, austrieci, germani și unguri. Numele acestora sunt înscrise pe lespezile de piatră dar există și un osuar în care se odihnesc pentru totdeauna soldații neidentificați.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Simboluri ale umanității

Călugărița

Insectă carnivoră, „călugărița" este cunoscută pentru faptul că își devorează masculul după actul împerecherii.

Figurează în mitologia unor popoare cu semnificații diverse. În Africa de Sud este o divinitate supremă, de origine totemică. Boșimanii și hotentoții, care o numesc Cagn, respectiv Tkaggen, o consideră creatoarea lumii.

Slavii răsăriteni nu au mituri legate de această insectă dar ea apare în numeroase superstiții.

În folclorul românesc este prezentă cu precădere în descântece, în special în cele legate de magia neagră. Este evocată ca o femeie trimisă de Sfântul Petru în lume pentru a face bine, dar comportându-se exact invers. Legenda populară o evocă astfel ca pe o călugăriță transformată drept pedeapsă pentru faptele sale în insecta care poartă numele monahal.

Victimă a „Cutiei Pandorei”

Englezul Jason Airey ar fi putut deveni un fel de erou al întâmplărilor insolite, dacă nu ar fi murit la 37 de ani. De fapt, putem spune că tocmai din acest tragic motiv vorbim azi despre el, deşi amănuntul senzaţional al istorioarei este altul: Jason a murit după ce a deschis... Cutia Pandorei! şi nu e absolut nimic inventat în această ştire. Bărbatul a fost găsit fără suflare într-un dormitor al locuinţei sale din Carlisle, având alături o casetă pe care stătea scris, cu litere roşii, „Cutia Pandorei”.

Dacă ne gândim la contextul mitologic al originii acestei sintagme, ne amintim, desigur, că Zeus însuşi, „suveranul” zeilor greci, îi încredinţase Pandorei o casetă în care stăteau încuiate toate relele posibile ale omenirii. Curiozitatea feminină (?!) a

acesteia a împins-o totuşi să nu ia în seamă povaţa înţeleaptă de a nu o deschide şi, ridicându-i capacul, a eliberat în lume toate nenorocirile care ne fac viaţa un infern. Pentru Jason însă „infernul” era de altă natură, deşi, desigur, scăpat tot din cutia răului. Potrivit anchetei derulate după moartea sa suspectă, s-a descoperit că în bizara casetă acesta ţinuse droguri sintetice.

Abia acum se adânceşte însă misterul cazului. Dennis Airey, tatăl decedatului, a afirmat că fiul său nu mai apelase deloc la droguri de 13 ani, după ce avusese un moment critic în urma folosirii unei doze prea mari de ecstasy. Totodată, Jason ar fi avut un comportament absolut normal şi avea o dispoziţie pozitivă recunoscută de toţi cunoscuţii. Şi, în fine – dar, probabil, elementul cel mai semnificativ al anchetei – în organismul bărbatului nu s-a găsit după autopsie nici cea mai mica urmă de droguri. Situaţie totalmente derutantă, care ne lasă, eventual, o singură opţiune de luat în calcul: că din „Cutia Pandorei” chiar a ieşit un demon atroce, care şi-a luat fără ezitare tributul, prima victimă fiind nesăbuitul Jason... *(A.N.P.)*

În cădere liberă, DEPĂŞIND VITEZA SUNETULUI

Din adolescenţă, americanul Alan Eustace, vicepreşedintele companiei Google a făcut o pasiune pentru baloane umplute cu heliu pe care le lansa în atmosferă, agăţând diverse obiecte pe care se străduia să le recupereze. Cu timpul unul dintre „obiectele” agăţate a devenit... el însuşi. A făcut lungi antrenamente de-a lungul anilor înălţându-se în văzduh cu baloane de mari dimensiuni umplute cu heliu. Şi a devenit un erou al aerului.

Recent a stabilit un nou record mondial ridicându-se până la o altitudine de 41.419 metri depăşind cu 2.374 de metri recordul deţinut de Felix Baumgartner din 2012. După care a s-a aruncat în gol fără să-şi deschidă paraşuta până aproape de sol atingând o viteză de 1322,9 km/h, de 1,24 ori viteza sunetului.

Ei bine, la acest capitol n-a reuşit să-l învingă pe Baumgartner care în cădere liberă a atins viteza de 1357 km/h. Ambii campioni au fost îmbrăcaţi în costume de astronauţi, altfel n-ar fi putut supravieţui. După acest record de înălţime Felix B. l-a felicitat pe Facebook. *(D.M.)*

Seifuri extrase prin tunel

Băncile au devenit, odată ce au apărut în urmă cu câteva secole, ţinta predilectă a jefuitorilor înarmaţi. Una dintre tehnicile folosite, mai rar, dar foarte eficace şi cu riscuri reduse, a constituit-o şi o constituie săparea unui tunel până în dreptul unuia dintre zidurile sălii în care se află seifurile. O tehnică la care a recurs recent un grup de infractori indieni care a închiriat o casă aflată în vecinatatea unei bănci din statul Haryana.

Aceştia au săpat un tunel cu o lungime de 40 de metri, feriţi aşadar de ochii lumii, pătrunzând cu uşurinţă în sala cu valori dat fiind faptul că pereţii, cu o grosime de 20 de centimetri, erau construiţi doar din beton, dar unul de proastă calitate. Au legat seifurile cu funii şi le-

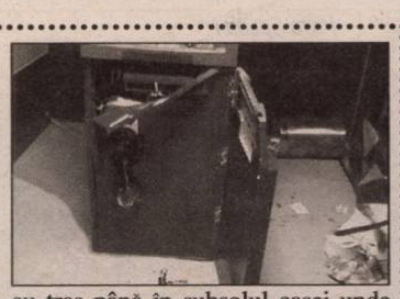

au tras până în subsolul casei unde le-au deschis cu aparate de sudură. Se aşteptau la multe, multe milioane de dolari dar s-au ales cu câteva sute de mii. Bune şi ele după atâta efort. La banii cash s-au adăugat însă şi bijuterii.

Conducerea băncii a declarat că sala a fost construită după normele impuse de Banca Naţională şi că pereţii, oricât de rezistenţi ar fi fost, nu constituiau o problemă pentru hoţi care erau bine utilaţi.

Aceştia au fost muncitori şi eficienţi nu însă şi inteligenţi întrucât au lăsat probe incriminatoare, inclusiv amprente, în camera din subsol unde au deschis seifurile. O uşurare pentru poliţie care e pe urmele lor. *(D.M.)*

Jaf comic

Poliţia din Val-d'Oise (Franţa) a fost alertată în miezul nopţii. Un necunoscut informa autorităţile că o casă de vacanţă, dintr-un cartier rezidenţial, era supravegheată, atent şi dubios, de trei tineri, care nu păreau din partea locului.

Oamenii legii s-au deplasat imediat în zonă şi au văzut la casa respectivă o fereastră spartă la parter şi uşa frigiderului din bucătărie larg deschisă. În stradă au remarcat imediat trei bărbaţi, între 21 şi 29 de ani, care încercau să se ascundă în spatele unor boschete. Duceau cu ei câteva cutii de bere şi două bucăţi mari de jambon de casă, învelite în celofan.

Contactat de urgenţă, proprietarul a recunoscut că lucrurile îi aparţineau şi cei trei au fost duşi la poliţie unde, înainte de orice, au fost întrebaţi ironic dacă jaful lor a meritat întregul efort. *(I.S.)*

„Cangurii” dorm pe rupte

Nu e deloc clar dacă din considerente medicale ori sociologice, o echipă de jurnalişti s-a apucat să cerceteze aspecte oarecum mai neobişnuite referitoare la somnul oamenilor de pe mapamond, focalizându-şi atenţia pe elemente ce ţin de extreme. Dacă privim în ansamblu rezultatele studiului, altfel destul de interesante, constatăm că australienii sunt cei mai predispuşi la a se situa în zona recordurilor, cel mai probabil datorită situării geografice pe glob a tărâmurilor de baştină. Aşadar, să zicem că s-a organizat un concurs, în urma căruia...

...Titlul de „cel mai odihnit oraş din lume” merge la Melbourne, ai cărui rezidenţi pot fi invidiaţi de majoritatea oamenilor, deoarece ei dorm, în medie, 6 ore şi 58 de minute pe noapte.

La polul opus, oraşul care doarme cel mai puţin nu este cel supranumit — pentru motive care ţin mai degrabă de un anume comportament al contemporanilor citadini, decât de mersul natural al vieţii — „oraşul care nu doarme niciodată” (este vorba despre New York), ci Tokio, capitala Japoniei. Aici, locuitorii dorm aproximativ 5 ore şi 44 de minute pe noapte. Apropo: locuitorii New Yorkului sunt, de fapt, foarte odihniţi, dacă ţinem cont că dorm 6 ore şi 47 de minute pe noapte, situându-se deci nu prea departe de cei din Melbourne.

În ceea ce priveşte momentul cufundării în somn, oraşul care „adoarme” cel mai devreme este Brisbane, tot din Australia (cam pe la ora 22: 57). Dar tot în Brisbane, locuitorii se trezesc cel mai devreme — la ora 6: 29. Spre comparaţie, ruşii din Moscova pot fi consideraţi de-a dreptul leneşi, ei trezindu-se abia pe la 8: 08. Despre noi, românii, nu zice nimeni nimic şi poate că e mai bine aşa. Fiindcă am putea descoperi că noi ne aflăm într-un somn continuu! (A.N.P.)

Trambulina din pădure

Probabil, dacă v-aţi trezi la un moment dat, mergând liniştiţi pe un drum, că începeţi fără voie să ţopăiţi ca şi cum pământul de sub picioare ar fi prins viaţă, aţi crede că vă aflaţi în plin film horror. Totuşi, cam aşa ceva s-a întâmplat într-o pădure din apropierea oraşului canadian Saint-Jérôme, Quebec.

Mai mulţi drumeţi au constatat pe pielea lor că o cărare banală prin pădure poate să se transforme brusc într-o veritabilă trambulină şi chiar au înregistrat fenomenul pe un film ce a avut apoi mare succes pe internet. Deşi, deloc surprinzător, iniţial mai toţi cei care l-au văzut au fost convinşi că e de fapt o farsă foarte reuşită.

După lămuririle de rigoare, a venit rândul specialiştilor să caute răspuns pentru întrebări care nu fuseseră puse, dar se puneau de la sine. Astfel, ei au identificat bizarul loc, constatând că e înconjurat de o vegetaţie luxuriantă şi că, de altfel, este destul de solid. Atâta

doar că are o proprietate ce i-a şocat: este „elastic”.

Interesant totuşi, problema a rămas cam în coadă de peşte, adică la nivel de presupuneri. O posibilă explicaţie ar fi, conform geologilor şi botaniştilor, că undeva în profunzime, solul a fost format pe un strat considerabil de frunze descompuse, miceliu şi fibre lemnoase, care absoarbe impactul căderii unui corp solid.

Altă versiune ar fi că însuşi solul s-ar fi lichefiat, absorbind ca un burete multă apă. Aşadar, presupuneri. De aceea, până una-alta, în luminişul respectiv s-ar putea deschide cu mare succes un mic parc de distracţii. Măcar puştanii s-ar amuza pe cinste! *(A.N.P.)*

Ţara bâtlanilor

Pe malul stâng al Prutului, în dreptul comunei Balotina din raionul Glodeni, Republica Moldova, există o pădure de 3 ha în care predomină stejari şi în coronamentul cărora sunt peste 271 de cuiburi de stârci cunoscuţi de localnici ca bâtlani.

Prezenţa anuală a stârcilor a determinat pe fostul custode al rezervaţiei „Prutul de mijloc”, renumitul dr. bioolog Valeriu Ţarigradschi să numească zona „Ţara bâtlanilor”.

Acolo există trei specii de stârci: *stârcul cenuşiu* (Ardeea cinerea), care predomină numeric, *stârcul de noapte* (Nycticorax nycticorax) şi *egreta mică* (Egretta garzetta). Aceste specii vin în fiecare an, afirmă biologul Bucătarul Sergiu, cercetător în rezervaţie – la începutul lunii martie şi se retrag spre sudul Europei începând cu sfârşitul lunii august, migrare continuată şi în prima decadă a lunii septembrie.

În perioada staţionării în zona populată, stârcii convieţuiesc fără conflicte şi în timpul de creştere a puilor, păsările sunt într-o continuă mişcare şi teritoriul într-o permanentă gălăgie „infernală” ce se reduce în cursul nopţii. Teritoriul este animat noaptea şi de prezenţa mistreţilor şi a vulpilor care asanează solul de resturile de peşti ca şi de puii morţi sau căzuţi din cuiburi.

În perioada de vară, în timpul creşterii puilor, se ajunge pe cele 3

ha de pădure la o concentraţie de peste 900 de exemplare, o densitate neîntâlnită în Europa inclusiv în Delta Dunării.

Pădurea populată cu stârci constituie un loc de atracţie atât pentru cei ce poposesc în zonă cât şi un teritoriu de desfăşurare a lecţiilor practice pentru elevi. Directoarea liceului teoretic din localitatea Balotina, prof. Claudia Durughian afirma că unele ore despre natură se desfăşoară nu numai în „Ţara bâtlanilor”, ci şi pe teritoriul rezervaţiei ce include o diveristate din fauna şi din vegetaţia endemică, determinând în rândul cursanţilor o responsabilitate, de ocrotire în viitor a componentelor naturii. *(Dr. Vadim Nesterov)*

Twin Peaks:
Se întâmplă din nou!

Poate că niciun film nu a fost mai iubit de români, la începutul anilor '90, decât** Twin Peaks. **Serialul american de televiziune creat de Mark Frost şi David Lynch urmărea investigaţia condusă de agentul special FBI Dale Cooper (Kyle MacLachlan) asupra uciderii tinerei şi frumoasei Laura Palmer (Sheryl Lee). Dincolo de a fi doar un film poliţist, pelicula îmbina misterul, scenele horror, supranaturalul, cu o muzică desprinsă parcă din alte sfere. Era ceva ce cinefilii nu mai văzuseră până atunci.

Un fenomen planetar

Episodul pilot a fost difuzat de postul ABC pe 8 aprilie 1990, făcând audienţe-record. Au urmat alte şapte episoade, iar seria a fost îmbogăţită, în sezonul următor, până la un total de 30 de episoade. *Twin Peaks* a devenit rapid un fenomen, fiind aclamat atât de critici, cât şi de publicul larg şi generând o adevărată industrie de gadgeturi.

Serialul a cucerit trei Globuri de Aur în 1991, inclusiv „cel mai bun serial de televiziune" şi „cel mai bun actor într-o dramă de televiziune" – Kyle MacLachlan. Dezvăluirea, la mijlocul celei de-a doua serii, a numelui ucigaşului Laurei Palmer a generat o isterie generală, cum America nu mai cunoscuse de la episodul „Cine l-a împuşcat pe JR?", din la fel de popularul serial Dallas. În 1992 Lynch a lansat filmul artistic *Twin Peaks: Focule, vino cu mine,* care este atât un preambul, cât şi un epilog al seriilor de televiziune.

David Lynch şi Michael J. Anderson

Lara Flynn Boyle

Nu există coincidenţe!

Iată însă că, pentru fanii serialului, regizorul David Lynch a anunţat că în 2015, adică la exact un sfert de veac de la primul episod *Twin Peaks,* va relansa producţia, pentru o nouă serie. Împătimit al şaradelor, el şi-a ţinut ca pe ghimpi fanii, obişnuindu-i, treptat, pe contul lui de Twitter, cu ideea unei posibile reveniri.

La început a scris „Dragi prieteni... se întâmplă din nou" – fraza leit-motiv a serialului. Apoi, luna trecută, în aceeaşi zi, la aceeaşi oră şi în acelaşi minut, el şi coscenaristul Mark Frost au scris, pe conturile lor: „Dragi prieteni, prăjiturica pe care o adoraţi va fi iar la modă". Asta le-a reamintit fanilor de un alt citat din serialul lor favorit: „Când două evenimente care vizează acelaşi obiect al investigaţiei se întâmplă simultan trebuie să fim foarte atenţi, Diane" – spunea agentul Dale Cooper adresându-se reportofonului lui.

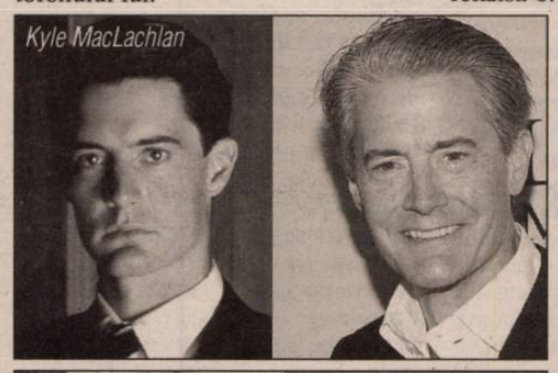
Kyle MacLachlan

Sheryll Lee

Ulterior, într-o conferinţă de presă, David Lynch a dat vestea mult aşteptată: da, scrie de zor, alături de prietenul lui, Mark Frost, scenariile a nouă episoade dintr-o ultimă serie *Twin Peaks,* care va fi lansată anul viitor.

Vieţile secrete din Twin Peaks

Anunţul lui Lynch nu este singular – deci nu avem de-a face cu o singură coincidenţă: într-o altă mutare surpriză, Mark Frost a anunţat că a scris un roman despre personajele filmului, intitulat „Vieţi secrete", care va dezvălui ce s-a întâmplat cu personajele din oraşul imaginar în ultimii 25 de ani.

Cartea, publicată de editura Flatiron Books, se va afla pe piaţă tot anul viitor. Deşi Lynch nu a anunţat cine va face parte din distribuţia noii serii şi nici dacă acţiunea va avea loc în zilele noastre, se pare că actorul Kyle MacLachlan nu va lipsi de pe afiş. În ultimii ani, cariera acestuia a intrat într-un con de umbră şi probabil că o nouă serie din *Twin Peaks* ar relansa-o. Nici Lara Flynn Boyle (în film Donna Hayward) nu a avut, după *Twin Peaks,* o carieră prea strălucită, ea fiind chiar nominalizată la premiul „Zmeurica", pentru cea mai slabă actriţă, în filmul *Men in Black II* (2002).

Interpreta Laurei Palmer, Sheryll Lee, a jucat destul de rar în filme în ultimii ani, ea devenind pasionată de protejarea mediului, stoparea schimbărilor climatice şi participând la numeroase campanii de prevenire a cancerului la sân.

Sherylin Fenn – în film frumoasa Audrey, îndrăgostită lulea de agentul Cooper, după o carieră promiţătoare în cinematografie *(Boxing Helena, Instinct Fatal),* a devenit tot mai pasionată de serialele de televiziune, ultimul în care a evolat fiind *CSI: Crime Scene Investigation,* care rulează şi pe micile noastre ecrane.

PORTRET

Alexandra Maria Lara

Pe numele adevărat Alexandra Plătăreanu, această actriţă germană de origine română e unul dintre cele mai valoroase „produse de export" ale cinematografiei autohtone. Născută la Bucureşti, pe 12 noiembrie 1978 — deci chiar săptămâna asta împlineşte 36 de ani, o vârstă a deplinei maturităţi artistice, prilej cu care ne face plăcere să-i urăm „La mulţi ani!" —, Alexandra a fugit din ţară, alături de părinţii ei, pe când avea doar 4 ani, stabilindu-se în Germania, mai întâi la Freiburg, apoi la Berlin.

Absolventă a Liceului Francez din capitala Germaniei în 1997, ea a avut de ales între actorie şi o carieră în învăţământ. Pentru că deja prinsese microbul celei de-a şaptea arte, jucând, în timpul liceului, în seriale pentru tineret, ca de pildă „Die Bubi Scholz Story", tânăra a optat pentru prima variantă şi a început să studieze actoria la Theaterwerkstatt Charlottenburg — un institut al cărui cofondator este chiar tatăl ei, reputatul actor Valentin Plătăreanu, care fusese, în România, director al Teatrului Naţional.

După ce, la 16 ani, şi-a ales numele de scenă cu care avea să fie cunoscută în întreaga lume, Alexandra joacă, în 2001, în filmul „Tunelul", devenind instantaneu un star în Germania. Dar adevărata ei lansare, ca actriţă de reputaţie internaţională, va veni cu extraordinarul „Der Untergang" (2004), povestea dramatică a ultimelor zile ale lui Adolf Hitler. În acest film, ea a intrepretat rolul secretarei personale a lui Hitler, Traudl Junge. Felul în care a intrat în pielea personajului şi a dat viaţă frământărilor acestuia i-a atras atenţia celebrului Francis Ford Coppola, care o va distribui în principalul personaj feminin din filmul său „Tinereţe fără tinereţe".

În acelaşi an, 2007, joacă în „Control" rolul unei jurnaliste, pentru ca un an mai târziu să obţină un rol în filmul premiat cu Oscar „Cititorul". Actriţă cu o carismă egalată doar de inteligenţa ei deosebită — vorbeşte fluent română, germană, franceză şi engleză — Alexandra Maria Lara a fost deja cooptată în numeroase jurii internaţionale, precum cel al Festivalului Internaţional de Film Transilvania (2005) şi chiar al Festivalului de la Cannes (2008).

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

Colţul cu litere

Lumea absurdului

Când vorbim despre absurd vorbim despre suprarealism, dar să nu-i uităm pe Kafka, din afara curentului, pe Beckett sau pe înaintaşul suprarealiştilor, Lawrence Sterne. Eugene Ionesco, scriitorul francez născut la Slatina este cunoscut pentru scrierile lui de teatru absurd, *Cântăreaţa cheală, Lecţia, Scaunele* sau *Regele moare.* Recent, aceste piese au apărut într-o ediţie lansată de editura Humanitas, în traducerea lui Vlad Russo şi Vlad Zografi.

Despre Eugene Ionesco şi literatura absurdului a scris cel mai bine chiar el: *S-a spus că sunt un scriitor al absurdului; există pe lume cuvinte care trec din gură în gură, e şi ăsta un cuvânt la modă, care se va demoda. Oricum, el e de pe-acum suficient de vag pentru a nu mai însemna nimic şi pentru a defini totul. Dacă nu voi fi uitat, peste câtva timp, va exista un alt cuvânt care va trece din gură în gură, un alt cuvânt primit de-a gata, care ne va defini, pe mine şi pe alţii, fără să ne definească. De fapt, existenţa lumii mi se pare nu absurdă, ci de necrezut, însă înlăuntrul existenţei şi al lumii se poate vedea limpede, pot fi descoperite legi şi stabilite reguli «rezonabile». Neînţelesul nu apare decât atunci când te întorci la izvoarele existenţei, când te aşezi pe margine şi o priveşti în întregul ei.*

Un anotimp întârziat

Radu Sergiu Ruba s-a născut la Ardud în judeţul Satu Mare în anul 1954. La 11 ani şi-a pierdut complet vederea şi cu toate acestea a absolvit Facultatea de limbi străine la Universitatea Bucureşti, iar în anul 1983, a debutat literar cu volumul de poezie *Spontaneitatea înţeleasă.* Autor de mai multe volume de proză şi de poezie, Radu Sergiu Ruba este prezent la Editura Humanitas cu volumul de povestiri *O vară ce nu mai apune.* Despre carte, Radu Paraschivescu scrie: *„Borges însuşi n-ar fi putut s-o spună mai frumos: «Nu există paradis în absenţa luminii». După cum nu există întreprindere mai delicată — şi totodată aventură mai palpitantă — decât întoarcerea pe urmele propriilor paşi. Radu Sergiu Ruba face acest drum sprijinindu-se mai mult pe retina memoriei decât pe memoria retinei. Prozele lui deschid cărări spre o lume populată de personaje asupra cărora timpul şi-a făcut lucrarea după cum a poftit. Ruba extrage amintiri din malul trecutului, le spală în soarele unei zile de toamnă şi le aşază pe catifea, sub ochii noştri, ca pe nişte ţăndări de pietre preţioase. Forţa evocatoare şi talentul confesiv fac din* O vară ce nu mai apune *paşaportul spre ţinuturi şi oameni din alt loc şi din alt secol".*

La editura *Humanitas Fiction,* coordonată de talentata poetă şi remarcabilul editor Denisa Comănescu, au apărut câteva noi volume de proză care merită pomenite. Este vorba, mai întâi de cartea lui Giuseppe Berto, *Răul ascuns,* în traducerea Smarandei Bratu Elian, cel mai cunoscut roman al scriitorului italian. Imediat după publicare, Berto a beneficiat de o călduroasă primire atât din partea publicului, italian şi străin, cât şi a criticii, fiind distins cu două dintre cele mai prestigioase premii literare italiene: Viareggio şi Campiello. *Răul ascuns* a fost ecranizat în 1990 de regizorul Mario Monicelli. *Răul ascuns* reconstituie cu luciditate şi umor cura psihanalitică menită să-l vindece pe autorul-protagonist de depresie.

Totodată însă, Giuseppe Berto ne propune o originală şi răscolitoare radiografie a suferinţei ca atare, precum şi o pasionantă readucere la viaţă a Italiei din secolul de curând încheiat, cu neîmplinirile şi frustrările societăţii ei în tranziţie. Al doilea volum, recent lansat de editură, este cel semnat de Paolo Giordano, intitulat *Corpul uman* (în traducerea lui Vlad Russo). „După Singurătatea *numerelor prime,* Paolo Giordano continuă să exploreze ipostazele fiinţei umane cu acest roman coral, orchestrat magistral, care confirmă talentul său strălucit", scrie publicaţia *Le Figaro.* Prezent pe lângă trupele italiene staţionate în Afganistan pentru un reportaj, Paolo Giordano s-a întors acasă cu ideea unui roman despre viaţa într-un avanpost din valea Gulistan.

A împărţit cu tinerii soldaţi condiţiile traiului de cazarmă, le-a citit în ochi golul din suflet şi dorinţa de a participa la ceva aflat mai presus de ei înşişi. A fost martorul supunerii trupului la cele mai dure rigori şi abstinenţe, dar şi al comuniunii aproape materiale ivite între militari, în care „fiecare priveşte corpul celorlalţi ca pe-al său propriu". Ideea a căpătat trup, devenind un roman subtil şi tensionat, romanul unei iniţieri care trece prin experienţa aspră a războiului şi a morţii, tradus în peste treizeci de ţări. Paolo Giordano scrie în startul romanului său dedicat „tumultuoşilor ani de la Stână": „În anii care au urmat misiunii, fiecare s-a străduit să-şi facă viaţa de nerecunoscut, pentru ca amintirea celeilalte, a existenţei dinainte, să-i apară într-o lumină falsă, artificială, şi ca să se convingă că nimic din tot ce se întâmplase nu fusese adevărat, sau măcar că nu li se întâmplase lor.

GEORGE CUŞNARENCU

Vârsta şi stratul genetic

SE POT OPUNE VIRUSULUI EBOLA

Organismele medicale din întreaga lume încearcă, în acelaşi timp, să ţină pe loc această cumplită ameninţare la adresa omenirii, numită Ebola, precum şi să identifice modalităţi de profilaxie, de tratament şi de vindecare, cât mai rapid posibil. O analiză a primelor cazuri de îmbolnăvire diagnosticate în Sierra Leone contribuie la elucidarea condiţiilor în care anumiţi pacienţi reuşesc să învingă boala, oamenii de ştiinţă susţinând că un rol important pentru supravieţuire îl au vârsta pacientului şi rata de multiplicare a virusului în organismul contaminat, potrivit Reuters. Vă prezentăm noi amănunte, de utilitate majoră pentru întreaga populaţie.

Mortalitate uriaşă la adulţi

Studiul constă în analiza datelor medicale provenind de la 106 pacienţi diagnosticaţi cu Ebola şi a confirmat o parte din observaţiile făcute de medici în timpul tratării unor asemenea cazuri. O concluzie importantă este că mortalitatea creşte odată cu vârsta pacienţilor. Astfel, 57% dintre pacienţii de până în 21 de ani au murit din cauza infecţiei, în timp ce în cazul pacienţilor de peste 45 de ani mortalitatea depăşeşte 94%. În cazurile studiate, virusul a trecut printr-o perioadă de incubare de 6-12 zile până la apariţia primelor simptome. Mortalitatea raportată la cazurile studiate este de 74%, nivel similar celui înregistrat cu ocazia altor epidemii de Ebola.

Febra ridicată este cel mai comun simptom al bolii, fiind prezentă la 89% dintre pacienţi, urmată de cefalee (80%), stare generală de slăbiciune (66%), ameţeli (60%), diaree (51%), dureri abdominale (40%) şi vomă (34%). Oamenii de ştiinţă au identificat o serie de diferenţe majore cu privire la modul în care organismele pacienţilor au răspuns infecţiei. Astfel, au fost pacienţi care au avut doar simptome uşoare, după cum au fost şi cazuri foarte severe, care au pierdut foarte repede lupta cu boala.

Prezentarea urgentă la medic înseamnă salvarea

Una dintre surprize a fost legată de diferenţele semnificative de infectare a organismului pacienţilor în momentul prezentării la medic, un factor important în ceea ce priveşte şansele de supravieţuire. Spre exemplu, 33% dintre pacienţii care aveau mai puţin de 100.000 de organisme virale pe mililitru de sânge în momentul diagnosticării au murit, în comparaţie cu mortalitatea de 94% înregistrată la cei care au avut peste 10 milioane de organisme virale pe mililitru de sânge. Hemoragia abundentă, o caracteristică a bolii, întâlnită la epidemiile din trecut, a fost aproape inexistentă la pacienţii cuprinşi în acest studiu: un singur pacient a prezentat respectivul simptom. Conform medicilor cercetători, această analiză oferă o serie de informaţii importante pentru specialiştii care se luptă cu epidemia actuală, detalii ce pot fi folosite pentru a obţine noi tratamente şi noi abordări de diagnosticare.

ADN-ul, un aliat puternic

Şi diferenţele genetice au un rol major în ceea ce priveşte şansele de supravieţuire ale pacienţilor bolnavi de Ebola, conform unui nou studiu, realizat la Universitatea Washington din Seattle, care încearcă să explice de ce unii bolnavi supravieţuiesc infectării cu temutul virus.

Au fost analizate reacţiile la virusul Ebola ale unor cobai obişnuiţi, în comparaţie cu cele ale unor cobai obţinuţi prin selecţie genetică. Oamenii de ştiinţă au crescut opt categorii de şoareci cu bagaje genetice diferite, considerate reprezentative pentru diversitatea genetică umană. Simptomele observate la aceşti şoareci, după infectarea lor cu o versiune adaptată la rozătoare a virusului Ebola, au variat de la cazuri de îmbolnăvire uşoară, însoţită de pierderi minore în greutate, până la cazuri extrem de grave, care au inclus simptome precum hemoragie internă, inflamarea splinei şi modificări în textura şi coloritul ficatului.

Acest studiu şi-a propus să verifice dacă pacienţii care au învins Ebola au reuşit să supravieţuiască pentru că organismul lor a intrat în contact în prealabil cu virusul şi a putut să producă din timp anticorpi, înainte de îmbolnăvire, sau dacă supravieţuirea lor este legată de anumite caracteristici genetice care i-au făcut mai rezistenţi la acţiunea virusului.

Cercetătorii nu au putut confirma sau infirma ipoteza cu privire la imunizarea prealabilă întâmplătoare a pacienţilor supravieţuitori, dar oferă susţinere celeilalte ipoteze privind diferenţele genetice care pot determina dacă un pacient se vindecă sau nu de această boală. Totuşi, studiul demonstrează că genele gazdă influenţează atât celulele infectate cu Ebola, cât şi rata de multiplicare a organismului viral. Altfel spus, şoarecii au fost infectaţi cu exact acelaşi virus, în exact aceeaşi doză, administrată pe aceeaşi cale de către un singur cercetător. Singurele diferenţe dintre ei sunt de ordin genetic.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

O (altă) „ispită" periculoasă

Nevoia firească, de altfel, de a mânca alimente dulci are şi un revers negativ, ce poate deveni chiar fatal. Pentru că zahărul industrial are în palmares nu doar satisfacerea unei plăceri gastronomice majore, ci şi generarea unor boli foarte grave. Se ştie că în lume s-a lansat o avertizare pentru a se încerca reducerea creşterii permanente a consumului de zahăr, care are efecte nefaste asupra sănătăţii şi duce la mărirea numărului unor boli cronice: diabet, obezitate, boli cardiovasculare şi cancere. Multe efecte ale zahărului asupra sănătăţii omului sunt asemănătoare cu cele ale consumului de alcool şi în unele ţări se pregătesc în acest sens reglementări comparabile cu cele care privesc alcoolul.

Europenii nu consumau înainte zahăr industrial, ci glucoză, fructoză şi zaharoză care proveneau doar din fructe şi miere. Dezvoltarea filierei de trestie de zahăr, apoi de sfeclă de zahăr a permis adăugarea de zahăr în alimente începând din secolul al XVII-lea pe „bătrânul continent". S-a adăugat zahăr în numeroase alimente vândute în comerţ, în deserturi, dar şi în băuturi şi chiar în produse sărate – ca de exemplu în mazărea la cutie. Ca atare, consumul de zahăr a crescut mult, simultan cu mărirea numărului de calorii consumate, care a dus în multe cazuri la obezitate. Totuşi, aceasta nu înseamnă că lucrurile sunt în regulă.

Folosită direct de creier, glucoza dereglează centrul saţietăţii. De peste 35 de ani se dezvoltă regimuri sărace în zaharuri, pe care americanii le numesc „low carb", cel puţin la fel de eficiente ca regimurile „low cal" sau hipocalorice, sărace în grăsimi. Se pare deci că incriminarea grăsimilor ca principale suspecte în obezitate este parţial falsă. În acelaşi timp, consumul cronic de alcool şi zahăr prezintă multe riscuri comune. Printre ele se numără hipertensiunea, afecţiunile cardiace, tulburările lipidice, pancreatita, obezitatea şi chiar ciroza.

În prezent, în Statele Unite, principala cauză a cirozei nu mai este alcoolul, ci obezitatea, cauzată îndeosebi de consumul nemăsurat de zahăr. În lume a început să se ia măsuri împotriva consumului excesiv, cum ar fi în Franţa taxarea băuturilor îndulcite. Din păcate, aproape că s-a generalizat prezenţa zahărului în alimentaţie, consecinţele acestuia asupra sănătăţii fiind deocamdată mai însemnate decât cele ale îndulcitorilor artificiali (despre care se spune că au efecte nocive), care n-au fost demonstrate niciodată. Prin urmare, putem aprecia că lupta împotriva zahărului este fără îndoială următoarea miză în domeniul sănătăţii publice.

Pagini realizate de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Şi stresul poate fi contagios!

S-a descoperit că stresul poate fi transmis de la o persoană la alta, la fel ca o formă de răceală, cercetătorii observând că acesta poate fi „luat" de la cei din jur, la fel ca o afecţiune contagioasă.

O echipă de psihologi americani a încercat să afle în ce măsură oamenii sunt expuşi la „stresul de gradul doi" şi în acest sens cercetătorii au rugat un grup de voluntari să susţină un discurs în public sau să rezolve în minte o problemă de aritmetică în timp ce erau priviţi de alte persoane. Ulterior, au măsurat nivelurile de cortizol şi au analizat o enzimă salivară asociată cu stresul, atât în cazul voluntarilor participanţi la experiment, cât şi în cazul celor din lotul martor.

În mod surprinzător, oamenii de ştiinţă au descoperit că reacţia la stres a observatorilor era proporţională cu aceea a voluntarilor şi nu era influenţată de sexul acestora. Concluzia este că stresul se poate transmite prin intermediul mai multor factori, cum ar fi tonul vocii, expresiile faciale, poziţia corpului şi chiar mirosul persoanei stresate. „Am demonstrat că stresul se poate lua ca o boală contagioasă de la persoanele vizate de stres la observatori. Faptul de a descoperi că în cazul anumitor persoane apar reacţii de stres doar pentru că acestea privesc alţi oameni în situaţii de stres a fost un lucru surprinzător pentru noi.", au arătat cercetătorii psihologi.

Detoxifiere... prin somn

Somnul permite creierului să se cureţe de deşeurile acumulate în timpul perioadei de veghe datorită unui mecanism descoperit recent şi care este activ îndeosebi când oamenii dorm, arăta un studiu al unor neurologi americani. Această descoperire ar putea îmbunătăţi înţelegerea funcţiilor biologice ale somnului şi s-ar stabili tratamente adecvate împotriva bolilor neurologice precum Alzheimer, apreciază cercetătorii.

Creierul are diferite stări de funcţionare în timpul perioadelor de veghe şi de somn. De fapt, calitatea de recuperare a somnului rezultă din eliminarea deşeurilor produse de activitatea neuronală, care se acumulează în timpul perioadei de veghe.

La această activitate de curăţare creierul utilizează un sistem unic numit „glimfatic", deosebit de activ în timpul somnului şi care permite curăţarea de toxinele responsabile de boala Alzheimer şi alte boli neurologice. În plus, cercetătorii au descoperit că celulele cerebrale îşi reduc dimensiunile cu 60% în timpul somnului, permiţând ca deseurile să fie eliminate mai eficient.

Sistemul limfatic asigură eliminarea deşeurilor celulare din organism, dar nu şi din creier, acesta din urmă fiind protejat de un sistem complex de porţi de acces moleculare ce controlează intrările şi ieşirile. Cercetătorii au observat prima oară acest sistem de curăţare cerebral datorită unei noi tehnologii de imagistică, utilizată pe şoareci, al căror creier este asemănător cu cel al omului. Acest mecanism integrat în sistemul sangvin cerebral pompează fluidul cerebro-spinal prin ţesuturi şi îl trimite purificat, deşeurile fiind transportate de sânge până la ficat, de unde sunt eliminate.

Eliminarea toxinelor din creier este esenţială, fiindcă acumularea lor, ca şi ce a proteinelor toxice, poate provoca boala Alzheimer. Aproape toate bolile neuro-degenerative sunt legate de o acumulare de deşeuri celulare, subliniază cercetătorii; deşeuri care, în mod firesc şi normal pentru sănătatea noastră, ar trebui expulzate prin metodele cele mai eficiente.

Când părinţii mănâncă aguridă

Conform unor noi cercetări, aforismul „eşti ceea ce mănânci" nu mai este chiar atât de actual. De, fapt – sunt de părere unii specialişti în nutriţie – eşti ceea ce... mănâncă mama ta. În urma studiilor s-a constatat că primatele femele însărcinate, care consumau hrană bogată în grăsimi, de tipul celei pe care o consumă majoritatea americanilor şi a cetăţenilor din ţările dezvoltate, au urmaşi mai neliniştiţi şi nervoşi comparativ cu primatele hrănite cu alimente sănătoase în timpul sarcinii.

Comparând fiziologia primatelor şi având în vedere că în Statele Unite, de pildă, se consumă în cantităţi mari alimente cu un conţinut sporit de grăsimi, cercetătorul Kevin Grow a subliniat că influenţa negativă a regimului alimentar al mamei asupra sănătăţii mentale a copilului este foarte puternică. Acesta consideră că indiferent dacă mamele sufereau de obezitate sau nu, copiii lor deveneau mai nervoşi, tocmai din cauză că în timpul sarcinii ele se alimentau incorect.

Astăzi oamenii de ştiinţă, dar şi terapeuţii care nu depun armele în disputele pentru a menţine în vigoare şi străvechile practici de hrănire, de profilaxie şi tratament pe baze naturale, caută metode de a contracara influenţa negativă a alimentaţiei incorecte. Grow consideră că unica soluţie benefică şi categoric eficace este ca fiecare persoană să aibă grijă de regimul alimentar propriu, şi în special să se aibă în vedere din timp modul de hrănire al femeii însărcinate, pentru a se evita apariţia multor probleme de sănătate la copii.

Oglindă, oglinjoară...

Binecunoscuta formulă magică din basm, e foarte clar, nu doar că nu poate să înfrumuseţeze pe nimeni, ci nu are nici cum să ne facă mai sănătoşi, însă banala oglindă ne poate arăta semne importante ale unor afecţiuni deja instalate în corpul nostru. Trebuie să ştim să le recunoaştem, să le interpretăm şi, eventual, să luăm măsurile cuvenite pentru a elimina problemele de sănătate.

Vorbim aici despre ceea ce putem „citi" pe tenul observat în oglindă, dar şi despre ajutorul nepreţuit pe care ni-l oferă, şi de această dată, natura. Mai exact, despre inesteticele şi supărătoarele coşuri, dar şi despre acnee, care – ar trebui să ştim cu toţii – chiar dacă e un posibil (nu obligatoriu) indice specific adolescenţei, poate apărea şi la alte categorii de vârstă.

Dacă aveţi posibilitatea să procuraţi ulei din arbore de ceai, acesta este foarte eficient în tratarea acneei. Aplicaţi o picătură din acest produs de trei ori pe zi, pentru a evita infecţia şi a grăbi vindecarea. Cercetările au demonstrat că uleiul din arbore de ceai 5% este la fel de eficient împotriva acneei ca o soluţie 5% de benzoil peroxid.

Pentru femei: în cazul acneei care apare înainte de ciclul menstrual, beţi în fiecare zi una până la două căni de ceai (din arborele de ceai). Există studii care au arătat că acesta ajută la echilibrarea hormonilor, dar efectele se văd după două sau trei luni. Ca o atenţionare, trebuie avut în vedere să nu se depăşească doza indicată pentru a îmbunătăţi rezultatele, deoarece s-ar putea să vă înrăutăţească starea pielii.

Pentru persoanele care au o problemă cu coşurile pe faţă, situaţie nu chiar rar întâlnită, din păcate, medicina tradiţională oferă mai multe remedii eficiente. Cu ajutorul unui tampon de vată, aplicaţi pe coş oţet sau suc de lămâie. Acizii conţinuţi de acesta ajută la eliberarea porilor. De asemenea – iată şi un remediu mai degrabă insolit, dar în general destul de cunoscut – aplicarea de pastă de dinţi pe coş se pare că este eficientă; încercaţi să o faceţi înainte de a merge la culcare.

Un alt remediu complementar pentru a vindeca aceeaşi problemă cu coşurile este o cobinaţie de condimente cu miere. Amestecaţi o linguriţă de nucşoară rasă cu una de miere şi aplicaţi pe coş,

lăsaţi să acţioneze timp de 20 de minute, apoi spălaţi. Mierea are proprietăţi antiseptice.

De asemenea, puteţi să aplicaţi local o bucată secţionată de Aloe vera. Un studiu a demonstrat că această plantă a vindecat complet în 5 zile 90% din leziunile pielii. Stoarceţi gelul dintr-o frunză proaspăt tăiată de aloe şi aplicaţi-l pe piele.

Menţineţi-vă pielea curată, dar nu exageraţi, deoarece curăţarea exagerată a acesteia poate cauza acnee prin stimularea glandelor sebacee de a produce mai mult sebum. Evitaţi substanţele de curăţat granulate şi nu folosiţi prosoape aspre, care pot favoriza pătrunderea bacteriilor, ci tampoanele pentru curăţat tenul; şi, nu în ultimul rând, pentru bărbaţi: curăţaţi-vă aparatul de ras cu spirt medicinal după fiecare utilizare, pentru a distruge bacteriile.

O ispită prea ameţitoare...

Sunt mii de ani de când omul a descoperit şi de când se dedulceşte literalmente din plin cu savuroasele roade ale viţei-de-vie. Din păcate, pe un loc nu chiar de invidiat se află produsul final, adică vinul — denumire sub care, pe de altă parte, astăzi se comercializează şi se consumă intens tot felul de lichide cu conţinut de alcool şi chimicale, dar care nu au nimic comun tocmai cu strugurii.

Am spus asta, pentru a accentua faptul că informaţiile de mai jos se referă la vinul autentic şi, totodată, la un consum raţional, echilibrat. Dar ce poate însemna un consum echilibrat? Dacă unii nu s-au gândit la aşa ceva, vor afla că aceasta depinde frecvent de la caz la caz!

Oamenii ştiu, în general, că un pahar de vin, seara, după o zi grea de muncă nu constituie un lucru neobişnuit, dar cercetătorii spun că acest obicei s-ar putea transforma treptat într-o problemă.

Potrivit unor studii recente, s-a demonstrat că persoanele care au probleme cu stresul sau o anumită „intercalare" a funcţiilor creierului sunt mai predispuse la o eventuală dependenţă de alcool. După ce au examinat cu ajutorul unor scanere RMN activitatea cerebrală a 200 de studenţi, cercetătorii au ajuns la concluzia că

dorinţa de a petrece timpul în mod plăcut şi fără prea multe eforturi poate duce la probleme privind consumul de alcool. Astfel, chiar dacă se confruntau cu probleme precum examene nepromovate sau relaţii personale eşuate, numai tinerii care se aşteptau la efecte imediate şi la care nivelul de risc perceput era mai scăzut s-au dovedit mai predispuşi la a consuma cantităţi crescute de alcool.

„Imaginaţi-vă eforturile pe care un şoarece le face pentru a obţine o bucată de branză dintr-o capcană. Prea multă îndârjire pentru asigurarea hranei şi un sentiment prea scăzut al riscului la care se supune vor duce eventual la moartea şoaricelui", a declarat profesorul Ahmad Harir de la Universitatea Duke, în încercarea de a explica, într-un fel şi metaforic, ipoteza demarării studiului.

Rezultatele acestei cercetări ar putea fi utile în viitor pentru ajutorarea persoanelor predispuse la abuzul de alcool sau de (alte) droguri. În aproximativ un singur deceniu, numărul deceselor provocate de consumul de alcool a crescut în medie cu peste 25%, precizează cercetătorii.

Remedii naturale

Traista-ciobanului — tratamente „cu dedicaţie"

Denumită popular şi buruiană de friguri, paştele-calului sau pungulită, traista-ciobanului se întâlneşte în cea mai mare parte a ţării noastre: lângă drumuri, pe câmpii, pe şanţuri şi povârnişuri, în grădini de zarzavat, în locuri părăginite.

De la această plantă se utilizează frunzele, florile şi tulpina, care au în compoziţie substanţe cu proprietăţi cicatrizante şi hemostatice. Principalele indicaţii terapeutice sunt: hemoragii nazale sau intestinale, metroragii, menstruaţii abundente, menopauză, hemoroizi, hipertensiune, hipotensiune, boli musculare externe, atrofie musculară, relaxări ale sfincterului, prolaps intestinal, hernie inghinală.

Vă prezentăm în continuare, mai în detaliu, câteva dintre beneficiile menţionate mai sus ale acestei plante.

Oprirea hemoragiilor. Ceaiul de traista-ciobanului (se consumă zilnic 2-3 cesti) se utilizează cu mare succes în toate tipurile de hemoragii: nazale, stomacale, intestinale, precum şi în metroragii (hemoragii uterine neregulate). În cazul rănilor sângerânde, la care sângele „nu vrea" să se oprească, infuzia de traista-ciobanului are un efect hemostatic uimitor. În cazul menstruaţiilor abundente, se beau zilnic, timp de 8-10 zile înaintea ciclului, câte 2 cesti de ceai (o linguriţă cu vârf de plantă la o cană cu apă). Acest ceai este foarte util şi la reglarea ciclului în perioada pubertăţii.

Reducerea simptomelor menopauzei. În perioada menţionată, fiecare femeie ar fi bine să bea, 4 săptămâni consecutiv, câte două cesti pe zi, cu o întrerupere apoi de 3 săptămâni şi să repete periodic acest tratament.

Calmarea durerilor de sâni în perioada de alăptare. Mamele care au sânii umflaţi în timpul alăptatului ar trebui să îşi încălzească la aburi (de preferat, într-o strecurătore) traista-ciobanului proaspătă, să o pună apoi într-o pânză şi să şi-o aplice local, caldă.

Pentru cazurile de hemoroizi care sângerează, se fac mici clisme intestinale, băi de şezut sau spălături cu infuzie călduţă de traista-ciobanului.

În general preparatele terapeutice din traista-ciobanului se obţin după cum urmează:

Infuzie: se opăreşte o linguriţă cu vârf de plantă cu 250 ml de apă clocotită. Comprese cu aburi: doi pumni de plantă, de preferat proaspătă, se pun într-o strecurătoare care se ţine deasupra unui vas cu abur. Apoi, planta înmuiată de abur se pune într-o pânză şi se aplică local sub formă de compresă.

Tinctură: se ia planta proaspătă, partea aeriană – cu flori, frunze, tulpină, păstăi – se taie mărunt şi se umple o sticlă până la gât. Se toarnă alcool de secară sau de fructe, cu „tăria" de 38-40%, şi se lasă două săptămâni la soare sau într-un loc cald, după care se poate utiliza.

Părinţi şi copii

Este un lucru absolut natural: una dintre cele mai mari dureri ale unui părinte o constituie îmbolnăvirea copilului. Şi nu e deloc un mit faptul că între mamă şi copilul ei se formează, încă din perioada intrauterină a existenţei puiului de om, o legătură absolut specială, nu de puţine ori dificil de explicat logic şi raţional.

Mama adesea simte instinctiv când copilul ei este bolnav, şi de obicei medicii, încearcă să le calmeze pe mamele îngrijorate. Experţii afirmă că, în general, instinctul matern nu dă greş: dacă mama spune că micuţul ei este grav bolnav, în cele mai multe cazuri are dreptate.

Însă, firesc, medicilor li se recomandă întotdeauna să verifice presupunerile părinţilor, pentru că ei mai mult decât oricine altcineva îşi cunosc copiii; deşi pot face şi ei greşeli. Oricum, poziţia majorităţii medicilor de familie este aceea că totuşi este important să fie ascultaţi părinţii care îşi fac griji pentru sănătatea copiilor lor, fie şi numai pentru că în fond ei sunt cei care şi-au crescut copiii, au trecut alături de ei prin diferite boli şi pot spune atunci când ceva nu merge bine.

LUNI – 17 noiembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal matinal 9.00-10.00 Reluări 10.30 Prin Țara Zânelor 11.30 Serial: „Trandafirii sălbatici" (r) 12.30 În grădina Danei (r) 13.00 Germana... la 1 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.31 Maghiara de pe unu 17.10 Se zice că... 18.45 Serial: „Black Harbour" (ep.1) 19.40 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Vorbește liber! 22.00 Biziday 22.50 Starea nației 23.50 Magazin UEFA Champions League 2014-2015 0.25 Serial: „Mad Men — Nebunii de pe Madison Avenue" 2.05 Serial: „Împotriva sorții" 3.10-5.35 Reluări.

PRO TV

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.30 Serial (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Știrile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Simfonia iubirii" (coprod., 2006). Cu: Diane Kruger, Ed Harris 17.00 Știrile ProTv 17.30 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 MasterChef 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Fringe" 0.00 MasterChef (r) 1.45 Film (r) 3.30 Știrile ProTv (r) 4.30 Ce se întâmplă, doctore? (r) 5.00 Serial: „Dădaca" (r) 5.30 La Măruță (r).

6.00 Observator **8.00** 'Neaza cu Răzvan și Dani **10.50** În gura presei **11.40** Teleshopping **12.00** Mireasă pentru fiul meu **13.00** Observator **14.00** Mireasă pentru fiul meu **16.00** Observator **17.00** Acces direct **19.00** Observator **20.00** Observator special **20.30** Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor **23.00** Un Show Păcătos **1.00** Observator (r) **2.00** Film: „Vecinii" (SUA, 1989). Cu: Tom Hanks, Carrie Fisher **3.30** Observator special (r) **4.00** Acces direct (r).

PRIMA TV

7.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 7.45 Serial: „Soția perfectă" (r) 8.45 Serial: „Povești să mori de râs" 9.45-13.00 Reluări 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Cireașa de pe tort (r) 15.30 Serial: „O familie de polițiști" 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soția perfectă" (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Iubiri Secrete 20.30 Film: „Liceenii" (România, 1987) 22.30 Cusurgiii 23.00 Click! 0.00 Film: „Sarah Russell" (SUA, 2008). Cu: Amber Tamblyn, Jennifer Ehle 2.00-6.00 Reluări.

acasă

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă". Cu: Jencarlos Canela 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-5.15 Reluări.

TVR 2

7.00 Cartea cea de toate zilele 8.00 Rezistența prin cultură (r) 8.30 Pescar hoinar (r) 9.00 Documentar 360º — GEO 10.00 Ieri-Azi-Mâine (r) 10.55 Comoara pierdută 11.10 Film (r) 13.00 Concerte Concursul Enescu 2014 14.00 Turneul „Vioara lui George Enescu" 14.30 Cultura minorităților 15.00 Memorial '90 (r) 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Replay 20.10 Teatru: „Dimineața pierdută" de Gabriela Adameșteanu (partea I) 22.00 Ora de știri 1.10-3.30 Reluări 4.15 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager.

PRO CINEMA

8.15 Acasă în bucătărie (r) 9.15 Doamne de poveste (r) 10.15 Promotor (r) 10.45 Serial: „Ironmen" 11.15 Serial: „Lara" (r) 12.15 Serial: „Gusturi de milioane" 13.15 La Măruță (r) 14.45 Serial: „Lara" 15.45-16.45 Reluări 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Tanti Florica" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Infern de ziua îndrăgostiților" (SUA, 2009) 0.15 Serial: „Anticamera" 1.15-3.00 Reluări 3.30 Lumea Pro Cinema 4.00 Cine A.M.

MARȚI – 18 noiembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea nației (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Black Harbour" (r) 12.20 Discover România 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 EURO polis 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.31 Maghiara de pe unu 17.10 Se zice că... 18.45 Serial: „Black Harbour" 19.40 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Vorbește liber! 22.00 Biziday 22.50 Starea nației 23.50 România deșteaptă (r) 0.25 Serial: „Mad Men — Nebunii de pe Madison Avenue" 2.05 Serial: „Împotriva sorții" 3.10-5.35 Reluări.

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Știrile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Ultima călătorie" (SUA, 2009). Cu: Tracy Pollan, Grant Show, Catherine Dent 17.00 Știrile ProTv 17.30 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 Fotbal: România — Danemarca 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Fringe" 0.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Dansează printre stele 0.00 Un Show Păcătos 1.30 Observator special (r) 2.00 Film: „Pistolarul" (SUA, 1973). Cu: Marty Robbins, Chill Wills, Dovie Beams 4.00 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 7.45 Serial: „Soția perfectă" 8.45 Film (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Răzi și câștigi (r) 11.45 Cusurgiii (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Trăsniții (r) 14.00 Focus 14.30 Cireașa de pe tort (r) 15.30 Serial: „O familie de polițiști" 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soția perfectă" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Iubiri Secrete 20.30 Epic Show 21.30 Dosarele DNA 22.30 Cusurgiii 23.00 Click! 0.00 Film: „Ultima dezbatere" (SUA, 2000). Cu: James Garner 2.00-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00 Cartea cea de toate zilele 7.15 Teleshopping 8.00 Istorii încălcite (r) 8.30 Credință și celebritate (r) 9.00 Documentar 360º — GEO 10.00-12.40 Reluări 13.00 Concerte Concursul Enescu 2014 14.30 Cultura minorităților 15.00 Arte, carte și capricii (r) 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Documentar 360º — GEO (r) 20.10 D'ale lu' Mitică (r) 21.00 Destine ca-n filme 22.00 Ora de știri 23.00 Drumul lui Leșe (r) 0.10 Serial: „Zeul războiului" 1.25 Jurnal de front (r) 2.00-6.00 Reluări.

8.15 Serial: „Gusturi de milioane" (r) 9.15 Doamne de poveste (r) 10.15 Serial: „Ironman" 11.15 Serial: „Lara" (r) 12.15 Serial: „La popotă!" (ep.1) 13.15 La Măruță (r) 14.45 Serial: „Lara" 15.45 Serial: „La Bloc" (r) 16.45 Serial: „Meseriașii" (ep.1) 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Tanti Florica" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Singura mea iubire" (SUA, 2009). Cu: Renee Zellweger 0.15 Serial: „Anticamera" 1.15-2.30 Reluări 3.45 Lumea Pro Cinema 4.15 Cine A.M.

MIERCURI – 19 noiembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea nației (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.15 Serial: „Black Harbour" (r) 12.30 Europa mea (r) 13.00 Opre Roma 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.31 Convietuiri 17.10 Se zice că... 18.45 Serial: „Black Harbour" 19.40 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Vorbește liber! 22.00 Biziday 22.50 Starea nației 23.00 Descoperă Europa ta! (r) 0.25 Serial: „Mad Men — Nebunii de pe Madison Avenue" 2.05 Serial: „Împotriva sorții" 3.10-5.35 Reluări.

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Știrile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Red Dawn: Ultima invazie" (SUA, 2012). Cu: Chris Hemsworth, Josh Peck, Josh Hutcherson 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Fringe" 0.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 SRC: Fun Factory 22.00 X Factor (r) 0.00 Un Show Păcătos 1.30 Observator (r) 2.30 Film: „Regii Surfului" (SUA, 1987). Cu: Adrian Edmondson 4.00 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 7.45 Serial: „Soția perfectă" 8.45 Serial (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Răzi și câștigi (r) 11.45 Cusurgiii (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Secretele magiei 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Cireașa de pe tort (r) 15.30 Serial: „O familie de polițiști" 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soția perfectă" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Cronica Cârcotașilor 22.30 Cusurgiii 23.00 Click! 0.00 Film: „Sanctuarul" (SUA, 2001). Cu: Melissa Gilbert 2.00-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 1.30 Revizie tehnică 6.00 Rețeta de acasă.

7.00 Cartea cea de toate zilele 7.15 Teleshopping 8.00 Citește românește! (r) 8.30 Europa 360º (r) 9.00 Documentar 360º 10.00-12.00 Reluări 13.00 Concursul Internațional George Enescu 2014 14.00 Istorii încălcite 14.30 Cultura minorităților 15.00 Drumul lui Leșe (r) 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Documentar 360º — GEO (r) 20.10 Telecinemateca: „Un om grăbit" (coprod., 1977). Cu: Alain Delon, Mireille Darc 22.00 Ora de știri 23.00 Noapte indigo 0.10 Serial: „Zeul războiului" 1.25-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager.

8.00 Serial (r) 9.00 Doamne de poveste (r) 10.00 Serial: „Ironman" 11.00-13.15 Reluări 14.45 Serial: „Lara" 15.45 Serial: „La Bloc" (r) 16.45 Serial: „Meseriașii" 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Tanti Florica" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Jocurile seducției" (SUA, 2001). Cu: Ashley Judd, Hugh Jackman 0.00 Serial: „Anticamera" 1.00 Film: „Jocurile seducției" (r) 2.30 Lumea Pro Cinema 3.00 Cine A.M.

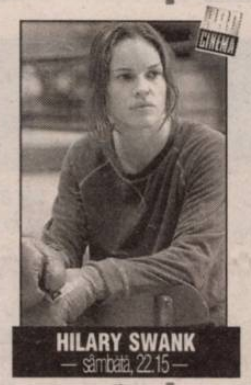

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 20 noiembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea nației (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Black Harbour" (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 De joi până joi 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 17.00 Interes general 18.00 Lozul cel mare 18.45 Serial: „Black Harbour" 19.40 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Vorbește liber! 22.00 Biziday 22.50 Starea nației 23.50 Mașini, teste și verdicte 0.25 Serial: „Mad Men — Nebunii de pe Madison Avenue" 2.05 Serial: „Împotriva sorții" 3.00-5.35 Reluări.

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Știrile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Crima din Beverly Hills" (partea a II-a) 17.00 Știrile ProTv 17.30 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 Film: „Red Dawn: Ultima invazie" (SUA, 2012). Cu: Chris Hemsworth, Josh Peck, Josh Hutcherson 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Fringe" 0.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei" 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Next Star 23.30 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film: „Fără onoare" (SUA, 1998). Cu: Charlie Sheen, Martin Sheen 3.30 Observator special (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 7.45 Serial: „Soția perfectă" 8.45 Film (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Răzi și câștigi (r) 11.45 Cusurgiii (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Secretele magiei 14.00 Focus 14.30 Cireașa de pe tort (r) 15.30 Serial: „O familie de polițiști" 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soția perfectă" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Monstrul din adâncuri" (SUA, 2008) 22.30 Cusurgiii 23.00 Click! 0.00 Playtech (r) 1.00 Film: „Ape adânci" (SUA, 2006) 2.30-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00 Cartea cea de toate zilele 7.15 Teleshopping 8.00 Jurnal de front (r) 8.30 Natură și aventură (r) 9.00 Documentar 360º — GEO 10.00 Ieri-Azi-Mâine (r) 11.10 Ferma (r) 12.00 Mistere și conspirații (r) 13.00 Concursul Internațional George Enescu 2014 14.00 Negustorii de ocazii 14.30 Cultura minorităților 15.00 Noapte indigo (r) 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Documentar 360º — GEO (r) 20.10 Hai — Hui 22.00 Ora de știri 23.00 Omul cu chitara 0.10 Serial: „Zeul războiului" 1.25-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager.

8.00 Acasă în bucătărie (r) 9.00 Doamne de poveste (r) 10.00 Serial: „Ironman" 11.00 Serial: „Lara" (r) 12.00 Serial: „Baby Boom" (r) 13.15 La Măruță (r) 14.45 Serial: „Lara" 15.45 Serial: „La Bloc" (r) 16.45 Serial: „Jocurile seducției" 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Tanti Florica" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Dansul terorii" (SUA, 1994). Cu: Bruce Penhali, Mark Barriere 0.00 Serial: „Anticamera" 1.00 Film (r) 2.30 Lumea Pro Cinema 3.00 Cine A.M.

VINERI – 21 noiembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea nației (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Black Harbour" (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Finanțe și afaceri 13.30 M.A.I. aproape de tine 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Oameni ca noi 16.00 Parlamentul României 17.00 Zon@ 17.30 Europa mea 18.00 Mașini, teste și verdicte (r) 18.45 Serial: „Black Harbour" 19.40 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 O dată-n viață 0.00 Nocturne 1.00 Serial: „Mad Men — Nebunii de pe Madison Avenue" 2.40 Serial: „Împotriva sorții" 3.45-5.35 Reluări.

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Știrile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Eu de ce m-am căsătorit?" (SUA, 2010). Cu: Tyler Perry, Janet Jackson, Jill Scott 17.00 Știrile ProTv 17.30 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 Vocea României 1.00 Film: „Eu de ce m-am căsătorit?" (r) 3.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Observator special 20.30 X Factor 23.15 Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor (r) 1.00 Observator (r) 2.15 Film: „Tratament mortal" (SUA, 1996). Cu: Doug Savant, Nia Peeples 4.00 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 7.45 Serial: „Soția perfectă" 8.45 Film (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Răzi și câștigi (r) 11.45 Cusurgiii (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Camera de râs: Pranksters 14.00 Focus 14.30 Cireașa de pe tort (r) 15.30 Sector 7 (r) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soția perfectă" (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Totul până la bani" (coprod., 2002). Cu: Ice Cube, Mike Epps 22.30 Trăsniții 23.00 Serial: „Undercover" 0.00 Dosarele DNA 1.00 Serial: „Imperiul" 2.00-5.30 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00 Cartea cea de toate zilele 7.15 Teleshopping 8.00 Negustorii de ocazii (r) 8.30 Natură și sănătate (r) 9.00 Documentar 360º — GEO 10.00-11.10 Reluări 13.00 Concursul Internațional George Enescu 2014 14.00 Jurnal de front (r) 14.30 Cultura minorităților 15.00 Omul cu chitara (r) 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Comoara pierdută 19.30 Citește românește! (r) 20.10 Film: „Iartă-mă, dar vreau să ne căsătorim " (Italia, 2000). Cu: Raoul Bova 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „Memorie finală" (SUA, 2004) 0.50 Film: „Resurse umane" (coprod., 1999) 2.40-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager.

8.00 Acasă în bucătărie (r) 9.00 Doamne de poveste (r) 10.00 Serial: „Ironmen" 11.00 Serial: „Lara" (r) 12.00 Serial: „Meseriașii" (r) 13.15 La Măruță (r) 14.45 Serial: „Lara" 15.45 Serial (r) 16.45 Serial: „Meseriașii" 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film: „Aristocrații" (Franța, 2006) 21.45 Serviciul Român de Comedie 22.45 Serial: „Dinastia Tudorilor" 23.45 Serial: „Cobra 11 în alertă" 0.45-2.00 Reluări 2.45 Lumea Pro Cinema 3.15 Cine A.M.

SÂMBĂTĂ – 22 noiembrie

7.00 Doc.: „Cronica anilor risipiți — Serge Moscovici" (r) 8.00 Serial: „Necazuri de pușcoaică" (ep.1) 9.00 Serial: „Aventurile tânărului Hercule" 10.10 Film: „Eroul din St. Louis" (SUA, 1955). Cu: Tony Curtis 12.30 Descoperă Europa ta! (r) 13.00 Ciocnirea civilizațiilor 14.00 Telejurnal 14.30 Lumea azi 15.00 Ora regelui 16.00 Dosar România (r) 17.00 Medici de gardă 18.00 Exclusiv în România 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.00 Gala umorului 22.00 După 25 de ani 23.00 Profesioniștii 0.10 Film: „Mongolul" (coprod., 2007) 2.10 Serial: „Împotriva sorții" 3.15-5.35 Reluări.

6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătrați" 7.00 Știrile Pro Tv 10.00 I like IT 10.30 Ce se întâmplă, doctore? 11.00 Visuri la cheie (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 MasterChef (r) 15.30 Vocea României (r) 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Max Payne" (coprod., 2008). Cu: Mark Wahlberg, Mila Kunis 22.30 Film: „Malavita — o familie criminală" (coprod., 2013). Cu: Robert de Niro, Michelle Pfeiffer 0.45-5.30 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Dansează printre stele (r) 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Mireasă pentru fiul meu 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Te cunosc de undeva! All Stars 0.00 Film: „În viteză" (SUA, 2000). Cu: Melanie Griffith, Rachael Leigh Cook 2.00 Film: „O intrigă perfectă" (SUA, 1991). Cu: Pierce Brosnan 3.45 Film: „Încredere" (SUA, 2009). Cu: Liana Liberato, Clive Owen.

6.30 Răzi și câștigi (r) 7.20 Serial: „Trăsniții din Queens" 7.50 Serial: „Soția perfectă" 9.00 Casa: construcție și design 10.20 Secrete de Stil 10.50 Levintza prezintă 11.20 Click! Poftă bună! 11.50 Film: „Orașul fără milă" (SUA, 2002) 13.50 Serial: „Avocați în Las Vegas" 15.50 Schimb de mame 18.00 Focus 19.00 Codul magicienilor 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Despre bărbați și nu numai" (coprod., 2008). Cu: Jennifer Aniston, Scarlett Johansson 23.00 Trăsniții 23.30 Film: „Turneul" (Anglia, 2009) 1.30-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00-9.00 Reluări 9.30 5 x 5 minute de istorie 10.00 Serial: „Viața dublă a lui Eddie McDowd" 11.00 A fost odată... (r) 11.30 Credință și celebritate 12.00 Rezistența prin cultură 12.30 Citește românește! 13.00 Negustorii de ocazii 13.30 Istorii încălcite 14.10 Film: „În vizita la omul pădurii" (SUA, 2009) 16.00 Memorial '90 17.00 Popasuri folclorice 18.00 Telejurnal 18.25 Rugby: România — Canada 20.30 Film: „Legenda dragonului" (SUA, 2009) 22.10 Arte, carte și capricii 23.10 Film: „Henric al IV-lea" (coprod., 2009) 1.45-6.00 Reluări.

7.45 Acasă în bucătărie (r) 8.45 Doamne de poveste (r) 9.45 Serial: „Ironman" (r) 10.45 Serial: „Lara" (r) 11.15 Acasa în bucătărie 12.15 Doamne de poveste 13.15 La Măruță (r) 14.45 Serial: „Meseriașii" (r) 16.00 Serial: „Lara" 17.00 Serial: „La Bloc" 18.00 Serviciul român de comedie (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film: „Revanșa" (România, 1978) 22.15 Film: „Million Dollar Baby" (SUA, 2004). Cu: Clint Eastwood, Hilary Swank 1.00 Serial: „Anticamera" 2.00-2.45 Reluări 5.00 Lumea Pro Cinema 5.30 Cine A.M.

DUMINICĂ – 23 noiembrie

7.00 Lumea și noi 7.30 Universul credinței 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Danei 10.00 În grădina Danei 10.35 Viața satului 13.00 Foc încrucișat: Retrospectiva săptămânii 14.00 Telejurnal 15.00 Politică și delicatețuri 16.00 Tezaur folcloric 17.00 După 25 de ani 18.00 Lozul cel mare 18.30 Starea nației 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Dosar România 22.00 După 25 de ani 23.00 Starea nației. Best of 0.00 Garantat 100% 1.05 Film: „Rechinii ucigași" (SUA, 2012). Cu: Yancy Butler 2.35 Serial: „Împotriva sorții" 3.40-5.35 Reluări.

6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătrați" 7.00 Știrile Pro Tv 10.00 După 20 de ani 11.00 Film: „Castele de gheață" (coprod., 2010) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 Apropo Tv 14.00 Film: „Hudson Hawk")SUA, 1991). Cu: Bruce Willis, Danny Aiello, Andie MacDowell 16.00 Film: „La mijloc" (SUA, 2005) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Profa rea, dar buuună" (SUA, 2011). Cu: Cameron Diaz, Jason Segel 22.30 Film: „Jaful de pe Baker Street" (coprod., 2008) 0.45-5.30 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Serial: „Mr. Bean" (r) 9.30 Te cunosc de undeva! (r) 13.00 Observator 13.15 Next Star (r) 16.00 SuperBingo Metropolis 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Film: „Misiune imposibilă III" (SUA, 2006). Cu: Tom Cruise, Michelle Monaghan 23.00 X Factor (r) 1.00 Film: „Prieteni buni" (SUA, 1992). Cu: Dave Chappelle, Snoop Dogg 3.00 Serial (r) 3.30 Film: „Un politist și jumătate" (SUA, 1993). Cu: Burt Reynolds.

6.30 Click! Poftă bună! (r) 6.50 Teleshopping 7.20 Serial: „Trăsniții din Queens" 8.30 Serial: „Un nou început" 9.40 Teleshopping 10.20 Doc.: „Lecții de supraviețuire" 13.20 Playtech 13.50 Secretele magiei 14.50 Epic Show 15.50 Cronica Cârcotașilor (r) 18.00 Focus 19.00 Știrile Times New Roman 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Schimb de mame 22.30 Trăsniții 23.30 Film: „Experiment periculos" (SUA, 2002) 1.30 Serial: „Soția perfectă" 2.30-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00 Cartea cea de toate zilele (r) 8.00 Popasuri folclorice (r) 9.00 Ferma 10.00 Serial: „Viața dublă a lui Eddie McDowd" 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Pescar hoinar 12.30 Jurnal de front 13.00 Natură și aventură 13.30 Natură și sănătate 14.10 Film: „Tunelul" (România, 1966) 16.00 Mistere și conspirații 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Telejurnal 18.30 Drumul lui Leșe 19.30 Europa 360º 20.10 Film: „Balul de sâmbătă seara" (România, 1968) 22.10 Film: „Cel mai iubit dintre pământeni" (România, 1995) 0.40-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager 6.00 Documentar (r).

7.45 Acasă în bucătărie (r) 8.45 Doamne de poveste (r) 9.45 Descoperă România (r) 10.15 Serial (r) 11.15 Serial: „La popotă!" 12.15 Acasă în bucătărie (r) 13.15 ProMotor (r) 13.45 Doamne de poveste (r) 14.45 Serial: „Lara" 15.45 Serial (r) 16.45 Film (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film: „Întâlnirea" (România, 1982) 22.00 Film: „Însetați de sânge" (SUA, 2005) 0.00 Serial: „Anticamera" 1.00 Film (r) 3.30 Lumea Pro Cinema 4.00 Cine A.M.

Grupaj

Integramă de **M. ALBU**

JOC DE COPII / ABILI		A DA ROATĂ / ADĂPOSTURI DE VITE		CAR CERESC / MARGINI DE ULUCĂ!	RĂSPUNSUL MIRILOR / DELOC NERVOȘI	PASTĂ DE FRUCTE / MONEDĂ IN IRAN	UN OM DEOSEBIT / ÎMPĂRAT RUS	
PLINĂ DE FIBRE / PIATRĂ DE INEL						LOC DE PĂȘUNAT / SCURTĂ DE BLUGI		
				PLANTĂ DE ACVARIU / FĂCUT FELII			FINAL DE RAPORT! / GHIOCEL PE ULIȚĂ	
URCAT / INTRĂ ÎN ATELAJ					LUNGIME MARINĂ / A NOTA PE HÂRTIE			DAT PRIN RĂȘNIȚĂ
			CONTINENT URIAȘ / LUAT LA OCHI				CÂNTEC NAȚIONAL / VERBALI	
	MORAL / SMALȚUL VASELOR					LĂCUSTĂ VERDE / A PLECA ÎN MASĂ		
		TÂRG TRADIȚIONAL / NIMBUL SFINȚILOR						ARDEII CE PIȘCĂ LA LIMBĂ
ÎN CERERE! / HAINE REGALE / PILIT						CÂNTATE LA OPERĂ / AFARĂ DIN TEREN		
				MECI NEDECIS / CAP DE SITAR!			REFUZ CATEGORIC / ÎN DONIȚĂ!	
STÂNJENEL / CA MERSUL DE RAȚĂ					AJUNS ÎN SAPĂ DE LEMN			
							TRUP DE PITIC	

În fugă

Verificați-vă cunoștințele!

1. Cum se numea alergătorul de la Marathon?
2. Care este cel mai rapid dintre animale în fugă?
3. Cine a realizat grupul statuar „Alergătorii", a cărui copie a fost pusă în 1913 în fața Ateneului Român și înlocuită ulterior cu statuia lui Eminescu de Gheorghe D. Anghel?
4. Cum se numea prințesa din mitologia greacă, alergătoare vestită, care, promițând că se va căsători numai cu cel care o va întrece în fugă, a fost învinsă de Hippomenes, după ce acesta i-a pus în cale trei mere de aur și a făcut-o astfel să le culeagă și să întârzie?
5. Ce mare compozitor german este celebru și pentru „Fugile" sale?
6. Cine a publicat volumul de versuri pentru copii „Unde fugim de-acasă"?
7. Cine a realizat în 1998 filmul german „Aleargă, Lola, aleargă!" („Lola Rennt"?

Răspunsurile pentru numărul trecut

1) Zeița Umai din mitologia mongolă avea în grijă copiii lumii. 2) Biserica Catolică îl consideră pe Sfântul Anton de Padova principalul ocrotitor al copiilor. 3) Biserica Ortodoxă îl consideră pe Sfântul Stelian ocrotitor al copiilor. 4) Romanul „Cruciada copiilor" aparține prozatoarei Florina Iliș. 5) Suita pentru pian „Jocuri de copii" aparține compozitorului Georges Bizet (1838-1875). 6) Tabloul „Copil în roșu citind" poartă semnătura lui Nicolae Tonitza (1886-1940). 7) Filmul „Copii de închiriat" a fost realizat de regizorul Fred Garber.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Toamna", am primit:

◆ **7 răspunsuri corecte:** *Florentina Gorea,* Toplița; *Mioara Popa,* Iași; *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Andreea-Mădălina Iorga,* Pitești; *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei și *Mihai Waspusch,* București.

◆ **6 răspunsuri corecte:** *Daniela Nicolae* și *Raluca Petrescu,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Viorica Cernea,* Arad; *Ilinca Simionescu,* Ploiești; *Ioana Teodorescu,* București; *Matei Bărbulescu* și *Florin Mateescu,* Iași; *Dan Voicu,* Turnu Măgurele; *Cornel Stamatescu,* Pitești; *Ion Cristea,* Curtea de Argeș; *Dan Vasilescu,* Oradea; *Radu-Andrei Ciobanu* și *Cristian Zamfirescu,* București.

◆ **5 răspunsuri corecte:** *Corina Simion,* Sibiu; *Ileana Popa,* Baia Mare; *Cristina Voiculescu,* Iași; *Ioana Costea,* Pitești; *Viorica Simionescu,* Arad; *Rodica Ioan,* București; *Ion Mardare,* Vâlcea; *Vasile Stan,* Urziceni; *Mihai Ionescu,* Arad; *Viorel Coman* și *Ionel Petrescu,* București.

✉ ***ION CIOCȘAN, Pucioasa.*** Ne pare rău dar scrisorile dumneavoastră cu câte 7 răspunsuri corecte la temele „Orașe" și „Soarele" ne-au sosit târziu. Vă nominalizăm, așadar cu întârziere. Am primit de fapt trei plicuri odată și deși sosite – două dintre ele – cu întârziere ne-am bucurat mult că nu ne-ați uitat.

✉ ***GHEORGHE ENACHE, Galați.*** Și scrisoarea dumneavoastră la tema „Soarele", ne-au venit abia acum când vă nominalizăm acum pentru cele 7 răspunsuri corecte. *(Irina Stoica)*

Sfaturi practice

Plante de interior periculoase

Se știe că plantele de interior au efecte benefice asupra mediului, purifică și împrospătează aerul sau absorb umiditatea excesivă. Există însă și plante de interior periculoase care pot afecta sănătatea, plante binecunoscute pe care ținem în casă pentru frumusețea lor, în unele cazuri, exotică. Iată câteva dintre acestea:

● ***Aloe Vera,*** o plantă de interior cu o față și un revers. Are proprietăți benefice asupra mediului dar și asupra sănătății noastre, fiind recunoscută pentru efectul cicatrizant al sevei frunzelor cărnoase. Aloe Vera este folosită încă din timpuri îndepărtate pentru vindecarea unor probleme ale pielii (tăieturi, arsuri). Cu toate acestea, seva poate fi cauza unor dermatite serioase persoanelor cu o sensibilitate crescută. De asemenea, dacă frunzele sunt ingerate, latexul va avea un efect purgativ și poate cauza probleme grave ale sistemului digestiv.

● ***Crinul Flamingo*** este o plantă exotică de o mare frumusețe pe care foarte multe persoane o cresc în interiorul locuinței fără a ști că oxalatul de calciu pe care îl conține poate fi dăunător. Simptomele apar imediat după ce o frunză sau o floare a plantei sunt ingerate în cazul celor mici. Printre principalele simptome se numără senzația de arsură, dificultatea de înghițire și de respirație, precum și apariția unor mici băsici cu lichid. *(Va urma)* (D.M.)

CRONICA TV

Întâlnire cu un actor împlinit

În momentul în care l-am văzut pe actorul Mircea Albulescu așezat confortabil într-un fotoliu față în față cu moderatoarea emisiunii „Am ales să fiu român", difuzată vineri, 7 noiembrie, pe *National Tv,* am lăsat telecomanda din mână. Este unul dintre monștri sacri ai scenei și ai filmului și nu puteam rata ocazia de a scrie câteva rânduri despre întâlnirea prilejuită de moderatoarea Mimi Necula.

Nu mă așteptam la un interviu captivant pentru că Mircea Albulescu e o persoană excesiv de serioasă, discretă, în contextul mass-media, cu un discurs mai degrabă academic și relativist, pigmentat însă de „note" metaforice și filosofice, de la care nu poți smulge informații de culise. Ceea ce s-a confirmat mai ales după ce am auzit întrebările moderatoarei, o formă comodă de a lua un interviu —, întrebări pe care le-am auzit de zeci și zeci de ori în interviurile realizate cu actori.

Întrebări de genul: „După ce părăsiți scena, rămâneți în pielea personajului?"; „Ce înseamnă pentru dumneavoastră teatrul radiofonic?"; „Ați obosit vreodată?"... Am reținut și două întrebări naive chiar dacă păreau să aibă un sâmbure cu esență filosofică: „Poate orice om să devină actor?"; „Cărțile dumneavoastră sunt o evadare din cotidian?". De dialog, nici vorbă pentru că Mimi nu părea aptă să-l poarte, să se agațe de o aserțiune, de un detaliu din contextul răspunsului pentru a face discuția mai dinamică, mai vie. O prestație desuetă, derizorie de care s-a arătat foarte mândră. Nu prin cuvinte ci prin mimică, prin zâmbete victorioase după fiecare întrebare care, dumneaei i s-au părut sclipitoare.

Reproducem și câteva din răspunsuri pe care le veți asocia cu ușurință întrebărilor aferente: „Dacă am obosit, mă voi odihni a doua zi după ce voi fi în pământ."; „Orice om poate să învețe actoria, dar asta nu înseamnă că poate deveni actor."; „Teatrul radiofonic reprezintă o parte importantă din viața mea profesională. Dacă mă refer la poveștile pe care le spun seara, mărturisesc că le ador cu atât mai mult cu cât primesc adesea reacții de la părinți care îmi spun că în cele 8 minute cât durează povestirea, copiii lor, pe care îi stăpânesc cu greu, ascultă captivați fără să clipească" (am reprodus cu aproximație acest răspuns).

Întâlnirea cu acest mare actor căruia îi urăm *La mulți ani și sănătate* (a împlinit în 4 octombrie, 80 de ani) a fost memorabilă. *(Dorin Măran)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

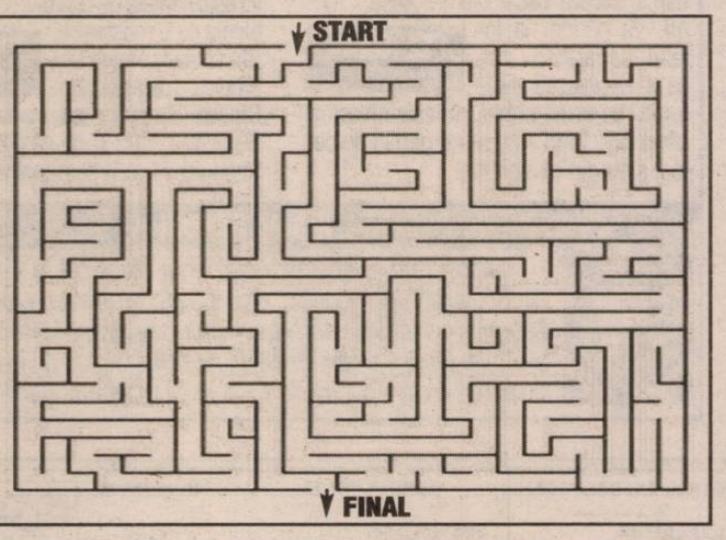

SOLUȚIA INTEGRAMEI „CONOTAȚII": *P - S - Z - L - J - Z - CASTIGATOARE - SPIRAL - SFII - PION - IACI - TT - RISC - MAIA - A - FIR - ULII - RAT - U - IELE - NAIVI - ST - SCULARII - APTA - ARA - AZ - GRAU - STIMATI - AVARII - ADIA - FIARA - TURNIR.*

Soluția **«SUDOKU»** *— jocul săptămânii 45*

3	7	9	2	6	1	5	4	8
5	6	2	7	8	4	1	3	9
4	8	1	5	3	9	2	7	6
7	2	4	6	9	8	3	5	1
6	1	8	3	5	2	7	9	4
9	5	3	1	4	7	6	8	2
8	3	6	4	2	5	9	1	7
1	4	5	9	7	6	8	2	3
2	9	7	8	1	3	4	6	5

Umor

– Ce vrei să te faci, când vei fi mare? întreabă învățătoarea.

– Dacă voi fi frumoasă, mă fac actriță de cinema, răspunde fetița, daca voi fi urâtă, mă fac învățătoare, așa ca dumneavoastră!

Un tip vine pe la 5 dimineața acasă. Intră tiptil în camera unde dormea soția și dă să-și scoată pantalonii.

– Bețivule, iar vii la ora asta acasă?

– Nu, dragă, zice omul, trăgându-și pantalonii la loc, acuma plec.

Soacra vine acasă și spune:

– Astăzi am fost la coafor.

Ginerele:

– Și nu era deschis?

Zodia Capră

Numele chinezesc: Wei
Yin/Yang: Yin
Culori norocoase: verde, roşu, purpuriu
Culori de evitat: auriu, cafeniu
Numere norocoase: 3, 4, 9
Numere ghinioniste: 6, 7, 8
Flori norocoase: garoafe, ciuboţica-cucului
Zodii compatibile: Iepure, Cal, Mistreţ
Zodii necompatibile: Bivol, Câine

Nativii Capră sunt oameni eleganţi, au un anume farmec, sunt talentaţi şi pasionaţi de natură. Fiind prin firea lor delicaţi şi cu bunele maniere ridicate la cote înalte sunt întotdeauna înconjuraţi de prieteni. Au mereu nevoie să se simtă iubiţi şi protejaţi.

Firea lor îi face să fie unii dintre cei mai simpatici şi drăguţi dintre toate zodiile horoscopului chinezesc. Au un suflet blând, sunt rafinaţi, deştepţi, spontani, adoră să citească şi să înveţe. Le plac călătoriile, petrecerile şi mesele îmbelşugate.

Puncte forte. Cei născuţi în această zodie sunt politicoşi, inteligenţi şi buni la suflet. Au o anume sensibilitate pentru artă şi frumuseţe, pentru credinţă şi tind să trăiască o viaţă liniştită. Înţelepciunea, prudenţa şi compasiunea sunt trăsăturile care îi determină să facă faţă cu uşurinţă dacă lucrează într-un mediu stresant al afacerilor. În viaţa de zi cu zi vor încerca să fie cât mai economicoşi.

Puncte slabe. Oamenii Capră sunt adesea prea îngrijoraţi de tot felul de probleme, iar timiditatea, toanele şi indecizia îi face să devină suprasensibili. Le place să fie îngrijiţi de către alţii şi nici linguşirea, complimentele şi sugestiile de la prieteni nu le prea refuză. Nu îndrăznesc să-şi exprime dragostea în mod deschis. Confuzia şi zgomotul le displac şi devin nefericiţi atunci când aud de războaie, oameni săraci sau sunt constrânşi de la ceva.

Datorită naturii lor indecise şi a curiozităţii, nativii Capră vor dori să studieze discipline ezoterice. Doar aşa îşi vor satisface dorinţa de a cunoaşte cât mai multe despre... necunoscut. Să nu ne mirăm atunci când vom descoperi că unii dintre cei mai buni astrologi fac parte din această zodie. Dacă vor şti să-şi pună în valoare talentul artistic, atunci sigur vom găsi printre aceştia excelenţi scriitori, artişti sau buni meşteşugari.

Au o imaginaţie bogată şi, în general, îşi trăiesc viaţa frumos. Sunt iertători şi nu urmăresc să se răzbune, ocolind pe cât se poate problemele. Îşi păstrează calmul în situaţii extreme şi au capacitatea de a găsi soluţii bune atunci când se impune.

Capra este un animal Yin şi din acest motiv trăieşte emoţiile foarte intens. Este un animal orientat în direcţia sud, direcţie de foc, acest lucru determinând-o să fie destul de extrovertită. O deranjează mult problemele, iar în momentul în care este prea îngrijorată poate deveni chiar depresivă. Este o fiinţă fericită, care trece prin viaţă cu multă îndrăzneală şi bucurie.

Locuinţa nativilor Capră nu este atât de stilată pe cât ne imaginăm deoarece au tendinţa de a strânge foarte multe lucruri nefolositoare şi să nu arunce niciodată nimic. Le plac fotografiile şi vom găsi multe poze. Câteodată casa lor pare demodată şi exagerat de înţesată cu tot felul de lucruri. Nu acceptă uşor noile tehnologii însă preferă arta, colecţionează tot felul de obiecte vechi, poze, ceşti de cafea, cristale sau candelabre sau fotolii confortabile. Este genul de cămin unde veţi dori să vă opriţi pentru a savura un ceai şi să admiraţi focul din şemineu. Seducătoarele gazde vă vor oferi confortul dorit.

În dragoste, cei născuţi în această zodie sunt capabili să ofere multă iubire însă nu trebuie să se simtă abuzaţi şi lipsiţi de libertate pentru că nu sunt în stare să tolereze. Au nevoie de un partener de încredere, foarte devotat, alături de care vor petrece clipe de fericire deplină. Într-o relaţie aceştia sunt un pic mai autoritari şi leneşi dar, datorită naturii lor blânde şi grijulii, cu greu le veţi rezista.

Din punctul de vedere al finanţelor, nativii Capră au un talent deosebit de a cheltui banii altora. Se pare că trăiesc într-un anume univers al lor, unde fie că dispun de bani, fie că se descurcă ei... cumva. Oricum, nu sunt capabili să se chiverniseasca, banii parcă li se scurg printre degete.

Sănătatea acestor nativi are de suferit tocmai din pricina personalităţii arzătoare. Mare atenţie la căderile psihice ce apar ca urmare a stresului. Petrecerile îi epuizează şi din această cauză au nevoie de multă odihnă. Problemele digestive apar din cauza abuzurilor de alimente. În anotimpul rece pot suferi de dureri reumatice sau răceli datorită neadaptării vestimentaţiei de sezon.

Compatibilităţi cu celelalte zodii.

■ ***Relaţii foarte bune:*** Iepure, Şarpe, Cal, Mistreţ. Dragoste la prima vedere şi atât! ■ ***Relaţii bune:*** Capră. Se pare că se înţeleg perfect. ■ ***Relaţii cu scântei:*** Tigru, Maimuţă. Sunt două persoane destul de diferite iar o eventuală relaţie ar fi un chin. ■ ***Relaţii „interzise":*** Şobolan, Bivol, Dragon, Cocoş, Câine. Nu există atracţie deoarece nu au nimic în comun.

Anii zodiei Capră

13 februarie 1907 — 01 februarie 1908 (Foc)
01 februarie 1919 — 19 februarie 1920 (Pământ)
17 februarie 1931 — 05 februarie 1932 (Metal)
05 februarie 1943 — 24 ianuarie 1944 (Apă)
24 ianuarie 1955 — 11 februarie 1956 (Lemn)
09 februarie 1967 — 29 ianuarie 1968 (Foc)
28 ianuarie 1979 — 15 februarie 1980 (Pământ)
15 februarie 1991 — 03 februarie 1992 (Metal)
01 februarie 2003 — 21 ianuarie 2004 (Apă)
19 februarie 2015 — 07 februarie 2016 (Lemn)

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Spionaj în epoca modernă ■ Complot împotriva ţarului ■ Tuneluri insolite ■ Un maestru al frescelor senine ■ În culisele civilizaţiei maya ■ Ateneul Român ■ Natură moartă cu accesorii opulente ■ Arheologia interzisă — o istorie „paralelă"? ■ Oraş extrem ■ Paradox agricol

HOROSCOP

17-23 noiembrie 2014

BERBEC 21.03-20.04

Se pare că vă afectează mai mult decât vă aşteptaţi toamna prea schimbătoare. Simţiţi nevoia să vă odihniţi mai mult şi ar fi bine chiar aşa să procedaţi. Relaţiile cu partenerii sau prietenii apropiaţi au nevoie şi ele de o reîmprospătare. Evitaţi conflictele şi examinaţi-vă modul de a comunica cu ceilalţi.

TAUR 21.04-21.05

Vă organizaţi mai bine zilele acestea şi faceţi liste de priorităţi. Se pare că vă animă şi o dorinţă arzătoare de reorganizare a casei şi la locul de muncă. Vă puneţi în gând şi să adoptaţi o nouă dietă mult mai sănătoasă şi poate câteva exerciţii vă vor ajuta mai mult.

GEMENI 22.05-21.06

Dispuneţi de multă energie şi vă hotărâţi să o consumaţi pe distracţii. Fie că este vorba de sport, filme, petreceri sau spectacole, vă veţi simţi extraordinar. Dacă tot anul nu v-aţi luat concediu, acum este momentul prielnic să o faceţi. Acum viaţa vi se pare mai frumoasă!

RAC 22.06-21.07

Vă concentraţi asupra familiei şi a vieţii personale. Vă simţiţi confortabil la domiciliul actual şi s-ar putea să vă izolaţi în singurătate sau meditaţii. Discuţiile cu cei de-acasă par să nu se mai termine şi asta vă oboseşte peste măsură.

LEU 22.07-22.08

Astrele vă deschid calea spre reuşită. Trăiţi intens tot ce vi se întâmplă, discutaţi îndelung pe tema unei investiţii cu fraţii sau cu rude apropiate, faceţi câteva vizite şi se pare că vă decideţi mult mai greu ca de obicei. Dacă aveţi nedumeriri nu ezitaţi să întrebaţi tot ce este neclar.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Concentrarea se mută de la posesiuni la finanţe. Nu vă mai interesează parcă altceva decât banii. Vă gândiţi la tot felul de afaceri care să vă sporească veniturile. La urma urmei, nu este chiar un gând rău. Totul este să nu pariaţi pe cel mai slab din competiţie!

BALANŢĂ 23.09-22.10

Zilele acestea vă simţiţi plini de energie, entuziaşti şi mult mai productivi. Folosiţi-vă însă energia pozitivă pentru a finaliza lucrurile pe care vi le-aţi propus şi nu vă mai pierdeţi în gânduri fugare. Circumstanţele sunt favorabile şi proiectele se bifează unul câte unul.

SCORPION 23.10-21.11

Vreţi siguranţa unui loc unde vă puteţi retrage să meditaţi? Nu-i aşa că nu vă găsiţi locul? Starea un pic cam prea tensionată prin care treceţi este urmarea multor dorinţe care ţintesc prea sus. Poate aţi început mai multe proiecte deodată şi acum vă depăşeşte situaţia.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Acum sunteţi mai populari ca oricând. Prietenii şi colegii de serviciu par să vă ceară mai des părerea şi asta vă dă o stare de bine. Este chiar reconfortant să ştiţi că şi opinia dumneavoastră contează. Acasă beneficiaţi de câteva clipe de relaxare în plus şi veţi profita din plin de acestea.

CAPRICORN 22.12-19.01

Astrele acţionează ca un reflector pentru dumneavoastră. Desigur, nu vă displace, dar nici nu vă atrage nimeni atenţia că sunteţi mult prea critici şi faceţi observaţii uneori prea directe. Cineva apropiat vă oferă posibilitatea să vă explorati mai mult lumea în care trăiţi.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Sunteţi din ce în ce mai dornici să aflaţi şi să descoperiţi lucruri noi. Aproape sigur că vă veţi ataşa de persoane din alte medii sau chiar dintr-o altă cultură, care vă vor stimula intelectul şi vă vor schimba puţin gândirea despre viaţă.

PEŞTI 19.02-20.03

În această perioadă trăiţi relaţiile intens şi atenţia vă este captată de o problemă cu o moştenire, vânzarea unui teren sau probleme de asigurare. Cineva ar putea să conteste valorile dumneavoastră şi nu vă pică prea bine. Străduiţi-vă să îi demonstraţi contrariul.

Nativul săptămânii: INDIRA GANDHI (19.11.1917 — 31.10.1984)

A fost prim-ministrul Indiei, unul dintre cei mai notabili şi controversaţi lideri politici. Această reprezentantă a zodiei Scorpion a fost fiica prim-ministrului Jawaharlal Nehru şi mamă al altuia, Rajiv Gandhi. În ciuda numelui faimos pe care l-a purtat nu există nicio legătură de rudenie cu Mahatma Gandhi.

TELEFONUL CITITORULUI

Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon:

0213178964

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5,50 LEI	❑ 4 LUNI	22,00 LEI
❑ 2 LUNI	11,00 LEI	❑ 5 LUNI	27,50 LEI
❑ 3 LUNI	16,50 LEI	❑ 6 LUNI	33,00 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____, sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____, cod _____, judeţul _____.

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.

Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion — la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701], contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (50 euro sau 70 $, un abonament pe şase luni; 25 euro sau 35 $, un abonament pe trei luni).

Abonaţi-vă la magazin

CUPON MANDAT POŞTAL
Nr. _____
EXPEDITOR
Nume _____
Prenume _____
Str. _____ Nr. _____
Bloc _____ Scara _____ Etaj _____
Ap. _____ Cod _____
Localitatea _____
Judeţul/Sectorul _____
Telefon _____
Suma în cifre (LEI)
Ştampila cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. _____

MANDAT POŞTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION — la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piaţa Presei Libere Nr. 1
Bloc _____ Scara _____ Etaj _____ Ap. _____
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. _____
C.N.P. _____
Expeditor _____
Localitatea _____
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. _____
Sigiliu control mandate
POŞTA ROMÂNĂ RO
Verificator, _____
INDICAŢII SPECIALE _____
Nr. mandat poştal _____
Confirmăm suma de lei _____
(în cifre şi litere)
Semnătura solicitantului _____
Diriginte _____
Ştampila cu data prezentării
Sigiliu cu sigla RO

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE
0722625622

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TARGU MUREŞ

SERIE NOUĂ - 1221 ● ANUL LVII ● 20 NOIEMBRIE 2014 ● 16 PAGINI ● 2 LEI Nr. 47 (2971)

magazin

Mail: redactia@revistamagazin.ro Adresă INTERNET: www.revistamagazin.ro

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Nu pune realităţii întrebarea: „De ce?”. Întreabă-ţi visele: „De ce nu?”.*
George Bernard Shaw

■ *Un dram de discreţie valorează mai mult decât o oră de înţelepciune.*
Proverb armenesc

Caleidoscop

Tuneluri insolite

Femina club

Itinerarii spectaculoase
Ravenna, mausoleul Galla Placida

Dosarele frumuseţii
Strălucirea machiajului

Istorii uitate

SPIONAJ în epoca modernă

Terapii complementare

Decalogul **SEZONULUI RECE**

Acei inventatori minunaţi

şi lumea lor uimitoare

Soleta condusă de Justin Capră

Inventatorii sunt acele minţi strălucitoare care refuză să ia lumea aşa cum e, de-a gata, iscodind fiecare lege prestabilită, întrebându-se mereu de ce lucrurile sunt într-un anume fel şi nu în altul. Din această iscodire permanentă au ieşit deseori cele mai deosebite reuşite ale umanităţii, de la roată şi până la rachetă şi Internet.

25 de ani de aur

Era digitală, opusă celei analoge în care trăim de milenii, a fost deschisă de inventarea primului computer şi apoi de programele utilitare care au făcut posibile fotografia digitală, muzica şi filmul digital, jocurile şi simulările pe computer. Dar consacrarea globală, a venit odată cu inventarea Internetului, acea comunicare universală la care planeta este racordată, o Bibliotecă Universală infinit mai amplă decât Biblioteca din Alexandria, podoabă vulnerabilă a lumii antice. Şi iată că Internetul, acum familiar la nivel mondial, sărbătoreşte al 25-lea an de la naştere!

În faţa lui este un viitor promiţător, dar există şi ameninţări la tot pasul, mai ales de poluare la nivelul comunicării sau al încercărilor de controlare a acestui univers aparent liber şi independent. Pentru a sărbători evenimentul aniversar, recent, la Santa Clara, California, s-au întâlnit fondatorul *Web Wide Web*-ului, Sir Tim Berners-Lee, supranumit „părintele Internetului”, Vinton Cerf, vicepreşedintele Google, precum şi numeroşi ingineri şi experţi în informatică. Împreună au căzut de acord asupra puterii de democratizare a Internetului, dar şi cu privire la tentaţiile de control al web-ului din partea guvernelor sau a altor protagonişti.

Ei au pledat pentru o reţea liberă de restricţii, necontrolată, la care să poată avea acces oricine, neîngrădit. Sigur că pledoaria este una, realitatea, alta. Asta, pentru că deşi pare liberă ca o pasăre în zbor, Reţeaua este controlată de proprietarii serverelor, de corporaţii transnaţionale, implicit de guverne. Internetul nu este o „societate fără conducere”, cum se credea prin anii '90, ci cu proprietari care caută profitul şi care răspund la comenzi subtile.

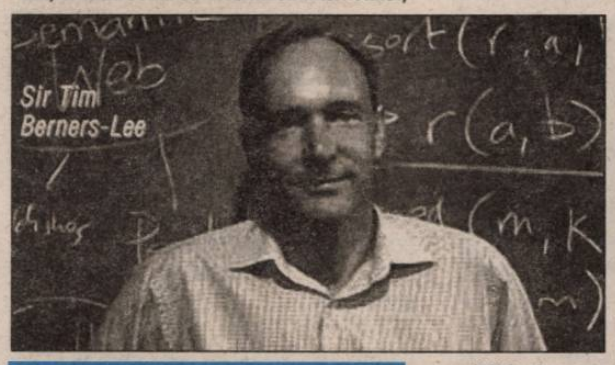

„Părintele Internetului”, Sir Tim Berners-Lee a pledat pentru o mai mare neutralitate şi independenţă a internetului, pe care le-a considerat obligatorii, el criticând reţelele de socializare populare precum Twitter, considerând că amplifică opiniile extreme, fenomen îngrijorător într-o lume atât de polarizată.

Inventator român, premiat la Londra

Profesorul Andrei Victor Sandu de la Universitatea Gheorghe Asachi din Iaşi a reuşit să atragă atenţia la Salonul de Invenţii de la Londra, Marea Britanie. După 4 ani de cercetări, el a demonstrat că, dacă este tratată corespunzător, ceramica poate să absoarbă toate impurităţile din apă. Invenţia este „un nou procedeu de tratare a apelor, care poate fi aplicat atât la apele menajere şi industriale uzate, cât şi pentru obţinerea unei ape potabile. Practic, invenţia constă în utilizarea ca strat filtrant şi schimbător de ioni a ceramicii”, a declarat profesorul Andrei Victor Sandu.

Inventatorul român a impresionat juriul şi cu o altă invenţie, denumită *twizball*, fiind vorba despre un nou sport, ceva care seamănă cu baschetul, cu zona de înscriere aflată însă la mijlocul terenului. Nu ştim ce soartă ar putea avea acest sport, dar cu siguranţă că invenţia de purificare a apei va interesa multe companii producătoare de filtre.

Mică istorie a invenţiilor, la Geneva

„Inventat” în 1972, de elveţianul Jean-Luc Vincent, Salonul internaţional de invenţii de la Geneva are o istorie extraordinară. De la prima ediţie, Salonul internaţional de invenţii de la Geneva a devenit unul dintre cele mai importante evenimente dedicate invenţiilor. Anual, evenimentul a ajuns să găzduiască, în medie, peste 700 de expozanţi şi să atragă aproximativ 60.000 de vizitatori şi 650 de jurnalişti din presa internaţională.

În istoria recentă, cele mai multe inovaţii provin din ţări precum Rusia sau China, urmate de Iran, România sau Arabia Saudită. Germania ocupa locul şapte în clasamentul pe ţări, la nivelul anului 2012. De menţionat este că SUA şi Japonia nu participă la eveniment, având sisteme de brevetare incompatibile. În 1979, un sistem modular de înaltă fidelitate folosit în medicină, dezvoltat de un spaniol, a luat medalia de aur.

În 1981, un echipament de învăţare interactivă, prin intermediul animaţiilor, destinat centrelor de educaţie, a revendicat una dintre medaliile de aur. În 1985, China a intrat pentru prima dată în competiţie cu 19 înregistrări, iar în 1986 a revenit cu 44 de înregistrări, când Wang Xuan a câştigat o medalie de aur pentru inventarea unui sistem de tipărire computerizat. Marele premiu a fost atunci revendicat de elveţianul Walter Schupbach, inventatorul Stereolith, un sistem stereo cu un singur difuzor.

Roboscan

În 2007, oaspetele de onoare al evenimentului a fost cel mai mare laborator de fizică a particulelor din lume, CERN, laborator ajuns celebru în istoria invenţiilor pentru tehnologia *World Wide Web*, inventată de Tim Berners-Lee în 1990. Institutul CERN a prezentat la salon acceleratorul de particule Large Hadron Collider (LHC) şi alte inovaţii. 2010, una dintre medaliile de aur a mers la revoluţionara tehnologie anti-îmbătrânire Bioform, ce funcţionează cu ajutorul unui ser care înlătură riduri în doar 3 minute, produs dezvoltat de inventatoarea chineză Agnes Li.

Inventatorii români au şi ei un loc de onoare. În 2005, instalaţia de microfiltrare a apei, dezvoltată la Centrul de cercetare pentru materiale macromoleculare şi membrane S.A., a obţinut medalia de aur la Geneva. În acelaşi an, Iulian Iordache, cercetător la ICPE S.A., inventatorul „rezistorului volumic carbon-ceramică”, a obţinut tot o medalie de aur. *Adăpostul individual pentru protecţie antiseismică*, inventat de Mircea Manolescu, a revendicat încă o medalie de aur în competiţie.

În 2008, profesorul inginer Justin Virgiliu Capră, unul dintre cei mai interesanţi inventatori români, a câştigat o medalie de aur pentru un vehicul triciclu pliabil, echipat cu motor electric. Inventatorul român este realizatorul micro-autoturismului *Soleta*, cu o caroserie din poliester, care consumă 0,5 l/100 km.

Pentru prima dată în istoria Salonului de invenţii, România a câştigat marele premiu la ediţia din 2009, pentru invenţia unui vehicul capabil să scaneze de la distanţă, fără intervenţie umană, camioanele şi remorcile de mari dimensiuni. Vehiculul numit *Roboscan* a fost dezvoltat de compania românească *MBTelecom*, condusă de Mircea Tudor, reprezentând cel mai avansat sistem de scanare cu raze gama existent atunci pe piaţă.

În 2010, Raluca Ioana van Staden a câştigat la Geneva trofeul de aur al Organizaţiei Mondiale pentru Proprietate Intelectuală pentru inventarea unui senzor care determină existenţa cancerului în corpul uman în mai puţin de 6 minute.

În 2011, delegaţia României a câştigat 24 de medalii de aur, 18 de argint şi 20 de premii speciale la Salonul din Elveţia, iar în 2012, alte 44 de premii şi medalii. Tot MBTelecom, în parteneriat cu Centrul Est-European pentru Cercetare Aplicativă Integrată (CEECAI), a expus la a 41-a ediţie a Salonului de la Geneva (2013), singurul scanner de avioane din lume – „RoboScan 2M Aeria”. Această realizare tehnologică a fost considerată cea mai bună invenţie din competiţie, adjudecând pentru România, din nou, Marele premiu.

O altă distincţie revendicată de români în 2013 a fost Premiul Internaţional al Presei, acordată invenţiei SRS — un sistem revoluţionar destinat securizării bancomatelor în vederea prevenirii furturilor de informaţii stocate pe cardurile bancare, dezvoltat de MBTelecom. La ediţia din 2014, din aprilie trecut, inventatorii români au fost distinşi cu alte 17 premii speciale, 18 medalii de aur, opt medalii de argint şi patru medalii de bronz.

TV

■ TVR 1 ■ Pro TV ■ Antena 1
■ TVR 2 ■ Prima TV
■ Acasă ■ Pro Cinema

47

5 948427 000102

SUDOKU

jocul săptămânii: 47

	9		3		4			
8		4						1
	5			8		9		
9			1				6	8
	4						5	
3	8				5			2
		7		4			1	
2						5		7
			6		7		2	

Soluţia în numărul viitor

Biblioteca Judeţeană
MUREŞ

La rua Gonçalo de Carvalho

Tuneluri insolite

În mod curent, tunelul reprezintă un pasaj dintr-o zonă deschisă în alta, realizat pe sub pământ.

Totuşi, nu întotdeauna imaginea clasică se respectă, astfel că în lume putem găsi şi tuneluri neobişnuite – unele prin dimensiunile lor, altele prin origine, altele prin însuşi „materialul" din care sunt constituite. Să menţionăm şi că în 2014 s-au împlinit 20 de ani de la construirea faimosului tunel pe sub Marea Mânecii, care leagă marile capitale europene Londra şi Paris.

● ***Cherry Blossom Avenue*** (Bonn, Germania) este tot un fel de tunel, însă cu o existenţă mai degrabă periodică, exact la fel ca rodul unui pom fructifer obişnuit. Şi legătura nu e întâmplătoare: pasajul, aşa cum arată şi numele său, este reprezentat de cireşi care „se îmbrăţişează", primăvara spaţiul respectiv oferind un spectacol feeric.

● Mult mai prozaici, dar destul de atipici au fost francezii din Lyon atunci când au convertit un ***canal de evacuare*** uriaş în tunel pietonal care are şi piste pentru biciclişti.

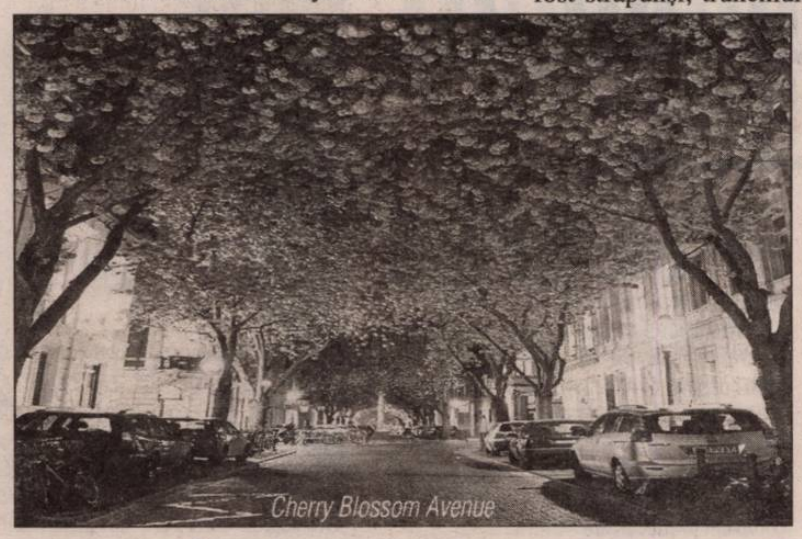
Cherry Blossom Avenue

● ***La rua Gonçalo de Carvalho,*** din Brazilia, pare asemănător sus-amintitului tunel german al cireşilor, însă proporţiile sale îl fac mult mai impunător, mai ales atunci când acest veritabil bulevard verde este privit de la înălţtime.

„General Sherman"

● Despre ***Parcul Naţional Sequoia*** din California am mai scris, dar e bine să amintim că arborii cei mai mari de aici au peste 80 de metri înălţime şi circa 8 metri diametrul. „Veteranul" botezat General Sherman are însă nu mai puţin de 30 de metri în diametru şi cântăreşte peste 2.000 de tone. Ei bine, asemenea giganţi, pentru a nu fi dislocaţi pentru construirea drumurilor din rezervaţie, pur şi simplu au fost străpunşi, trunchiurile lor masive devenind aşadar tuneluri de lemn viu!

În fine, şi o informaţie-bombă: în anul 2026 chinezii vor deschide ***cel mai lung tunel feroviar din lume,*** de 123 de kilometri, perforat pe sub Marea Bohai, prin care trenurile cu pasageri şi cu autoturisme vor circula cu 220 de kilometri pe oră. Costul proiectului – 26 miliarde de euro...

Paradox agricol

Sindicatul agricultorilor din Franţa a înaintat Ministerului Economiei un protest vehement prin care denunţă importurile masive şi în mare parte nejustificate de produse agricole – legume, fructe, carne – care pun în cumpănă agricultura şi desfacerea pe piaţă a produselor autohtone.

Înscrisoarea-protest a fost subliniată următoarea întrebare care rezumă conţinutul detaliat al textului: De ce să importăm mere din Italia, Polonia, roşii din Maroc, cartofi din SUA, varză, morcovi, struguri din diverse ţări, ananas şi banane din cele tropicale, din moment ce toate aceste produse, în diverse varietăţi, de o calitate excepţională şi în cantităţi mai mari decât cele necesare, inclusiv cele destinate exportului, sunt rodul agriculturii autohtone?

Asociaţia agricultorilor e de acord cu importurile de produse alimentare a căror producţie autohtonă e insuficientă, şi, evident, cu cele necultivabile — ceai, cafea etc. — considerând însă, în urma calculelor, că doar o treime din produsele aflate pe piaţa franceză provenite din import ar trebui să fie eliminate.

Nu e prima oară când agricultorii francezi au recurs la un astfel de protest sau când au mers mai departe, boicotând transporturi de produse de import.

Legea o fac însă importatorii care preferă să aducă din străinătate o mare parte din produse pentru că au un preţ mult mai mic decât cele autohtone şi asta pentru că sunt folosite mai multe pesticide, iar mâna de lucru e ieftină şi producţia abundentă. La acestea se adăuga factori climatici favorabili. În timpul verii, de pildă, livezile din Spania debordează de fructe achiziţionate cu un preţ de

2-3 ori mai mic decât cele din Franţa. În ţările bogate acest fenomen e departe de a fi dramatic. Nu însă şi în ţările cu o economie problematică ce primeşte lovituri grele din partea importatorilor.

DORIN MĂRĂN

Despre calm

Să vorbim corect!

Un substantiv nou încearcă să-şi facă loc în vorbirea modernă. Am auzit spunându-se despre X sau Y că a acţionat „cu *calmitate*". Trebuie menţionat aici că respectivul cuvânt nu apare în niciun dicţionar mai nou sau mai vechi.

Vorbitorul (sau vorbitorii) respectiv(i) a/au considerat în acest caz că substantivul din familia adjectivului/adverbului se formează după modelul: bun — bunătate; rău — răutate şi tot aşa. De fapt, regula nu poate fi generalizată. Spunem astfel lung — lungime; scurt — scurtime; voios — voioşie şi lista ar putea continua cu o mulţime de alte exemple.

În cazul adjectivului/adverbului *calm* cuvântul rămâne neschimbat. Spunem „om *calm*", „acţionat cu *calm*", „*calmul* zilelor de vară".

Substantivul se face de cele mai multe ori prin articulare. *(I.S.)*

Starea de veghe

Natură moartă cu accesorii opulente

O simplă informaţie, altfel accesibilă oricui are prilejul să răsfoiască o revistă de profil, ne arată că viaţa omului comun se desfăşoară la o distanţă astronomică de cea a unor aşa-zise elite, dacă ne luăm după criteriul opulenţei ostentative.

Mărog, la urma-urmei, fiecare trăieşte aşa cum îi permit starea socială, educaţia, caracterul, dar în primul rând greutatea buzunarului. Dacă ne gândim numai la vreo două-trei mărci de genţi pentru femei — nici măcar din cale-afară de atractive, dar anexate la etichete ce se vând ele singure la preţuri incredibile — vedem că o doamnă de pe la noi cu un salariu lunar considerat încă rezonabil ar trebui să muncească aproape o jumătate de an numai ca să plătească valorosul accesoriu. Mai precis, remarcăm la întâmplare, un asemenea mic moft pentru plăpânda siliconată cu fiţe duce (aşezaţi-vă bine pe scaun!) cam de la 3.770 ron (37.700.000 de lei vechi) până pe la 17.800 ron (178 de milioane de lei vechi). Nu e o glumă...

Spuneam însă că nu fiecare trăieşte conform cu ceea ce are în spirit şi în substanţa cenuşie, ci după legea supremă a banului. Astăzi am ales totuşi să arătăm cam ce se poate afla în spatele acestei opulenţe deşănţate, cum, practic, foamea atavică de a avea bunuri materiale cât mai multe şi evaluate în cât mai mulţi bani nu cunoaşte nici cea mai mică urmă de etică, de scrupule, de simţ al măsurii ori de compasiune. Aşadar să nu vă mire că am luat drept etalon ad-hoc — deloc întâmplător — crocodilul! Dar nu ca metaforă pentru atrocitatea unor exemplare ale speciei umane. Şi asta, fie şi numai deoarece vorbim despre nişte crocodili de Nil care nu devorează cât ai clipi omul, căci sunt vegetarieni! Numai în ferma specială Nyanyana, în lacul Kariba din Zimbabwe, sunt crescute peste 50.000 de asemenea reptile fioroase (?), numai şi numai pentru ca pielea lor să fie prelucrată în genţi de

damă (circa 90%), încălţări, curele şi alte asemenea articole de marochinărie fină, de lux!

Practic, avem de-a face aici cu o transformare non-ştiinţifică, fără intervenţie în lanţul genetic, a uneia dintre cele mai remarcabile specii din natura sălbatică. Un „drept" adjudecat cu de la sine putere de o încrengătură de indivizi şi interese financiare, având efecte şi urmări incalculabile şi, oricum, neasumate de nimeni. După o binecunoscută reţetă (vezi combinatele de păsări, porci, vite), animalele sunt hrănite numai cu concentrate de proteine, minerale, vitamine şi atoateîndestulătoarea apă. Zero carne, zero peşte! După 2 ani şi jumătate, crocodilul e ucis, având pielea foarte suplă şi aspectuoasă. În Europa, unde Franţa beneficiază cel mai mult din această afacere, pielea unui exemplar se vinde cu 350 de euro. La peste 40.000 de bucăţi vândute într-un an, e de înţeles de ce proprietarii fermei declară că pe ei criza nu i-a afectat deloc. Şi încheie într-un mod foarte convingător: „Atunci când faci afaceri cu indivizi care cumpără pentru soţie sau fiică o geantă de 30.000 de euro, chiar în perioada marilor dificultăţi economice din zona euro, atunci nu mai e cazul să-ţi faci probleme de principiu, de genul că nu ar exista putere de cumpărare."

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Adrian-Nicolae Popescu
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel./Fax: 021.317.89.65
Nicuşor Dincă (director) - 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI) Unicredit Ţiriac Bank S.A. - Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 021.317.89.66

GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef

DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România
Fax: 021.317.89.66

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

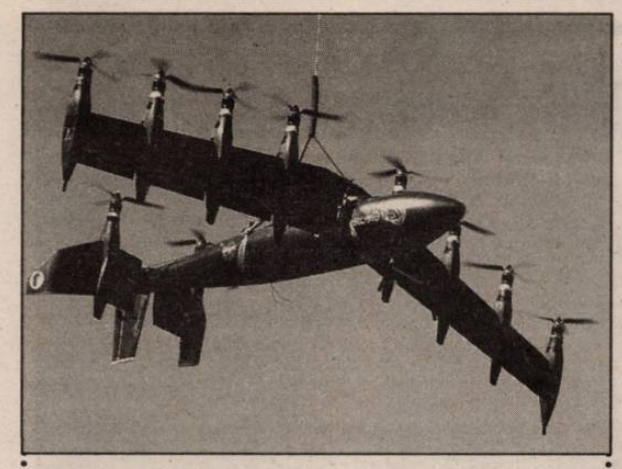

Decolare pe verticală

Nu este vorba despre un elicopter, ci despre un avion cu motoare electrice conceput şi realizat de NASA. Prototipul, denumit GL-10 Greased Lightning, se află deocamdată în fază miniaturizată, cu o anvergură de 30 de centimetri. După acţionarea celor 10 motoraşe instalate pe aripi, aparatul decolează pe verticală, apoi aripile, orientate iniţial spre cer, se întind pe orizontală.

Prima decolare, securizată de un cablu, a avut loc în august. După două luni, s-a asigurat desprinderea de sol în zbor liber. Nu au fost comunicate date, extrem de importante, legate de autonomia sa în varianta miniaturizată şi cea definitivă.

S-a conturat însă posibilitatea realizării unui aparat în mărime naturală, hibrid, dotat şi cu motoare diesel.

Oraş extrem

Sufocat de gheaţă şi zăpadă, oraşul siberian Yakutsk, cel mai rece de pe glob, aflat la 1000 de kilometri de Cercul polar arctic, este locuit de 270.000 de persoane, adică un sfert din populaţia Siberiei, care continuă să înfrunte temperaturi ce coboară până la 40-50ºC.

Pe vremuri, aici se afla un puternic fort al cazacilor care exploatau diamante. De ce continuă să trăiască în acest loc îngheţat? Pentru că este un oraş prosper în care nu se pune problema locurilor de muncă. Şi aceasta, datorită extracţiei diamantelor care asigură o cincime din producţia mondială şi a altor pietre preţioase, a fabricilor de prelucrare a pieilor şi blănurilor, a celor de materiale de construcţie, în special de cherestea, şi chiar a industriei alimentare, materia primă constituind-o carnea de vânat, de peşte etc.

Yakutsk este şi un important centru cultural şi ştiinţific. Locuitori din întreaga Siberie vin aici să vizioneze spectacole la Teatrul de Stat, la Operă iar cei mici să urmeze cursurile unei renumite şcoli de balet.

Priveliştile glaciare sunt fascinante pentru turişti. Şi mai ales pentru fotografi. Suedezul Steve Luncker este unul dintre aceştia. A fost atras în ultimii ani de zone extreme din punct de vedere climatic, de localităţi din aceste zone. A ajuns şi în Yakutsk, unde a făcut sute de fotografii în care au fost reflectate privelişti din oraş, din locuinţe, din împrejurimi etc., ilustrând „poveşti" reale ale vieţii, ale relaţiilor dintre oameni, dintre oameni şi mediu. Nu i-a fost uşor, aparatul de fotografiat blocându-se deseori din cauza frigului, iar pe de altă parte pentru că persista ceaţa, reuşind rareori să obţină imagini foarte clare.

Fotografiile sale din acest oraş îngheţat au fost răsplătite de un juriu, în cadrul unui concurs de fotografii care a avut loc în Muzeul din Grădina Plantelor (Paris) la care au participat 70 de fotografi de renume de pe glob, cu un premiu în valoare de 10.000 de euro, Steve Luncker clasându-se pe locul I.

Doarme purtată de curenţi aerieni

***Fregata minor** nu are viaţă uşoară. Această pasăre cu aripi lungi şi late şi un corp mic zboară deasupra apelor oceanice săptămâni de-a rândul, timp în care planează la suprafaţa acestora pentru a se hrăni, urmărind bancurile de peştişori care fac salturi în aer când sunt atacaţi de prădători. Nu-i rămâne decât să prindă în cioc câţiva dintre peştii zburători şi să-i înghită instantaneu, după care îşi continuă zborul la înălţimi de maximum 1500 de metri, până în zonele în care se reproduce, în special în insulele Eparses din canalul Mozambic.*

Cum se odihneşte pe distanţele lungi, pe care le parcurge de-a lungul celor câtorva săptămâni? În niciun caz nu poate pluti pe ape, pentru că s-ar scufunda din cauza penajului permeabil. Fregata profită de greutatea sa redusă şi de aripile mari care-i permit să se lase purtată de curenţii de altitudine.

În acest timp, frecvenţa cardiacă scade la nivelul celei ale unei păsări aflate în stare de repaus. Aceste informaţii inedite au fost obţinute după ce câteva păsări au fost echipate cu un GPS şi un dispozitiv de înregistrare a frecvenţei cardiace.

Orion se grăbeşte să ajungă pe Marte

Controversele legate de viabilitatea unui zbor cu echipaj pe Marte şi mai ales de instalarea unei baze locuibile sunt tot mai aprinse. După ce Neil Armstrong a pus piciorul pe Lună în 21 iulie 1969, Planeta Roşie a devenit cel mai important obiectiv al cuceririi spaţiale.

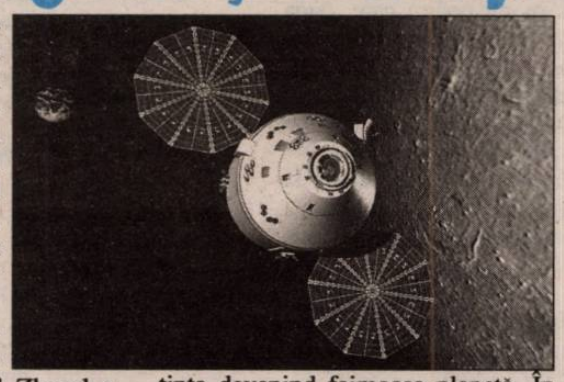

NASA a lansat de curând o ştire-bombă: planeta va fi vizitată în 2021! Zborul e posibil având în vedere faptul că a fost realizată capsula navetei spaţiale Orion, habitaclul în care vor fi instalaţi viitorii astronauţi. Cât despre naveta, aceasta va fi foarte curând finalizată. Deocamdată este incompletă, îi lipseşte un modul de serviciu, care se va întoarce pe Terra cu echipamente care nu vor mai fi necesare, dar ce va fi realizat în câteva luni, foarte posibil în decembrie a.c., când va fi testată capsula, fără echipaj.

Orion, un vas spaţial uriaş, a fost conceput de specialişti ai NASA şi ai Agenţiei spaţiale europene. Iniţial, destinaţiile sale au fost Luna, primul zbor urmând să aibă loc în 2020, şi Staţia Spaţială Internaţională. Cu timpul, proiectul a luat altă turnură, ţinta devenind faimoasa planetă. În cadrul zborului-test, capsula, va fi trimisă în spaţiu cu racheta Delta IV, iar în 2017 „spre destinaţii niciodată atinse de vreun vehicul spaţial", după cum a declarat Bill Hill, responsabil de dezvoltarea sistemelor de explorare spaţială din cadrul NASA.

În primul zbor, capsula va ajunge la o înălţime de aproximativ 6000 de kilometri, după care va face de două ori înconjurul Terrei, pentru ca în cele din urmă să intre în atmosferă cu o viteză de 35000 km/h, paraşutată în Oceanul Pacific, în largul coastelor oraşului San Diego. După ce vor fi evaluate datele obţinute în timpul acestei misiuni care va dura 4 ore, vor fi luate decizii legate de îmbunătăţirea sistemelor, a echipamentelor, a scutului termic şi a modelelor informatice.

Insectă „deconspirată"

Singura insectă descoperită în Antarctica (în secolul al XXI-lea, în urma unei expediţii a unor cercetători belgieni) îşi va dezvălui o parte din secretele legate de mecanismele biologice de supravieţuire în condiţii extreme, având în vedere faptul că genomul său a fost decriptat de specialişti francezi de la Universitatea din Montpellier.

Este posibil ca un genom atât de mic, cu 99 milioane de baze, să aibă o legătură cu adaptarea la condiţii extreme şi să permită maşinăriei moleculare să aibă acces rapid la informaţiile furnizate de mediu şi să reducă stresul de adaptare.

Insecta s-a debarasat de-a lungul evoluţiei de aripi, întrucât în acest mediu, în care gheţurile sunt măturate de vânturi puternice, au devenit inutile. Dincolo de agresiunea vânturilor se confruntă cu frigul intens şi cu radiaţiile ultraviolete.

Larvele au nevoie de doi ani pentru a se dezvolta complet. După ce ajung la maturitate, dobândind capacitatea de reproducere, le mai rămân aproximativ două săptămâni de viaţă, timp în care se reproduc. Rezistenţa extraordinară a ouălor, a larvelor şi a insectelor deocamdată este de neînţeles, aşa cum de neînţeles este şi faptul că după reproducere ciclul vieţii se încheie.

De câtă vreme se află această insectă în Antarctica? Cercetătorii presupun că strămoşii ei ar fi fost blocaţi pe continent în urmă cu... 33 milioane de ani!, când munţii care făceau legătura cu America de Sud s-au scufundat. Specia a reuşit să se adapteze condiţiilor antarctice şi să se perpetueze până în zilele noastre.

Pagină realizată de DORIN MĂRAN

Meniu „secret"

Organismul gladiatorilor avea o capacitate ieşită din comun de a se reface în urma tăieturilor, deseori adânci şi a fracturilor. Recentele analize ale osemintelor unor gladiatori efectuate de specialişti de la Universitatea de medicină din Viena, care au recurs la metode de studiu a izotopilor stabili prin spectometrie cu plasmă, au pus în evidenţă regimul lor alimentar pentru fortificarea corpului şi pentru recuperarea fizică.

Meniul gladiatorilor era compus în special din alimente pe bază de orz, legume, fructe, foarte puţină carne şi dintr-o băutură revigorantă pe bază de cenuşă rezultată din arderea unor ierburi.

Cele 22 de schelete examinate, descoperite în 1993 într-un cimitir din Efeze (Asia Mică), capitală de provincie a Imperiului roman cu peste 200.000 de locuitori, prezentau un nivel ridicat de calciu şi stronţiu.

În literatura medicală a epocii, în special în lucrările lui Pliniu cel Bătrân, sunt menţionate diverse băuturi medicinale pe bază de cenuşă vegetală. Gladiatorii consumau zilnic acest amestec lichid, dar într-o cantitate foarte mică, care le fortifica corpul în timpul antrenamentelor, al luptelor în arenă, grăbea vindecarea rănilor şi refacerea oaselor fracturate, corelată cu tratamentele specifice.

Spionaj în epoca modernă

Debutul perioadei numite „Războiul Rece", imediat după terminarea celui de-al Doilea Război Mondial, a prilejuit şi o încordare foarte accentuată pe frontul în care acţionau serviciile secrete. Ţările din ambele zone ale baricadei artificiale aveau agenţi (sub acoperire sau nu) care furnizau permanent informaţii despre „mişcările" adversarilor ideologici. În aceste condiţii, antrenamentul spionilor era foarte dur şi exista o adevărată luptă pentru câştigarea de noi membri, inclusiv din tabăra adversă.

Markus Wolf

Maestrul informaţiilor

La 7 octombrie 1949, pe harta Europei a apărut Republica Democrată Germană (RDG), ţară aflată sub controlul URSS şi al cărei prim preşedinte a fost Wilhelm Pieck – care a condus între 1949 şi 1960. Războiul Rece era deja declanşat şi în RDG s-a înfiinţat Administraţia Generală a Serviciilor Secrete – divizie a ministerului securităţii statului cunoscută şi sub numele de „Stasi". Între 1953 şi 1986, „creierul" acestui serviciu de informaţii secrete a fost Markus Wolf (1923-2006). În cadrul activităţii sale atât de îndelungate (aproape pe tot parcursul Războiului Rece), Markus Wolf a fost poreclit „părintele spionajului". El s-a născut în landul de astăzi Baden-Württenberg, în familia doctorului şi scriitorului Friedrich Wolf. Acesta avea puternice convingeri de stânga, motiv pentru care, după venirea lui Hitler la putere, s-a refugiat la Moscova. A urmat un institut de aviaţie şi după război a fost cooptat în „Grupul Walter Ulbricht" pentru a activa ca ziarist la un post de radio din zona controlată de URSS din Germania.

Philip Agee

Markus Wolf a urmărit întreg Procesul de la Nüremberg şi, în 1953, a contribuit la fondarea Serviciului extern de informaţii din RDG. Wolf s-a remarcat imediat, printre succesele sale importante aflându-se şi infiltrarea în anturajul cancelarului vest-german Willy Brandt (mandat 1969-1974) a omului său de încredere, Günter Guillaume. De altfel, după dezvăluirile acestuia, Brandt a demisionat...

Meritele lui Wolf erau recunoscute şi de Occident, care l-a poreclit „Omul fără faţă". Cei din Occident nu aveau o fotografie cu el şi au obţinut-o întâmplător abia în 1978. După Reunificarea Germaniei a fost acuzat de trădare, dar a fost achitat. A murit de bătrâneţe.

Un caz controversat

Philip Burnett Agee (1935-2008) a fost un agent al CIA (Agenţia Centrală de Informaţii a SUA), având funcţia de a antrena spioni şi a crea reţele de spionaj. El a fost cooptat în CIA în 1957, ca om de mare încredere (conform cu sarcinile primite). Remarcându-se prin activităţi foarte eficiente, el a fost activat în mai multe ţări din America Latină. Dar în 1968, Philip Agee face un gest surprinzător: demisionează din CIA şi devine unul dintre cei mai mari critici ai sistemului practicat de această organizaţie. El chiar a devenit cofondatorul unei publicaţii care apărea în Cuba, îndreptată împotriva CIA. Serviciile din Cuba l-ar fi plătit regeşte.

Peste toate aceste activităţi antiamericane ale lui Agee s-a suprapus o mărturie importantă a agentului sovietic Oleg Kalughin, fost lider al KGB, care a afirmat că Agee a vrut să ofere URSS (agentului din Mexico City), în 1973, „informaţii cât o comoară de importante". Dar agentul sovietic l-a refuzat. Agee a murit bolnav, în Cuba.

Fotodocument

Lovitură fatală

Marele portavion britanic HMS „Ark Royal" (70 de avioane pe punte), lansat la apă în 1937, a fost scufundat la 13 noiembrie 1941 de către o torpilă trasă de pe submarinul german U-81, de 870 de tone. În acea perioadă, „Ark Royal" naviga dinspre Gibraltar spre Malta. Comandantul submarinului german U-81 era Friedrich Guggenber, care „i-a luat urma" cu sonarul, patrulând în Mediterana. Torpila a distrus punctele vitale ale navei, iar comandantul englez Loben Maund a ordonat evacuarea. El a ajuns în faţa Curţii marţiale pentru neglijenţă. Contraamiralul neamţ Guggenber a scufundat 17 nave inamice şi a murit în 1988, la 73 de ani.

Complot împotriva ţarului

Ţarul Pavel I al Rusiei, aparţinând Casei dinastice Holstein-Gottorp-Romanov, a domnit numai cinci ani, între 1796 şi 1801. El a fost unicul fiul al lui Petru al III-lea şi al Ecaterinei cea Mare. Domnia sa nu s-a caracterizat prin evenimente externe spectaculoase, însă ţarul a fost victima unui complot organizat de o parte a înaltei nobilimi ruse, pe care l-a anticipat, dar nu l-a putut evita.

Ţarul Pavel I al Rusiei

Născut în Palatul împărătesei (ţarinei) Elisabeta din Sankt Petersburg, Pavel a fost multă vreme bănuit că a fost fructul iubirii dintre mama sa (pe atunci Marea ducesă Ecaterina, viitoarea ţarină) şi primul iubit al acesteia, contele Serghei Saltykov, ofiţer în Armata imperială. Deşi există mărturii cu privire la neconsumarea, în primii ani, a căsătoriei dintre Ecaterina şi Petru al III-lea, există şi documente care arată că această ipoteză era menită să-l îndepărteze pe Pavel de la linia de succesiune directă la tron. Oricare ar fi fost adevărul, martori oculari au afirmat în dese rânduri că Pavel semăna cu Petru al III-lea.

Având în vedere atitudinea ostilă a mamei faţă de nou-născutul băiat (venit pe lume în 1754), Pavel a fost dat în îngrijirea unor tutori competenţi. Unii apropiaţi ai familiei chiar susţineau că mama îşi ura fiul... Istoricul american Robert Massie afirmă că pe parcursul copilăriei, contactele dintre mamă şi fiu au fost foarte rare. Cel care a avut o grijă specială faţă de viitorul ţar a fost Nikita Panin (om politic şi mentor al Ecaterinei cea Mare). Ironia soartei a făcut ca tocmai un nepot al lui Panin să facă parte din complotul ucigaş împotriva lui Pavel I.

Din motive mai puţin elucidate, lui Pavel i-a fost foarte greu găsită o soţie convenabilă. Prima căsătorie aranjată a fost cu Wilhelmina Louise, fiica lui Ludwig al IX-lea de Hesse-Darmstadt, în 1773. Numai că aceasta a murit la prima naştere şi Pavel s-a recăsătorit cu Sophia Dorothea de Württemberg, în 1776.

Ascensiunea la tron

Relaţiile cu Ecaterina a II-a au fost foarte tensionate. Din motive pe care istoricii nu le-au elucidat pe deplin, aceasta l-a exclus pe Pavel din lista moştenitorilor la tron. În schimb, ţarina i-a trecut în testament pe fiii lui Pavel, Alexandr (născut în 1777) şi Constantin (născut în 1779)... Cu toate acestea, ascensiunea la tron a lui Pavel I s-a produs în anul 1796, când ţarina a murit după ce a suferit mai multe atacuri cerebrale. Primul lucru pe care l-a făcut în calitate de împărat a fost distrugerea testamentului, bănuind că fiul său cel mare, Alexandr, ar fi fost numit succesor. Numai că acest fiu s-a comportat cu mult respect faţă de tatăl său şi nu a pretins tronul.

Politica internă dusă de Pavel I a fost una pacifistă, fără niciun fel de resentiment faţă de anumiţi nobili ostili Curţii imperiale. A făcut cheltuieli importante cu construirea unor castele şi se spune că ar fi avut o iubită la Curte, pe Ana Lopukina. Cu trecerea anilor, ţarul a descoperit noi fraude la adresa trezoreriei imperiale şi o corupţie uriaşă în rândul nobilimii. Dorind impunerea unor legi şi regulamente mai drastice faţă de unii înalţi nobili şi reguli mai flexibile faţă de şerbi, ţarul a început să fie duşmănit de clasa nobiliară.

Statuia ţarului la Palatul Pavlovsk, St. Petersburg

Inamicii ţarului au pus la punct o lovitură de palat, prin care să-l oblige pe Pavel I să abdice. Printre conspiratori s-au aflat contele Peter der Pahlen, Nikita Panin şi Joseph de Ribas. În noaptea de 23 spre 24 martie 1801, cei trei au intrat cu forţa în dormitorul ţarului, care n-a vrut să semneze abdicarea şi a fost ucis. În locul său, ţar a fost desemnat Alexandr I, fiul cel mare în vârstă de 23 de ani.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Astăzi în istorie

20 noiembrie 270

S-a născut împăratul roman Maximinus al II-lea

Intrat în istorie drept unul dintre ultimii persecutori ai creştinilor din imperiu, împăratul roman Maximinus al II-lea s-a născut în anul 270 d.Ch. Cunoscut şi sub numele de Maximinus Daza, este foarte posibil ca acest suveran să fi avut tată de origine dacă, iar mama sa era sora viitorului împărat Galerius (cel care a dat Edictul de Toleranţă a creştinilor, în anul 311).

Maximinus al II-lea a avut două perioade distincte cât a fost la putere, conform legilor romane din acea epocă. Astfel, între 305 şi 308 a fost „Caesar" în estul imperiului, iar între 310 şi 312 a fost „Augustus", în competiţie cu Licinus. Titlul de „Caesar" a apărut după stabilirea „Tetrarhiei" („conducere în patru") din anul 293, ceea ce însemna că domneau doi împăraţi seniori, cu puteri egale, care se numeau „Imperator Caesar" şi apoi „Augusti", şi doi împăraţi juniori cu titlul de „Nobilissimus Caesar".

În pofida Edictului de Toleranţă a creştinilor, Maximinus al II-lea a reluat persecuţiile împotriva credincioşilor lui Iisus Christos. Monarhul era un păgân convins că toate evenimentele pozitive din imperiu se datorează zeilor şi trebuie pedepsiţi cei care nu-i venerează... Unul dintre marii lui adversari politici a fost Valerius Licinus (coîmpărat roman între 308 şi 324), după ridicarea acestuia la rangul de „Augustus". După moartea lui Galerius, în 311, puterea a fost împărţită între Maximinus al II-lea şi Licinus. Confruntările sângeroase dintre armatele celor doi au condus la înfrângerea lui Maximinus al II-lea şi moartea acestuia în anul 313.

Istoricul şi exegetul roman de origine greacă Eusebius din Cesarea (devenit episcop şi mare polemist al creştinismului timpuriu) l-a descris pe Maximinus al II-lea în imagini total nefavorabile, afirmând că a fost „o pradă a băuturii şi a sălbăticiilor". Îi plăcea să vadă creştini chinuiţi prin crucificare şi ordona să li se reachiziţioneze cu forţa toată averea. Se mai spune că ar fi avut intenţia să se căsătorească cu o creştină foarte frumoasă, Dorothea, care a fugit, dând naştere unei legende foarte triste.

Fenomene aerospaţiale neidentificate

KARY MULLIS
şi ratonii luminoşi

Într-o seară de vineri, în aprilie 1983, Dr. Kary Mullis, biochimist, născut în 1944, îşi conducea maşina către cabana pe care o avea în Anderson Valley din comitatul Mendocino, California, la nord de aglomeraţia urbană San Francisco.

Dr. Kary Mullis

Pe drum, el a conceput unul dintre cele mai importante descoperiri ale chimiei moderne, reacţia de polimerizare în lanţ (PCR), o metodă extrem de simplă pentru a face cópii ale ADN-ului în cantităţi nelimitate, revoluţionând astfel biochimia, aproape peste noapte. Kary Mullis a descris acest procedeu, între altele, în revista *Scientific American,* în aprilie, 1990, iar în 1993 descoperirea sa i-a adus Premiul Nobel pentru Chimie.

Într-o altă seară de vineri, în vara anului 1985, Kary Mullis a mers din nou cu maşina până la cabana lui. A ajuns pe la miezul nopţii, după ce condusese timp de aproximativ trei ore. A descărcat pe podea alimentele cumpărate pe drum, a aprins luminile alimentate de baterii solare şi s-a îndreptat, cu o lanternă în mână, către toaleta externă, situată la aproximativ 50 de metri vest de cabană. Atunci s-a petrecut ceva extraordinar de ciudat. Citând din autobiografia sa neconvenţională *Dancing Naked in the Mine Field* (Dansând dezbrăcat în câmpul de mine), carte apărută în 1998, „La capătul cărării, sub un brad, era ceva strălucitor. Am îndreptat lumina lanternei mele într-acolo. Părea să fie un raton. Nu m-am speriat. Dar mai târziu, m-am întrebat dacă nu putea să fi fost o hologramă, proiectată Dumnezeu ştie de unde".

„Ratonul a vorbit. «Bună seara, domnule doctor», a spus el. I-am răspuns ceva, nu-mi amintesc ce anume, probabil «Bună». Următorul lucru pe care mi-l amintesc, era dimineaţa devreme. Mergeam pe jos de-a lungul unui drum aflat mai la deal de la casa mea".

Mullis nu avea nicio idee cum a ajuns acolo, dar nu era ud de roua care căzuse peste tot la acea oră matinală. Lanterna lipsea şi nu a mai reuşit niciodată să o găsească. El nu avea pe corp niciun semn special, vreo leziune sau vânătaie. Luminile din cabană ardeau încă şi, când a intrat, a văzut că cele cumpărate pentru sfârşitul de săptămână stăteau pe podea exact cum le lăsase. A înţeles că trecuseră cam şase ore în care nu ştia ce s-a întâmplat. Mai târziu, în ziua aceea, a constatat că o zonă a proprietăţii sale, pe care o numea „cea mai frumoasă parte din pădurile mele", a devenit un loc care-i inspira o groază inexplicabilă. Această teamă n-a reuşit să şi-o exorcizeze decât după mai bine de un an, făcând repetate fotografii ale copacilor.

Mullis a urmat şi o psihoterapie, care s-a dovedit de succes, dar nu a fost în măsură să scoată la iveală mai multe privind ce anume s-a întâmplat în acea noapte din vara anului 1985. Aşa că savantul a devenit cunoscut doar ca singurul laureat al premiului Nobel care pretinde să fi avut o experienţă ce ar putea fi o răpire extraterestră.

Laureat Nobel răpit?

Kary Mullis se caracterizează pe el însuşi ca fiind „un generalist, cu prejudecăţi chimice". Alţii l-au descris ca fiind un amestec de Hunter Thompson (un jurnalist american neconvenţional) cu Stephen Hawking sau „omul de ştiinţă laureat al Premiului Nobel cel mai excentric şi mai sincer din lume". Este greu să consideri experienţa lui Mullis drept o halucinaţie cauzată de droguri sau de alcool, pentru că el nu era afectat de niciunul dintre acestea în acel miez de noapte. În plus, chimistul nu a fost singurul care a experimentat evenimente ciudate la acea cabană...

Fiica sa, Louise, a dispărut timp de aproximativ trei ore, aparent rătăcind pe acelaşi deal. Ea a reapărut, de asemenea, pe aceeaşi porţiune de drum. Logodnicul ei, înnebunit, era deja pe cale să apeleze la şeriful local. Mullis n-a dezvăluit nimănui experienţa sa, până la o altă întâmplare dificil de interpretat. Fiica sa îi spusese să cumpere cartea „Communion", bestsellerul din 1987 al scriitorului Whitley Strieber, în care acesta povestea propriile răpiri extraterestre, petrecute în 1985, tot la o casă de vacanţă dintr-o zonă montană. Când ea şi-a sunat tatăl să-i spună de dispariţia ei stranie, printr-o coincidenţă, Mullis citea tocmai această carte şi a ajuns la punctul în care Strieber povestea despre nişte „bufniţe" stranii şi nişte omuleţi care apăruseră în casa lui.

În autobiografia sa, Mullis a subliniat: „Nu aş încerca să public o lucrare ştiinţifică despre aceste lucruri, pentru că nu pot face niciun fel de experimente. Eu nu pot face să apară ratoni strălucitori. Eu nu-i pot cumpăra de la un furnizor de materiale ştiinţifice pentru a-i studia. Nu-mi pot provoca din nou o lacună de timp de mai multe ore. Dar eu nu neg cele petrecute. Este

ceea ce ştiinţa numeşte fapte anecdotice, întrucât s-au întâmplat într-un mod care nu se poate reproduce. Dar s-au întâmplat".

Bill Chalker, un cunoscut autor şi ufolog australian, a consacrat un articol acestui caz. Stând de vorbă cu Kary Mullis, acesta i-a confirmat toate detaliile menţionate mai sus. Mai mult, el a povestit că şi o altă persoană s-a întâlnit cu un „raton strălucitor" între cabană şi toaletă... Era un prieten al lui Mullis care nu cunoştea povestea cu „ratonul" şi vizita locurile pentru prima dată, cu prilejul unei petreceri organizate la cabană după anunţarea a câştigării Premiului Nobel în 1993.

Acest om, dând ochii cu ratonul, nu a stat locului ci a fugit în susul dealului spre cabană. Pe drum a întâlnit însă un omuleţ strălucitor; acesta „s-a expandat" apoi brusc căpătând înfăţişarea unui „om de dimensiuni obişnuite", care a spus ceva de genul: „Ne vedem mâine". Invitatul, care nu consumase vreun drog sau alcool, a decis, imediat după incident, să plece din acest loc, împreună cu un prieten, fără a mai informa pe nimeni. S-au cazat la un hotel, într-un oraş din apropiere. Mai târziu în noaptea aceea, după ce se culcase şi adormise, omul s-a trezit inexplicabil afară, în parcarea hotelului, tulburat şi îngrozit de amintirea vagă a faptului că între timp se mai întorsese o dată, într-un fel, la cabana lui Mullis.

În noaptea următoare, el a revenit totuşi, împreună cu prietenul său, la cabana lui Mullis, unde continua petrecerea festivă din noaptea precedentă. Când a ajuns însă acolo, a fost şocat să vadă, sosind după el, la volanul unui alt automobil, „omul de dimensiuni obişnuite", pe care îl văzuse cu o noapte înainte. Era prea mult pentru el. A plecat în panică şi l-a considerat pe Mullis, un timp după asta, responsabil într-un fel pentru păţaniile sale din cele două nopţi.

Un omuleţ strălucitor?

Câtva timp mai târziu, omul nostru i-a dezvăluit, în lacrimi, toată povestea lui Mullis. Acesta a identificat omul care i-a înspăimântat prietenul; era un vecin mai în vârstă. Mullis a verificat cele întâmplate cu vecinul său şi a primit asigurări că acesta fusese într-adevăr la petrecere în a doua seară, când putea să fi fost văzut de vizitatorul îngrozit. Dar era absolut sigur că nu a fost acolo în prima noapte, şi mai ales nu a stat la pândă... ca un raton luminos ori ca un omuleţ strălucitor care să se expandeze într-o persoană cu propria sa înfăţişare. Mullis a spus că au existat şi alte întâmplări stranii, pe care însă nu le-a mai făcut publice.

Bill Chalker este şi autorul cărţii *Hair of the Alien: DNA and Other Forensic Evidence for Alien Abductions* apărut în 2005. Este descris acolo mai ales un caz petrecut în Sydney, Australia, pe 23 iulie 1992. Atunci, Peter Khoury, un imigrant de 28 de ani, a fost trezit de ceea ce păreau a fi două femei — cu înfăţişare stranie şi nepământeană — stând în genunchi pe patul său. Locuinţa era bine încuiată, deci nu aveau pe unde intra. După câteva tentative de apropiere, bizare şi nefireşti, cele două au dispărut la fel de inexplicabil. Dar Khoury a identificat două fire de păr alb-blond, rămase de la una dintre vizitatoare. Firele au fost supuse mai multor analize ale ADN-ului mitocondrial, folosind o procedură care a devenit posibilă tocmai prin aplicarea tehnicii PCR descoperită de Mullis. Rezultatele au fost surprinzătoare, ajungându-se la o secvenţă de ADN care era umană, dar neverosimil de depărtată de normal.

În ceea ce priveşte analiza PCR a probelor biologice provenite de la presupusele extraterestre, Mullis a comentat: „Mă gândesc că acest caz ar putea fi considerat de unii ca ceva de genul «puteţi avea ceva de-al meu, dacă pot avea şi eu ceva de-al vostru»". Dar chimistul, deşi a rămas interesat de evoluţia investigaţiilor în acest sens, consideră că ideea unei culturi extraterestre care are nevoie de ADN-ul nostru pentru a supravieţui este foarte puţin probabilă. Iar un program de hibridare a omenirii cu material genetic nepământean, la amploarea şi natura ilustrate, de pildă, de David Jacobs în cartea sa *„The Threat"* (Ameninţarea) i se părea improbabilă. O cultură care ar putea învinge bariera de spaţiu-timp — spunea Mullis — putea rezolva cu usurinţă problemele mult mai simple ale biochimiei aplicate în genetică şi nu ar avea nevoie de noi, la modul descris în teoriile privind agenda „hibridărilor" dintre oameni şi extratereştrii cenuşii.

Kary Mullis i-a spus lui Bill Chalker că el crede că natura păţaniilor sale este chiar mai stranie decât aşa-zisele răpiri extraterestre. El speculează pe marginea celor întâmplate în termenii fizicii multidimensionale, la modul în care această noţiune a fost popularizată de Michio Kaku în cartea sa *„Hyperspace"* (1994), doar că la un nivel macrocosmic, „în care se poate întâmpla, al naibii, orice şi viteza luminii nu este cu adevărat o limită în ceea ce priveşte interacţiunile cu alte culturi sau cu orice altceva. Toată povestea asta — de a înhăţa nişte oameni şi a-i supune la tot soiul de experimente — e pur şi simplu antropologie, dar la un nivel pe care nu îl înţelegem încă".

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Arheologia interzisă
O ISTORIE „PARALELĂ"?

Sintagma „arheologie interzisă", lansată de istoricii Michael A. Cremo şi Richard L. Thompson, se referă la descoperirile care nu „cadrează" cu teoriile oficiale şi în consecinţă sunt ignorate, minimalizate prin explicaţii ce par convingătoare sau pur şi simplu aruncate la coş, sub pretextul că ar fi de fapt falsuri.

Totuşi, incredibil de multe asemenea descoperiri încă aşteaptă explicaţii raţionale. Dacă acestea ar apărea, întreaga istorie a omenirii ar arăta cu totul diferit de cea pe care o ştim din manuale şi tratate semnate deseori de personalităţi ştiinţifice. De pildă, confirmarea unui singur element ar fi de ajuns pentru a bulversa întregul sistem oficial de evaluare a evoluţiei şi evenimentelor istoriei, cu toate celelalte efecte directe şi secundare ale ei: vechimea civilizaţiei umane, foarte mult mai îndepărtată faţă de estimările actuale.

Într-un articol anterior, am prezentat două descoperiri halucinante: amprente de tălpi umane încălţate cu obiecte foarte asemănătoare pantofilor ori sandalelor de azi, însă conservate în roci vechi de peste 5 milioane de ani!

Astăzi venim să vă prezentăm o altă descoperire ce sfidează logica obişnuită, făcută de profesorul Luther S. Cressman de la universitatea din Oregon, într-o grotă din estul Nevadei numită Fort Rock Cave – încălţăminte confecţionată din frânghie împletită, în genul sandalelor de plajă purtate de turişti, de pildă, la Saint Tropez. Com-

paraţia aparţine celor care au analizat încălţările şi au constatat că acestea par foarte moderne, prin lucrătură şi materialul pregătit cu o rigurozitate incredibil de avansată. Aceasta, mai ales pentru că testele cu carbon 14 au estimat vechimea obiectelor la cel puţin 9.000 de ani.

Mă rog, putem spune şi că sunt incomparabil „mai moderne" decât cele care au lăsat amprentele despre care am mai scris, descoperite tot în Nevada şi care numără mai multe milioane de ani.

Facem un salt de câteva mii de kilometri, în sud-estul Africii, pentru a menţiona şocantele (dar ignorate fără argumente de mulţi cercetători) picturi rupestre din Brandberg, care prezintă grupuri de indivizi negri cu trăsăturile evidente ale celor trăitori în brusă, alături de femei albe ale căror caracteristici europene sunt puse în evidenţă de culoarea deschisă a desenului şi de pletele blonde sau roşcate. Imaginile acestor amazoane le arată împodobite cu podoabe, părul coafat într-un stil rafinat fiind şi el ornat cu cochilii şi pietre rare. Pe piept poartă arcuri cu săgeţi, iar în jurul gambelor ceva asemănător apărătoarelor de piele.

Unii arheologi au lansat interesanta ipoteză că ele ar fi putut constitui un fel de grup de explorare venit din Creta sau din Egipt în urmă cu vreo 3.500 de ani ori, la fel de bine, străvechi locuitoare de acum 12.000 de ani, din nordul Africii. Totuşi, la scara evoluţiei omului, distanţa în timp dintre cele două ipotetice tipuri de „modele" este mult prea mare!

Tot din domeniul antropologiei menţionăm o altă „utopie", totuşi, cât se poate de reală. Nu departe de Beijing, într-o grotă din Zhoukoudian, săpăturile realizate în 1933 de dr. F. Weidenreich au scos la iveală mai multe cranii şi schelete umane. Până aici nimic neobişnuit, numai că s-a constatat că un craniu aparţinea unui strămoş al europenilor, un altul, feminin, alungit, era tipic rasei melanezienilor, iar un al treilea provenea tot de la o femeie, dar cu evidente trăsături specifice eschimoşilor.

Vechimea relicvelor a fost estimată la circa 30.000 de ani, însă acesta constituie şi elementul de blocare a cercetărilor, deoarece nicio teorie ştiinţifică oficială nu admite eventualitatea ca în preistorie să se fi putut întâlni un european cu un altul din zona tropicelor şi cu o tânără din zona Cercului polar, şi asta tocmai într-o grotă din China!

Să recunoaştem că ştiinţele sunt deseori fascinante şi tulburătoare, chiar dacă nu pot explica multe lucruri evidente; dar atunci de ce asemenea descoperiri palpabile ne sunt ascunse?

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

E bine de știut

Ghimbirul și sănătatea

Vă plângeți de stări de nervozitate, de insomnie, aveți un tonus scăzut, senzație de amețeală și de slăbiciune în întreg corpul? Toate acestea pot fi interpretate ca semne ale asteniei. Primul pas pe care vă sfătuiesc să-l faceți ar fi să vă amintiți de „terapiile naturii", pentru a vă crește tonusul și a vă elimina toxinele din corp.

De exemplu, ghimbirul, cunoscut în mod special pentru ameliorarea unor probleme digestive, are mult mai multe calități, conținând o serie de acizi care neutralizează și starea de amețeală. Planta se poate consuma sub formă de ceai preparat prin introducerea câtorva felii de ghimbir în apă fierbinte. De asemenea, poate fi consumat în diverse salate, combinația cu usturoiul fiind savuroasă dar și cu multe calități terapeutice.

Nu în ultimul rând ghimbirul este un adjuvant valoros în tratarea alergiilor.

Puteți folosi și alte metode pentru a învinge simptomele asteniei. Migrenele, durerile musculare, somnolența, iritabilitatea pot fi ameliorate dacă respingeți ideea de a vă izola. În orice situații izolarea este un pericol pentru sănătate. În aceste condiții înconjurați-vă de oameni plini de viață, gustați glumele auzite, râdeți din tot sufletul, pentru că râsul este un adevărat balsam.

Faceți mișcare cel puțin 30 de minute, pentru că aceasta favorizează eliberarea endorfinelor, acele molecule responsabile cu starea noastră de bine.

Nu repingeți ideea băilor relaxante. Când mușchii se relaxează, întregul corp se eliberează de tensiuni. Așa că umpleți cada cu infuzie din plante aromate și cufundați-vă în apă, pielea fiind un receptor perfect pentru a prelua principiile calmante din uleiurile volatile.

Nu în ultimul rând introduceți în hrana zilnică alimente recunoscute pentru capacitatea lor de a ține depresia în frâu. Peștele, fructele și legumele, nucile, cereale integrale și uleiul de măsline conțin acizi grași Omega 3 și Omega 6, fibre, vitamine, minerale care hrănesc corpul, dar și creierul.

V-am sugerat câteva metode simple de a scăpa de astenie și a dobândi mai multă vigoare.

Dr. VALERIU MANTA

Eleganță în alb și negru

Emma Stone și prințesa Maria de Danemarca au afișat recent gustul comun pentru fuste scurte în carouri alb-negru și tricouri negre. Nu este o întâmplare pentru că din nou creatorii de modă mizează pe eleganța negrului. Pierre Soulages merge mai departe în ideea unui look total monocrom. Astfel, puteți purta salopete, cămăși sau pantaloni din piele combinată cu cotton, rochii din cotton brodat, mocasini din piele, toate negre, situându-vă astfel în vârful eleganței.

Nu greșiți nici dacă preferați o rochie din muselină delicată în nuanțe de bej și maro, purtată cu un poncho aruncat neglijent pe umeri. Poșeta va fi din piele în nuanțe de bej și maro, iar botinele din piele întoarsă, obligatoriu cu tocuri.

Dosarele frumuseții

Strălucirea machiajului

Artistul make-up francez Laura Mercier ne sugerează variantele optime ale machiajului de toamnă. Pentru ochi va trebui să folosim nuanțe strălucitoare și texturi metalizate: fard albastru, grafisme

realizate cu eyeliner negru sau în altă nuanță, gene bogate, curbate și alungite. Acestea pot fi remarcate pe un ten impecabil, deloc încărcat cu fard.

Buzele vor fi fardate cât mai natural și delicat sau, din contră, vor fi accentuate de rujuri puternice, roșii.

Tenul va avea un aspect natural, curat, cu un machiaj minimalist și o tușă discretă de blush în obraji.

Dacă aveți gura mică și vreți să o puneți în valoare Laura Mercier vă sugerează câteva trucuri. Având buzele fine, puteți miza pe culoarea rujului. Cu un creion trasați conturul foarte precis, depășiți ușor „arcul lui Cupidon" și mijlocul buzei inferioare, dar nu mult dincolo de liniile naturale. În privința rujului evitați tonurile foarte stridente. Preferați nuanțele deschise și irizate, ele reflectă lumina și dau senzația de volum.

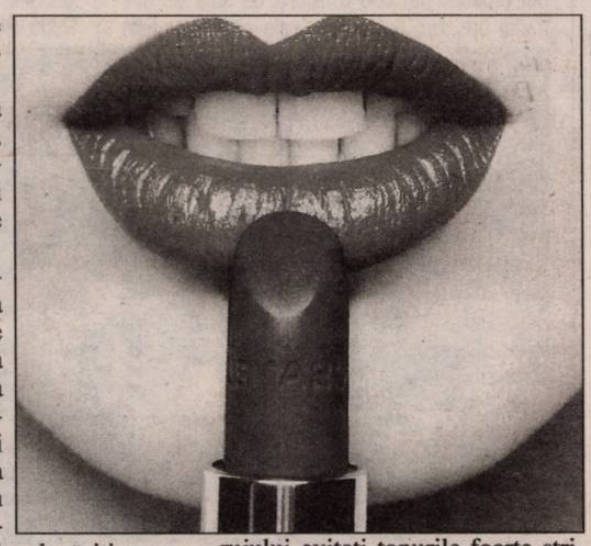

Itinerarii spectaculoase

Ravenna, mausoleul Galla Placidia

Vizitatorul care pășește întâia oară în Ravenna are impresia că se află într-un oraș plat, monoton, uitat de istorie. Este doar o impresie, evident falsă. Pe măsură ce descoperă monumentele ascunse va fi cu certitudine frapat de tărâmul pe care se află și de splendoarea trecutului. Voi

exemplifica cu un singur monument de excepție.

Ravenna este celebră în toată lumea pentru mozaicurile din epoca bizantină a imperiului roman, dar lucrul fantastic care impresionează deopotrivă cercetătorii și turiștii sunt mozaicurile de la mausoleul Galla Placidia.

Pentru calitatea lor artistică, importanță iconologică și rezistență la trecerea timpului, aceste mozaicuri, datând din secolele V-VI, au fost incluse în patimoniul mondial. Dincolo de descrierea minuțioasă a mozaicurilor, elocvente sunt imaginile și îndemnul de a nu ocoli, dacă aveți ocazia, acest monument unic în lume.

Gastronomice

Brioșe cu cașcaval

200 g făină, 200 ml lapte, 2 ouă, o ceapă, 2 linguri ulei, 1 praf de copt, 100 g caşcaval, 10 măsline.

Se amestecă bine ouăle bătute cu lapte și ulei. Caşcavalul se taie cubulețe, măslinele rondele, ceapa se toacă mărunt. Peste compoziția de ou se adaugă ingredientele tăiate. Separat, se amestecă făina cu praful de copt și se pune peste compoziția de ou, omogenizând-o. Se toarnă aluatul în forme, fără a le umple. Se coc până se rumenesc.

Salată de năut

500 g năut, 1 kg roșii mici, pătrunjel verde, 2 linguri ulei de măsline, o lingură oțet, 3 linguri suc proaspăt de lămâie, o ceapă albă.

Năutul se spală, se pune la înmuiat cu o seară înainte și se lasă în apă 12 ore. A doua zi se îndepărtează cojile și se fierbe 30 de minute. După fierbere se scurge bine și se pune într-un bol. Ceapa tăiată mărunt se adaugă peste năut. Din ulei și suc de lămâie se face un sos prin amestecare energică și apoi se toarnă peste năut odată cu roșiile tăiate fin. La sfârșit se adaugă pătrunjelul tăiat.

Pulpă de porc în sos de roșii

1 kg pulpă de porc fără os, 3 linguri pastă de tomate, 100 ml apă, sare, piper, busuioc, rozmarin, 4 căței de usturoi, 100 ml ulei, 100 ml suc de roșii, boia de ardei iute.

Se spală carnea și se scurge pe un prosop asorbant, apoi se taie ca pentru șnițele și se crestează puțin, se condimentează cu sare și piper. Usturoiul se pisează. Se amestecă pasta de tomate cu condimentele, apa și sucul de roșii. Se așază carnea într-o tavă, se adaugă pasta de tomate, uleiul, usturoiul și se lasă la cuptor până se pătrunde.

Covrigei sărați

100 g unt, 1/2 pahar ulei, o cană lapte, 50 g drojdie, 2 ouă, sare, 150 g brânză sărată, mac, făină cât cuprinde.

Drojdia se amestecă într-o cană cu un vârf de linguriță cu zahăr și puțin lapte. Se lasă la cald până se umflă un pic. Într-un castron se amestecă toate ingredientele, mai puțin făina, și un ou, până se omogenizează. Se adaugă maiaua, apoi făina, treptat, până se formează un aluat nu foarte tare care se întinde pe masa de lucru. Se decupează cu forma covrigeii. Se pun într-o tavă tapetată cu hârtie de copt, se ung cu oul rămas, bătut, și se presară mac. Se coc până se rumenesc.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

În culisele civilizației maya

Muzeul Quai-Branly din Paris a împrumutat de la Institutul Național de Antropologie și Istorie din Mexic 400 de exponate de excepție, realizate cu un simț artistic remarcabil, pentru a fi prezentate în cadrul unei expoziții care nu încetează să fascineze.

Printre ele figurează sculpturi, basoreliefuri, obiecte din ceramică, vestigii funerare ce continuă să fie studiate pentru a avea o reprezentare cât mai clară a organizării sociale, a viziunii mayașilor asupra vieții și a morții.

Muzeul Quai-Branly din Paris a organizat cea mai mare expoziție consacrată acestui popor care a dominat vreme îndelungată lumea mezoamericană, de la începutul mileniului I î.Hr. până în secolul al XVI-lea, când a fost distrus de conchistadorii europeni.

Cultura lor impresionantă își deschide an de an câte o portiță prezentului în urma descoperirilor arheologice, cea mai mare parte din vestigiile care fac obiectul noilor descoperiri fiind acoperite de vegetația luxuriantă a junglei în zone din Mexic, Belize, Honduras, Salvador sau Guatemala, unde au fost descoperite importante centre urbane: El Mirador, Tikal, Nakbé etc.

Mayașii au devenit puternici și bogați în urma războaielor de cucerire a noi teritorii. Suveranii au acordat o atenție deosebită dezvoltării meșteșugurilor și producțiilor artistice, pentru a se înconjura de lux și pentru ca victoriile, eroii și faptele de vitejie să fie reflectate în opere artistice. Au lăsat moștenire maiestuoase complexe cu destinație ceremonială, piramide colosale, scriitura hieroglifică, un sistem de calcul și de măsurare a timpului (celebrul calendar) etc. Între artiștii din cetățile mayașe s-a produs o competiție strânsă care a dus la o explozie a producției de sculpturi, de diverse obiecte din ceramică.

Unul dintre obiectele realizate cu un rafinament de bijutier îl constituie un recipient funerar din ceramică (descoperit într-un sit din Mexic) ce prezintă pe capac o iguană din gura căreia iese un cap uman. Pe toate suprafețele sunt pictate diverse reprezentări simbolice și figurative.

Un alt exponat, spectaculos, îl reprezintă o sculptură, denumită Regina din Uxmal, care fusese montată pe fațada unei clădiri din situl Uxmal (Yucatan, Mexic). Din același sit provin și un cap din ceramică vopsit în albastru (dominant) și roșu ce-l reprezintă pe zeul ploii, o superbă figurină din ceramică reprezentând un bătrân care meditează în „pâlnia" unei flori, o altă figurină reprezentată într-o ipostază dinamică, lucru firesc având în vedere faptul că este vorba despre un jucător de pelotă.

Figurina din ceramică, reprezentând o femeie din rândul aristocrației, care ține în mâini un disc ce simbolizează centrul Universului, constituie o altă dovadă a măiestriei artiștilor plastici. Dincolo de expresivitate, de bogăția podoabelor, seduce prin modul în care a fost pictată, în culorile pământului, predominante fiind nuanțele de ocru, siena arsă, galben și roșu.

Printre exponate figurează și câteva mumii

reconstituite ale unor personaje de înalt rang și obiectele ofrandă care le însoțeau în morminte: recipiente din ceramică în care au fost introduse mărgele din jad, pirită, lame din obsidian, ambră.

DORIN MĂRAN

100 de locuri de văzut în România

Platoul Meledic

Platoul Meledic constituie una dintre principalele atracții turistice ale județului Buzău și nu numai, impresionând prin unicitatea și spectaculozitatea extraordinare. Formațiunile saline de suprafață, unice în Europa, transformă ținutul în unul de basm, un loc superb în care merită investit tot efortul pentru a-l vedea. Se spune că Regina Elisabeta, soția regelui Carol, fermecată de frumusețea locului, ar fi vrut aici să ridice inițial Palatul Peleș.

La circa 60 de kilometri de orașul Buzău, pe raza comunelor Mânzălești și Lopătari, se dezvăluie privirii Platoul Meledic, o zonă geografică protejată mixtă (geologică, zoologică, speologică, botanică), alcătuită din văi calcaroase, ce iau aspectul unor canioane, doline uscate ori mlăștinoase, din unirea cărora au rezultat câteva lacuri, între care se remarcă Lacul Castelului și Lacul Mare. Deși formate pe un platou se sare, aceste lacuri au apă dulce și proaspătă, în care peștii înoată nestingheriți. Acest lucru se explică prin faptul că fundul lor a fost impermeabilizat de materialul aluvionar transportat în timp, făcând imposibilă legătura cu stratul de sare de dedesubt.

De jur-împrejurul Lacului Mare, pentru a spori frumusețea locului, meșteri populari și-au expus cu grijă și sfială creațiile, câteva zeci de sculpturi din lemn, într-o perfectă îngemănare cu natura. Aici a expus și sculptorița Cornelia Ciurumelea, cunoscută ca fiind prima femeie care realizează troițe.

Platoul mai deține un număr impresionant de peșteri de dimensiuni variabile, de la numai câțiva metri, unde e aproape imposibil ca un om să se strecoare, până la câțiva kilometri, cum este cazul Peșterii Meledic, care deține locul doi în lume ca întindere la categoria peșterilor formate în sare. Bogăția de colorit a stalactitelor care împodobesc peștera dă un farmec aparte acestei minuni a naturii, stalactitele îmbrăcând nuanțe de la alb, roz, galben, până la roșu, maroniu ori cenușiu.

Stalactitele ajung până la 1,5 m lungime, cu grosimi la bază de 30 cm. Stalagmitele sunt reduse, având câțiva centimetri înălțime și aproximativ 8 cm diametru. Așadar, dacă doriți să vă încărcați cu energie pozitivă, să vă desfătați privirile cu un peisaj absolut mirific și să vă bucurați de liniște, nu ezitați să vizitați acest loc binecuvântat de Natură.

GABRIEL TUDOR

Panteon creștin

Sfânta Ecaterina

Marți, 25 noiembrie, Biserica Ortodoxă o prăznuiește pe Sfânta Mare Mucenița Ecaterina.

Înainte de a ne ocupa de un edificiu religios închinat acestei sfinte, vom încerca să rememorăm succint viața ei, pe care, de altfel, am evocat-o pe larg în anii trecuți.

S-a născut în anul 288 (după unele surse) în orașul Alexandria din Egipt, într-o familie nobilă. Tatăl său, Costa, era guvernator, iar mama o bună creștină. Tânăra, deosebit de frumoasă, avea și o minte sclipitoare. Primind o educație aleasă ea învață limbi străine și filozofie, citindu-i cu pasiune pe Virgiliu, Aristotel, Platon. La 18 ani este recunoscută ca o capacitate. Frumusețea și înțelepciunea ei atrag o mulțime de pețitori, dar ea refuză categoric să se căsătorească. De aceea, mama o duce la un duhovnic din afara cetății, considerând că prin rugăciunile acestuia tânăra va fi ajutată să-și găsească mirele potrivit. Duhovnicul îi vorbește despre Hristos și îi dăruiește o icoană cu Maica Domnului cu Pruncul. Tânăra are o viziune fantastică în care i se arată Maica Sfântă, dar nu vede fața Pruncului, nefiind creștină. Dându-și seama de zădărnicia traiului pe care îl duce, primește cu bucurie botezul. În noaptea următoare are aceeași viziune, dar fața Pruncului îi apare clar și Acesta îi pune în deget un inel. Spre marea ei surpriză și bucurie a doua zi își găsește inelul pe deget și devine o propovăduitoare înfocată a Evangheliei.

„Logodna magică a Sfintei Ecaterina" a constituit un subiect nespus de îndrăgit pentru artiștii Renașterii. Există numeroase tablouri cu această temă, cel mai cunoscut dintre ele fiind cel al lui Antonio Correggio (1489-1534), expus la Muzeul Luvru din Paris.

După ce primește Sfântul Botez, tânăra Ecaterina refuză să mai aducă ofrande zeilor, cu toate că se declanșase prigoana cumplită împotriva creștinilor. Este trimisă în fața unei mulțimi de învățați ai vremii (unele surse susțin că numărul lor era de 150) care aveau datoria să o facă să renunțe la credința ei. Ea îi înfruntă plină de curaj în discuții publice, pe mulți dintre ei convertindu-i chiar la creștinism. Este aruncată în închisoare, chinuită, trasă pe roată, dar scapă nevătămată. În cele din urmă i se taie capul, din care a curs lapte în loc de sânge.

Trupul ei a fost luat de îngeri și transportat pe Muntele Sinai, unde a fost descoperit de un călugăr și dus la mănăstirea din apropiere. Moaștele ei se găsesc în mănăstirea ridicată aici în 337 de Împărăteasa Elena.

Există și în țara noastră numeroase locașuri de rugăciune închinate Sfintei Ecaterina. Unul dintre acestea este paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian. Biserica se află în apropierea Catedralei Patriarhale și a Catedralei Mitropolitane Sfântul Spiridon Nou.

A fost înălțată ca mănăstire între 1578-1579 de Albu Golescu și de fratele său, marele vornic Ivașco Golescu și a fost închinată Mănăstirii Sfânta Ecaterina de la Muntele Sinai.

În 1595, în timpul retragerii trupelor turcești conduse de Sinan Pașa, după bătălia de la Călugăreni, a suferit mari stricăciuni, remediate însă total de vistiernicul Pană, care devine astfel al doilea ctitor al bisericii. În 1611 este arsă de trupele lui Gabriel Bathory și reparată apoi de urmașii ctitorilor.

Între 1775-1782, doamna Ecaterina Ipsilanti, soția lui Alexandru Ipsilanti, ridică în apropiere un han, face unele reparații locașului și îi dăruiește câteva prăvălii pentru a-și mări veniturile. Hanul a fost incendiat, avariat și dărâmat în 1862.

În 1813 biserica se număra printre mănăstirile cu multe anexe și conform catagrafiei din 1831 era construită din zid, avea două turle de lemn și acoperiș de șindrilă.

După cutremurul din 1838 i se crapă bolțile și, în ciuda reparațiilor efectuate, în 1849 ajunge într-o stare de ruină avansată, impunându-se rezidirea ei. Este dărâmată în 1850 și se începe construcția actualei biserici, terminată în 1852, când rămâne biserică de mir, nu mănăstire. Este pictată de Constantin Lecca și Mișu Popp iar pictura tâmplei este realizată pe pânză la Muntele Sinai și aplicată pe lemn. Biserica este construită după un plan triconc cu abside mari, semi-

circulare. Are o turlă foarte mică, octogonală peste naos și un turn clopotniță de plan pătrat și un pridvor semicircular cu patru coloane ionice. Fațadele sunt simple, concepute în stil neoclasic cu pilaștri în registrul inferior și un brâu în jurul bisericii.

Turnul clopotniță este luminat de patru ferestre mari, iar interiorul este decorat în stil baroc cu pilaștri și capiteluri compozite. Pereții sunt împodobiți cu imagini de sfinți. Studenții la teologie frecventează paraclisul conform unui program prestabilit.

IRINA STOICA

Un maestru al frescelor senine

Madonna cu Pruncul şi sticlete

Cei care vor avea curiozitatea să admire magnificele fresce realizate de maestrul italian

Giambattista Tiepolo (1696-1770) vor fi cu siguranţă încântaţi de modul cum realizările sale de pe cupolele unor edificii importante din Europa se deschid către cer.

Marele maestru născut la Veneţia, pe vremea barocului târziu, este cel mai important creator al imaginilor de boltă care păcălesc ochiul (trompe l'oeil), făcându-ne să credem că seninul bolţii albastre chiar se desfată sub privirile noastre. Din acest punct de vedere, criticul de artă şi istoricul englez Michael Levey (decedat în 2008) spunea că „Tiepolo este cel mai mare pictor decorativ al secolului XVIII".

Născut într-o familie veneţiană săracă, cu şase copii, Giambattista devine orfan de tată la numai un an. Din fericire, originea nobilă a numelui Tiepolo a condus la îngrijirea lui de către nobilul veneţian Battista Doria. Acesta a fost cel care şi-a dat seama că băiatul are un talent înnăscut pentru desen şi l-a dat în ucenicie lui Gregorio Lazzarini, un pictor de succes al oraşului. Aşa a ajuns Tiepolo să cunoască şi să adore lucrările lui Tintoretto şi Veronese – un maestru al spaţiilor deschise şi bine populate, al festinelor şi atmosferei de bună-dispoziţie care l-au inspirat aproape permanent pe viitorul mare maestru Tiepolo. Devenind din ce în ce mai cunoscut pentru măiestria uluitoare de a crea scene mitologice şi religioase, Tiepolo este chemat să realizeze prima sa frescă de boltă pentru biserica Biadene, de lângă Treviso. Era anul 1716 şi tânărul maestru avea doar 20 de ani, dar acea realizare l-a consacrat.

Femeie cu mandolină

Apollo şi Daphne

Odată cu trecerea anilor, marele maestru al „frescelor cu cer senin", care înnobilau numeroase edificii de nobili de rang înalt, a cunoscut şi o faimă internaţională. Fresce precum „Triumful Aurorei" şi „Mitul lui Phaeton" au devenit repede apreciate în importante capitale europene. Astfel se explică solicitarea trimisă de prinţul-episcop Karl von Greiffenklau, pentru a decora palatul din Würzburg, din nordul Bavariei. Acolo, Tiepolo şi fiul său, Giandomenico, au realizat o capodoperă inegalabilă în domeniul frescelor, cu dimensiuni colosale – aproximativ 677 metri pătraţi –, intitulată „Alegoria planetelor şi continentelor" (finalizată în 1753).

În plină glorie, Tiepolo se întoarce la Veneţia natală şi primeşte atât de multe comenzi, încât unele au rămas neonorate, în pofida faptului că avea o echipă solidă în care lucrau şi fiii săi Giandomenico şi Lorenzo. Maestrul se căsătorise în 1719, la 23 de ani, cu Maria Cecilia Guardi, sora unor pictori cu care se împrietenise pe „şantierele" din Veneţia... Împreună cu fiii săi, Tiepolo reuşeşte să onoreze comanda regelui Carlos al III-lea al Spaniei, pentru Palatul regal din Madrid. Capodopera realizată acolo se intitulează „Apoteoza Spaniei" (1761). În capitala Spaniei, Tiepolo simte cum stilul său începe să fie considerat depăşit şi înlocuit cu neoclasicismul. Dar era prea bătrân ca să-şi mai schimbe stilul luminos de lucru. A murit la Madrid, în 1770, anul naşterii lui Beethoven.

Tiepolo nu a fost numai un maestru greu de egalat al frescelor pline de serenitate, ci şi gravor şi pictor în ulei pe pânză. Astfel, el a făcut o adevărată pasiune pentru regina Egiptului, Cleopatra, căreia i-a dedicat mai multe pânze de mari dimensiuni, cea mai cunoscută fiind „Banchetul Cleopatrei", cu dimensiunile de 2,5 metri x 3,5 metri.

Femeie la mare înălţime

Japoneza Junko Tabei (născută în 1939) a fost prima femeie care a cucerit masivul Everest, la 16 mai 1975. Ea este licenţiată în literatura engleză la Universitatea Showa din Tokyo. În 1969 a fondat „Clubul Doamnelor Alpiniste" din Japonia şi ulterior a urcat pe Muntele Fuji şi în Alpii elveţieni. Sponsorizată de o publicaţie din Tokyo, Tabei s-a înscris pentru ascensiunea pe Everest şi, din echipa de 15 femei, a fost singura care a ajuns în vârf, cu ajutorul unui şerpaş. Celelalte alpiniste fuseseră îngropate de o avalanşă în zăpadă, iar ea a fost singura care şi-a revenit.

ZIGZAG în timp şi spaţiu

Lord Byron şi iubirea

Acest aventurier romantic, care a cunoscut gloria de scriitor la 24 de ani („Childe Harold's Pilgrimage"), a avut un şir interminabil de relaţii sentimentale şi amoroase, pe care cu greu ar putea cineva să le pună cap la cap fără să omită ceva, pe

cineva. Poetul care mărturisea în 1812: „M-am trezit într-o dimineaţă faimos" (referire la succesele literare) avea să fie mai prezent în conştiinţa publicului prin debutul furtunos al dramoletelor pe care le-a provocat, şi anume prin iubirea nebunească pentru o femeie măritată.

Ea se numea Lady Caroline Lamb, era scriitoare şi nevastă de prim-ministru. Ce scandal mai prolific pentru clevetitori! Numai că iubirea lor imposibilă nu s-a finalizat printr-un duel pasional al bărbaţilor, ci printr-o dureroasă despărţire. Lord Byron s-a îndrăgostit brusc – conform labilităţii sale psihice – de o anume Lady Oxford. Publicul a asistat la degradarea psihică a Carolinei Lamb, care n-a suportat trădarea şi a suferit îngrozitor. Ajunsese să slăbească sub 50 de kilograme şi să se ducă noaptea, deghizată, la uşa poetului... Acesta voia cu orice preţ că scape de fosta iubită şi spunea adesea că este bântuit de un schelet...

De altfel, bărbăţia acestui rătăcitor printre suflete a fost pusă la încercare atunci când el s-a apropiat în mai multe rânduri de bărbaţi tineri, pe care-i considera prieteni de nădejde. Unul dintre aceştia a fost doctorul John William Polidori, cu care a locuit la Geneva. Acesta a scris nuvela „Vampirul", o poveste precursoare a romanelor de gen. O altă relaţie discutabilă a fost cea cu minora Augusta Leigh, cu care era şi rudă. Dar poetul s-a reorientat subit către verişoara acesteia, Annabella Milbanke, cu care s-a căsătorit în 1815. A fost o căsnicie plină de animozităţi, cu acuze grave de incest, adulter şi sodomie.

În 1816, din cauza problemelor legate de viaţa sa sexuală şi sentimentală, el părăseşte definitiv Anglia. Călătoreşte prin mai multe ţări (Armenia, Italia, Albania), însoţit deseori de contesa Guiccioli. Se alătură mişcării de independenţă a grecilor împotriva Imperiului Otoman, participând cu eroism la acţiuni militare. Se îmbolnăveşte şi moare în 1924, la numai 36 de ani.

Pradă de război

Cazul „Pietrei de la Rosette" (fragment de stelă cuprinzând un ordin al lui Ptolemeu V (204-181 î.Ch.) este cel al unui obiect de patrimoniu devenit pradă de război. Ofiţerul bonapartist Pierre Bouchard a descoperit-o la Rachid, pe braţul vestic al Nilului. Apoi, Napoleon a fost învins de amiralul Nelson la Aboukir, iar inestimabila inscripţie a luat drumul Angliei. Fiind gravată în trei variante lingvistice – hieroglific, domotic (limbaj popular egiptean) şi grecesc, ea a fost descifrată în 1822 de Champollion – realizare istorică: „limba faraonilor" devenea accesibilă.

După mai bine de două secole de la descoperire, „comoara" este un mare punct de atracţie al British Museum, deci prezenţa ei acolo are implicit şi o nuanţă financiară, dar şi una de orgoliu militar (Napoleon zdrobit de Nelson). Eforturile diplomatice de repatriere au eşuat, din păcate. Noi considerăm că locul ei legitim este în patria mamă. Cum ar suna, de pildă, ca „Gânditorul" de la Hamangia să aparţină Muzeului Louvre?

„Măcelarul" englez

Englezul Denis Nielsen a vrut să-şi publice manuscrisul intitulat „Povestea unui băiat înecat", dar autorităţile au interzis publicarea! Cum se poate aşa ceva?

Explicaţia este „oarecum" simplă: scriitorul Denis Nielsen se află pe viaţă la penitenciarul Whitemoore din Anglia, pentru uciderea a cel puţin 15 bărbaţi şi adolescenţi. Dar nu numai atât: toate victimele au fost apoi măcelărite, unele porţiuni fiind păstrate, iar Nielsen mai suferea şi de necrofilie... Dacă s-ar publica tot ceea ce făcuse Nielsen cu bieţii oameni, toată lumea ar crede că este o apologie dintre cele mai înfiorătoare a vreunui criminal fără nici cea mai mică urmă de conştiinţă. Culmea este că pentru acest refuz de a-i fi tipărită „capodopera", autorul a dat în judecată autorităţile judiciare engleze la Curtea internaţională a drepturilor omului!

Nielsen a avut o copilărie traumatizantă, cu un tată alcoolic şi o mamă care îl abandona deseori, lungi perioade, pe la bunici. După moartea unuia dintre bunici, el a fost obligat să vină la înmormântare, fapt care l-a şocat pe viaţă (avea 4 ani).

Viitorul criminal în serie a avut un serviciu militar impecabil (11 ani), specializându-se în meseria de bucătar. Cu acel prilej s-a antrenat la dezmembrat corpuri, abilitate pe care o va folosi din plin mai târziu. În perioada seriei de crime, el era funcţionar şi locuia într-un apartament fără să aibă acces la vreo grădină. Astfel se explică de ce a înfundat cu resturi umane canalul de drenaj. Ucigaşul îşi racola victimele prin metrou sau la bar, unde se purta foarte amabil. Odată aduse acasă, persoanele respective erau servite cu băuturi şi ascultau muzică... Dar după ce le strangula sau le îneca în baie, urma o dezlănţuire abominabilă a măcelarului. Atunci când vecinii au chemat o companie de drenaj, s-a descoperit totul. Poliţiştii au văzut năuciţi cum prin toate sertarele şi în dulapuri erau pachete suspecte. La anchetă, Nielsen şi-a cerut scuze că nu poate identifica zece victime... A vrut să pozeze în nebun, dar a primit închisoare pe viaţă fără drept de eliberare condiţionată.

Pagină realizată de
PAUL IOAN

Știați că...

◆ *...langusta este un crustaceu decapod maritim de 30-50 cm lungime, cu carapacea acoperită de țepi, antene lungi puternice și fără clești? Trăiește în Oceanul Atlantic și în Marea Mediterană fiind apreciată pentru carnea ei.*

◆ *...prin cordelier, în timpul Revoluției Franceze, se înțelegea membrul unui club politic? Clubul a fost fondat în 1790 de Danton, Marat și Desmoulins.*

◆ *...sceptrul bufonului, reprezentând un cap caraghios împodobit cu zorzoane, se numea marotă, fiind un atribut al nebuniei? Prin extensie cuvântul înseamnă idee fixă, obsesie.*

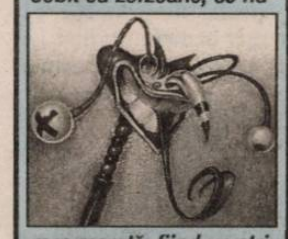

◆ *...frottolla este un vechi cântec italian, pe mai multe voci, pe text liric, răspândit în secolele XV-XVI? Se cânta de obicei la carnavaluri sau la reprezentări teatrale.*

◆ *...nunceakul este o armă de origine japoneză? Este format din două bastoane legate între ele printr-un lanț sau o coardă prinsă de extremitățile lor.*

◆ *...sinaxarul este o carte care cuprinde pe scurt viața unuia sau a mai multor sfinți? Același nume îl are și calendarul creștin în care sunt trecute numele sfinților.*

◆ *...Ion Pillat (1891-1945) a fost un poet tradiționalist român? Capodopera sa este volumul de versuri „Pe Argeș în sus".*

Știați că...

Ateneul Român

Construcție emblemă a Capitalei noastre, Ateneul Român, aflat în apropiere de Calea Victoriei, este un adevărat palat al artelor, locul în care se organizează, într-o ambianță solemnă, expoziții, conferințe și mai ales concerte.

A găzduit inițial sediul societății Ateneul Român, înființată la 28 ianuarie/ 9 februarie 1865 la inițiativa lui Constantin Esarcu, V.A. Urechia și Dr. N. Kretzulescu, având ca scop răspândirea cunoștințelor culturale în mase. Erau vizate cu precădere clasele de mijloc, iar activitatea societății consta în cursuri și conferințe, care, până la ridicarea Palatului Ateneului, se desfășurau într-un salon al Ministerului Instrucțiunii aflat la reședința prințului Constantin Ghica.

Pe terenul pe care a fost ridicată construcția în secolul al XVII-lea și începutul celui de-al XVIII-lea se întindea una dintre livezile familiei Văcărescu. A fost construită aici mai întâi în secolul al XVIII-lea o biserică-metoc a Episcopiei Râmnicului, în curtea căreia se aflau o școală de cântăreți bisericești și o fabrică de lumânări, una dintre primele manufacturi ale orașului. După distrugerea bisericii și a școlii a fost amenajată o grădină și a intrat în proprietatea „Societății Ecvestre Române", care intenționa să ridice aici un manej destinat amatorilor de călărie și spectacolelor de circ. Se turnase deja fundația rotundă, iar Societatea Culturală, care a preluat terenul, a fost obligată să respecte această formă pentru noua construcție.

Costurile realizării proiectului erau deosebit de ridicate, așa că s-a apelat la subscripția publică, având sloganul „Dați un leu pentru Ateneu". Clădirea a fost ridicată după planurile arhitectului francez Albert Galeron, întocmite împreună cu arhitectul român Constantin Băicoianu. În timpul lucrărilor, începute în 1886, cei doi au fost ajutați de cei mai renumiți arhitecți ai vremii: Grigore Cerchez, Constantin Olănescu, Ion Mincu, Gr. Cantacuzino. Pentru lucrările de fierărie a fost solicitat arhitectul german Schwalbach.

În 1888 – data care figurează într-un medalion deasupra scenei – construcția era parțial terminată, dar finisările și adăugirile au durat până în 1907. Construcția are o arhitectură aparte. Prezintă o cupolă baroc și un monumental portic ionic susținut de opt coloane. Porticul sprijină un fronton triunghiular amintind templele antice. Acesta este avansat față de aliniamentul fațadei, punând în evidență intrarea. De o parte și de alta sunt două pavilioane de colț a căror înălțime nu o depășește pe cea a frontispiciului, pe care sunt inscripționate cuvintele „Ateneul român". Deasupra intrării sunt cinci medalioane pictate reprezetentându-i pe Alexandru cel Bun, Neagoe Basarab, Vasile Lupu, Matei Basarab și Carol I.

Cupola este perforată de ferestre, fiecare dintre ele fiind împodobită cu câte o liră din metal aurit. Această parte a construcției are o înălțime de 41 de metri și cuprinde în interior atât holul, cât și sala de concerte.

Holul vast, aflat la parter, este susținut de 12 coloane dorice din metal, îmbrăcate în stuc roz stins, imitând marmura. De aici, patru scări în spirală urcă spre sala de concerte. Sunt realizate din marmură de Carrara, cu balustrade elegant sculptate și formează paliere către rotondă. Sala de concerte are un parter cu 600 de fotolii, înconjurate de 52 de loje așezate pe două rânduri. Bolta a fost decorată la cererea lui Alexandru Odobescu, cu elemente antropomorfe în element policromat aurit, inspirate din basmele românești.

Deasupra lojelor se întinde o frescă uriașă, continuă, realizată de pictorul Costin Petrescu între 1933-1938. Lată de 3 metri și lungă de 75 de metri cuprinde, într-o succesiune perfectă, episoade din istoria românilor. În timpul regimului comunist fresca a fost ascunsă privirilor pentru a masca rolul monarhiei în crearea Statului Unitar Român. A fost acoperită de catifea roșie între 1948-1966, apoi a fost dezvelită și redată locului pentru care fusese creată.

În 1914 George Enescu depunea primii bani, 30.000 de lei, pentru a se cumpăra o orgă. Tot prin donații, visul său s-a împlinit și orga a fost inaugurată în 1939.

În fața Ateneului este amenjat un mic parc, îngrijit, plin de verdeață, în care este plasată statuia lui Mihai Eminescu realizată de sculptorul Gheorghe D. Anghel.

Ateneul a găzduit o vreme și Pinacoteca, mutată apoi la Muzeul de Artă, iar pe scena sa au concertat cei mai de seamă artiști ai lumii.

Simboluri ale umanității

Semo Sancus

Zeu roman de origine sabină, acesta este simbol al corectitudinii, având o mulțime de atribute. Patrona și garanta jurămintele militare și tratatele diplomatice între state.

Sabinii îl considerau zeu al focului iar umbrii îl adorau ca zeu agrar. Romanii au preluat în parte aceste sarcini divine, considerându-l ocrotitor al lumii și prin extensie al câmpurilor însorite și al focului.

Principala sa caracteristică rămâne însă aceea de girant al legămintelor. El veghează asupra respectării caracterului sacru al căsătoriei, a regulilor ospitalității a tratatelor și alianțelor între state.

Avea un sanctuar la Roma, în fața templului lui Quirinus – un zeu războinic preluat tot dintr-un mit sabin – și îi era consacrat vulturul de mare.

Palat baroc

Palatul baroc din Timișoara este unul dintre cele mai valoroase monumente ale orașului. Construit în 1754 a fost reședința guvernului regiunii Banatului din fostul Imperiu Austro-Ungar.

La sfârșitul anilor '70 clădirea era grav deteriorată, dar noul proprietar, Muzeul Banatului, a demarat serioase lucrări de restaurare și, în 2008, aici a fost deschis Muzeul de Artă.

Pagină realizată de IRINA STOICA

„Vă returnăm ştreangul soţului dumneavoastră!..."

Un mesaj mai mult decât şocant, să recunoaştem, cu toate reacţiile ulterioare menite să „îndulcească" întrucâtva impactul său afectiv. Cu toate acestea, esenţa mesajului acestei întâmplări insolite rămâne unul extrem de dur şi cu implicaţii sociale complexe. Personajul principal, dacă o putem numi astfel, dar şi victimă a aşa-numitei erori de comunicare a fost franţuzoaica Lysiane Reboul din Berck (Pas-de-Calais), în vârstă de 50 de ani. Ea a trăit o mare tragedie, în momentul primirii veştii că soţul său, angajat într-o uzină locală, s-a sinucis prin spânzurare chiar la locul de muncă.

Momentul în sine odată depăşit nu a însemnat însă şi finalul evenimentelor cu efect sinistru asupra femeii îndoliate. La mai bine de 3 luni după consumarea dramei, Lysiane a primit din partea angajatorului soţului defunct un colet prin care, i s-a comunicat, îi erau înapoiate „efectele personale" ale bărbatului, rămase la serviciu. Numai că primul lucru care i-a atras atenţia a fost nimic altceva decât frânghia cu ajutorul căreia nefericitul îşi pusese capăt zilelor! Alături de macabrul obiect — o pereche de şosete, una de pantaloni şi o trusă de creioane. În mod oarecum bizar, după ce şocanta operaţiune a ajuns în spaţiul public, directorul firmei a declarat că se comisese o „eroare regretabilă", întrucât... nimeni nu verificase conţinutul coletului înainte de expediere.

Foarte important: sinucigaşul acuzase înainte de gestul fatal hărţuirea la care ar fi fost supus de conducerea uzinei. Totuşi, concluzia finală a simulacrului de anchetă fusese una mai mult decât penibilă: „accident de muncă"! Dar poate că nu trebuie să ne mire, fiindcă asemenea bizarerii criminale s-au văzut şi pe la noi... *(A.N.P.)*

Batman s-a reîntors în... Australia

Australianul Zac Mihajlovic în vârstă de 29 de ani este un împătimit fan al lui Batman. Într-o zi s-a gândit să-şi exprime simpatia faţă de acest personaj teribil şi excentric reproducând maşina sa. Nu în miniatură, ci în mărime naturală. Şi nu una butaforică, ci una care să corespundă normelor de funcţionalitate şi de securitate rutieră.

Era decis să ducă la capăt acest proiect ambiţios, pentru că ştia că se poate baza pe sprijinul şi profesionalismul bunicului său, care lucrase mai bine de două decenii într-o fabrică de automobile. Şi, s-au pus pe treabă. Au studiat fotografii, au procurat materialele şi piesele necesare şi în mai puţin de un an, timp în care au muncit de dimineaţa până seara, au reuşit să pună pe roţi batmobilul care a apărut în filmul realizat de Tim Buston în 1989, avându-i ca protagonişti pe celebrii Jack Nicholson şi Michael Keaton.

Maşina a trecut cu brio de toate testele şi după ce a fost înscrisă în circulaţie a atras, evident, atenţia în trafic şi pe cea a piloţilor elicopterelor de supraveghere. Zac consideră că e cea mai mare realizare din viaţa sa, pe care nu o va egala vreodată, excepţie făcând posibila închegare a unei familii fericite. Singurul regret îl constituie faptul că i s-a interzis să instaleze o mitralieră pe capota automobilului. Una din plastic sau din carton... *(D.M.)*

Pradă pentru anaconda

O imagine înfricoşătoare a fost transmisă pe canalul Discovery. În numele ştiinţei, un explorator, specializat în flora şi fauna junglei Americii Latine s-a lăsat înghiţit de viu de cel mai mare dintre şerpii planetei, un anaconda.

Evident a fost înfăşurat într-un echipament special de protecţie căruia i s-au ataşat camere de luat vederi. În felul acesta se putea urmări

cu fidelitate atacul prădătorului. Una dintre camere a anunţat o serioasă scădere a temperaturii corpului curajosului explorator care locuieşte în New York, India şi Peru şi a scris mai multe cărţi. Se punea problema scoaterii sale din şarpele care nu-l înghiţise încă în întregime.

Existau câteva soluţii, dar toate riscau viaţa reptilei şi de aceea mai multe societăţi de protecţie a animalelor au cerut oprirea experimentului. *(I.S.)*

Panouri instructive la Chişinău

În marea sală de conferinţe şi de şedinţe a Institutului de Cercetări şi Amenajări Silvice (I.C.A.S.) din Chişinău, Republica Moldova, s-a organizat de către distinsul director al unităţii, dr. ing. Galupa Dumitru şi de către adjunctul dr. ing. Caisin Valer, un mod original de popularizare a vegetaţiei forestiere din pădurile republicii. Pe un perete din sala de conferinţe, a fost amplasat un panou lung de 5,5 m şi înalt de 2 m, pe care s-au expus, pentru recunoaştere, frunzele celor 58 de specii de foioase de arbori şi arbuşti existenţi în pădurile Moldovei. Pe un alt perete s-a amplasat un panou în care sunt redate în mod detaliat formele seminţelor arborilor şi arbuştilor.

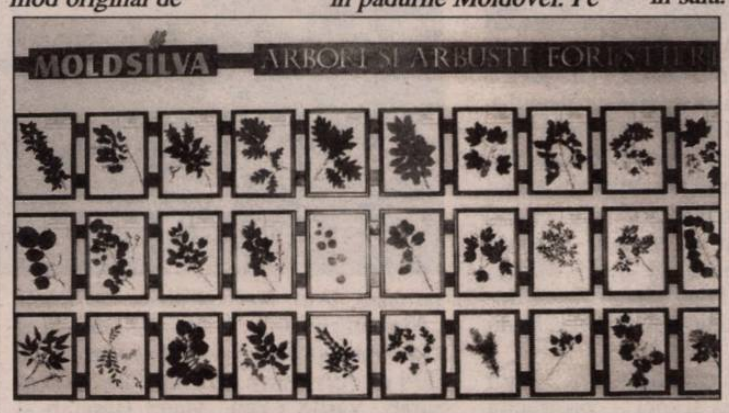

Coloritul frunzelor de arbori şi forma seminţelor constituie un mod de recunoaştere a speciilor de arbori şi arbuşti şi de instruire a celor ce intră în sală. Frecvent, sala este vizitată şi de grupuri de elevi din şcolile din oraş şi din localităţile învecinate, îmbogăţindu-le astfel cunoştinţele despre vegetaţia forestieră, un mod practic şi instructiv de cunoaştere a naturii şi a pădurilor administrate de organizaţia silvică Moldsilva.

Institutul, în paralel cu cercetările ştiinţifice, desfăşoară în teritoriu acţiuni de popularizare prin editarea unor broşuri cu peisaje şi animale ce populează pădurile şi ţine în teritoriu conferinţe despre ocrotirea şi importanţa extinderii fondului forestier pe terenurile neproductive.

Munca cercetătorilor, pentru o mai bună cunoaştere de către populaţie a importanţei pădurilor în existenţa umană, s-a dezvoltat, deşi acte de agresare a fondului forestier şi a vietăţilor ce le populează continuă să existe. (Dr. VADIM NESTEROV)

Şi-a pierdut definitiv apetitul

Landon, un băiat în vârstă de 12 ani din statul Iowa, nu mai resimte senzaţia de foame şi de sete de la 11 ani când era un mare pofticios, consumând deseori peste măsură pizza, hamburgeri, dulciuri, sucuri etc. Într-o zi s-a produs însă un declic, brusc, în urma căruia i-a fost imposibil să mai mănânce şi să bea. Părinţii au crezut că este vorba despre o stare pasageră. N-a fost să fie aşa.

A răbdat de foame şi de sete două-trei zile, după care a fost consultat de un medic, apoi, de un altul şi un altul. I s-au făcut teste, peste teste în urma cărora a fost descoperită o infecţie bacteriană la plămâni, care nu avea nicio legătură cu lipsa de apetit. În urma tomografiilor s-a constatat că hipotalamusul se află într-un proces degenerativ. Mecanismele care au generat această afecţiune sunt însă necunoscute. Aşa cum necunoscute sunt şi cele biologice care au declanşat această anomalie.

În ultimul an în care a fost hrănit mai mult artificial pentru că regurgitează hrana, Landon a slăbit 20 de kilograme, starea sănătăţii sale fiind dramatică. Şi asta, în timp ce specialiştii care s-au ocupat de caz nu-l pot trata, întrucât nu reuşesc să stabilească diagnosticul. Viaţa copilului e pe sfârşite. Doar o minune îl mai poate salva. Cazul său e unic în lume. *(D.M.)*

Sesizare „indecentă"

Uneori e dificil, sau chiar imposibil de apreciat dacă o aşa-zisă corectitudine civică împinsă până la paranoia este „mai bună" decât acea ignoranţă vecină cu nesimţirea pe care o vedem deseori şi pe la noi.

În cazul de faţă, totuşi, am face trimitere mai degrabă la vechiul dicton latin care spune (într-o interpretare mai potrivită realităţii zilelor noastre) că nu-i este permis omului de rând ceea ce i se permite nobilului, celui puternic. Şi de unde să ne fi parvenit subiectul, dacă nu din mediul american cel de toate zilele?!

Los Angeles, 2014. Aparent, un fapt divers: poliţia a fost sesizată telefonic de un cetăţean onest în legătură cu un act de „exhibiţie indecentă" în public, mai precis, un cuplu observat pe bancheta din spate a unui Mercedes argintiu cu portiera deschisă, în timp ce tocmai îşi dădeau frâu liber instinctelor. Iar descrierea protagoniştilor i-a trimis pe oamenii legii direct la ţintă: bărbat alb cu multe tatuaje şi tânără de culoare cu o fustă foarte scurtă. Suspectând un act de prostituţie în public, echipajul a purces la procedura obişnuită, legitimându-i pe cei doi. Bărbatul a răspuns solicitării, însă tânăra s-a opus vehement, refuzând să admită că făcuse ceva reprobabil în văzul lumii, aşa că poliţiştii au făcut ceea ce trebuia, reţinându-i pe amândoi.

Putem spune însă că povestea senzaţională de-abia acum începe căci, legitimată în cele din urmă, femeia s-a dovedit a fi actriţa Daniele Watts (devenită celebră după filmul lui Quentin Tarantino, *Django Unchained),* care a invocat... amintiri din copilărie cu tatăl său umilit de poliţişti, dar şi „ura şi furia" intuite în cei doi agenţi care răspunseseră sesizării telefonice.

Firească că în asemenea condiţii nu ne puteam aştepta decât la un happy-end pentru nonconformista pereche: după investigaţiile de rigoare, concluzia oficială a fost că nu fusese comisă nicio infracţiune, declaraţia nevinovată a vedetei fiind că nu făcuse altceva decât „să îşi manifeste afecţiunea" faţă de partenerul ei. Poate că, de fapt, problema pentru orgoliul acesteia fusese că poliţiştii nu o recunoscuseră, cum ar veni, din prima. Dar poate că aceştia nu erau fani cinema ori nu agreseră acel reality-show stradal, mai ştii? *(A.N.P.)*

Chaplin, necunoscutul

Unul dintre cei mai mari actori ai lumii – dacă nu chiar cel mai mare, după cum susţin milioane de cinefili – Charlie Chaplin a rămas în memoria peliculei prin personajul Charlot, vagabondul romantic, cu suflet mare şi buzunare veşnic goale, care luptă împotriva unei lumi crude cu arma lui favorită: umorul. Despre Chaplin s-a spus şi s-a scris, aparent, totul. Există însă şi o serie de lucruri mai puţin ştiute referitoare la viaţa şi activitatea lui, lucruri pe care vă invităm să le descoperim împreună.

„Vagabondul vulgar"

Deşi generaţii întregi au leşinat de râs la filmele cu Chaplin, la debutul lui, pe la 1915, protipendada britanică l-a privit cu stupoare. Era o epocă în care oricum filmele, în general, erau considerate o formă de distracţie dubioasă moral şi specifică claselor inferioare, iar înalta societate nici nu voia să audă de „vagabondul vulgar", cu mers legănat şi având, în opinia filfizonilor şi mironosiţelor din high life-ul londonez, conotaţii erotice.

Al cui e copilul?

În 1942, Chaplin a fost implicat în una dintre cele mai scandaloase afaceri din lumea filmului. Actorul, pe atunci căsătorit, a avut o scurtă idilă cu o starletă de la Hollywood, Joan Barry. După un an, tânăra s-a înfiinţat la tribunal, cerându-i lui Chaplin pensie alimentară.

A urmat un proces care a făcut deliciul presei tabloide americane şi în urma căruia actorul a fost obligat să facă teste de sânge, spre a dovedi că pruncul nu-i al lui. Dar procurorul acuzării, Joseph Scott, a cerut rejudecarea procesului, în 1945, dovedind că testele de sânge nu pot fi admise ca dovezi, problema fiind mult mai complexă – şi rezolvată azi prin testele de paternitate, ce arată fără dubii adevărul. Juraţii au fost convinşi, iar Chaplin s-a văzut nevoit să plătească zeci de mii de dolari mamei copilului.

Neveste la 15 ani

Dacă ar fi trăit azi, probabil Chaplin ar fi fost privit cu suspiciune din cauza pasiunii sale absolut bolnăvicioase pentru fete foarte tinere. Deşi actorul se apăra, spunând că iubeşte fetişcanele „aşa cum ai iubi un obiect frumos, la care ţi-e drag să te uiţi", realitatea n-a fost chiar atât de idilică.

Pe platourile de filmare de la „Puştiul" (1921), el cocheta deja cu o puştoaică de 12 de ani, Lita Grey, pe care o va lua în căsătorie trei ani mai târziu! Milda Grey i-a fost parteneră când nu avea decât 15 ani şi doar faptul că a rămas gravidă, un an mai târziu, l-a obligat pe Chaplin să o ia de soţie.

Lita Grey alături de Chaplin

Afemeiat incurabil, actorul nu avea însă, spun biografii lui, o părere prea bună despre femei. Din cele circa 2.000 de relaţii pe care le-a avut, una singură l-a „prins" cu adevărat, cea cu ultima lui soţie, Oona O'Neill, pe care a luat-o în căsătorie când ea avea 17 ani, iar el 52!

Cum arăta femeia ideală în viziunea lui? „E una de care eu să nu fiu cu totul îndrăgostit, dar care să mă iubească lulea". Dacă mai adăugăm şi faptul că majoritatea partenerelor se plângeau de firea „sălbatică" a actorului, care nu se sfia să le „altoiască" şi în public, avem o altă imagine complet diferită a marelui geniu

Milda Grey

al celei de-a şaptea arte. Psihologii spun că disprețul manifestat de Chaplin pentru sexul frumos era cauzat de faptul că, atunci când era foarte mic, iar tatăl lui îşi părăsise familia, mama lui Chaplin fusese nevoită să practice prostituţia spre a-şi putea întreţine familia. De aceea el căuta candoarea fetelor de 15 ani, o calitate atât de rară în acele vremuri...

Hoţul propriilor sale filme!

În 1921, pe când filmul „Puştiul" era în faza de montaj, Chaplin se afla în plin proces de divorţ de prima lui soţie, Mildred Harris. Dându-şi seama că aceasta va cere confiscarea filmului, pentru a cărui realizare actorul cheltuise 500.000 de dolari, sumă imensă pe atunci, Chaplin a tăiat filmul brut în role foarte mici, pe care le-a ascuns în cutii de cafea şi le-a scos ilegal din California, ducându-le la Salt Lake City, unde legile californiene privind partajul după divorţ nu mai erau valabile. Ulterior, el va pune cap la cap cei 122.000 de metri de peliculă, spre a da lumii una dintre cele mai spumoase comedii din era filmului mut.

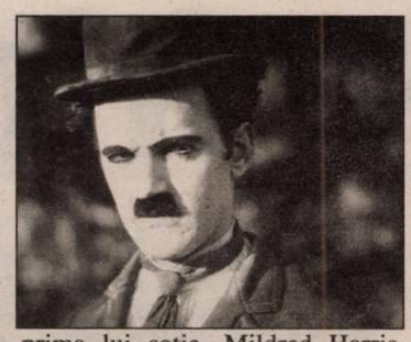

Chaplin a fost un evreu francez?

Încă de la începutul carierei sale, Chaplin s-a văzut confruntat cu o acuzaţie bizară: aceea că numele lui adevărat ar fi fost Israel Thornstein şi că nu se născuse la Londra, ci undeva în Franţa. Cum actorul nu avea certificat de naştere, din cauză că părinţii nu-l declaraseră, atunci când venise pe lume, zvonul a prins şi a ţinut ani de zile prima pagină a ziarelor americane, amplificat de pasiunea cinică a actorului de a interpreta personaje evreieşti – bărbierul din „Marele Dictator" – sau franţuzeşti – Monsieur Verdoux, din filmul cu acelaşi nume.

Câţi „Charlie Chaplin" au existat?

Succesul deosebit avut în perioada romantică a filmului mut de producţiile cu „Charlot" i-au determinat pe mulţi să-l plagieze fără ruşine pe Charlie Chaplin. Se estimează că, între 1915 şi 1920 au fost făcute câteva zeci de filme în care alţi actori şi-au asumat identitatea lui – evident, producătorii acestora s-au îmbogăţit pe spinarea lui Chaplin. Cele mai cunoscute „sosii" ale lui Chaplin au fost actorii Billie Ritchie, Stan Jefferson şi Billy West, despre care se spunea că execută mersul legănat al lui Charlot chiar mai bine decât Chaplin însuşi!

PORTRET

Ana Ularu

Ana Ularu are 29 de ani şi este absolventă a Universităţii de Artă Teatrală şi Cinematografică din Bucureşti. De aproape 20 de ani, joacă în filme de lung şi scurtmetraj, piese de teatru şi seriale TV, acumulând experienţă şi impresionând cu talentul extraordinar cu care a fost înzestrată.

Dragostea pentru scenă i-a fost sădită în suflet de la cea mai fragedă vârstă de către părinţi, aceştia fiind amândoi scenarişti. Drumul spre o carieră strălucită a fost liniar până acum pentru frumoasa actriţă, colinele Hollywoodului fiind, se pare, următoarea prioritate pentru ea.

Ana Ularu a fost extrem de activă din punct de vedere artistic. Dintre proiectele cele mai recente amintim: „Serena", în regia danezei Susanne Bier (câştigătoarea Oscarului 2011 pentru „Cel mai bun film străin") şi „A Very Unsettled Summer" (2013) — un film în regia Ancăi Damian, în care Ana îi are ca parteneri pe Jamie Sives, Kim Bodnia şi Diana Cavallioti. Tot în 2013 a jucat în producţia autohtonă „Sunt o babă comunistă", în regia lui Stere Gulea, alături de Marian Râlea şi Luminiţa Gheorghiu. În thriller-ul „Camera Trap" (2013), regia Alex Verner, filmat în Isle of Man şi Nepal, Ana Ularu joacă rolul unui biolog din cadrul unei expediţii wild life din Asia Centrală, expediţie care se dovedeşte a fi extrem de periculoasă.

Prestaţiile ei nu au rămas nerăsplătite, actiţa având în palmares nenumărate premii internaţionale. Astfel, pentru rolul din „Periferic", în regia lui Bogdan Apetri, Ana a primit Premiul pentru „Cea mai bună actriţă" la Festivalul de Film de la Salonic şi trofeul „Boccalino" — Premiul Criticii Elveţiene pentru „Cea mai bună actriţă", în cadrul Festivalului Internaţional de Film de la Locarno, precum şi premiul pentru „Cea mai bună actriţă în rol principal" în cadrul „Galei Premiilor Gopo" din 2012. Ana Ularu a primit, de asemenea, trofeul „Shooting Stars" la Festivalul Internaţional de Film de la Berlin (2012), devenind astfel unul dintre cei mai buni 10 tineri actori din Europa.

În ultimii doi ani, ascensiunea sa profesională s-a dovedit cu adevărat extraordinară, actriţa fiind solicitată să joace alături de nume mari în producţii internaţionale. Una dintre acestea este serialul „Familia Borgia", început în anul 2011 şi ajuns acum la sezonul al treilea. Serialul urmăreşte destinele familiei Borgia din Italia Renaşterii, avându-l în rolul principal pe Jeremy Irons, care-l întruchipează pe tenebrosul papă Alexandru al VI-lea Borgia. Romînca Ana Ularu este, în serial, nora acestui celebru personaj.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

Coltul cu litere

Album de copilărie

În colecţia *Raftul Denisei* a fost lansat recent volumul de povestiri *Inima inimii* scris de scriitorul portughez António Lobo Antunes. Volumul este un fel de album de copilărie, parfumat cu muzică fado şi momente de graţie sau teroare cosmică, undeva în centrul lumii de la Plaja Merilor, pigmentat cu scene din viaţa unor cupluri fracturate, gândurile unor bărbaţi şi femei a căror disperare provine fie din lipsa iubirii, fie din cauza îmbătrânirii, evocări ale vechii Lisabone cu pitorescul mahalalelor şi al cafenelelor-patiserii... Aceste scurte proze nostalgice, dramatice, ironice sau poetice îşi trag substanţa din fotografii imaginare sau reale ascunse în sertarele abisale ale memoriei.

În una dintre confesiunile sale, António Lobo Antunes spunea: „M-am născut într-o mahala a Lisabonei, la Benfica, pe atunci o strânsură de mici gospodării, despărţite de străduţe înguste, cu case scunde, loc unde le auzeam seara pe toate mamele ţipând — Viiiiiiictor! — o strigare care plecând din strada Ernesto da Silva, atingea berzele cocoţate pe vârfurile celor mai semeţi arbori şi îneca păunii în lacul de sub plopi. Am crescut în preajma micului castel de la Portas care ne separa de Venda Nova şi de Drumul Militar, într-un ţinut ale cărui posturi de frontieră erau drogheria domnului Jardim, băcănia Chelului, patiseria domnului Madureira şi merceria havaneză a domnului Silvino, iar după-amiezile îmi plăcea să lălăi prin atelierul de cizmărie al domnului Florindo, care pingelea pantofi într-o odaie întunecată înconjurat de câţiva orbi aşezaţi pe taburete, toţi îmbibaţi cu un amestec de miros de piele şi de mizerie ce-mi rămâne în amintire, singurul miros de sfinţenie cunoscut de mine".

Jucării sau victime?

Yasunari Kawabata, considerat cel mai mare scriitor japonez, cu anvergură mondială, s-a născut la Osaka, în 1899 (m. 1972). A debutat în 1925, şi doi ani mai târziu a devenit cunoscut prin nuvela *Dansatoarea din Izu*, iar în 1948 şi-a câştigat definitiv notorietatea cu splendidul roman *Ţara zăpezilor*, apărut în anii 70 şi în limba română la editura Univers. Kawabata, după ale cărui romane şi povestiri s-au făcut mai multe filme, este primul scriitor japonez care a primit premiul Nobel pentru literatură; se întâmpla în anul 1968.

Operele sale s-au bucurat de o notorietate internaţională, cărţile lui fiind citite şi astăzi cu aceeaşi plăcere în toată lumea; ca dovadă, editura Humanitas Fiction, a lansat de curând romanul *Frumoasele adormite*, apărut în anul 1961, un roman care păstrează nealterate prospeţimea lirică şi stilul inconfundabil ale marelui scriitor. *Frumoasele adormite* este singurul roman al lui Yasunari Kawabata care explorează în mod explicit psihologia atracţiei sexuale.

Casa frumoaselor adormite este un loc al plăcerilor crepusculare. La lăsarea întunericului, bărbaţii aflaţi la apusul vieţii vin să petreacă noaptea alături de tinere nevinovate cufundate într-un somn adânc, din care nicio săutare, niciun gest violent nu le poate trezi. Pasivitatea lor e periculoasă, pentru că reprezintă o permanentă tentaţie de a depăşi limitele impuse, un îndemn pervers la agresiuni doar aparent fără consecinţe. Sunt aceste fete jucării, sau victime? întreabă Kawabata, iar răspunsul nu e niciodată univoc.

„Cartea lui Kawabata este un studiu al fantasmelor erotice din mintea unui senzualist atent până la morbidete atât la miresme şi parfumuri, cât şi la nuanţele mângâierii, fascinat de unicitatea fiecăui trup de femeie de care se apropie, ataşat de cuceririle sale sexuale din trecut...

Încăperea unde nu se află decât un pat şi un trup adormit, ce poate fi folosit sau abuzat, după bunul-plac al bărbatului, fără martori şi deci fără ruşine, este o scenă pe care Eguchi se poate vedea aşa cum este de fapt — bătrân, respingător şi aproape de moarte. Nopţile pe care le petrece cu fetele fără nume nu-i provoacă bucurie sau plăcere fizică, ci melancolie, regret şi suferinţă", scria J.M. Coetzee, laureat al Premiului Nobel pentru literatură, în *The New York Review of Books*. ***(George Cuşnarencu)***

„Mi-e frică!...”

Am preluat ca titlu pentru acest articol pe cel al unui film mai vechi, care se referea la toate nuanţele fricii, până la teroare, induse individului uman de alţi oameni, cu bună-ştiinţă şi prin metode sinistre. Aici însă ne vom referi la fricile omului venite din însăşi fiinţa lui, acel recul patologic instinctiv în faţa unor ameninţări reale ori presupuse, care în multe situaţii se transformă în boală.

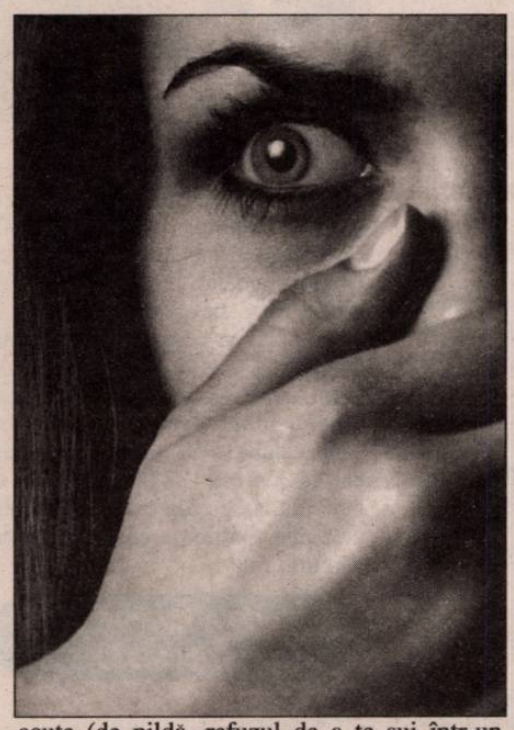

Înaria nebănuit de vastă a afecţiunilor psihicului există nenumărate denumiri pentru ele, dar cuvântul generic care le defineşte este *fobie* (de la grecescul *phobos*, „spaimă”). Iar vestea bună este că, deşi aproape invariabil suferindul are convingerea că nu poate scăpa de ele, fobiile pot fi nu doar înfruntate, ci şi învinse. Desigur, nu fără un efort de voinţă considerabil (şi) din partea pacientului.

Ameninţări cotidiene?

Sunt oameni care resimt inexplicabil o adevărată panică la gândul zborului cu avionul, alţii spaimă la vederea unui câine, la ideea că pot rămâne blocaţi într-un spaţiu închis, de a rămâne singuri, „faimoasa” frică de întuneric şi aşa mai departe. Potrivit Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii, un adult din doi resimte o frică excesivă şi deranjantă, iar 12% din populaţie suferă de fobii şi temeri acute (de pildă, refuzul de a te sui într-un avion). Dar aceste emoţii aparent incontrolabile, care ne înveninează viaţa zilnic şi ne paralizează uneori complet acţiunea, pot fi stăpânite relativ uşor şi fără un cost real care să pună eventual probleme, indiferent de ce fel.

Ca un gen de regulă generală, o frică normală este ca o alarmă: are funcţia de a ne atrage atenţia asupra unui pericol, ca să ne ajute să îl evităm. În schimb, o frică patologică este ca o alarmă prost reglată, care ne poate determina uneori să reacţionăm în mod bizar: de exemplu, ne face să roşim atunci când cineva ne vorbeşte despre ceva la fel de banal precum ploaia ori cerul senin sau ne împiedică să intrăm într-o clădire veche, pentru că acolo ar putea fi păianjeni.

O frică normală are legătură cu emoţiile: are o intensitate limitată, este asociată cu o situaţie realmente periculoasă, dar nu reprezintă un handicap, deoarece îţi permite să acţionezi în mod adecvat. Aşa stau lucrurile, de exemplu, cu teama de neant a alpinistului. În acelaşi timp, o frică fobică ţine de registrul bolii: este incontrolabilă, nu este asociată cu o situaţie periculoasă, este handicapantă şi obsedantă, în sensul că poate determina organizarea întregii existenţe în raport cu ea („orice, dar să nu ajung în situaţia cutare...”).

Fobiile cele mai frecvente sunt cele legate de animale, de elementele naturale (apă, vid, întuneric, fulger), de mijloacele de transport, de sânge şi răni, de diverse contexte sociale (privirile şi opiniile celorlalţi) ori de spaţiile publice.

Curajul şi autoprotecţia

Terapeuţii preocupaţi de această problemă consideră că poţi scăpa singur de o fobie, dacă nu este prea veche ori prea severă. Pentru aceasta, ni se propune un parcurs în patru etape, prezentat mai jos.

■ ***Nu îţi mai asculta fobiile.*** Frica excesivă ne limitează libertatea şi ne transformă în sclavii ei: „Nu ieşi! Nu te apropia! Nu vorbi!”. Cu cât îi dăm mai multă ascultare, cu atât devine mai tiranică. Ca să ne eliberăm de ea, trebuie să ne confruntăm în mod constant şi gradat cu obiectul de care ea ne îndeamnă să ne ferim. Tratează teama excesivă ca pe un invitat nedorit şi abuziv şi încearcă să deosebeşti ceea ce-ţi doreşti (să trăieşti liber) de ceea ce „vrea” teama (să te supună).

■ ***Reflectează asupra originii fricii, apoi treci la acţiune.*** Află de unde provin temerile tale, dar nu uita că este inutil să ne consacrăm tot timpul şi energia meditaţiei despre originea acestora. Înfruntă direct obiectul temerilor tale: poate vei constata că eşti mai relaxat decât credeai în faţa stimulului care te nelinişteşte.

■ ***Învaţă să te relaxezi şi să meditezi zilnic.*** Practică exerciţii prin care te antrenezi pentru a-ţi accepta frica („Nu e decât o simplă temere”) şi cele mai rele scenarii („Accept mai întâi aceste idei sau aceste imagini, pentru a putea apoi acţiona cu mai multă forţă şi mai mult calm, astfel încât să nu se întâmple aşa ceva”).

■ ***Atenţie:*** eforturile tale trebuie să fie pe termen lung. Teama excesivă constituie, în general, o dovadă de hiperemotivitate.

În concluzie, este necesar să îţi faci obiceiul de a-ţi înfrunta temerile, oricare ar fi ele. De exemplu, jucând teatru, dacă ai trac în public, ori... „conversând” cu toţi câinii pe care îi întâlneşti pe drum, dacă te temi de câini!

Nu te grăbi... încet!

Celebrul dicton latin „Festina lente!” (Grăbeşte-te încet!) se pare că nu e deloc sănătos de aplicat în practică, tocmai atunci când vorbim despre rolul mişcării în menţinerea sănătăţii. Poate părea paradoxal, însă persoanele care merg încet nu numai că riscă să ajungă târziu la întâlniri, dar vor avea probleme cu sănătatea, în special cu inima, după cum se arată într-un studiu realizat de specialişti din Franţa. Astfel, oamenii mai în vârstă care merg încet au un risc de trei ori mai mare să moară din cauza unei boli de inimă decât semenii de aceeaşi vârstă care merg mai repede. Mesajul principal al acestui studiu este că toate persoanele ar trebui să se menţină în formă, chiar şi la o vârstă înaintată, deoarece astfel se menţin în bună funcţiune muşchii.

Studiul, care a fost efectuat pe o perioadă de cinci ani, a implicat 3.200 de subiecţi, atât femei, cât şi bărbaţi, cu vârste cuprinse între 65 şi 85 de ani. La începutul studiului, cercetătorii au notat starea de sănătate a pacienţilor şi au cronometrat mersul acestora.

În următorii cinci ani, 209 subiecţi au decedat, dintre care 99 de cancer, 59 de o boală de inimă, 53 de boli infecţioase. Iar detaliul care ne interesează în cazul de faţă este că rata de mortalitate în rândul persoanelor care mergeau încet a fost cu 44% mai mare decât în rândul celor care mergeau repede.

Simptome mărunte, probleme potenţial grave!

Sub aspectul alterării sănătăţii noastre, se întâmplă destul de frecvent ca unele simptome ce par, la o primă vedere, un fel de „mult zgomot pentru nimic” se dovedesc ulterior avertismente referitoare la pericolul unor afecţiuni grave. Cu atât mai mult se complică lucrurile atunci când avem de-a face cu copii mici, care comunică dificil, eronat sau chiar deloc informaţiile necesare medicului, precum şi cu semne calificate de obicei ca banale.

Un exemplu oarecum paradoxal îl reprezintă, în acest sens, un efect colateral al vaccinărilor: acestea imunizează organismul mic, însă, pe de altă parte, îl poate face şi vulnerabil la alte tipuri de îmbolnăviri. Aceasta, deoarece în cazul unui copil vaccinat care prezintă anumite simptome de boală, medicul va exclude aproape automat din diagnostic acea patologie, iar dacă ea totuşi reapare va fi greu de identificat.

Iată şi o situaţie, să zicem, relativ curentă! Respiraţia rapidă, mici pete roşii apărute nefiresc pe piele — iată ce ar putea constitui primul semn pentru a suna alarma: aceasta înseamnă că micul pacient nu are doar o tuse sau răceală. Apoi, un alt element deloc minor, medicul este obligat să verifice temperatura copilului adus la spital.

Potrivit experţilor, maladii grave, precum meningita, pneumonia sau sepsisul sunt foarte rare în ţările dezvoltate şi este dificil de diagnosticat la copii. Autorii unui studiu realizat la Universitatea din Oxford afirmă fără echivoc că „pentru medici, aceasta echivalează cu a căuta acul în carul cu fân. Infecţiile grave sunt rare graţie vaccinării.

Este dificil de determinat dacă un copil este bolnav, mai ales dacă acesta este examinat în etapele timpurii ale bolii”.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

Bronzul, dincolo de „porţile” verii

Chiar dacă zilele estivale toride sunt deja departe, atracţia unor persoane, aproape exclusiv femei tinere, pentru pielea bronzată se ştie că nu poate să dispară în sezonul rece. Iar soluţia cea mai utilizată în acest sens este bronzarea artificială în cabinet special, cu ajutorul razelor ultraviolete. Din păcate, incomparabil mai mult decât radiaţiile solare naturale, cele artificiale, cu rol doar cosmetic, au efecte secundare ce pot deveni chiar devastatoare pentru îndrăgostitele de aşa-zisa frumuseţe artificială. Nu o spunem noi, ci specialiştii în asemenea probleme.

Razele ultraviolete din cabinele de bronzat, considerate până nu demult ca fiind „probabil” cancerigene, au fost incluse în categoria factorilor cancerigeni de către Agenţia Internaţională de Cercetări asupra Cancerului (IARC) din cadrul Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii (OMS). Experţii au ajuns la această concluzie după mai multe studii, precizând însă că agenţiile sanitare şi cele de reglementare în domeniu trebuie să stabilească măsuri în ce priveşte solarele. Deocamdată nu s-a cerut însă interzicerea cabinetelor de bronzat.

La noi, în circa 5% din totalul consultaţiilor dematologice pe care medicii specialişti le oferă pe durata unui an, se depistează cazuri de melanom malign în diverse faze. Situaţia ar putea fi pusă în legătură şi cu expunerea prelungită la radiaţiile ultraviolete artificiale, dar şi la cele naturale. De altfel, chiar experţii IARC au semnalat că expunerea la razele ultraviolete artificiale înaintea vârstei de 30 de ani sporeşte cu 75% riscul de apariţie a melanomului, cea mai agresivă formă de cancer de piele. Aceştia au mentionat că într-un an nu ar trebui făcute mai mult de 10 şedinţe la solar.

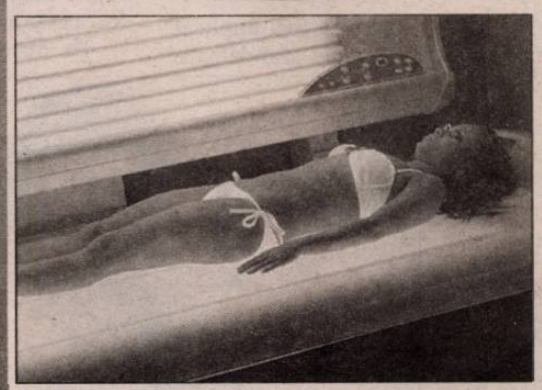

În general, medicii dermatologi nu recomandă şedinţele de bronzat artificial, dar nici statul îndelungat la soare, mai ales între orele 10.00 şi 17.00. Un bronz frumos se poate obţine şi în mai puţine ore. Solarul, în afara faptului că dă o culoare diferită de bronzul natural, accelerează procesul de îmbătrânire a pielii şi are şi alte efecte care se pot vedea imediat, dar şi în timp. Lumea trebuie să conştientizeze riscurile şi să îşi ia măsuri, mai ales că efectele radiaţiilor ultraviolete asupra pielii se acumulează în timp şi pot să se vadă dintr-odată.

Tumorile pielii trebuie descoperite precoce, pentru că metastazele se extind foarte repede şi nu mai răspund la niciun tratament. Or, mai avertizează specialiştii, cancerul de piele ucide cel mai repede dintre toate. Şi există motive de alertă, dacă aluniţele sau negii pigmentari apar în număr mare, dacă acestea îşi modifică brusc dimensiunea, dacă apare o înroşire în jurul lor, dacă sângerează. Mai pot să fie însoţite de o mâncărime, care sugerează şi ea probleme la nivelul pielii, ceea ce nu înseamnă neapărat că e vorba despre un cancer, însă e bine ca în situaţii de acest gen lumea să se adreseze unui specialist în dermatologie.

Pagini realizate de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Decalogul sezonului rece

Toamnă lungă şi plăcută nu înseamnă că am sărit peste sezonul rece, care are şi el frumuseţile lui specifice. Dar, totodată, ne aduce şi ceva probleme în plus în corp, iar unul dintre elementele care într-un moment-cheie pot determina menţinerea sănătăţii ori îmbolnăvirea este starea imunităţii organismului. De aceea şi auzim mereu sfaturi repetate despre necesitatea întăririi, în vreme de iarnă, a imunităţii. Vă prezentăm mai jos, în această idee, 10 posibile căi de urmat.

1 ***Hrănire echilibrată.*** Dieta are nevoie de multe vitamine şi nutrimente. Consumaţi alimente bogate în vitaminele A, C, D, E, seleniu, zinc, omega-3: legume, fructe, cereale integrale, nuci, seminţe, carne proaspătă. Evitaţi produsele procesate, prăjite, sucurile din comerţ, produsele de patiserie sau cu adaos de îndulcitori şi zaharuri rafinate.

2 ***Suplimentarea vitaminei C.*** Fructele şi legumele proaspete sunt cele mai bune surse de vitamina C pentru întărirea sistemului imunitar. Cele mai recomandate sunt fructele de pădure, citricele, kiwi, ardeiul gras, legumele cu frunze verzi.

3 ***Ierburi şi condimente.*** Când gătim, e bine să folosim multă ceapă, usturoi, piper negru, piper cayenne, curry, turmeric; acestea conţin substanţe care întăresc sistemul imunitar.

4 ***Cât mai multă apă.*** Apa ajută la producerea limfei, care poartă globulele albe, precum şi alte celule ale sistemului imunitar. Pentru o extrastimulare, puneţi lămâie în apă.

5 ***7-8 ore de somn pe noapte.*** Oboseala cronică creşte simţitor riscul de îmbolnăvire. Dacă nu avem cum să dormim 7-8 ore pe noapte, putem măcar să recuperăm cu un pui de somn la prânz.

6 ***Probiotice.*** Circa 80% din sistemul imunitar este inclus în sistemul digestiv. Probioticele reprezintă un aliat perfect în lupta împotriva bolilor. Le găsim în varză murată, iaurt, kefir, precum şi în suplimente alimentare (luate însă la recomandarea medicului).

7 ***Fără antibiotice!*** Specialiştii recomandă să evităm pe cât de mult putem antibioticele, deoarece atacă sistemul digestiv şi suprimă funcţiile sistemului imunitar. Dacă ne-am îmbolnăvit, e bine să încercăm înainte o alternativă naturală la antibiotice.

8 ***Mişcare cât mai multă!*** Exerciţiile fizice nu doar că ne menţin în formă, ci şi îmbunătăţesc funcţiile sistemului imunitar. În plus, ajută la calitatea somnului, ceea ce contribuie, de asemenea, la buna funcţionare a sistemului imunitar.

9 ***Băi de soare.*** „Hrana" oferită de astrul zilei nu o primim doar vara sau numai pe cer senin, ci permanent, şi

trebuie să profităm din plin de avantajele ei. Vitamina D contribuie şi ea la întărirea sistemului imunitar. O plimbare afară, chiar dacă este frig, de cel puţin 30 de minute zilnic, ne ajută să ridicăm nivelul de vitamina D din organism. De asemenea, putem lua vitamina D din peşte.

10 ***Voie-bună şi relaxare.*** Stresul cronic, depresiile slăbesc drastic sistemul imunitar şi ne fac vulnerabili în faţa bolii. Aşadar, să ne bucurăm de viaţă şi de distracţii dacă vrem să fim sănătoşi!

Sănătate plămădită din pământ

Se ştie că argila este una dintre cele mai benefice, eficiente şi accesibile componente ale produselor şi tratamentelor cosmetice, dar prea puţini cunosc faptul — desigur, mult mai important pentru oricine — că ea are şi remarcabile calităţi terapeutice. Ne vom rezuma însă aici să menţionăm că argila poate fi folosită în diverse tratamente atât

extern, cât şi intern. Dincolo de a fi un bun remediu împotriva problemelor existente la nivelul feţei, ea drenează, decongestionează, încurajează şi îmbunătăţeşte circulaţia sangvină din întreg organismul.

Nu în ultimul rând, e bine de aflat că argila poate fi folosită şi în cazuri de prim ajutor. Astfel, dacă amestecaţi o cantitate mică de argilă (indiferent de culoarea ei) cu apă sau cu gel de aloe şi o aplicaţi pe tăieturi, arsuri minore, înţepături sau iritaţii, preparatul va acţiona ca un antiseptic.

Alungă „mersul pe butuci"!

Există persoane care, din motive pe care le vom prezenta mai jos, se trezesc, efectiv, ca din senin, cu adevărate diformităţi ale picioarelor: zona gleznelor şi partea superioară a labei piciorului se umflă puternic, căpătând aspectul dezagreabil al unui butuc, iar mersul devine greoi şi dureros. Nu e însă unicul efect al aceleiaşi cauze. De pildă, vi s-a întâmplat vreodată ca la sfârşitul zilei să nu mai puteţi da jos inelul de pe deget? Medicii afirmă că umflarea ţesuturilor este o consecinţă a retenţiei de fluide conoscută sub denumirea de *edem*.

Apa nu e niciodată prea multă, dar...

Vorbim aici despre excesul care trebuie eliminat din corp. În general, retenţia de apă este uşor sesizabilă la nivelul mâinilor, picioarelor, a feţei şi chiar a stomacului. Însă, aşa cum am remarcat, observăm adesea că degetele şi partea inferioară a picioarelor capătă proporţii. Deşi acest lucru este normal în cazul femeilor însărcinate, în restul cazurilor, consumul excesiv de sare constituie cauza majoră.

De aceea, specialiştii ne sfătuiesc să limităm consumul de produse care sunt bogate în sodiu. În plus, pentru a reduce excesul de apă din organism, este indicat să includem în dieta de zi cu zi, sub diverse forme, anumite plante din categoria celor medicinale şi a alimentelor naturale: ● *păpădia* (sub formă de ceai) are rolul de a preveni retenţia de apă în organism. De asemenea, păpădia este o bună sursă de folaţi, magneziu, fosfor, cupru şi fibre dietetice; ● *fructe şi legume*: Un consum constant de fructe şi legume bogate în apă contribuie la eliminarea excesului de fluide din organism, iar cu cât bem mai multă apă, cu atât organismul reţine mai puţină; ● ceai de *ghimbir, mentă şi muşeţel*.

Şi silueta are nevoie de hidratare

Totul pare oarecum simplu, dar trebuie menţionate mai multe elemente importante care „se leagă" între ele sub această problematică. Iată: dacă doriţi o siluetă armonioasă, ar fi bine să respectaţi câteva reguli: trebuie să faceţi sport, să mâncaţi alimente care permit o drenare bună a apei şi a toxinelor din sistemul limfatic, să faceţi masaje în mod regulat sau automasajul picioarelor zilnic şi să vă hidrataţi corespunzător. La ora actuală, nutriţioniştii acordă o atenţie specială sistemului de gestionare a apei din organism. Astfel, trebuie să avem grijă să menţinem un echilibru între apa care intră în corp şi cea care se elimină în primul rând prin urină şi prin transpiraţie.

Conform specialiştilor, alimentele bogate în potasiu ajută cel mai bine organismul să activeze sistemul limfatic, potasiul fiind unul dintre cei mai importanţi electroliţi necesari organismului pentru rehidratare rapidă. Astfel, alimentele care combat retenţia de apă sunt bananele, broccoli, cartofii dulci, somonul, dar şi sucul de cocos sau apa de cocos; 100 ml de apă de cocos conţin 680 mg de potasiu, adică mai mult decât două banane!

Pe lângă potasiu, broccoli constituie şi o sursă de fier, fosfor, fibre, dar şi de substanţe active preţioase, cum sunt izotiocianaţii, care au importante efecte antioxidante şi anticancerigene. În plus, sulforafanul conţinut de broccoli reduce cu 73% moleculele cunoscute sub denumirea de ROS, generate în special de hiperglicemie, astfel că broccoli devine un aliment foarte important în diete şi în alimentaţia diabeticilor.

Remedii naturale

Somnul, eterna poveste

Nu vom veni să vă spunem poveşti ca să vă stimulăm somnul, care de multe ori nu vrea să apară, în pofida stării de oboseală accentuate. Deşi – am mai afirmat aceasta – chiar există cu-adevărat o terapie a insomniei şi, prin extensie, a psihicului uman, prin poveste. De data aceasta însă vă prezentăm o serie de leacuri simple, unele destul de cunoscute şi în rândul populaţiei, menite să alunge nopţile albe.

◆ ***Valeriana*** ne cufundă într-un somn adânc. Pe lângă avantajul de a ne ajuta să adormim mai repede, datorită valerianei nu ne vom mai trezi des noaptea. Explicaţia constă în faptul că această plantă calmează sistemul nervos şi pe cel cardiac, reglând palpitaţiile inimii. Avem nevoie de o linguriţă de rădăcină de valeriană mărunţită, din care pregătim un ceai. Bem două căni pe zi, neapărat una cu 30 de minute înainte de culcare.

◆ ***Tei şi mac,*** amestecul „imbatabil". Poate că nu v-aţi gândit la o asemenea combinaţie, însă florile de tei asociate cu petalele macului de câmp au un efect uşor sedativ. În câteva minute ne putem pregăti sinGuri somniferul, cu o linguriţă de amestec la o cană de apă clocotită. Un alt ceai, ceva mai complex, dar având acelaşi efect mult-dorit conţine, pe lângă cele două plante, o linguriţă de rădăcină de valeriană, una de sovârv şi două de hamei.

◆ ***Ulei de levănţică.*** Nu-i aşa că numai gândul la o baie fierbinte ne face să închidem uşor pleoapele, „a somn" liniştit şi liniştitor? Efectul îl dublăm dacă adăugăm

10 picături de ulei esenţial de levănţică. Pe lângă parfumul îmbietor şi relaxant, acesta este şi un remarcabil tonic pentru sistemul nervos. După o zi plină, stresantă, cu siguranţă ne va reda calmul de care avem nevoie pentru a adormi, în special dacă îl folosim şi pentru masajul corpului.

Să nu uităm totuşi că şi alimentaţia are un rol foarte important în atragerea sau, dimpotrivă, în alungarea somnului. Aşadar, ce alimente ne ajută să adormim şi să dormim mai uşor?

◆ ***Laptele.*** Băut seara, laptele este un remediu delicios pentru insomnie. Explicaţia efectului său sedativ este simplă: conţine triptofan,

aminoacid esenţial pe care corpul îl transformă în serotonină, aceasta fiind un hormon cunoscut mai ales pentru faptul că dă o stare de bine.

◆ ***Smochinele*** ne redau calmul. Datorită conţinutului lor de magneziu, un mineral antistres, smochinele au calitatea de a favoriza absorbţia calciului şi potasiului de organism. La rândul lor, aceste două

minerale normalizează ritmul cardiac şi combat insomnia. De aceea, ele constituie leacul aproape perfect, fie că vorbim despre persoane hiperactive sau doar puţin agitate.

◆ ***Bananele*** sunt adevărate somnifere naturale. Magneziul şi potasiul din banane relaxează muşchii, ajutându-ne să adormim mai uşor. Mai mult, reglează şi tensiunea

arterială, reducând în acest fel riscul hipertensiunii sau al producerii unui atac de cord. Un plus de vitamina B6 „oferit" de banane ne va feri de insomnie, de irascibilitate şi de senzaţia de slăbiciune a întregului organism.

LUNI - 24 noiembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal matinal 9.00-10.30 Reluări 10.30 Prin Ţara Zânelor 11.30 Serial: „Black Harbour" (r) 12.30 În grădina Danei (r) 13.00 Germana... la 1 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.31 Maghiara de pe unu 17.10 Se zice că... 18.45 Serial: „Black Harbour" 19.40 Sport 19.50 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber! 22.00 Biziday 22.50 Starea naţiei 23.50 Magazin UEFA Champions League 2014-2015 0.25 Serial: „Mad Men — Nebunii de pe Madison Avenue" 2.05 Serial: „Împotriva sorţii" 3.10-5.35 Reluări.

PRO TV

7.00 Ştirile ProTv 10.00 La Măruţă (r) 11.30 Serial (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Ştirile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Arsenalul seducţiei" (SUA, 1993). Cu: Jack Scalia 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 MasterChef 22.30 Ştirile ProTv 23.05 Serial: „Homeland: Reţeaua terorii" 0.00 MasterChef (r) 1.45 Film (r) 3.30 Ştirile ProTv (r) 4.30 Ce se întâmplă, doctore? (r) 5.00 Serial: „Dădaca" (r) 5.30 La Măruţă (r).

ANTENA 1

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor 23.00 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film: „Conspiraţia" (SUA, 1972). Cu: Christine Belford, Cliff Potts 3.30 Observator special (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV

7.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 7.45 Serial: „Soţia perfectă" (r) 8.45 Serial: „Poveşti să mori de râs" 9.45-13.00 Reluări 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Schimb de mame (r) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soţia perfectă" (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Iubiri Secrete 20.30 Film: „Declaraţie de dragoste" (România, 1985) 22.30 Neam legat 23.00 Click! 0.00 Film: „O viaţă nouă" (SUA, 2004). Cu: William H. Macy, Keke Palmer 2.00-3.30 Reluări 4.30 Dragostea trece prin stomac 5.30-6.30 Reluări.

ACASĂ

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă". Cu: Monica Spear 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" (ultimul ep.) 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-5.15 Reluări.

TVR 2

7.00 Teleshopping 8.00 Rezistenţa prin cultură (r) 8.30 Pescar hoinar (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: Ultimii nomazi din ţara renilor 10.00 Ieri-Azi-Mâine (r) 10.55 Comoara pierdută 11.10 Film (r) 13.00 Concerte Concursul Enescu 2014 14.00 Credinţă şi celebritate (r) 14.30 Cultura minorităţilor 15.00 Telejurnal 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Replay 20.10 Teatru: „Regele moare" de Eugene Ionesco 22.00 Ora de ştiri 23.10 Filmul de artă: „Liban" (coprod., 2009) 1.00-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorţii" 5.30 Mesager.

PRO CINEMA

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Promotor (r) 11.00 Serial: „Ironmen" 11.30 Serial: „Lara" (r) 12.30 Serial: „La popotă!" 13.30 La Măruţă (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00-17.00 Reluări 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Tanti Florica" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Lumea drogurilor" (coprod., 2010) 0.00 Serial: „Anticamera" 1.00-2.30 Reluări 3.15 Lumea Pro Cinema 3.45 Cine A.M.

MARŢI - 25 noiembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea naţiei (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Black Harbour" (r) 12.20 Discover România 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 De la EURO polis 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.31 Maghiara de pe unu 17.10 Se zice că... 18.45 Serial: „Black Harbour" 19.40 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Studio UEFA Champions League 2014-2015 21.40 Fotbal: F.C. Schalke 04 — Chelsea FC 23.50 Starea naţiei 0.30 Rezumatele UEFA Champions League 2014-2015 2.00 Serial: „Împotriva sorţii" 3.05-5.35 Reluări.

7.00 Ştirile ProTv 10.00 La Măruţă (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Ştirile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Secretul Evei" (SUA, 2010) 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 MasterChef 22.30 Ştirile ProTv 23.05 Serial: „Homeland: Reţeaua terorii" 0.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Folm: „Tron: Moştenirea" (SUA, 2010). Cu: Garrett Dedlund 23.00 Un Show Păcătos 1.30 Observator special (r) 2.00 Film: „Submarinul în pericol" (SUA, 1978). Cu: Charlton Heston 4.00 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 7.45 Serial: „Soţia perfectă" 8.45 Film (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Răzi şi câştigi (r) 11.45 Casa: construcţie şi design (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Trăsniţii (r) 14.00 Focus 14.30 Film (r) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soţia perfectă" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Iubiri Secrete 20.30 Docudrama: „Dosarele DNA" 21.30 Epic Show 22.30 Neam legat 23.00 Click! 0.00 Film: „A fost odată un Crăciun" (Canada, 2000). Cu: John Dye, Kathy Ireland 2.00-3.30 Reluări 5.30 Dragostea trece prin stomac 6.00 Răzi şi câştigi.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Regina inimilor" (ep.1) 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.45 Cartea cea de toate zilele 8.00 Istorii încălcite (r) 8.30 Credinţă şi celebritate (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: Yemen — Viitorul prin văl 10.00-12.40 Reluări 13.00 Concerte Concursul Enescu 2014 14.00 Rezistenţa prin cultură (r) 14.30 Cultura minorităţilor 15.00 Telejurnal 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Documentar 360º — GEO (r) 20.10 D'ale lu' Mitică (r) 21.00 Destine ca-n filme 22.00 Ora de ştiri 23.00 Drumul lui Leşe (r) 0.10 Serial: „Zeul războiului" 1.25-6.00 Reluări.

8.15 Serial: „La popotă!" (r) 9.15 Doamne de poveste (r) 10.15 Serial: „Ironman" 11.15 Serial: „Lara" (r) 12.15 Serial: „La popotă!" 13.15 La Măruţă (r) 14.45 Serial: „Lara" 15.45 Serial: „La Bloc" (r) 16.45 Serial: „Meseriaşii" 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Tanti Florica" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Iubire, nuntă, mariaj" (SUA, 2011). Cu: Mandy Moore, Kellan Lutz 0.00 Serial: „Anticamera" 1.00-2.30 Reluări 3.15 Lumea Pro Cinema 3.45 Cine A.M.

MIERCURI - 26 noiembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea naţiei (r) 9.40 Exclusiv în România (r) 10.30 Prin ţara zânelor (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Black Harbour" (r) 12.30 Europa mea (r) 13.00 Opre Roma 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.31 Convieţuiri 17.10 Se zice că... 18.45 Serial: „Black Harbour" 19.40 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber! 22.00 Biziday 22.50 Starea naţiei 23.50 Descoperă Europa ta! (r) 0.25 Serial: „Mad Men — Nebunii de pe Madison Avenue" 2.05 Serial: „Împotriva sorţii" 3.10-5.35 Reluări.

7.00 Ştirile ProTv 10.00 La Măruţă (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Ştirile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Secrete din trecut" (coprod., 2008). Cu: Jessica Biel, Ben Barnes, Kristin Scott Thomas 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Visuri la cheie 22.30 Ştirile ProTv 23.05 Serial: „Homeland: Reţeaua terorii" 0.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Film: „Lara Croft Tomb Raider: Leagănul vieţii" (SUA, 2003). Cu: Angelina Jolie 23.00 Un Show Păcătos 1.30 Observator (r) 2.30 Film: „Rooster Cogburn" (SUA, 1987) 3.30-4.00 Reluări.

7.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 7.45 Serial: „Soţia perfectă" 8.45 Film (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Răzi şi câştigi (r) 11.45 Secrete de Stil (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Trăsniţii 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Dosarele DNA (r) 15.30 Epic Show 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soţia perfectă" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Cronica Cârcotaşilor 22.30 Neam legat 23.00 Click! 0.00 Film: „Crăciunul în familie" (SUA, 2004) 2.00-2.30 Reluări 4.30 Dragostea trece prin stomac 5.30-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Regina inimilor" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.45 Cartea cea de toate zilele 8.00 Citeşte româneşte! (r) 8.30 Europa 360º (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: Bishnoi — Primii ecologişti 10.00-12.00 Reluări 13.00 Concursul Internaţional George Enescu 2014 14.00 Istorii încălcite 14.30 Cultura minorităţilor 15.00 Telejurnal 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Documentar 360º — GEO (r) 20.10 Telecinemateca: „Angel" (SUA, 1937). Cu: Marlene Dietrich, Herbert Marshall 22.00 Ora de ştiri 23.00 Noapte indigo 0.10 Serial: „Zeul războiului" 1.25-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorţii" 5.30 Mesager.

8.00 Serial (r) 9.00 Doamne de poveste (r) 10.00 Serial: „Ironman" 11.00-13.15 Reluări 14.45 Serial: „Lara" 15.45 Serial: „La Bloc" (r) 16.45 Serial: „Meseriaşii" 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Tanti Florica" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Afurisitul de telefon" (coprod., 2000). Cu: Meg Ryan, Diane Keaton 0.00 Serial: „Anticamera" 1.00 Film: „Afurisitul de telefon" (r) 2.30 Lumea Pro Cinema 3.00 Cine A.M.

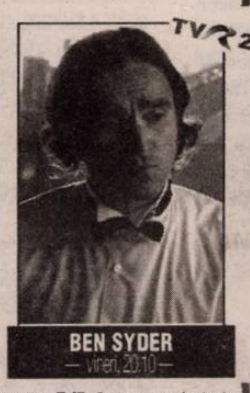

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI - 27 noiembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea naţiei (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Black Harbour" (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 De joi până joi 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 17.00 Interes general 18.00 Lozul cel mare 18.45 Serial: „Black Harbour" 19.40 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber! 22.00 Biziday 22.50 Starea naţiei 23.50 Maşini, teste şi verdicte 0.25 Serial: „Mad Men — Nebunii de pe Madison Avenue" 2.05 Serial: „Împotriva sorţii" 3.10-5.35 Reluări.

7.00 Ştirile ProTv 10.00 La Măruţă (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Ştirile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Cruciada copiilor" (coprod., 2006) 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Film: „Praf şi pulbere: Dreptate pe cont propriu" (SUA, 2007). Cu: Kevin Sorbo, Yvette Nipar 22.30 Ştirile ProTv 23.05 Serial: „Homeland: Reţeaua terorii" 0.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei" 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Next Star 23.30 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film: „Prizonierul din Zenda" (SUA, 1979). Cu: Peter Sellers, Stuart Wilson 3.30 Observator special (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 7.45 Serial: „Soţia perfectă" 8.45 Film (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Răzi şi câştigi (r) 11.45 Levintza prezintă (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Trăsniţii 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Film: „Mere roşii" (România, 1976) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soţia perfectă" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Film: „Cu duşmanul la altar" (Canada, 2005) 22.30 Neam legat 23.00 Click! 0.00 Film: „Crăciun la New York" (SUA, 2000). Cu: Anne Heche 2.00-2.30 Reluări 4.30 Dragostea trece prin stomac 5.30-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Regina inimilor" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.30 Serial: „Complicea" 23.30 Serial: „Casa de alături" (sfârşitul serialului) 0.30 Serial: „Clona" (r) 1.30 Serial: „Numai iubirea" 2.30-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00 Teleshopping 7.45 Cartea cea de toate zilele 8.00 Jurnal de front (r) 8.30 Natură şi aventură (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: Namibia — Pe urmele lui Darwin 10.00 Ieri-Azi-Mâine (r) 11.10 Ferma (r) 12.00 Mistere şi conspiraţii (r) 13.00 Concursul Internaţional George Enescu 2014 14.00 Negustorii de ocazii 14.30 Cultura minorităţilor 15.00 Telejurnal 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Documentar 360º — GEO (r) 20.10 Hai — Hu 22.00 Ora de ştiri 23.00 Omul cu chitara 0.10 Serial: „Zeul războiului" 1.25-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorţii" 5.30 Mesager.

8.15 Acasă în bucătărie (r) 9.15 Doamne de poveste (r) 10.15 Serial: „Ironman" 11.15 Serial: „Lara" (r) 12.15 Serial: „Meseriaşii" (r) 13.30 La Măruţă (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial: „La Bloc" (r) 17.00 Serial: „Baby Boom" 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Tanti Florica" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Prinţese războinice" (SUA, 1996). Cu: Kevin Light, Cristian Letelier 0.00 Serial: „Anticamera" (ultimul ep.) 1.00 Film (r) 2.30 Lumea Pro Cinema 3.00 Cine A.M.

VINERI - 28 noiembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea naţiei (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Black Harbour" (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Finanţe şi afaceri 13.30 M.A.I. aproape de tine 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Oameni ca noi 16.00 Parlamentul României 17.00 Zon@ 17.30 Europa mea 18.00 După 25 de ani (r) 18.45 Serial: „Black Harbour" 19.40 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 O dată-n viaţă 0.00 Nocturne 1.00 Serial: „Mad Men — Nebunii de pe Madison Avenue" 1.50 Serial: „Împotriva sorţii" 2.55-5.35 Reluări.

7.00 Ştirile ProTv 10.00 La Măruţă (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Ştirile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Vinul iubirii" (SUA, 2011). Cu: Marla Sokoloff, Barry Watson, Amanda Righetti, Christopher Lloyd 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Vocea României 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 X Factor 23.15 Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor (r) 1.00 Observator (r) 2.15 Film 4.00 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 7.45 Serial: „Soţia perfectă" 8.45 Film (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Răzi şi câştigi (r) 11.45 Playtech (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Camera de râs: Pranksters 14.00 Focus 14.30 Film: „Liceenii Rock'n Roll (România, 1992) 15.30 Sector 7 (r) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Soţia perfectă" (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Film: „Catwoman" (SUA, 2004). Cu: Halle Berry, Sharon Stone 22.30 Trăsniţii 23.00 Film: „Columna" (coprod., 1968) 1.00 Serial: „Imperiul" 2.00-5.00 Reluări.

6.00-7.45 Reluări 8.45 Teleshopping 9.00 Serial: „Clona" (r) 10.00 Teleshopping 10.15-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Regina inimilor" 20.30 Serial: „Îngeri păzitori" (ep.1) 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Cristina Show: Invitaţi actorii din „Casa de alături" (partea I) 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00 Teleshopping 7.45 Cartea cea de toate zilele 8.00 Negustorii de ocazii (r) 8.30 Natură şi sănătate (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: Sikkim — Cercetătorul şi şamanul 10.00-11.10 Reluări 13.00 Concursul Internaţional George Enescu 2014 14.00 Jurnal de front (r) 14.30 Cultura minorităţilor 15.00 Telejurnal 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Comoara pierdută 19.30 Citeşte româneşte! (r) 20.10 Film: „Sherlock Holmes" (SUA, 2010). Cu: Ben Syder 22.00 Ora de ştiri 23.10 Film: „Vieţi paralele" (coprod., 2007) 0.40 Film: „Despărţiţi, împreună" (China, 2010) 2.15-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorţii".

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial: „Ironmen" 11.30 Serial: „Lara" (r) 12.30 Serial: „Baby Boom" (r) 13.30 La Măruţă (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Baby Boom" 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film: „Apocalipsa de la Stonehenge" (Canada, 2010) 22.00 Serviciul Român de Comedie 23.00 Serial: „Dinastia Tudorilor" 0.00 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.00-2.30 Reluări 3.15 Lumea Pro Cinema 3.45 Cine A.M.

SÂMBĂTĂ - 29 noiembrie

7.00 Comorile Parmei 8.00 Serial: „Necazuri de puştoaică" 9.00 Serial: „Aventurile tânărului Hercule" 10.10 Film: „Departe de casă" (Australia, 2001) 12.00 România deşteaptă (r) 12.30 Descoperă Europa ta! (r) 13.00 Ciocnirea civilizaţiilor 14.00 Telejurnal 14.30 Lumea azi 15.00 Ora regelui 16.00 Dosar România (r) 17.00 Medici de gardă 18.00 Exclusiv în România 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.00 Gala umorului 22.00 După 25 de ani 23.00 Profesioniştii 0.10 Film: „Fay Grim" (SUA, 2006). Cu: Parker Posey, Jeff Goldblum 2.10 Serial: „Împotriva sorţii" 3.15-5.35 Reluări.

6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătraţi" 7.00 Ştirile Pro Tv 10.00 I like IT 10.30 Ce se întâmplă, doctore? 11.00 Visuri la cheie (r) 13.00 Ştirile Pro Tv 13.05 MasterChef (r) 15.00 Vocea României (r) 19.00 Ştirile Pro Tv 20.30 Film: „Pompeii" (coprod., 2014). Cu: Kit Harington, Carrie-Anne Moss 22.30 Film: „The International: Puterea banului" (coprod., 2009). Cu: Clive Owen, Naomi Watts, Armin Mueller-Stahl 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Dansează printre stele (r) 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Mireasă pentru fiul meu 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Te cunosc de undeva! All Stars 0.00 Film artistic 2.00 Film artistic 3.45 Film artistic.

6.30 Răzi şi câştigi (r) 7.20 Serial: Dragostea trece prin stomac 9.00 Casa: construcţie şi design 10.20 Secrete de Stil 10.50 Levintza prezintă 11.20 Click! Poftă bună! 11.50 Film: „Liceenii Rock'n Roll" (r) 13.50 Serial: „Avocaţi în Las Vegas" (ultimele ep.) 15.50 Schimb de mame 18.00 Focus 19.00 Codul magicienilor 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Film: „Eraser" (SUA, 1996). Cu: Arnold Schwarzenegger, Vanessa L. Williams 23.00 Trăsniţii 23.15 Film: „Actorul şi sălbaticii" (România, 1974) 1.30-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Regina inimilor" 20.30 Serial: „Îngeri păzitori" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Cristina Show: Invitaţi actorii din „Casa de alături" (partea a II-a) 0.00 Serial: „Clona" 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00-9.00 Reluări 9.30 5 x 5 minute de istorie 10.00 Serial: „Viaţa dublă a lui Eddie McDowd" 11.00 A fost odată... (r) 11.30 Credinţă şi celebritate 12.00 Rezistenţa prin cultură 12.30 Citeşte româneşte! 13.00 Negustorii de ocazii 13.30 Istorii încălcite 14.10 Film: „Prieteni pe viaţă" (SUA, 2008) 16.00 Memorial '90 17.00 Popasuri folclorice 18.00 Telejurnal 18.30 5 x 5 minute de istorie 19.00 Arte, carte şi capricii 20.10 Film: „Nicholas Nickleby" (coprod., 2002) 22.30 Film: „Triunghiul dragostei" (M. Britanie, 2008). Cu: Keira Knightley 0.30-6.00 Reluări.

7.45 Acasă în bucătărie (r) 8.45 Doamne de poveste (r) 9.45 Serial: „Max Steel" (r) 10.15 Serial: „Lara" (r) 11.15 Acasa în bucătărie 12.15 Doamne de poveste 13.15 La Măruţă (r) 14.45 Serial: „Baby Boom" (r) 15.45 Serial: „Lara" 17.00 Serial: „La Bloc" 18.00 Serviciul român de comedie (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film: „Duelul" (România, 1981) 22.15 Film: „Proiectul" (Franţa, 2009). Cu: François Cluzet 1.00-2.00 Reluări 4.15 Lumea Pro Cinema 4.45 Cine A.M.

DUMINICĂ - 30 noiembrie

7.00 Lumea şi noi 7.30 Universul credinţei 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Danei 10.00 În grădina Danei 10.35 Viaţa satului 13.00 Foc încrucişat: Retrospectiva săptămânii 14.00 Telejurnal 14.30 După 25 de ani 15.00 Politică şi delicateţuri 16.00 Tezaur folcloric 17.00 După 25 de ani 18.00 Lozul cel mare 18.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Dosar România 22.00 După 25 de ani 23.00 Starea naţiei — Best of 0.00 Garantat 100% 1.05 Film: „Supravieţuitorii Apocalipsei" (SUA, 2013). Cu: Adrian Paul, Richard Grieco 2.35 Serial: „Împotriva sorţii" 3.40-5.35 Reluări.

6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătraţi" 7.00 Ştirile Pro Tv 10.00 După 20 de ani 11.00 Film: „O zi perfectă" (coprod., 2005) 13.00 Ştirile Pro Tv 13.05 Apropo Tv 14.00 MasterChef (r) 16.00 Film 18.00 România, te iubesc! 19.00 Ştirile Pro Tv 20.30 Film: „Cod roşu la Casa Albă" (SUA, 2013). Cu: Gerard Butler, Morgan Freeman 23.00 Film: „Un cuplu mortal" (SUA, 2010). Cu: Ashton Kutcher, Katherine Heigl, Tom Selleck 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Serial: „Mr. Bean" (r) 9.30 Te cunosc de undeva! (r) 13.00 Observator 13.15 Next Star (r) 16.00 Super-Bingo Metropolis 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Film artistic 23.00 X Factor (r) 1.00 Film artistic 3.00 Serial (r) 3.30 Film artistic.

6.30 Click! Poftă bună! (r) 6.50 Teleshopping 7.20 Dragostea trece prin stomac 8.30 Serial: „Un nou început" 9.40 Teleshopping 10.20 Serial: „Un nou început" (ultimul ep.) 11.20 Dosarele DNA (r) 12.20 Amintiri despre viitor 13.20 Playtech 13.50 Film: „Paradisul în direct" (România, 1997). Cu: Alexandru Arşinel, Tamara Buciuceanu 15.50 Cronica Cârcotaşilor (r) 18.00 Focus 19.00 Ştirile Times New Roman 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Schimb de mame 22.30 Trăsniţii 23.30 Film: „Burebista" (România, 1980) 2.30-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Regina inimilor" 20.30 Serial: „Îngeri păzitori" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Terra nostra" (ep.1) 0.00 Serial (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doamne de poveste.

7.00 Cartea cea de toate zilele (r) 8.00 Popasuri folclorice (r) 9.00 Ferma 10.00 Serial: „Viaţa dublă a lui Eddie McDowd" 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Pescar hoinar 12.30 Jurnal de front 13.00 Natură şi aventură 13.30 Natură şi sănătate 14.10 Film: „Iarba verde de acasă" (România, 1977) 16.00 Mistere şi conspiraţii 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Telejurnal 18.25 Rugby: Cupa României — Finala 20.30 Film: „Un surâs în plină vară" (România, 1963) 22.20 Film: „Actorul şi sălbaticii" (România, 1975) 1.00-3.50 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorţii" 5.30 Mesager 6.00 Documentar (r).

7.15 Acasă în bucătărie (r) 8.15 Doamne de poveste (r) 9.15 Descoperă România (r) 9.45 Serial (r) 11.00 Serial: „Baby Boom" (ultimul ep.) 12.00 Acasă în bucătărie (r) 13.00 ProMotor (r) 13.30 Doamne de poveste (r) 14.30 Serial: „Lara" 15.45 Serial (r) 16.45 Film (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film: „Dacii" (coprod., 1966) 22.15 Film: „Cine a ucis-o pe Scarlett?" (UK, 2009) 23.15-0.15 Reluări 1.15 Lumea Pro Cinema 1.45 Cine A.M.

Opinii

Integramă de **M. ALBU**

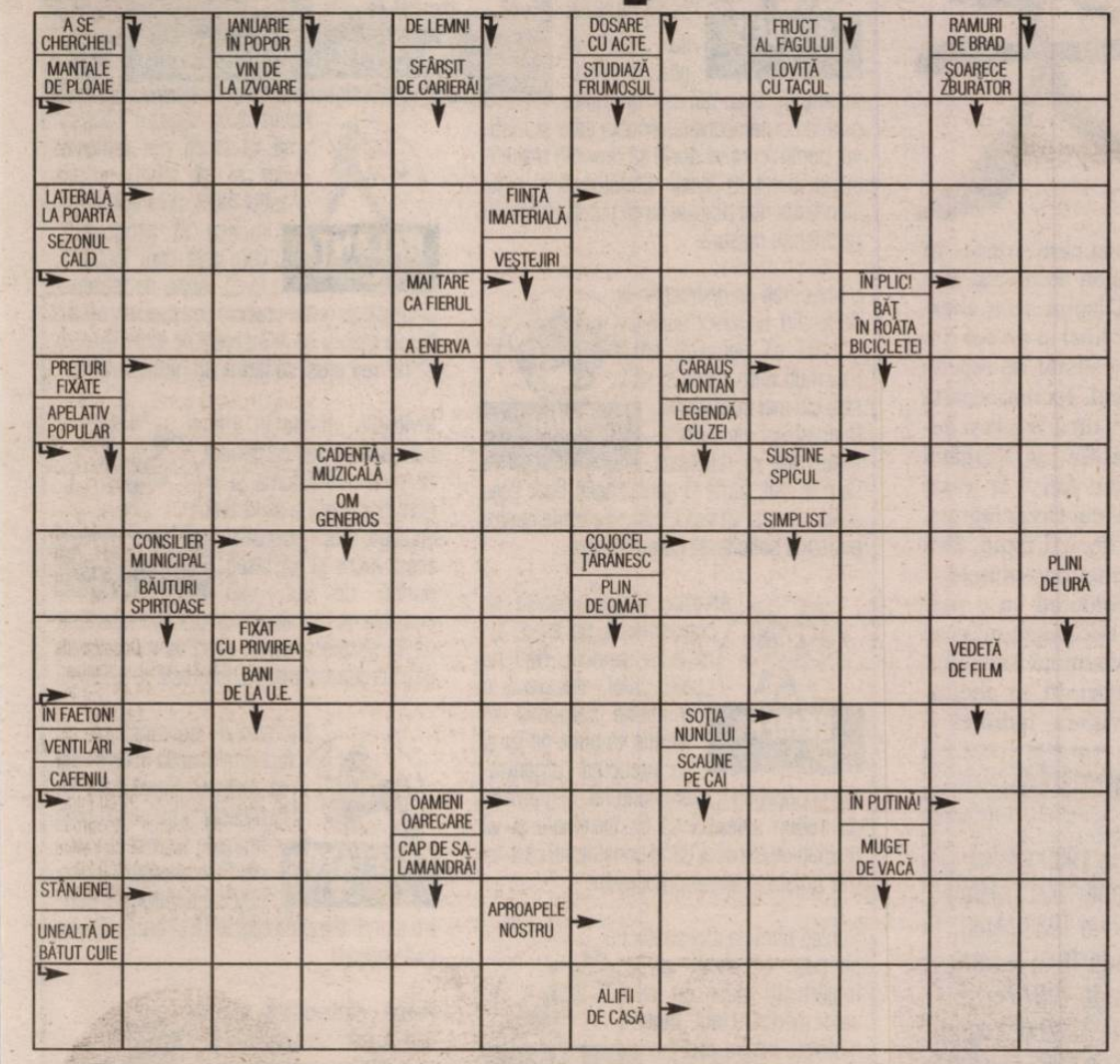

Verificați-vă cunoștințele!

Pianul

1. Ce se înțelege, de obicei prin pian?
2. Cine este considerat inventatorul pianului?
3. Ce este pianul automat?
4. Ce pictor francez (1841-1919) a realizat în 1892 tabloul „Tinere fete la pian”?
5. Cine a scris romanul „Pianele mecanice”?
6. Ce mare compozitor german a compus un concert pentru pian cunoscut sub numele „Concertul Imperial”?
7. Cine a realizat, în anul 2002, filmul „Pianistul”?

Răspunsurile pentru numărul trecut

1) Alergătorul de la Marathon se numea Fidipide (sau Phidippides sau Pheidippides). 2) Cel mai rapid animal în fugă este ghepardul. Poate atinge 110 km pe oră. 3) Grupul statuar „Alergătorii” a fost realizat de sculptorul francez Alfred Boucher (1850-1934). 4) Vestita prințesă alergătoare din mitologia greacă se numea Atalanta. 5) Johann Sebastian Bach (1685-1750) este celebru pentru „Fugile” sale. 6) Volumul de versuri „Unde fugim de-acasă?” aparține lui Marin Sorescu (1936-1996). 7) Filmul german „Aleargă, Lola, aleargă!” a fost regizat de regizorul Tom Tywer.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Ploaia”, am primit:

◆ **7 răspunsuri corecte:** *Florentina Gorea,* Topliță; *Mioara Popa,* Iași; *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Corina Simion,* Sibiu; *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Ion Cioran,* Slobozia; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei și *Mihai Waspusch,* București.

◆ **6 răspunsuri corecte:** *Daniela Nicolae* și *Raluca Petrescu,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Viorica Cernea,* Arad; *Ilinca Simionescu,* Ploiești; *Ioana Teodorescu* și *Mihaela Radu,* București; *Matei Bărbulescu* și *Florin Mateescu,* Iași; *Ion Mardare,* Vâlcea; *Vasile Stan,* Urziceni; *Mihai Ionescu,* Arad; *Radu-Andrei Ciobanu* și *Cristian Zamfirescu,* București.

◆ **5 răspunsuri corecte:** *Ileana Popa,* Baia Mare; *Cristina Voiculescu,* Iași; *Ioana Costea,* Pitești; *Viorica Simionescu,* Arad; *Rodica Ioan,* București; *Dan Voicu,* Turnu Măgurele; *Cornel Stamatescu,* Pitești; *Ion Cristea,* Curtea de Argeș; *Viorel Coman* și *Ionel Petrescu,* București.

✉ ***ION VĂDEANU, București.*** Vom ține cont de sugestiile dumneavoastră pentru rubrica „Să vorbim corect!”. Vă mulțumim pentru aprecieri!

✉ ***DIANA SĂNDULESCU, Arad.*** Internetul nu trebuie să fie singura sursă de informație! Personal, rămânem fideli acelor vechi prieteni care se numesc „cărți”.

Vă dorim tuturor mult succes în continuare! *(Irina Stoica)*

Comorile noastre

NATALIA SIMIONESCU
Baia Mare

Sfaturi practice

Continuăm prezentarea celor mai periculoase plante de apartament:

Plante de interior periculoase 2

● O plantă apreciată pentru frumusețea florilor, dar și pentru faptul că este ușor de întreținut este ***crizantema.*** Din păcate, poate provoca dermatita de contact din cauza substanțelor toxice pe care le conțin în special frunzele și tulpina.

● ***Irisul*** este o frumoasă plantă de interior ce surprinde prin flori elegante. Dacă elemente componente ale acestei plante sunt ingerate de oameni sau animale, substanțele toxice pot produce grețuri, vărsături, dureri de stomac.

● O plantă cu un aspect deosebit și cu proprietăți benefice asupra aerului din locuință este ***filodendronul.*** Cu toate acestea, cantitatea mare de oxalat de calciu pe care o conține poate provoca reacții alergice, uneori grave, celor care intră în contact cu seva plantei, precum și intoxicații sau iritații esofagiene celor care înghit elemente ale plantei.

● ***Cyclamenul*** este o superbă plantă exotică. Conține însă substanțe otrăvitoare în rizomi și tuberculi. Problemele pot apărea când aceștia sunt scoși și puși la uscat pentru replantare, reprezentând un pericol pentru animalele de companie și copii. Ingestia poate provoca intoxicații grave ce se manifestă prin stări de vomă, vărsături, amețeli și tulburări ale tensiunii arteriale.

● ***Rhododendronul*** este unul dintre cei mai apreciați arbuști de interior. Cu toate acestea, Rhododendronul este o plantă de interior toxică ce poate produce grave intoxicații dacă este ingerată. *(D.M.)*

PERSPICACITATE

Găsiți intrarea potrivită pentru a ajunge în centru.

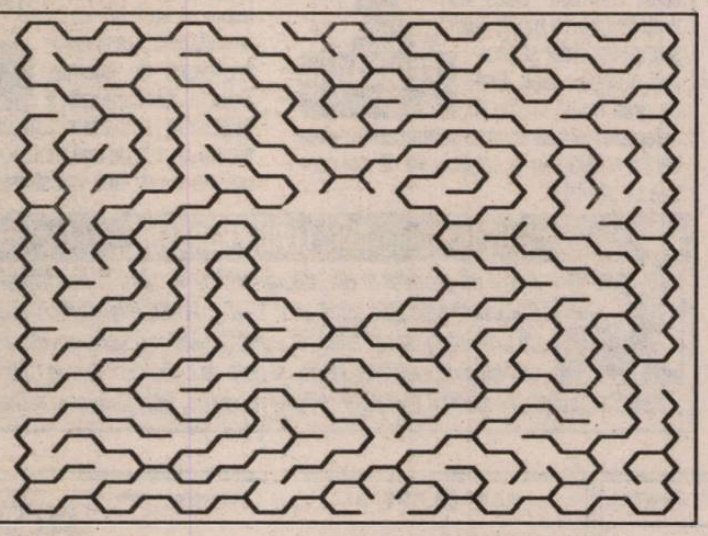

SOLUȚIA INTEGRAMEI „GRUPAJ”:
L - O - U - D - G - D - DESCURCARETI - ATOASA - IMAS - OPAL - ALGA - RT - SUIT - MILA - I - CAL - ASIA - IMN - A - ETIC - COSAS - RE - IARMAROC - MANTII - ARII - BAUT - EGAL - NU - IRIS - RUINAT - CLATINAT - ITI.

Soluția «SUDOKU» — jocul săptămânii 46

5	1	9	2	7	4	8	6	3
7	8	4	9	6	3	2	1	5
6	2	3	1	5	8	9	7	4
8	5	2	7	1	6	3	4	9
3	7	1	5	4	9	6	8	2
4	9	6	3	8	2	7	5	1
9	6	5	4	3	7	1	2	8
2	4	8	6	9	1	5	3	7
1	3	7	8	2	5	4	9	6

Umor

– Spune-mi, dragă, soțul tău a găsit vreodată bărbați străini în șifonier?

– Nu! Toți erau cunoștințe vechi...

Doi copii merg pe stradă și văd o femeie gravidă:

– Eu știu ce are tanti în burtă!

– Ce?

– Un copil.

– De unde știi?

– Când l-am întrebat pe unchiul Ionel de ce este așa gras, mi-a spus că a mâncat un copil obraznic.

De ce se uită oltenii pe deasupra ochelarilor?

Ca să nu-i uzeze!

CRONICA TV

La crapul lăudat...

Emisiunile destinate pescuitului sportiv nu se adresează exclusiv pescarilor. Sunt un prilej, pentru telespectatori, de „evadare” în natură, de a se bucura de magia întinderilor de apă, unduitoare la pale de vânt, de răsăritul și apusul soarelui reflectat în luciul apei. Cât despre telespectatorii pescari, aceste emisiuni au conotații complexe, dar în primul rând le oferă prilejul de a-și imagina că se află pe malul unui lac, transpunându-se în pielea celor filmați, care așteaptă febril capturi mari.

Duminică, 16 noiembrie, m-am oprit la *Pescar hoinar* (TVR2), emisiune pe care am vizionat-o ori de câte ori am avut prilejul, în care protagonist e simpaticul Victor Țăruș. Am privit-o critic, pentru că presupuneam că una dintre mize e publicitatea menită să atragă interesul pescarilor pentru bălți populate din belșug, conform afirmațiilor „patronilor”, celor care le-au fost concesionate bălțile și care trâmbițează de fiecare dată vești provocatoare, ispititoare, dar pe care pescarii profesioniști știu să le decodifice încercând să nu se lase păcăliți, mai ales în cazul în care au frecventat balta respectivă. Unii revin, pentru că speranța nu moare niciodată. Vești de genul: „Am populat balta cu tone de crap de până la 10, 15 kilograme, caras...”. Adică: Veniți la pomul

lăudat și veți avea satisfacții maxime. Veți prinde pești care nu vor încăpea în portbagaj.

Pești mari sunt, dar vizitatorii nu prea îi pot prinde pentru că „patronii” au grijă să-i protejeze, hrănindu-i, în special noaptea, cu furaje, de-a lungul canalelor adânci din mijlocul bălților, șansele pescarilor de a prinde un pește de peste 1,5 kilograme fiind aproape nule, pentru că peștii mari reacționează extrem de rar la momelile tradiționale sau la cele cu arome. Pe de altă parte, trebuie să elibereze capturi sub anumite dimensiuni, adică exemplare care sunt cel mai ușor de prins. Pot păstra însă fără probleme carașii, fie ei și de 50 de grame. Împătimiții, înarmați cu speranțe, scule și momeli sofisticate, plătesc bani buni (în bălțile „promițătoare” taxa începe de la 100 de lei în sus), dornici să se întoarcă acasă cu doi, trei crapi.

Ca de obicei, pentru a face reclamă bălților frecventate, Victor Țăruș a fost plasat pe un mal în largul căruia, până la mică distanță, sunt împrăștiate nade pentru a atrage pești și unde, cu doar o undiță, prinde în câteva minute câțiva cărășei și, la un moment dat — inevitabil — cel puțin un pește mare, ceea ce nu se întâmplă în cazul pescarilor sportivi din împrejurimi decât rareori și după ore și ore de așteptare.

În final, crapul dolofan a fost gătit de „patronul” bălții după o rețetă știută de toată suflarea omenească, adică la cuptor, cu legume. În timp ce-l tranșa, Victor Țăruș l-a întrebat, entuziasmat: „De unde știți această rețetă?” Răspuns: „De la soția mea, evident.” Asta da revoluție în arta pregătirii crapului! O emisiune agreabilă dar tendențioasă și cu falseturi. *(Dorin Măran)*

Zodia Maimuță

猴

Numele chinezesc: Tzu
Yin/Yang: Yang
Culori norocoase: alb, auriu, albastru
Culori de evitat: cafeniu, negru, gri
Numere norocoase: 1, 7, 8
Numere ghinioniste: 2, 5, 9
Floare norocoasă: crizantemă
Zodii compatibile: Șobolan, Dragon, Șarpe
Zodii necompatibile: Tigru, Mistreț

Dintre toate semnele zodiacului chinezesc, Maimuța este cea mai inteligentă, curioasă și stăruitoare. Nativii sunt persoane distractive, foarte inteligente, care se atașează doar de cei veseli și energici. Farmecul și umorul acestor nativi se pare că sunt cheia popularității lor. Sociabili și diplomați, ei pot cu greu să-și ascundă trăirile, simțindu-se de la depărtare cât de fericiți sau cât de deprimați sunt.

Puncte forte. Se spune că cei care se nasc în zodia Maimuță sunt persoane pline de viață, flexibile, istețe și versatile. Ei adoră plimbările, mișcarea și sportul. Când li se solicită sunt capabili să rezolve problemele cele mai încâlcite tot datorită talentului și stăpânirii de sine.

Puncte slabe. Gelozia, suspiciunea, viclenia, egoismul și aroganța sunt „calitățile" ce nu îi pun într-o lumină prea favorabilă. Dorința de succes îi face să se zbată ca să obțină rapid ceea ce doresc, bineînțeles dacă nu sunt prea nerăbdători sau prea vorbăreți. Urăsc să depindă de ceilalți, să se plictisească sau să fie bolnavi. Nu le place tăcerea, calmitatea și nici faptul că nu au suficient de mulți prieteni.

Nativii Maimuță sunt interesați de tot ce îi înconjoară, măcar pentru o perioadă. Le place să-și cunoască bine calea pe care merg în viață și sunt extrem de entuziaști atunci când se lansează într-un nou proiect. Au o minte ascuțită și judecă rapid oamenii și situațiile. Pot să fie în același timp și egoiști, și generoși. Sunt extrem de imprevizibili, așa că niciodată nu vom ști ce fac în următorul minut. Cu prietenii sunt amabili și drăguți, însă dacă nu le sunteți în grații, atunci chiar puteți avea mici probleme.

Maimuța este un animal Yang, ceea ce o determină să caute tot timpul echilibrul. Are o fire capricioasă și nu este în stare să stea într-un singur loc. Sunt momente în care se agită prea mult și acest lucru îi dăunează, deoarece nu se poate calma prea ușor. Este interesată să trăiască viața la maximum.

Casa nativilor Maimuță pare că nu este niciodată terminată. Tot timpul au un nou proiect și întotdeauna sunt dispuși să redecoreze. De fiecare dată când îi veți vizita, fiți siguri că este ceva schimbat. Chiar dacă nu-și permit mereu să schimbe mobila, cu siguranță că îi vor schimba măcar locul. În general au un stil aparte pentru decorații, folosind culori și ornamente care celorlalți li se vor părea extravagante.

În dragoste se pare că dacă sunt dezamăgiți își revin repede și sunt în stare să se îndrăgostească imediat, repetând însă aceleași greșeli. Mari maeștri ai seducției, vor zdrobi multe inimi fără nicio remușcare. Sunt foarte pasionali și entuziaști în relații, iar în momentul în care își găsesc partenerii ideali sunt capabili să se oprească din căutare și să devină devotați. Vreți să cuceriți un nativ Maimuță? Atunci flatați-l încontinuu, făceți-i mereu câte o surpriză, râdeți la glumele sale și nu căscați de plictiseală!

Anii zodiei Maimuță

02 februarie 1908 — 21 ianuarie 1909 (Pământ)
20 februarie 1920 — 07 februarie 1921 (Metal)
06 februarie 1932 — 25 ianuarie 1933 (Apă)
25 ianuarie 1944 — 12 februarie 1945 (Lemn)
12 februarie 1956 — 30 ianuarie 1957 (Foc)
30 ianuarie 1968 — 16 februarie 1969 (Pământ)
16 februarie 1980 — 04 februarie 1981 (Metal)
04 februarie 1992 — 22 ianuarie 1993 (Apă)
22 ianuarie 2004 — 08 februarie 2005 (Lemn)
08 februarie 2016 — 27 ianuarie 2017 (Foc)

În afaceri, cei care se nasc în această zodie sunt abili, mai ales la negocieri. Dispun de o energie ce îi va molipsi și pe cei din jur și vor reuși destul de repede ceea ce întreprind. Tocmai această ușurință li se va urca la cap și devin aroganți cu cei din jur, atrăgând problemele. Acestor nativi le place riscul și, chiar dacă mai târziu regretă, sunt în stare să ia decizii rapid, fără a analiza în amănunt consecințele.

Banii sunt considerați ca o măsură a valorii lor. Niciodată nu o să vedeți un nativ Maimuță muncind pe gratis. Sunt obișnuiți să cheltuiască pentru a asigura familiei o viață confortabilă și luxoasă și le place să facă daruri scumpe celor apropiați.

Din punct de vedere al sănătății putem spune că sunt unii dintre cei mai rezistenți nativi ai zodiacului. Au grijă de sănătatea lor și sunt dispuși să facă multă mișcare, ceea ce îi ajută mult. Dieta acestora este atent ținută sub observație și vor reuși să se mențină în formă până la vârste înaintate. Pentru a evita bolile de stomac ar trebui să bea foarte puțin alcool.

Compatibilități cu celelalte zodii. ■ *Relații foarte bune:* Șobolan, Dragon, Maimuță. Împreună au parte de multe realizări și de fericire. ■ *Relații bune:* Câine, Mistreț. Se înțeleg bine din punct de vedere sexual, însă neînțelegerile nu fac decât să mai pună paie pe foc. ■ *Relații „interzise":* Tigru, Iepure, Cocoș. Unul dintre ei va sfârși în lacrimi și nu Maimuța va fi aceea.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Vânătorul „sălbatic" cu suflet de înger ■ Pirați de legendă ■ Masacrul de la Roma ■ Manifest pentru o știință postmaterialistă ■ Lumea lui Gustave Doré ■ Peștera Sfântului Apostol Andrei ■ Piața Trafalgar ■ Ofensiva biocarburanților ■ Regăsirea originilor galeze ■ Prețuri care îți taie pofta de mâncare

HOROSCOP

24-30 noiembrie 2014

BERBEC 21.03-20.04

Este momentul potrivit să vă adunați gândurile și să puneți pe hârtie tot ce vreți să realizați până la sfârșitul anului. V-au rămas cam multe probleme nerezolvate. Acesta este și motivul pentru care vă doriți să deveniți mai eficienți în tot ce faceți. Stabiliți-vă și niște standarde mai ridicate ca să puteți obține un rezultat pe măsură.

TAUR 21.04-21.05

Vă bucurați de distracțiile la domiciliu, deoarece sunteți dornici să petreceți cât mai mult timp acasă și să stați cât mai confortabil. Bucurați-vă de hobby-urile care vă relaxează sau de citit, filme și gătit. Faceți doar ceea ce vă place și vă veți încărca bateriile pentru perioada solicitantă care urmează.

GEMENI 22.05-21.06

Atenția dumneavoastră se concentrează pe casă, familie și serviciu. Nici nu puteți altfel, deoarece o reuniune apropiată de familie vă pune pe jar și vă preocupă organizarea impecabilă a evenimentului. O grămadă de treburi așteaptă să fie terminate și vă ocupați de ele doar când considerați că s-au mai liniștit celelalte preocupări.

RAC 22.06-21.07

Sunteți plini de idei strălucite pe care vă doriți să le împărtășiți doar cu cei care merită. Unul dintre motivele pentru care nu le divulgați celorlalți poate fi explorarea unei adevărate oportunități financiare. Ați putea să vă sporiți câștigurile, însă nu trebuie să le risipiți pe cadouri prea multe sau pe nimicuri nefolositoare.

LEU 22.07-22.08

Acum este vremea prielnică reînnoirii garderobei sau schimbării look-ului. Starea de spirit excelentă de care dispuneți vă îndeamnă spre noi schimbări și lumina pe care doriți să o proiectați în jur este una strălucitoare. Înainte de a porni la cumpărături faceți un bilanț al veniturilor ca să nu aveți surprize mai târziu.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Norocul vă zâmbește îndrăzneț și trebuie să profitați de acest moment. Dacă nu v-ați făcut prea multe iluzii s-ar putea chiar să începeți o nouă relație. Erați de prea multă vreme în așteptare. Iată că acum o schimbare în viața sentimentală sau la serviciu vă dă noi motive ca să visați.

BALANȚĂ 23.09-22.10

Acum aveți răgazul necesar să vă faceți noi proiecte, dar și să găsiți soluții astfel încât să vă optimizați munca și programul, care este cam încărcat. Aveți multe de terminat și tot atât de multe proiecte ce așteaptă pe listă. Nu vă grăbiți să le începeți pe toate, pentru că nu veți reuși să terminați nimic la timp.

SCORPION 23.10-21.11

Invitațiile primite în ultima perioadă vă duc cu gândul că prea multă lume și-ar dori să vă vadă și să vă țină aproape. Dacă acceptați acest lucru și vă lăsați purtați de val, veți constata că o grămadă de prieteni adevărați nu vă păcălesc atunci când vă mărturisesc că țin la dumneavoastră. Totul este să îi credeți!

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Nu sunteți convinși că ați luat-o în direcția în care vreți să mergeți. Parcă totul se încâlcește și nu vedeți prea limpede ieșirea cea bună. Este necesară o planificare a viitorului pentru a preîntâmpina eșecurile și dezamăgirile ce le preced.

CAPRICORN 22.12-19.01

Parcă dintr-odată sunteți mai dornici de a călători și de a explora mai mult lumea ce vă înconjoară. Bine ați face dacă v-ați înscrie la un curs sau ați studia mai aprofundat ce vă interesează. Satisfaceți-vă dorința de aventură și oferiți-vă șansa de a învăța ceva nou și interesant.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Relațiile vor fi puternic transformate pentru o scurtă perioadă, chiar dacă vă impuneți cu mai puțin entuziasm. Nici discuțiile în contradictoriu, nici cele mieroase nu vă pun într-o lumină favorabilă în ochii membrilor familiei dumneavoastră. Fiți scurți, concisi și la obiect!

PEȘTI 19.02-20.03

Prietenii și afacerile se află în topul preocupărilor, iar ca o relație să fie de succes ar trebui să fiți la fel de buni ca partenerii. Sursa dumneavoastră de energie, Soarele, este cam zgârcit în această perioadă și asta vă determină să simțiți nevoia de mai mult somn. Respectați odihna și veți face față stresului acumulat.

Nativul săptămânii: LIVIU REBREANU (27.11.1885 — 01.09.1944)

A fost un prozator și dramaturg român, membru al Academiei Române. Romanele sale abia după anul 1920 primesc o largă recunoaștere ca scriitor de prim rang. Acest nativ al zodiei Săgetător a scris nuvele, romane sociale, psihologice, polițiste, teatru, și note de călătorie. George Călinescu spunea: „Dacă Sadoveanu e rapsodul literaturii române moderne, Rebreanu este romancierul ei.".

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noștri opiniile legate de conținutul revistei, apelați numărul de telefon:
0213178964

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	6,00 LEI
❑ 2 LUNI	12,00 LEI
❑ 3 LUNI	18,00 LEI
❑ 4 LUNI	24,00 LEI
❑ 5 LUNI	30,00 LEI
❑ 6 LUNI	36,00 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

Abonați-vă la magazin

Cheltuielile poștale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacție.

Nu aveți decât să trimiteți printr-un mandat poștal [pe adresa: Ionescu Simion — la Casa Editorială Magazin, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 013701], contravaloarea abonamentului solicitat (vezi prețurile în talonul alăturat) și puteți beneficia de toate avantajele enunțate. În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal. Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit (50 euro sau 70 $, un abonament pe șase luni; 25 euro sau 35 $, un abonament pe trei luni) în conturile societății.

CUPON MANDAT POȘTAL
Nr. .....
EXPEDITOR
Nume .....
Prenume .....
Str. ..... Nr. .....
Bloc ..... Scara ..... Etaj .....
Ap. ..... Cod .....
Localitatea .....
Județul/Sectorul .....
Telefon .....
Suma în cifre (LEI)
Ștampila cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. .....

MANDAT POȘTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION — la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piața Presei Libere Nr. 1
Bloc ..... Scara ..... Etaj ..... Ap. .....
Cod 013701 Localitatea București
Jud./Sect. 1 Tel. .....
C.N.P. .....
Expeditor .....
Localitatea .....
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. .....
Sigiliu control mandate
POȘTA ROMÂNĂ RO
Verificator, ...
INDICAȚII SPECIALE .....
Nr. mandat poștal .....
Confirmăm suma de lei .....
(în cifre și litere)
Semnătura salariatului .....
Diriginte .....
Ștampila cu data prezentării
Sigiliu cu rigla RO

TELEFON RECLAMAȚII ABONAMENTE
0722625622

Biblioteca Județeană
MUREȘ

SERIE NOUĂ - 1222 ● ANUL LVII ● 27 NOIEMBRIE 2014 ● 16 PAGINI ● 2 LEI ● Nr. 48 (2972)

magazin

Mail: redactia@revistamagazin.ro Adresă INTERNET: www.revistamagazin.ro

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *A iubi înseamnă a trăi sub un alt Soare, cu spaima că vei ajunge, în cele din urmă, să-l atingi.*
Honoré de Balzac

■ *Chiar şi un prost ar fi socotit înţelept dacă ar tăcea, şi priceput dacă şi-ar ţine gura.*
Solomon

Caleidoscop

Gară pentru „zei”

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Surprizele din... oglindă

Dosarele frumuseţii

Lupta cu ridurile

Istorii uitate

PIRAŢI de legendă

Consultaţii fără plată

„Moartea albă” — ALERTĂ DE GRADUL ZERO

Când arme distrugătoare devin jucării în mâinile militarilor

„Săgeţi frânte” INCIDENTE CU BOMBE NUCLEARE

Accidentele nucleare care nu creează un risc de război nuclear sunt cunoscute în limbajul militar american sub numele de „broken arrows”, adică „săgeţi frânte”. Exemplele includ detonări nucleare sau detonări non-nucleare ale unor arme nucleare. Din fericire, dincolo de unele daune nedorite dar minore, n-au existat urmări majore pentru siguranţa planetei.

După cum scrie *listverse.com*, Ministerul Apărării al SUA a recunoscut 32 de asemenea incidente, ele fiind exemple serioase despre cum o mică greşeală poate duce la daune neintenţionate majore. Iată câteva dintre aceste întâmplări.

1950, Columbia britanică

Primul accident american cu arme nucleare a avut loc pe 14 februarie 1950 în Columbia britanică, Canada. Un avion Convair B-36 decolase de la baza aeriană din Eielson de lângă Fairbanks din Alaska şi se îndrepta spre baza militară Fort Worth, din Texas. Bombardierul participa la o misiune care urma să simuleze un atac nuclear asupra oraşului San Francisco. Aşa că bombardierul purta o bombă atomică Mark IV care însă nu avea încărcătura de plutoniu necesară unei detonări nucleare, dar care cântărea 2,25 tone de explozibil convenţional, în stare să

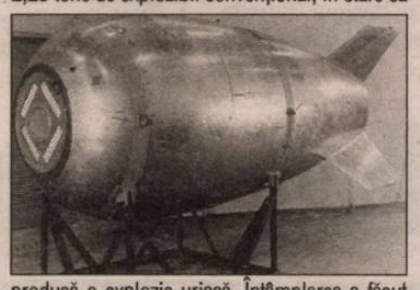

producă o explozie uriaşă. Întâmplarea a făcut ca, din cauza condiţiilor meteo severe, trei din cele şase motoare ale bombardierului B-36 să cedeze. Echipajul a fost nevoit să scape de Mark IV, detonând-o deasupra Pasajului interior din Canada. Cinci din cei 17 membri ai echipajului au murit.

1958, Mars Bluff

Acest nume ciudat cu trimitere la o cacialma, Mars Bluff, nu aparţine vreunei planete, ci unui cătun din Carolina de Sud (SUA). Ieşirea acestei mici localităţi din anonimat s-a petrecut în ziua de 11 martie 1958, când aviaţia SUA a bombardat-o accidental cu o armă atomică. Un Boeing *B-47E-LM Stratojet* decolase de la baza aeriană Hunter din Savannah, Georgia, cu azimut Anglia. Zborul făcea parte din *Operaţiunea Snow Flurry* (Vârtejul de zăpadă), în care bombardierele trebuiau să ajungă în Anglia unde să simuleze lansarea unor bombe atomice pentru verificarea acurateţii manevrelor. Boeing-ul amintit avea la bord o bombă atomică de tipul Mark 6 care, la fel ca în incidentul din Columbia britanică, era inactivă, dar conţinea explozibil convenţional foarte puternic.

Incidentul s-a datorat exclusiv din vina căpitanului care în timp ce verifica instrumentele a

lovit din neatenţie maneta de largare a bombei. Aceasta s-a desprins de mecanismul de prindere şi a căzut de la 5.400 metri, întâmplarea făcând să cadă exact peste casa unui anume Walter Gregg. Din fericire nimeni nu a fost omorât, deşi Gregg şi alţi cinci membri ai familiei au fost serios răniţi. Într-un final, Gregg a dat în judecată Aviaţia americană şi a primit o recompensă de 54.000 dolari, bani buni la acea vreme. Azi ar însemna cam 500.000 dolari.

1958, Insula Tybee

O bombă de 3.500 kilograme de tipul Mark 15 se afla la bordul unui bombardier B-47, într-un zbor de antrenament standard. Deloc standard a fost ciocnirea bombardierului cu un avion de tipul F-86 în urma căreia a fost avariată aripa avionului B-47. În disperare de cauză, echipajul a aruncat bomba, pregătindu-se pentru o aterizare forţată. Bomba nucleară a căzut în apele râului Savannah, dar nimeni nu a auzit vreo explozie. Aviatorii au ajuns cu bine la bază, ba chiar au fost recompensaţi cu medalia *Distinguished Flying Cross* pentru acţiunea lor temerară. A rămas însă până azi o întrebare fără răspuns: unde este uriaşa bombă atomică? Bomba nu a fost găsită niciodată, deşi lumea o caută de 55 de ani.

1956, misterul din Marea Mediterană

Pe 10 martie 1956, un *B-47 Stratojet* a decolat de la baza aeriană MacDill din Florida, având la bord capsule cu încărcătură nucleară şi o direcţie de zbor necunoscută, identificată între timp ca fiind baza Ben Guerir din Maroc. Cea mai misterioasă întâmplare s-a petrecut anume atunci când un avion-tanker, de realimentare în zbor, sosit la întâlnirea cu B-47 n-a găsit nici urmă de bombardier! Şi nimeni nu l-a mai găsit vreodată! Pur şi simplu a dispărut deasupra Mării Mediterane. Se pare că avionul s-a prăbuşit undeva în dreptul satului algerian Port Say, cei trei membri ai echipajului fiind declaraţi morţi.

1950, Fairfield

Acesta este cel mai serios caz de „aripi frânte” în sensul pierderilor de vieţi omeneşti: 19 morţi şi 180 de răniţi. Printre victime, şi generalul de brigadă Robert F. Travis. Incidentul

s-a petrecut la baza aeriană Fairfield-Suisun din California: Cum războiul coreean era în toi, armata transporta bombe nucleare Mark IV în Guam. Zece bombardiere B-29 erau încărcate cu câte o bombă fiecare. La scurt timp după decolare, unul din avioane a avut probleme la motoare. Generalul Travis a ordonat întoarcerea la bază, dar ghionionul s-a numit blocarea trenului de aterizare, astfel încât avionul s-a prăbuşit într-o zonă din apropierea bazei. Din cei 20 membri ai echipajului, 12 au murit la impactul cu solul, inclusiv Travis. Personalul de la sol a încercat stingerea incendiului aeronavei, dar bomba de 2.300 kg, nearmată, a explodat, omorând alţi 7 militari. Armata a încercat să muşamalizeze cazul, spunând că bombele erau convenţionale, ascunzându-se faptul că la bordul avioanelor s-a aflat încărcătură nucleară.

1966, Palomares

Este probabil cel mai cunoscut caz de „aripi frânte”, bucurându-se la ora aceea de o mediatizare globală. În ziua de 17 ianuarie 1966, două bombardiere care aveau la bord patru bombe cu hidrogen s-au ciocnit în aer. În urma impactului şi-au pierdut viaţa 7 militari, cele 4 bombe dispărând, deşi după câteva luni au fost descoperite. Nimeni n-a murit la sol, dar o suprafaţă de aproape 2,5 km pătraţi a fost contaminată cu plutoniu. A existat şi un norocos.

Guvernul SUA a fost dat în judecată de pescarul spaniol Francisco Simo Ortiş, cel care a descoperit una din bombe în mare. În concordanţă cu legea maritimă, el avea dreptul la o recompensă de 1 la sută din valoarea obiectului găsit. Şi cum bomba cu hidrogen valora 2 miliarde dolari, omul a cerut o recompensă de 20 milioane dolari. La proces el a căpătat o sumă care a rămas însă confidenţială.

Şi ciudăţenia mai mare în acest caz este faptul că exact cu o lună înainte de acest incident, în decembrie 1965 a fost lansat filmul *Thunderball* din seria James Bond, cu Sean Connery în rolul Agentului 007. Subiectul? Misiunea lui Bond era să găsească două bombe atomice pierdute în mare! Toate ştirile acelei perioade despre nefericitul incident de la Palomares s-au potrivit perfect cu scenariul filmului!

2007, Minot

Cel mai recent incident s-a petrecut în 2007, la baza aeriană Minot din Dakota de Nord. Misiunea era relativ simplă: livrarea unor rachete de croazieră la un depozit de armament. Ofiţerul care inspecta cele 12 proiectile plasate pe aripile unui B-52 a verificat cele 6 proiectile de pe o

aripă şi s-a grăbit să semneze actele de inspecţie. Dacă ar fi fost mai atent ar fi observat că pe cealaltă aripă a avionului erau şase rachete armate cu încărcătură nucleară, fiecare cu o putere cât a zece bombe de la Hiroshima. Neatenţia a durat 36 de ore, timp în care rachetele au zburat prin SUA, până în Louisiana, fără nici un protocol de siguranţă care este obligatoriu în cazul transportului unor arme nucleare.

TV

■ TVR 1 ■ Pro TV ■ Antena 1
■ TVR 2 ■ Prima TV
■ Acasă ■ Pro Cinema

48

5 948427 000102

SUDOKU

jocul săptămânii: 48

		5	3	8			2	1
					6	5		
	6			2				8
			6	1	2			4
	4						6	
2			4	9	8			
7				6			5	
		8	1					
6	2			3	5	1		

Soluţia în numărul viitor

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU MUREŞ

Gară pentru „zei”

Cu (foarte mulţi) bani se poate face orice. Dacă Paradisul, după cum şi-l poate imagina unul şi altul, poate fi... construit pe Pământ, de ce să nu o facem? Pesemne cam aşa gândesc toţi aceia care, bucurându-se de un preaplin al buzunarelor pe care noi, oamenii pentru care banul muncit cu-adevărat înseamnă a exista, nici măcar nu ni-l putem închipui, pun să li se creeze în spaţii private tot felul de minuni ce combină tehnologii avansate, arhitectură, artă şi meşteşug – totul sub semnul opulenţei. Astfel, numai în domeniul vehiculelor – pe apă şi sub apă, în aer, dar mai ales pe uscat – umblă tot felul de maşinării ce ascund adevărate palate de basm. Nu de puţine ori însă, acolo s-au dospit aluaturi ale istoriei tuturor...

Pe o linie din incinta Remizei CFR Mogoşoaia (unde accesul se face doar pe baza unei solicitări scrise), într-un hangar special amenajat, înconjurat de pădure, asigurat în condiţii optime de conservare, fiind ferit de soare, ploaie şi zăpadă, se află ***Trenul Regal.*** În iunie 1928, a ieşit din uzinele Ernesto Breda/Construzioni Meccaniche Milano, fiind livrat Casei Regale a României. Garnitura este compusă din 5 vagoane de tip salon şi de dormit, cu paturi şi căzi de baie. Vagoanele sunt finisate cu materiale scumpe: piele de Cordoba (scaunele şi fotoliile din saloane), furnir de nuc şi trandafir (mese şi unele lambriuri), sticlă de Murano şi cristale de Boemia (lămpile din vagoane şi oglinzile din salonul regal), alabastru de Grecia (statuete şi obiecte decorative). Între 1948 şi 1977, acesta a devenit, conform vremurilor, tren prezidenţial. Şi a „văzut” multe!

În toamna anului 1955, Gheorghiu-Dej şi „tătukul” Nikita Hrusciov au călătorit cu garnitura de lux în timpul unei vânători organizate în Transilvania. Un fel de legendă spune că atunci, după o beţie cruntă, abilul Dej ar fi obţinut de la prietenul său promisiunea retragerii trupelor de ocupaţie ruse de pe teritoriul României. Adevărul e că, nici după un an, ultimele formaţiuni militare sovietice plecau dincolo de Prut. Să sperăm că pentru totdeauna!... Pe 6 august 1975, în vagonul regal au luat micul dejun preşedintele SUA, Gerald Ford şi secretarul de stat Henry Kisinger, împreună cu Ceauşescu. Itinerarul a fost Bucureşti-Sinaia şi în aceeaşi zi, la dejunul de lucru de la Castelul Peleş s-a hotărât acordarea „Clauzei Naţiunii celei mai favorizate” pentru România. Istoria se scrie şi între două gări...

Pe o bună parte din teritoriul ţării noastre a circulat şi circulă celebrul ***Orient Express.*** De fapt acesta este numele unei linii feroviare de distanţă lungă pentru pasageri, iniţiată în 1883 de Compagnie Internationale des Wagons-Lits (Compania Internaţională de Vagoane de Dormit) după modelul existent în Statele Unite şi operate de Compania Pullman. Ruta ei s-a schimbat de multe ori.

Deşi originalul Orient Express a fost o linie feroviară internaţională de lux creată prin negocieri extraordinare cu toate statele prin care trecea. Devenită legendară prin călătorii celebri şi prin romanul „Crima din Orient Express” de Agatha Christie, numele acestui tren a devenit sinonim cu călătoria luxoasă. Atunci...

Astăzi, luxul său exorbitant nu a coborât ştacheta (apropo: preţul unui bilet, care trebuie rezervat cam cu un an în avans, trece lejer de 7.000 de euro, adică peste 300 de milioane de lei vechi!), dar cel mai luxos din lume se spune că ar fi un ***tren cu aburi care face o călătorie de lux în Africa de Sud,*** din care nu lipsesc peisajele de vis, un safari de cinci stele, petreceri fastuoase şi, desigur, fluviile de şampanie scumpă. Bani să fie! Şi sunt, dar...

Preţuri care îţi taie pofta de mâncare

Se ştie că cele mai mari preţuri la o mare parte din produse sunt practicate în metropole, precum New York, Londra, Paris, Tokyo etc. dar şi în locuri izolate cu populaţii sărace! în care aprovizionarea se face cu dificultate din cauza drumurilor neasfaltate, a costurilor suplimentare aferente transportului dar şi a comercianţilor care profită de faptul că viaţa locuitorilor depinde în mare măsură de produsele puse la vânzare.

Una dintre localităţile în care preţurile produselor alimentare sunt excesiv de ridicate este Bilibino, aflată în nord-estul Siberiei. În ultimul top al celor mai scumpe localităţi din lume apare pe primul loc. Preţurile fluctuează în funcţie de o multitudine de factori conjuncturali, de producţie, de cursul valutar etc. la care se adaugă temperaturile înregistrate. Cu cât sunt mai joase, cu atât preţurile urcă.

Vă prezentăm o listă cu produse alimentare de bază însoţite de preţurile aferente înregistrate într-una din zilele iernii trecute. Şocante!

1 ou: 15 ruble; 1 kilogram roşii: 440 ruble; 1 kilogram ceapă: 120 ruble; 1 kilogram usturoi: 340 ruble; 1 kilogram ardei: 440 ruble; 1 kilogram portocale: 410 ruble; 1 kilogram carne de porc: 410 ruble; 1 kilogram mere: 365 ruble; 1 sticlă de bere: 140 ruble.

DORIN MĂRAN

Despre plurale

Să vorbim corect!

Cu toate că am mai scris despre acest subiect, revenim considerându-l perfect actual.

Se remarcă în ultimul timp o folosire cu totul greşită a formelor de plural feminin. Ne referim în special la pluralul „pălmi” de la substantivul feminin „palmă”.

Este adevărat că multe substantive feminine fac, asemenea celor masculine, pluralul în *I,* ex.: carte/ cărţi dar, la fel de multe conservă rădăcina – fără schimbări fonetice – şi fac pluralul în E.

Spunem astfel: chitară/chitare (nu chitări); bară/bare (nu bări); casă/case (nu căşi); vază-vaze; palmă/palme şi lista ar putea continua.

În cazul substantivului „copertă” noi am opta pentru pluralul „coperte” cu toate că ultimele dicţionare acceptă varianta „coperţi”, pe care chiar o dau înaintea celeilalte. *(I.S.)*

Starea de veghe

Vânătorul „sălbatic” cu suflet de înger

La numai 25 de ani, australianul Andrew Ucles se bucură de o notorietate deosebită datorită, pe de-o parte, trăsăturilor sale native legate de relaţia omului cu natura pe care o numim sălbatică şi, pe de altă parte, acţiunilor aproape extreme întreprinse încă de la vârsta de 7 ani.

Cu uşurinţă l-am putea considera un aventurier, deopotrivă foarte agil, priceput şi la fel de redutabil ca orice prădător. Una dintre principalele finalităţi ale acestor iniţiative ale lui Andrew este să demonstreze că viaţa sălbatică este, de fapt, altfel şi altceva decât suntem obişnuiţi şi învăţaţi să ne închipuim, pentru a sensibiliza astfel omenirea privitor la conservarea faunei terestre.

„Visătorul excentric”, cum singur îşi spune, a petrecut mult timp în sălbăticie capturând animale din cele mai diferite specii cu mâinile goale, întocmai cum ar fi procedat strămoşii noştri primitivi: şerpi, şopârle şi crocodili, porci sălbatici şi altele asemenea, nu de puţine ori expunându-se unor pericole majore. Dar – atenţie! – nici măcar un exemplar nu a avut de suferit, întrucât toate sălbăticiunile prinse au fost eliberate ulterior. Ulterior, adică după ce Andrew a reuşit să arate, şi prin imaginile filmate pe viu, în ce măsură natura şi ecosisteme ale acesteia considerate frecvent periculoase pentru om pot fi în realitate foarte fragile şi vulnerabile tocmai în prezenţa omului.

În 2013, tânărul a trăit 67 de zile în deşertul australian, supravieţuind exclusiv cu ceea ce i-a oferit natura, „aventura” solitară repetată în Africa după mai multe luni, pe fluviul Zambezi. Din toate aceste căutări absolut senzaţionale, poate ceea ce ar trebui să reţinem şi să analizăm cu toată profunzimea conştiinţei noastre de oameni ai veacului 21 este de fapt o declaraţie magistrală a lui Andrew Ucles: „Întotdeauna am vrut să devin sălbatic şi niciodată nu am putut înţelege de ce, până astăzi, trăim într-o societate în care tot ce ne înconjoară ne este furnizat prin materialism. De fapt, noi ne-am născut cu toţii sălbatici, dar am ales să fim dresaţi...”

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin” este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Dorin Măran
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel./Fax: 021.317.89.65
Nicuşor Dincă (director) - 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI) Unicredit Ţiriac Bank S.A. - Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 021.317.89.66

GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef

DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România Fax: 021.317.89.66

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Încărcător „nomad”

Aparatele mobile a căror baterie poate fi încărcată prin intermediul minipanourilor solare atașate, al mișcărilor energice etc. sunt costisitoare. Cea mai bună soluție o constituie dispozitivele anexe cu baterii. Astfel de accesorii de mici dimensiuni, pliabile, ieftine, produse de numeroase societăți, constituie cea mai simplă modalitate de a asigura reîncărcarea telefonului mobil, a tabletei, a camerelor de luat vederi, a mini aparatelor muzicale etc. când ne aflăm în medii fără surse de energie electrică.

Modelele aflate pe piață nu depășesc în general mărimea unui pachet de țigări. Bateriile pot asigura alimentarea completă a unui aparat din cele menționate o singură dată. Există și modele cu un volum redus, de mărimea unui ruj care asigură doar o încărcare parțială.

Ofensiva biocarburanților

Zeci de proiecte, inițial experimentale, legate de producția de biocarburanți cu tehnologii din cea de-a doua generație, au fost lansate într-o serie de țări din lume începând cu 2013, prima uzină fiind construită în Crescentino (nordul Italiei) care produce 40.000 de tone de bioetanol pe an, apoi în SUA, Franța, Brazilia...

Francezii au definitivat după 5 ani de cercetare în care au fost implicate 12 echipe de specialiști din diverse instituții, proiectul de anvergură Futurol în domeniul producerii de biocarburanți care ar putea produce schimbări majore în asigurarea energiei alternative. Uzina a fost construită în apropiere de Reims, departamentul Marne.

Perfectarea tehnologiilor aferente din prima generație și realizarea de tehnologii noi au permis obținerea de bioetanol cu un preț de producție de opt ori mai mic decât cel rezultat în urma utilizării tehnologiilor din prima generație.

Lansarea acestui megaproiect s-a produs într-un context defavorabil, având în vedere faptul că în ultimii ani producerea de biocarburanți a scăzut drastic în urma presiunilor exercitate de ecologiști care au reușit să influențeze factorii de decizie din Ministerul agriculturii invocând faptul că extinderea terenurilor aferente cultivării produselor agricole, utilizate ca materie primă, le restrânge pe cele destinate consumului și faptul că emisiile de bioxid de carbon rezultate în urma producerii de biocarburanți nu este deloc neglijabilă.

Tehnologia utilizată asigură însă o reducere substanțială a emisiilor acestui gaz cu efect de seră. Pe de altă parte, materia primă este constituită în special din reziduuri vegetale (tulpini, coji, paie etc.) și din arbori precum salcia și plopul, cu o creștere rapidă și cu valoare energetică ridicată. Uzina, care se întinde pe o suprafață de 5000 m², produce zilnic aproximativ o tonă de biocarburant (metanol) care poate fi combinat cu benzină fără plumb. În cazul unor cereale sunt exploatate doar fibrele din tulpini.

Operațiunea de bază constă în extragerea zaharurilor care în urma fermentației se transformă în etanol.

Un rol important în procesul de izolare și extragere a zaharurilor îl joacă enzimele unei ciuperci microscopice, cultivată în mari cantități în bazine.

Moarte pe Marte

*Misiunea americană **Mars One** prevăzută pentru anul 2025 care a stârnit entuziasmul unui număr de peste 200.000! de candidați, este aspru criticată de o serie de oameni de știință care invocă pericolul lipsei unei independențe alimentare, aceștia vor fi sortiți pieirii în aproximativ două luni.*

Astronauții vor avea nevoie de o certă independență alimentară, de surse sigure de energie, de oxigen... Tehnologiile actuale nu pot asigura aceste necesități.

Sursa de hrană o vor constitui legumele cultivate în sere speciale aflate în interiorul bazei. Numai că acest tip de agricultură în spații închise de dimensiuni relativ mici este problematic. Producția de oxigen a plantelor mărește riscul unui dezastru în cazul unui incendiu care ar distruge, printre altele, sursele de hrană.

Pentru a elimina acest risc este nevoie de aparate care să elimine surplusul de oxigen. Acest tip de aparat există dar încă nu a fost testat în condițiile de pe Marte. Dacă se întâmplă la un moment dat să nu funcționeze, ar putea crea probleme imprevizibile. Exemple există. De pildă, în momentul în care aparatura de reciclare a urinei astronauților de pe Stația Spațială Internațională s-a defectat, a continuat totuși să funcționeze dar cu o eficacitate de 70%.

În cadrul celui de-al 65-lea congres internațional de astronautică care a avut loc recent la Toronto, oamenii de știință participanți au expus toate datele științifice de care dispuneau, legate de călătoria spre Marte, de viabilitatea proiectului și de pericolele la care se vor expune astronauții care vor păși pe Planeta Roșie pentru a pregăti construcția unei baze marțiene. În cazul în care tehnologiile viitoare nu vor asigura eliminarea pericolelor la care vor fi expuși, punând, în special, în cumpănă securitatea tal la care vor fi expuși viitorii astronauți.

Omul-rachetă

Să atingi cu bicicleta o viteză de 333 km/h e imposibil. Nu însă și în cazul în care aceasta e dotată cu un motor rachetă instalat în partea din spate. Performanța a fost stabilită de un singur ciclist din lume, francezul François Gissy, în vârstă de 32 de ani. Recordurile sale n-au fost niciodată egalate. În 1998 a atins viteza de 236 km/h, în 2002, de 242 km/h, în 2013, de 263 km/h.

Recent a rulat cu 333 km/h, după ce bicicleta sa a fost dotată cu cel mai performant motor rachetă adaptabil la un astfel de vehicul. Înainte de a atinge performanțele enumerate a făcut nenumărate curse pentru a reuși să stăpânească bicicleta, să evalueze riscurile la care se expune – raportul dintre greutatea redusă a acesteia și viteza fulgerătoare creând cele mai mari probleme – și să găsească cea mai bună poziție care să-i asigure securitatea.

Un rol extrem de important îl reprezintă pista care trebuie să fie netedă, orice mică denivelare putând propulsa bicicleta în aer. Recordmenul ambiționează să atingă în primăvara anului viitor viteza de 400 km/h, cu un nou tip de motor rachetă. O viteză la care ar putea ajunge în doar câteva secunde conform afirmației sale.

Performanță chirurgicală

O intervenție chirurgicală în premieră mondială a fost realizată în această lună în Japonia, cu ajutorul unei camere Ultra-HD în format 8K, de un medic nipon. Standardul 8K, destinat producției de filme, materiale video și transmisiilor TV, este de 16 ori mai performant decât actualul format HD (high definition), cu 33 de milioane de pixeli pe imagine, față de 2 milioane pixeli pentru televiziunea HD.

O cameră de acest tip echipată cu un obiectiv a fost utilizată prima dată într-un spital din Tokyo.

Camera a permis vizualizarea interiorului corpului unui pacient de 70 de ani, în zona operabilă, pe un ecran de mari dimeniuni în timpul unei operații de extirpare a vezicii biliare. Acest mod de operare permite medicului să își atingă ținta și să opereze prin orificii cu un diametru de aproximativ un centimetru, utilizând instrumente lungi și subțiri, cuplate la un sistem de imagistică video.

Această tehnologie va fi utilizată în mai multe spitale din Japonia după ce sistemul, care prezintă unele inconveniente, va fi perfectat (unul dintre acestea îl reprezintă greutatea mare a camerei de luat vederi ceea ce presupune o manevrabilitate inconfortabilă).

Reprezentări cerebrale virtuale

Există diverse moduri atractive, spectaculoase, în special în reprezentări virtuale, de a prezenta creierul uman, (cvasi)totalitatea structurilor, modul de funcționare și interacțiunea cu organismul. Imaginile realizate de specialiști din cadrul Centrului de imagerie cerebrală din Essonne

*(Franța) prezentate într-un spațiu din **Cetatea științelor** amenajat într-o manieră suprarealistă atrag un numeros public.*

Într-una din încăperi pot fi vizionate imagini reconstituite în 3 dimensiuni în care sunt reprezentați neuronii și modul în care sunt interconectați.

În cea de-a doua sală, vizitatorii pot realiza experiențe digitale simple care le permit să înțeleagă modul în care creierul reacționează la diverși stimuli și acționează asupra unor organe. Există și o sală în care reprezentările structurilor și ale funcțiilor cerebrale sunt accesibile copiilor.

Regenerare

Se știe că unele specii de salamandră își regenerează diverse părți din corp. Când au dobândit această capacitate uluitoare?

O echipă de cercetători germani de la Muzeul de istorie a naturii din Berlin a reușit să dezlege acest mister după ce a studiat fosile de salamandră, unele excelent conservate.

În urma observațiilor și a multiplelor analize, cercetătorii au ajuns la concluzia că această minune a evoluției s-a produs în urmă cu 300 milioane de ani! Probele deconspiratoare le-au constituit micile anomalii prezente în labele, degetele, cozile regenerate, tipice celor apărute după amputare.

Pagină realizată de
DORIN MĂRAN

Piraţi de legendă

În istoria pirateriei există un interval de mai multe decenii numit „Epoca de aur a tâlhăriilor maritime", istoricii estimând că explozia de acţiuni piratereşti de mare anvergură s-a desfăşurat între 1650 şi aproximativ 1730. În acea perioadă acţiunile corsarilor sau, altfel spus, ale piraţilor cu angajamente secrete faţă de Coroanele Angliei şi Franţei au fost de amploare. Aceştia jefuiau cu predilecţie transporturile de valori spaniole. De asemenea, piraţii şi corsarii din regiunea Indiilor de Est acţionau în favoarea unor state europene. Câţiva lideri ai piraţilor au ieşit în evidenţă prin numărul de nave jefuite.

Samuel Bellamy

„Galezul care a speriat mările"

Unul dintre cei mai de succes piraţi ai „Epocii de aur" a fost galezul Bartholomew Roberts, născut 1682 la Pembrokeshire, Ţara Galilor. Se spune că încă din adolescenţă a fugit de acasă şi s-a „înrolat" într-un echipaj care făcea jafuri prin zona Insulei Barbados, în Antilele Mici. Avea doar treisprezece ani pe atunci şi, remarcându-se prin violenţă, a ajuns în câţiva ani să fie „al treilea matelot" pe nava „Prinţesa", specializată în transportul sclavilor. Dar, la un moment dat, „Prinţesa" a fost la rândul ei atacată de alţi piraţi, pe când acostase în zona Africii de vest. Căpitanul atacatorilor era tot galez, aşa că Bartholomew a trecut de partea acestuia, pe nava „Royal James".

Bartholomew Roberts

După o revoltă a tâlharilor mării de pe „Royal James", piraţii l-au ales pe Bartholomew Roberts să le fie căpitan. În această postură, Roberts a început o serie de jafuri de-a lungul coastei Braziliei, atacând navele portugheze care transportau valori uriaşe peste Atlantic. La un singur transport jefuit, Roberts a pus mâna pe lăzi cu peste 40.000 de monede de aur şi bijuterii, multe bătute cu diamante... Anii lui de glorie au fost între 1719 şi 1722, când a tâlhărit cu succes numeroase nave comerciale din Marea Caraibelor şi de-a lungul coastei de vest a Africii. Dar la 10 februarie 1722, piraţii de pe nava „Swallow" au executat o acţiune de răzbunare asupra lui Roberts şi acesta, luat prin surprindere, a fost ucis. Trupul i-a fost aruncat în mare. Avea 39 de ani.

Un Robin Hood al mărilor

Căpitanul de piraţi Samuel Bellamy, zis „Sam cel Negru", zis „Prinţul piraţilor", a fost la rândul său un campion al navelor jefuite. Deşi a trăit numai 28 de ani, se spune că ar fi fost autorul a nu mai puţin de 58 de jafuri pe mare, în aproape doi ani: 1716-1717.

Născut în Devonshire, Anglia, în 1689, Bellamy s-a căsătorit pe la 15 ani, dar a fugit curând de nevastă şi s-a apucat de marinărie pentru a face avere. Ajuns pe coasta de est a SUA, Bellamy s-a dovedit a fi un excelent matelot şi foarte repede şi-a format un echipaj cu care a devenit stăpân pe nava „Marianne". Fără să ţină seama de concurenţa care exista în acea zonă, Bellamy a atacat fără nicio reţinere şi vase spaniole, dar şi englezeşti. Se spune că îşi dotase nava cu 18 tunuri şi că el însuşi era un mânuitor excelent al pistolului. Tot cronicile din acea vreme mai spun că Bellamy era foarte generos cu oamenii de rând, atitudine care i-a atras porecla de „Robin Hood al mărilor".

Sfârşitul lui Bellamy a fost imprezivibil. Pe când conducea nava „Whydah" pe coasta de est a SUA, îndreptându-se către Cape Code (unde se afla iubita lui), o furtună a scufundat vasul şi 43 de oameni au pierit în valuri. Era 1717 şi el abia împlinise 28 de ani.

Fotodocument

Prizonieri de rang înalt

Una dintre cele mai sângeroase bătălii din istoria omenirii, cea de la Stalingrad dintre 21 august 1942 şi 2 februarie 1943, s-a finalizat cu victoria decisivă a Armatei Roşii. În total, au pierit aproape trei milioane de oameni. Fotografia îl prezintă pe mareşalul german Friedrich Paulus (în mijloc), alături de statul său major, după ce s-a predat ruşilor, la 1 februarie 1943. Hitler îl avansase în ajun la gradul de feldmareşal, dar cum Paulus nu s-a sinucis, el a devenit „o ruşine" pentru nazişti.

De altfel, Paulus a devenit un critic al nazismului şi a depus mărturie la Procesul de la Nürnberg. A trăit până în 1957 (66 de ani), când lucra ca poliţist la Dresda, RDG.

Masacrul de la Roma

La 24 martie 1944, la Roma s-a desfăşurat o execuţie în masă a peste 330 de prizonieri politici italieni şi evrei civili, de către forţele de ocupaţie naziste din capitala Italiei. Impresionanta vărsare de sânge a fost o răzbunare a comandanţilor germani, cu aprobarea lui Hitler, pentru un atac al forţelor italiene reprezentate de partizanii de stânga din „Grupul de acţiune patriotică", asupra unui convoi nazist care patrula prin Roma pentru intimidarea populaţiei.

Soldaţi germani la Roma

Italia la răscruce

Fosele (Grotele) Ardeatine, aparţinând unei cariere de roci vulcanice, aflate într-o suburbie a Romei, au devenit Cimitir Memorial şi Monument Naţional italian, după ce la 24 martie 1944, forţele naziste au executat cu sânge rece 335 de oameni nevinovaţi, activişti politici italieni şi civili evrei. Tragedia a rămas în istoria Italiei drept „Masacrul Ardeatine" şi anual importante personalităţi se reculeg acolo – inclusiv suveranii pontifi.

Contextul militaro-politic al acelei drame umane a fost următorul: în iulie 1943, aliaţii au debarcat în Sicilia, pregătindu-se să invadeze teritoriul continental al Italiei pentru a distruge armata germană din acea ţară aliată cu Hitler. În acele circumstanţe care demonstrau că forţele lui Hitler pierd teren, Marele Consiliu al Fascismului de la Roma a decis înlăturarea lui Mussolini de la putere, la 24 iulie 1943. Însuşi regele Vittorio Emanuele şi-a pierdut încrederea în „Il Duce" şi l-a numit pe generalul Pietro Badoglio ca lider al guvernului militar. Carabinierii l-au arestat pe Mussolini, iar Hitler a înţeles că Italia este la o istorică răscruce.

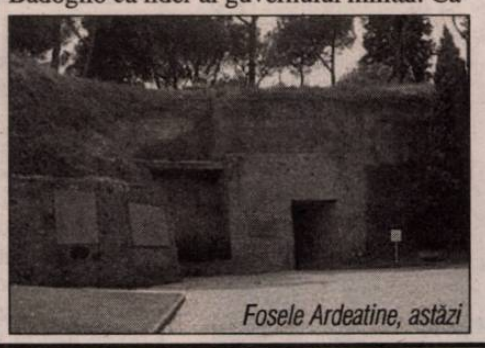

Fosele Ardeatine, astăzi

Într-adevăr, în timp ce Roma era bombardată tot mai des, generalul Badoglio începe negocieri secrete cu aliaţii pentru capitularea ţării. Hitler, furios de această schimbare total nefavorabilă, ordonă Operaţiunea Ansche – suplimentarea trupelor germane din Italia. În acelaşi timp, se formează Comitetul Naţional pentru Eliberare (CNE), format din forţele antinaziste şi pro-monarhice... Condiţiile erau prielnice pentru atacuri ale partizanilor împotriva forţelor naziste care declanşaseră teroarea la Roma. Astfel, la 23 martie 1944, o coloană germană de poliţie militară a fost atacată de 16 membri ai Grupului Patriotic de Acţiune, care a amorsat o bombă pe Via Rasella. Au murit pe loc 28 de militari germani.

Pentru a răzbuna acţiunea italiană, Hitler ordonă comandanţilor locali ai gărzilor SS să execute câte zece italieni pentru fiecare german ucis. Forţele poliţiei militare germane aveau deja arestaţi o serie de partizani şi de evrei. Au fost urcaţi cu forţa în camioane 335 de oameni şi duşi la Fosele Ardeatine. S-a format un grup de ofiţeri care să tragă asupra lor. Hitler a ordonat ca executanţilor să li se dea băutură pentru a nu ezita. Cu toate acestea, unii ofiţeri germani au leşinat, iar alţii au tras cu pistolul la tâmplă... Peste mulţimea de cadavre au fost aruncaţi în aer pereţii grotelor respective.

Urmări imprevizibile

„Masacrul Ardeatine" a stârnit unele controverse privind atitudinea Vaticanului în privinţa atrocităţilor naziste din Italia şi din Roma în special. Unii istorici se întreabă dacă papa Pius XII a ştiut de ordinul lui Hitler şi dacă ar fi trebuit să protesteze după tragedie. Alte surse spun că liderul SS Priebke ar fi scăpat după război şi cu ajutorul unor „forţe oculte" ar fi urmat „Drumul şobolanilor" spre America de Sud – despre asta vom vorbi într-un număr viitor.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Astăzi în istorie

27 noiembrie 1095

Este lansată Prima Cruciadă

Pentru pontificatul papei Urban al II-lea (foto) şi pentru istoria Evului Mediu, data de 27 noiembrie 1095 este una esenţială: atunci a decis suveranul pontif declanşarea Primei Cruciade, cu scopul cuceririi Ierusalimului de sub controlul musulmanilor. Cruciadele au fost campanii militare organizate de Biserica Romano-Catolică, iar oficial s-au desfăşurat nouă Cruciade. Ultima a fost între anii 1271 şi 1272.

La hotărârea de organizare a Primei Cruciade a contribuit în mod decisiv ajutorul cerut de împăratul Imperiului Bizantin Alexis Comnenios (domnie 1081-1118). Acesta se temea de avansarea turcilor selgiucizi. Iniţial, emisarii lui Comnenios nu au avut succes la Conciliul de la Piacenza, însă la Conciliul de la Clermont (Franţa), papa Urban al II-lea a ţinut un discurs de importanţă istorică, predicând pentru cucerirea Pământului Sfânt ocupat de musulmani. Totodată, papa a promis şi numeroase recompense materiale (pământ şi bani), dar şi recompense morale (iertarea păcatelor). Dar el avea în vedere şi luptele interne pentru teritorii şi puteri locale, care puteau fi stinse dacă forţele cavalereşti sunt îndreptate spre exterior.

Ecoul cuvintelor papei Urban al II-lea a fost uriaş. Pe lângă numeroşi cavaleri şi înalţi nobili, şi o mulţime de ţărani s-au organizat pentru a pleca la luptă pe data de 15 august 1096. În Germania s-au declanşat cu acel prilej atacuri împotriva evreilor.

În desfăşurarea Primei Cruciade, masele de oameni fără nicio pregătire militară. Istoricii consemnează mai multe acţiuni separate, şi anume: Cruciada Ţăranilor, Cruciada Germană şi Cruciada Baronilor. Aceasta din urmă a fost cel mai bine organizată. După ce au ajuns la Constantinopol şi au dat mai multe lupte pe parcursul drumului spre Ierusalim, cruciaţii au mers de-a lungul Mediteranei spre Cetatea Sfântă şi după lupte sângeroase au cucerit-o la data de 15 iulie 1099... A fost fondat Regatul Ierusalimului, iar succesul Primei Cruciade a permis înfiinţarea mai multor „state cruciate", fapt care a întărit Imperiul Bizantin.

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Manifest pentru O ŞTIINŢĂ POSTMATERIALISTĂ

Tot mai mulţi oameni de ştiinţă încep să creadă că abordarea materialistă, care a dominat cunoaşterea ştiinţifică în ultimele secole, are la ora actuală dificultăţi tot mai mari, confruntată cu o multitudine de date empirice pe care nu le poate explica, acumulate mai ales în domeniile conştiinţei şi ale spiritualităţii.

Pentru a nu ignora sau a bagateliza aceste date, începe să se contureze din ce în ce mai clar necesitatea lărgirii graniţelor ştiinţei, de la material la spiritual, de la experimentul de laborator la evaluarea statistică a mărturiilor ş.a.m.d. Un exemplu elocvent al strădaniilor în acest sens este întâlnirea internaţională de nivel înalt care a avut loc la Canyon Ranch din Tucson, Arizona, în zilele de 7-9 februarie 2014. Întâlnirea a fost co-organizată de Gary E. Schwartz, PhD şi Mario Beauregard, Ph.D., de la Universitatea din Arizona şi de Lisa Miller, PhD de la Universitatea Columbia. Scopul întâlnirii a fost discutarea impactului ideologiei materialiste asupra ştiinţei şi apariţia unei paradigme postmaterialiste pentru ştiinţă, spiritualitate şi societate.

Participanţii la întâlnire au elaborat un document numit „Manifestul pentru o ştiinţă postmaterialistă", publicat pe 02 iulie 2014. Autorii săi sunt Mario Beauregard, PhD, Gary E. Schwartz, PhD şi Lisa Miller, PhD, în colaborare cu Larry Dossey, MD, Alexander Moreira-Almeida, MD, PhD, Marilyn Schlitz, PhD, Rupert Sheldrake, PhD şi Charles Tart, PhD, oameni de ştiinţă cunoscuţi pe plan internaţional, într-o varietate de domenii ştiinţifice (biologie, neuroştiinţe, psihologie, medicină şi psihiatrie). Reproducem mai jos ideile din acest manifest, cu mici prescurtări.

Viziunea asupra lumii ştiinţifice moderne este bazată mai ales pe ipoteze legate de fizica clasică. Una dintre aceste ipoteze este că materia este singura realitate, alta reducţionismul, ideea că lucrurile complexe pot fi înţelese prin reducerea lor la interacţiunile dintre părţile lor sau la lucruri elementare, precum particule materiale.

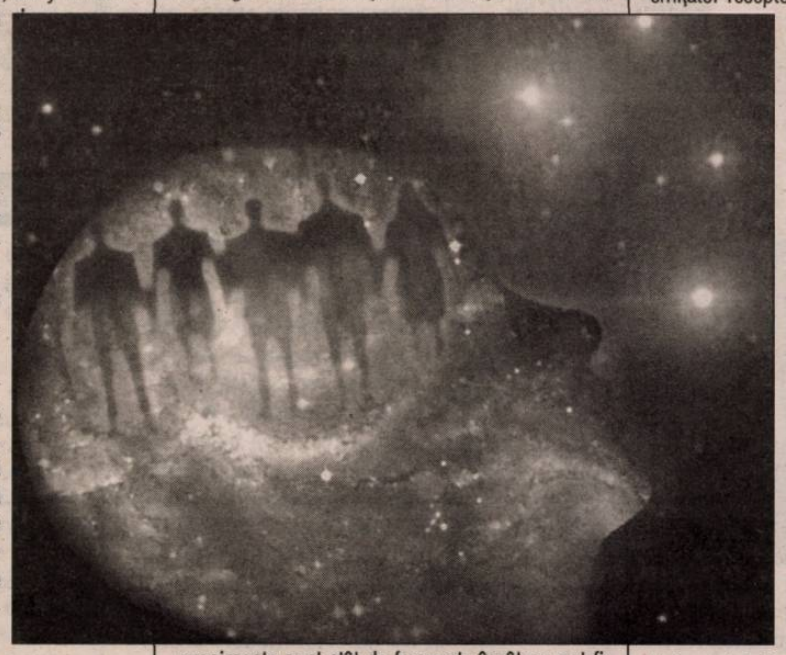

Fenomene Psi

Pe parcursul secolului al 19-lea, aceste ipoteze s-au transformat în dogme înguste şi s-au coagulat într-un sistem de credinţe care a ajuns să fie cunoscut sub numele de „materialism ştiinţific". Acest sistem de credinţe implică faptul că mintea nu este altceva decât activitatea fizică a creierului şi că gândurile noastre nu pot avea niciun efect asupra organismului nostru şi lumii fizice.

Ideologia materialismului ştiinţific a devenit dominantă în mediul academic în secolul al XX-lea. Deci, majoritatea dominantă a oamenilor de ştiinţă a început să creadă că această viziune se bazează pe dovezi empirice şi reprezintă singurul punct de vedere raţional asupra realităţii. Metoda bazată pe materialismul ştiinţific a fost de mare succes în înţelegerea noastră privind natura şi ne-a adus un spor de control şi de libertate prin progresele tehnologice. Cu toate acestea, dominaţia aproape absolută a materialismului în lumea academică a limitat în mod serios ştiinţele, împiedicând studiul ştiinţific al minţii şi al spiritualităţii. Credinţa că materialismul este singurul mod de a explica realitatea a obligat oamenii de ştiinţă să neglijeze dimensiunea subiectivă a experienţei umane, ceea ce a dus la o înţelegere sever distorsionată şi sărăcită a fiinţei noastre şi a locului nostru în natură. Ştiinţa se presupune că este o metodă non-dogmatică, deschisă dobândirii de cunoştinţe privind realitatea, prin observare, investigare experimentală şi explicarea teoretică a fenomenelor. Ea nu este sinonimă cu materialismul şi nu ar trebui să fie devotată unei anumite credinţe, unor dogme, sau ideologii.

La sfârşitul secolului al XIX-lea, fizicienii au descoperit fenomene care nu puteau fi explicate de fizica clasică. Acestea au dus la dezvoltarea mecanicii cuantice, care arată că particule subatomice nu sunt obiecte solide şi nu există o certitudine privind poziţia lor. Dar cel mai important, a arătat că observaţia şi alte evenimente mentale pot afecta lumea fizică. Rezultatele experimentelor recente susţin această interpretare. Cercetări în psihoneuroimunologie arată că gândurile şi emoţiile noastre pot afecta semnificativ activitatea sistemelor fiziologice (imun, endocrin, cardiovascular etc.), conectate la creier. Studii neuroimagistice de autoreglare emoţională, psihoterapie şi privind efectul placebo demonstrează că evenimentele mentale influenţează în mod semnificativ activitatea creierului.

Studiul aşa-numitelor „fenomene psi" arată că putem primi uneori informaţii cu sens, fără a utiliza simţurile obişnuite, în moduri care depăşesc obişnuitele constrângeri ale spaţiului şi timpului. Mai mult, putem influenţa mental, la distanţă, dispozitive fizice şi organisme vii (inclusiv oameni). Minţi aflate la mare distanţă pot fi interconectate instantaneu, fără a utiliza canale energetice cunoscute şi fără ca performanţele să se degradeze cu creşterea distanţei. Astfel de evenimente sunt atât de frecvente încât nu pot fi privite ca anormale sau ca excepţii de la legile naturale; totuşi ele nu pot fi explicate prin abordarea actuală, materialistă, deci cer un cadru mai larg al ştiinţei.

În starea de moarte clinică, unele persoane au manifestat o activitate mentală conştientă (*„near-death experience"* — NDE). Unele dintre aceste persoane au raportat percepţii care s-au dovedit veridice, obţinând informaţii din locuri care nu le erau accesibile. De asemenea, în timpul NDE s-au raportat trăiri spirituale profunde. Experimente controlate în laborator au demonstrat că persoane cu calităţi de medium pot obţine uneori informaţii de înaltă acurateţe despre persoane decedate. E un argument suplimentar că mintea poate exista separat de creier.

Unii oameni de ştiinţă şi filosofi, cu înclinaţii materialiste, refuză să recunoască aceste fenomene, doar pentru că acestea nu sunt în concordanţă cu concepţia lor despre lume. Respingerea rezultatelor investigaţiilor de natură postmaterialistă sau refuzul publicării unor constatări ştiinţifice care ar veni în sprijinul cadrului postmaterialist, sunt atitudini opuse spiritului cercetării ştiinţifice, care cere ca datele empirice să fie tratate imparţial şi nu să fie respinse a priori cele care nu se potrivesc cu teoriile şi convingerile favorizate. Un asemenea refuz ţine de domeniul ideologiei şi nu de cel al ştiinţei.

Este important să înţelegem că fenomenele psi, NDE şi alte dovezi — care pot fi reproduse în medii de cercetare credibile — apar ca anormale doar atunci când sunt văzute prin lentilele materialismului. Mai mult, teoriile actuale nu pot elucida modul în care creierul ar genera mintea şi nici alte dovezi empirice menţionate. Acest eşec sugerează că a sosit timpul să ne eliberăm de cătuşele şi de ochelarii de cal ai vechii ideologii, pentru a lărgi conceptul de lume şi a îmbrăţişa o paradigmă postmaterialistă.

Între minte şi lumea fizică

Conform unei teorii postmaterialiste, mintea reprezintă un aspect al realităţii la fel de „primordial" ca şi lumea fizică. Mintea este fundamentală în Univers, adică ea nu poate fi derivată din materie şi nu poate fi redusă la altceva. Între minte şi lumea fizică există o conexiune profundă. Mintea (voinţă / intenţie) poate influenţa starea lumii fizice şi poate opera într-un mod non-local (sau extins); de exemplu, ea nu se limitează la puncte specifice în spaţiu, precum creierul şi alte organe, sau la puncte specifice în timp, precum ar fi cel de faţă. Având în vedere că mintea poate influenţa lumea fizică în mod non-local, intenţiile, emoţiile şi dorinţele unui experimentator nu pot fi complet izolate de rezultatele experimentelor, nici măcar în condiţii controlate şi efectuate în orb.

Minţile sunt aparent neîngrădite şi se pot uni într-un mod care sugerează existenţa unei Minţi Unice care include toate minţile individuale. NDE în stop cardiac sugerează că creierul lucrează ca un emiţător-receptor de activitate mentală, adică mintea poate lucra prin creier, dar nu este produsă de acesta. NDE, împreună cu alte dovezi din mediile de cercetare, sugereaza supravieţuirea conştiinţei, dincolo de decesul trupului, precum şi existenţa unor niveluri ale realităţii non-fizice. Oamenii de ştiinţă nu ar trebui să se teamă să investigheze spiritualitatea şi experienţele spirituale, fie şi pentru că acestea reprezintă un aspect central al existenţei umane.

Ştiinţa postmaterialistă nu respinge observaţiile empirice şi marea valoare a descoperirilor ştiinţifice realizate până în prezent. Dar ea urmăreşte să extindă capacitatea umană de a înţelege mai bine minunile naturii şi, în acest proces, să redescopere importanţa minţii şi a spiritului ca fiind o parte din structura de bază a Universului. Deci, postmaterialismul include materia, văzută ca un constituent de bază al realităţii.

Paradigma postmaterialistă are implicaţii profunde. Ea modifică fundamental viziunea pe care o avem despre noi înşine, redându-ne demnitatea şi puterea, ca oameni şi ca oameni de ştiinţă. Această paradigmă încurajează valorile pozitive, precum compasiune, respect şi pace. Prin sublinierea legăturii profunde dintre noi şi natură, paradigma vizează problemele de mediu şi de conservare a biosferei. În plus, nu e o noutate, ci doar ceva uitat timp de 400 de ani, că o înţelegere trăită a transmaterialităţii ar putea fi piatra unghiulară a sănătăţii şi a stării de bine, aşa cum a fost considerată şi păstrată în vechile practici minte-corp-spirit şi în tradiţiile religioase.

Autorii manifestului consideră că trecerea de la ştiinţa materialistă la ştiinţa postmaterialistă poate fi de o importanţă vitală pentru evoluţia civilizaţiei umane, de o importanţă chiar mai mare decât tranziţia de la geocentrism la heliocentrism.

Iar autorul prezentului articol crede, chiar dacă unii nu vor fi de aceeaşi părere, că acest manifest merită ceva mai multă atenţie decât doar să ne pună pe gânduri.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Istoria unei ICOANE-MINUNE

Lumea creştină, dar nu numai, cunoaşte nenumărate cazuri de aşazise miracole în care sunt implicate atât persoane, cât şi diferite obiecte ce pot fi sau nu de cult religios.

În prim-plan se află anumite icoane, fiecare cu o istorie la limita credibilului, dar şi — din punctul de vedere al ştiinţelor — absolut inexplicabile. O astfel de relatare tulburătoare, care de altfel circulă şi în spaţiul virtual, vă prezentăm mai jos.

Una dintre icoanele făcătoare de minuni din Bucureşti este icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Mihai Vodă. Ctitorie a marelui voievod Mihai Viteazul, mănăstirea a fost ridicată la sfârşitul secolului al XVI-lea în urma unei făgăduinţe făcute Sfântului Nicolae. Din consemnările cronicarilor Radu Popescu şi Szamosközy Istvan aflăm că, pe vremea când Mihai era Ban al Craiovei, fiind condamnat la moarte de către Alexandru Vodă cel Rău, în drum spre locul execuţiei a cerut voie gărzilor să intre să se închine în Biserica Albă — Postăvar (demolată în timpul regimului comunist). Aici s-a rugat în faţa icoanei Sfântului Nicolae, căruia i-a făgăduit că-i va înălţa o mănăstire în apropiere, dacă îl scapă de la moarte. Rugăciunea i-a fost ascultată şi, ajuns la locul execuţiei, călăul, speriat de chipul măreţ al Banului Craiovei, a aruncat securea spunând că nu poate să-l omoare pe acest om. Mihai şi-a ţinut făgăduiala şi a ridicat Mănăstirea cu hramul Sfântului Nicolae, cunoscută sub numele de Mănăstirea Mihai Vodă, bijuterie arhitectonică, în prezent monument UNESCO.

În timpul regimului comunist, biserica a scăpat miraculos de buldozere. Se spune că în preziua demolării, Ceauşescu ar fi avut un vis cumplit, care l-a determinat să renunţe la demolare şi să accepte soluţia mutării pe un alt amplasament, fără a fi dezmembrată. Astfel, construcţia a fost deplasată 289 de metri, din Dealul Spirii (Dealul Uranus), în spatele clădirilor ce mărginesc Splaiul Independenţei, pe strada Sapienţei, după care a fost închisă şi nu s-a mai slujit în ea până în anul 1994.

Părintele paroh Adrian Beldianu declara că, a doua zi după sfinţirea bisericii, femeile venite pentru curăţenie au constatat că icoana Maicii Domnului, pictată pe un fond albastru deschis, crăpată pe mijloc şi deteriorată, este fierbinte şi nu poate fi scoasă din lada în care se afla. Iniţial, părintele a crezut că icoana s-a înfierbântat probabil din cauza unor lumânări aprinse în faţa ei, dar în biserică nu ardeau lumânări şi atunci părintele, cu bucurie, dar şi cu teamă, s-a gândit că este vorba despre o minune. Văzând starea Icoanei, s-a gândit că Maica Domnului îl îndeamnă să o restaureze. În timpul lucrării respective, au ieşit la iveală inscripţia cu numele icoanei, Odighitria, însemnul donaţiei făcute de monahul Ioan din Rusicon (Muntele Sfânt), anul 1666 şi semnătura acestuia. Odighitria (Hodighitria) înseamnă „cea care te povăţuieşte şi te întâmpină", „te previne înainte de necazuri". Icoana era un dar pentru Mihai Viteazul, însă a ajuns la Bucureşti la mult timp după moartea voievodului.

Dându-şi seama de valoarea istorică şi duhovnicească a icoanei, preotul a apelat la studenţii din Salonic cu rugămintea de a-i căuta istoricul şi slujba icoanei. Până să primească răspuns, părintele şi credincioşii au constatat cum aceasta începe să li se descopere în mod miraculos, la praznicele Preacuratei, îşi schimbă faţa, se îmbujorează, adunând sau deschizând gura. În momentele de cumpănă din timpul lucrărilor de restaurare a Bisericii Mihai Vodă, icoana se întrista sau se lumina.

A urmat cea mai mare minune trăită de o credincioasă, care din cauza unei intervenţii chirurgicale aflase că nu va putea avea copii. Zdrobită de veste, s-a lăsat convinsă de o prietenă să vină la biserică. Părintele a sfătuit-o şi i-a dat canon, iar nu după mult timp, femeia l-a anunţat că va avea un prunc; a născut o fetiţă sănătoasă şi frumoasă, primul copil închinat Maicii Domnului, Odighitria. Au urmat şi alte asemenea minuni: tineri care s-au căsătorit nesperat, bolnavi care primeau alinare şi vindecare, iar mai târziu, părintele paroh a aflat că icoana are şi darul izbăvirii de cancer.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

E bine de ştiut

Dureri de sezon

Odată cu începerea sezonului rece se intensifică durerile musculare atât de mult încât fără măsuri care să le amelioreze pot deveni extrem de supărătoare. Durerea musculară cu diferitele ei grade, de la uşoară la severă, poate afecta zona gâtului, mâinilor, picioarelor şi spatelui, segmente unde se produc cel mai uşor traume ale fibrelor musculare. Principalul factor care generează durerea când organismul nu este obişnuit cu aceasta este activitatea fizică intensă.

Alţi factori declanşatori pot fi o gripă severă, unele infecţii virale sau anumite medicamente care provoacă reacţii adverse de acest gen sau unele afecţiuni ale tiroidei. Şi varicele pot genera dureri musculare la nivelul membrelor inferioare, deoarece se impiedică irigarea corectă a muşchilor. În acest caz se impune tratament specializat.

Febra musculară se manifestă în zona unde muşchii au fost suprasolicitaţi în minim 10 ore de la activitatea fizică respectivă. De cele mai multe ori dispare după câteva zile, iar pentru ca procesul de ameliorare să fie cât mai bine tolerat nu se recomandă repaus complet ci menţinerea unui nivel moderat de mişcare. Masajul de relaxare cu unguente cu efect analgezic, duşurile alternative cald-rece care asigură o mai bună circulaţie a sângelui în corp sau înotul zilnic contribuie la o refacere rapidă.

Dacă durerea musculară persistă mai mult de 3 zile, este însoţită de febră sau de ameţeli, de tulburări respiratorii şi de dificultăţi de înghiţire, adresaţi-vă de urgent medicului. Poate fi vorba de lucruri mult mai complicate.

Dr. VALERIU MANTA

Eleganţă şi sobrietate

Garderoba de iarnă a frumuseţilor planetei preia din vestimentaţia masculină unele elemente. Interferenţa feminităţii cu note specifice stilului masculin va face să rimeze într-o notă înaltă, eleganţa şi sobrietatea.

Costume-pantalon purtate fie cu pulovere din caşmir, fie cu topuri adânc decoltate vor sublinia frumuseţea siluetei. Bluzoane din lână albe purtate cu pantaloni negri vor accentua încă o dată supremaţia combinaţiei alb-negru.

Rămân în top, în special pentru fetele foarte tinere, fustele mini cu talie înaltă purtate cu bluze elegante.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Surprizele din... oglindă

Vi s-a întâmplat ca privindu-vă atent în oglindă să observaţi unele modificări ale tegumentelor aparent nejustificate? Ei bine, chiar dacă ar putea să vă surprindă afirmaţia, trebuie să ştiţi că există o corelaţie între aspectul obrazului şi unele afecţiuni de care suferiţi. Indiferent dacă ştiţi ori nu de existenţa lor.

Astfel, unii cercetători susţin că o anemie, o suferinţă hepatică sau hormonală se pot manifesta şi prin modificări ale tegumentelor sau chiar ale trăsăturilor feţei. În primul rând culoarea şi aspectul tenului reprezintă un simptom important. Un ten de culoare brună ridat, deshidratat, cu tegumente îngroşate poate indica o suferinţă renală. La fel, prezenţa cearcănelor.

Tenul uscat cu reflexe pământii trădează consumul exagerat de ţigări, dar şi afecţiuni gastrice. Când există unele probleme hepatice, paloarea poate dobândi reflexe verzui. Bolile pulmonare şi anemiile dau o tentă albie feţei, iar suferinţele pancreasului şi splinei sunt trădate de aspectul gălbui şi umflat al tenului.

Depunerile de grăsime în jurul ochilor pot ascunde un nivel ridicat al colesterolului şi al trigliceridelor. Dacă aveţi obrajii foarte roşii în timp ce restul tenului este alb, ar putea fi vorba de o afecţiune a glandei tiroide. Efectuarea unor teste hormonale poate elucida misterul.

Prezenţa unor pete roşii sau maronii pe obraji la femeile tinere poate fi semnul unui tratament contraceptiv neadecvat.

Părul facial în exces şi acneea sunt de multe ori semnul sindromului ovarului polichistic, afecţiune hormonală foarte frecventă la femeile tinere.

Medicii amintesc faptul că excesul de estrogeni în sânge antrenează o fotosensibilitate crescută a celulelor cutanate care produc melanina. Aşa se explică apariţia, în ultimele luni de sarcină, a „măştii gravidei", ce constă în colorarea excesivă a pometilor, frunţii şi bărbiei.

Petele roşii apărute pe frunte sau vasele de sânge proeminente de pe frunte pot exterioriza suferinţe cardiace, de tipul hipertensiunii arteriale.

Aşadar, nu ignoraţi misterioasele modificări tegumentare a căror corectă descifrare vă poate conduce mai repede spre un diagnostic neştiut.

Dosarele frumuseţii

Lupta cu ridurile

Odată cu trecerea anilor, ajungem să ne obişnuim cu ideea că obrazul imaculat se va brăzda cu riduri, la început fine, apoi din ce în ce mai profunde.

Medicina şi diverse proceduri cosmetice au dezvoltat în ultimele decenii diferite instrumente prin care ridurile pot fi estompate sau întârziate. Aceasta nu înseamnă că tradiţionalele metode, cremele sau măştile antirid, frecvent utilizate de persoanele care au trecut de 30 de ani sunt mai puţin eficiente sau ar fi căzut în dizgraţie.

Trebuie reamintit însă faptul că acestea acţionează din exterior în condiţiile în care principala cauză care declanşează apariţia ridurilor se situează în interiorul organismului.

Radicalii liberi care descompun colagenul, cea mai importantă proteină a corpului uman, reducerea producţiei de colagen şi elastină, carenţa de vitamine, obiceiurile nocive cum ar fi fumatul şi alcoolul, procesul firesc de îmbătrânire a celulelor, cu toate aceste elemente trebuie să luptăm pentru estomparea ridurilor.

O armă importantă în procesele metabolice implicate este vitamina A care determină creşterea nivelului de colagen şi elastină din structura pielii. Indispensabile pentru strălucirea şi luminozitatea pielii sunt vitaminele din complexul B, iar lipsa lor determină apariţia prematură a ridurilor. Un antioxidant valoros este şi vitamina C care contribuie la întreţinerea şi repararea ţesuturilor deteriorate din organism.

Mai trebuie spus că acţiunea nocivă a radicalilor liberi poate fi contracarată de vitamina E. Responsabilă de prevenirea apariţiei ridurilor şi implicit de îmbătrânirea prematură a pielii, vitamina E contribuie la procesul de refacere celulară.

Cunoscând toate aceste detalii legate de aportul vitaminelor în procesul de reînnoire a celulelor epidermei, armele în lupta cu ridurile sunt la îndemâna dumneavoastră.

Gastronomice

Chifle cu legume şi ouă de prepeliţă

300 g făină, 15 g drojdie, o ceaşcă lapte, ciuperci, 1 dovlecel, 1 ardei, 2 roşii, o legătură ceapă verde, parmezan, ouă de prepeliţă, verdeţuri, sare, piper.

Din făină, drojdie, lapte călduţ, sare şi puţin ulei se face un aluat care se lasă la crescut. Legumele se spală, se curăţă şi se pun la călit cu ulei de măsline. Se lasă la răcit apoi se adaugă ceapa verde tocată mărunt, parmezan ras şi verdeţuri. Ouăle se pun la fiert iar când sunt gata se curăţă. Se întinde o foaie din aluat, se pune compoziţia, apoi se rulează. Se taie în două ruloul, pe lung. Fiecare jumătate se împarte în 4-5 bucăţi. Două ouă de prepeliţă se pun în mijlocul fiecărei bucăţi de rulou, care se strânge de jur-împrejurul lor, formându-se o chiflă. Se aşază într-o tavă tapetată cu hârtie de copt, apoi se ung cu ou. Se dau la cuptor pentru 35-40 minute.

Sufleu de mazăre

600 g mazăre din conservă, 100 g caşcaval, 300 ml lapte, 125 g unt, 100 g făină, 6 ouă, piper, sare.

Se scurge mazărea bine. Se pregăteşte un sos alb din: făină, lapte şi 100 g unt. Se amestecă mazărea scursă cu sosul alb şi se adaugă piper, sare, gălbenuşurile şi la sfârşit albuşurile bătute spumă. Se toarnă compoziţia într-o tavă unsă cu unt, se presară caşcaval ras pe deasupra şi se dă la cuptorul bine încins pentru 25 de minute.

Ficat de porc în sos

500 g ficat de porc, 3 cepe mari, 3 căţei de usturoi, 300 g roşii în suc, o lingură pastă de tomate, sare, piper, busuioc, ulei.

Ficatul se pune în apă rece şi se lasă aproximativ 10 minute, după care se spală până nu mai iese sânge şi se lasă la scurs. Se pune pe foc o cratiţă cu apă iar când s-a încălzit se adaugă bucăţile de ficat şi se lasă să fiarbă câteva clocote. O tigaie cu puţin ulei se înfierbântă iar când s-a încălzit se pune ceapa tocată, se lasă să se călească 1-2 minute, după care se adaugă puţină apă, pasta de tomate şi se dau în clocot. După aceea se pun roşiile tocate, sucul de roşii, ficatul, sare, piper şi busuioc după gust. Se lasă să fiarbă la foc mic până se formează un sos. La final se adaugă usturoiul pisat şi se mai lasă puţin pe foc.

Fursecuri cu unt

250 g unt, 110 g zahăr pudră, 270 g făină, 2 linguriţe esenţă de vanilie, o linguriţă praf de copt.

Untul se mixează foarte bine cu zahărul, se adaugă vanilia şi, la final, făina amestecată cu praful de copt. Aluatul nu trebuie să fie foarte moale, dar nici tare. Dacă vi se pare că aluatul este foarte moale se mai adaugă puţină făină. Se formează fursecurile cu posul într-o tavă tapetată cu hârtie de copt. Se coc în cuptorul încins, aproximativ 15 minute, până când se rumenesc.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Templu faraonic în subsolul unei case

Câteva persoane neautorizate care au făcut săpături sub temelia unei case aflată la 40 de kilometri de Cairo, care deţineau informaţii legate de existenţa unor vestigii, au descoperit un templu faraonic cu o vechime de 3400 de ani, îngropat în pânza freatică la o adâncime de 9 metri.

Informaţiile despre această descoperire deosebit de importantă au ajuns la poliţie care a demarat o anchetă, cei 7 indivizi implicaţi fiind eliberaţi întrucât zona în care au operat nu figura pe lista siturilor arheologice. Arheologii solicitaţi să cerceteze vestigiile au ajuns la concluzia că templul a fost construit în timpul domniei faraonului Thutmosis al III-lea (1479-1425 î.Hr.). Printre vestigii figurau şi 7 panouri murale acoperite cu hieroglife, o statuie din granit roz cu o înălţime de doi metri şi baza unor coloane din acelaşi material. Săpăturile vor fi continuate, de această dată, de arheologi.

Regăsirea originilor galeze

Lucius Munatius Plancus, un locotenent al împăratului Iulius Cezar în timpul războiului împotriva galilor, a intrat în istorie, nu în urma unor fapte de arme, ci a fondării ex nihilo a oraşului Lugdunum, pe colina Fourvière (Lyon) în anul 43 î.Hr.

A intrat în istorie cu această „realizare" pe uşa din faţă şi a ieşit pe cea din dos după ce au fost descoperite recent o parte din vestigiile unei construcţii galeze în zona de vest a oraşului. În acest loc se afla o cetate fortificată construită de gali în care s-au instalat romanii.

Vestigiile au fost descoperite la 7 metri adâncime după ample excavări dintr-un şantier deschis pentru construcţia unei parcări subterane. În urma săpăturilor continuate sub îndrumarea arheologilor au fost degajate vestigii ale cetăţii, cea mai solidă structură (un zid) fiind întinsă pe o lungime de 30 de metri. Arhitectura corespunde principiilor de construcţie descrise de Iulius Cezar în lucrarea sa *Războiul galilor* în care se referea, printre altele, la modul de asamblare a structurilor din piatră şi cărămidă în care au fost introduse grinzi de lemn fixate cu o mulţime de cuie groase şi lungi aflate la distanţe regulate care s-au păstrat.

Situl ar fi fost locuit înainte de ocupaţia romană de gali. Au mai fost descoperite tranşee, fără o destinaţie clară, în care se aflau importante cantităţi de amfore, vestigiile unor case, ale unor metereze şi ziduri şi ale unui turn din timpul împăratului Augustus (27 î.Hr. — 14 d.Hr.) dar şi vestigii ale unor construcţii, bastioane din Evul Mediu şi din timpul lui Napoleon Bonaparte.

Istoria oraşului Lyon va fi revizuită în urma acestor descoperiri.

DORIN MĂRAN

100 *de locuri de văzut în România*

Cascada Cailor

Situată la o altitudine de 1300 m, pe versantul nordic al Munţilor Rodnei, din Carpaţii Orientali, nu departe de staţiunea turistică Borşa, Cascada Cailor e una dintre cele mai superbe forme de relief de acest gen din România. Odinioară cunoscută mai mult pe plan local, ea a devenit în ultimii ani, graţie dezvoltării infrastructurii, o atracţie turistică importantă, fiind vizitată anual de mii de turişti, din ţară şi din străinătate. Cascada s-a format cu multe mii de ani în urmă, într-un cadru specific glaciar. Apa rezultată din ploi şi din topirea zăpezilor s-a scurs, printr-un izvor de munte, într-un circ glaciar, numit Podul Cailor, din care coboară peste versantul nordic al Rezervaţiei Piatra Rea, în mai multe trepte cu căderi succesive, unele mai scunde, altele mai înalte. De altfel, este cascada cu cea mai înaltă cădere de apă din România – aproape 100 m, la o înclinaţie cuprinsă între 45 şi 100 de grade.

Călătorul poate ajunge aici destul de uşor, fie pe jos, dinspre Borşa, pe o potecă bine îngrijită (3 ore de mers pe jos, pe traseul marcat cu triunghi roşu), fie cu telescaunul, din aceeaşi staţiune – prilej cu care poate admira de sus o serie de peisaje care-i vor tăia, cu siguranţă, respiraţia. Legenda spune că pe păşunile bogate de aici localnicii îşi ţineau caii la păscut de primăvara până toamna, dar aveau adesea probleme din cauza urşilor. Aceştia îi încolţeau pe bidivii în locul strâmt care mărgineşte cascada şi caii nu aveau altă soluţie, ca să scape de sălbăticiuni, decât să se arunce în hău. Din acest motiv, adesea la poalele stâncii abrupte erau găsite leşuri de animale şi cascada s-a numit „a Cailor". Dacă ajungeţi la cascadă urcând cu telescaunul, aveţi posibilitatea de a o vizita şi iarna, când ea este îngheţată, oferindu-vă o priveliştе desprinsă parcă din basmele cu „Crăiasa Zăpezii".

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Peştera Sfântului Apostol Andrei

Duminică, 30 noiembrie, Biserica Ortodoxă îl prăznuieşte pe Sfântul Apostol Andrei, ocrotitorul României.

Este originar din Betsaida, de pe malul lacului Ghenizaret, din Galileea, fiul lui Iona şi fratele Sfântului Apostol Petru. A fost ucenic al lui Ioan Botezătorul şi primul care l-a urmat pe Mântuitorul devenind unul dintre cei doisprezece apostoli. De aici şi numele de „Cel dintâi chemat". L-a adus la Iisus şi pe fratele său, Petru, căruia i-a spus „Am găsit pe Mesia". A renunţat la meseria de pescar şi s-a dedicat răspândirii Evangheliei. A fost martor al Patimilor, Răstignirii şi Învierii lui Hristos. După Pogorârea Sfântului Duh a propovăduit în Bitinia, Tracia, Macedonia şi Sciţia Minor, respectiv în Dacia Pontică, Dobrogea de astăzi, în cetăţile Tomis, Callatis, Histria. A suferit necazuri şi torturi la Sinope dar s-a ridicat nevătămat şi a continuat propovăduirea Evangheliei. A fost executat la Patras, fiind răstignit pe o cruce în formă de X, care de atunci se numeşte „Crucea Sfântului Andrei".

Intrat adânc în folclorul nostru, Sfântul este considerat şi patronul lupilor, imaginea sa suprapunându-se peste aceea a unui zeu autohton. Ziua şi noaptea prăznuirii sale sunt presărate nu doar de distracţii cu mâncare şi băutură, ci şi de o serie de credinţe şi superstiţii. Se crede că se deschid mormintele şi se întorc spiritele celor morţi. Se practică o serie de vrăji şi descântece, mai ales cele de aflare a ursitei, se fac pronosticuri meteorologice şi unele legate de rodul pământului prin semănarea câtorva boabe de grâu într-o strachină.

Toate aceste obiceiuri au răspândit credinţa creştină pe teritoriul patriei noastre.

Mărturia şederii sale în Dobrogea este peştera din judeţul Constanţa, comuna Ion Corvin, cunoscută ca „Peştera Sfântului Andrei". La aproximativ 150 metri depărtare se află nouă izvoare în care tradiţia spune că Sfântul îi boteza pe cei care îmbrăţişau credinţa în Evanghelie.

Izoarele şi peştera, uitate de vreme, în timpul stăpânirii otomane, au fost redescoperite în 1943 de preotul Constantin Lembrău şi Jean Dinu, teolog şi jurist cu studii la Sorbona. În acelaşi an a început amenajarea peşterii care, în 1944, a fost resfinţită şi redată cultului prin construirea unui zid de protecţie şi a unei turle. În actuala biserică amenajată aici, în pronaos, într-o nişă, se află un pat, iniţial scobit în piatră, pe care se spune că se odihnea Sfântul. Ca semn de cinstire, acest loc a fost folosit şi pentru aprinderea lumânărilor şi a tămâii.

Războiul şi-a lăsat şi el urmele ducând din nou la ruinarea peşterii. Mai târziu, în anii 1986-1989, prin grija şi eforturile PS Lucian, episcop al Tomisului şi Dunării de Jos, au fost curăţate intrarea şi interiorul peşterii. În 1990 au sosit aici ieromonahul Victor Ghindăoanu şi monahul Nicodim Dincă. Ei au început refacerea vechii vetre monahale şi s-a hotărât ridicarea unui nou aşezământ. S-a construit mai întâi un grup de chilii şi un paraclis şi apoi biserica mică având hramul „Acoperământul Maicii Domnului", sfinţită la 1 octombrie 1995. În 1998 a început construcţia bisericii mari, terminată în 2002. Aceasta este o biserică impunătoare şi este împodobită în exterior cu splendide mozaicuri.

Înăuntru se păstrează moaşte ale Sfântului Apostol Andrei şi ale sinţilor Zotic, Atal, Camasie, Filip, Epictet şi Astion, cunoscuţi ca cei mai vechi martiri creştini din ţinuturile de pe malurile Dunării.

În fiecare an la complexul mănăstiresc de la Peştera Sfântului Andrei, în ziua de 30 noiembrie, se desfăşoară un impresionant pelerinaj.

IRINA STOICA

Lumea lui Gustave Doré

Cine are marea şansă de a poseda o carte ilustrată de magicianul francez al gravurilor Gustave Doré (1832-1883), are privilegiul de a asista la un magnific spectacol al unei fantezii artistice ieşite din comun.

Biblia şi lucrări ale unor autori de primă mărime precum Shakespeare, Dante Alighieri, Miguel de Cervantes, François Rabelais, Honoré de Balzac, La Fontaine, John Milton, Charles Perrault şi mulţi alţii şi-au văzut personajele principale imaginate în chip magistral. Gustave Doré a fost artistul francez chemat să realizeze albume şi ilustraţii în Germania, Anglia şi Rusia. Este de mare notorietate albumul „Istoria pitorească, dramatică şi caricaturală a Sfintei Rusii", pe care Doré l-a realizat ca autor şi ilustrator în 1854.

Paul Gustave Louis Christophe Doré s-a născut la Strasbourg, ca fiu al inginerului de poduri Jean-Philippe Doré.

Motanul încălţat

Încă de copil, Gustave adora să citească publicaţiile şi cărţile cu ilustraţii generoase, care i-au aprins imaginaţia şi i-au scos la iveală talentul precoce la desen. Aşa a început să se remarce printre colegi ca desenator cu peniţa şi caricaturist foarte inspirat. Vocaţia îl făcea să studieze oamenii de rând din pieţe şi de pe stradă şi să realizeze schiţe umoristice. Publicaţiile locale au început să-l solicite, şi aşa a debutat ca ilustrator şi caricaturist, cu ciclul „Muncile lui Hercule".

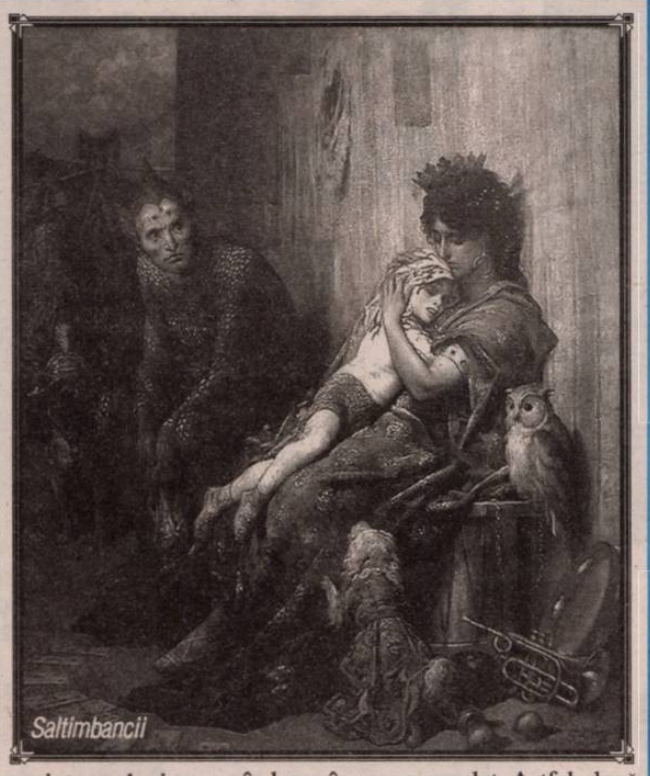
Saltimbancii

Judecata lui Solomon

Şansa lui Doré a fost ca editorul parizian Charles Philipon să-i remarce desenele şi să-l cheme în capitala Franţei pentru a urma liceul „Charlemagne" şi a colabora la „Journal pour rire", începând cu 1848, pe când avea doar 17 ani. Curând devine celebru atât în lumea artistică, cât şi pentru marele public. El chiar este acceptat la Salonul din Paris (dedicat consacraţilor)... O dată cu trecerea anilor, Gustave Doré se simte atras şi de pictură şi sculptură, pe lângă gravura în lemn în care a excelat. Astfel, după moartea sa, Henri Leblanc a publicat un catalog cu operele lui Doré, care conţinea 283 de acuarele, 133 picturi în ulei pe pânză şi 45 de sculpturi, pe lângă cele peste 9.850 de ilustraţii.

Primele dovezi ale unei imaginaţii uluitoare au fost cele realizate pentru operele lui Rabelais şi Dante. Din 1861 şi până în 1868 a lucrat la „Divina Comedie". Printre multe altele, impresionant este modul cum Doré a văzut iubirea dintre Dante şi Beatrice Portinari. În aceeaşi perioadă, artistul a fost solicitat să ilustreze Biblia, pentru care a realizat gravuri excepţionale, finalizate în 1860. Memorabile sunt ilustraţiile „Abel şi Cain", „Lumea invadată de ape" (o replică la „Diluviul" lui Michelangelo din Capela Sixtină), „Turnul Babel", „Sărutul lui Iuda" etc. De mare fineţe şi duioşie sunt şi ilustraţiile din basmele lui Perrault, precum „Scufiţa roşie" şi „Motanul încălţat". De asemenea, modul cum l-a reprezentat pe Don Quijote a devenit antologic, la fel şi scenele de coridă din ciclul „Tauromachia". Lucifer din „Paradisul pierdut" al lui Milton a devenit şi el emblematic pentru reprezentarea îngerilor decăzuţi.

Artist foarte sensibil şi atent cu oamenii de rând, Doré a realizat şi mai multe picturi emoţionante. Printre acestea se află şi „Saltimbancii" (1874), în care doi artişti de circ (probabil boemieni) îşi plâng copilul mort într-un număr de echilibristică... Gustave Doré n-a fost căsătorit şi a murit de inimă, la 51 de ani.

Viaţă la înălţime

În Monterey, California, o doamnă care lupta împotriva defrişărilor şi-a construit o „cabană" de cinci metri pătraţi într-un copac pentru a-şi salva verdeaţa. La fel au procedat încă cinci familii, care au reuşit astfel să determine un tribunal să interzică tăierea copacilor. Astăzi, „cuiburile" pentru oameni reprezintă o afacere în SUA şi Europa. „Pensiunile" din arbori sunt închiriate sau cumpărate, în locuri sălbatice. În Papua-Noua Guinee, locuinţe la 20-25 de metri înălţime sunt ceva obişnuit.

ZIGZAG în timp şi spaţiu

• Prinţ şi cerşetor

Din celebra carte „Mari Iniţiaţi" de Eduard Schuré, lipseşte tocmai Buddha, întemeietorul unei religii foarte importante în Asia. Schuré ne vorbeşte despre Rama, Krishna, Hermes, Moise, Orfeu, Pitagora, Platon şi Iisus, dar de ce l-a omis pe „Marele Fiu al Himalayei"?

În prima parte a vieţii lui Buddha există un moment de răscruce inexplicabil al tânărului ce trăia împărăteşte la Curtea unuia dintre statele tribale din nordul Indiei. Numele adevărat al viitorului înţelept a fost *Siddharta Gautama;* el s-a născut în anul 566 î.Ch., într-o familie de conducători ai statului indian Sakya, situat chiar la poalele masivului Himalaya. La vârsta de 27-28 de ani, Siddhartha ajunsese deja să fie numit Sakyamuni, adică „înţeleptul celor din Sakya".

Puţinele lucruri certe ale acestei perioade sunt legate de faptul că tatăl său, Shuddhodana, l-a ţinut într-un fel de prizonierat de lux în palatul-închisoare al familiei domnitoare. Viitorul Buddha avea la dispoziţie orice pentru educaţia, instruirea şi distracţia sa, în afară de libertate. Când a venit vremea, i s-au prezentat mai multe fete fermecătoare, iar el a ales-o pe răpitoarea Yashodhara. Următorul eveniment sigur este naşterea unicului său fiu, Rahula. Ei bine, acesta ar fi putut fi momentul în care s-a produs ruptura.

În jurul vârstei de 30 de ani, Siddhartha Gautama a devenit din prinţ... cerşetor. Dar nu orice fel de zdrenţăros, ci unul care dorea de la experienţa vieţii simple, izolate, să extragă ştiinţa purificării şi perfecţionării spirituale prin reîncarnări succesive (samsara) până la iluminare... Cu cinci secole înainte de Christos, acest personaj al marii istorii a lumii vorbea despre simplitatea vieţii şi existenţa unui ideal de comportament uman. El vorbea despre faptul că oricare om poate atinge stadiul ultim de iluminare (de la Boddisathva, adică pre-Iluminatul, la Buddha, adică Iluminatul) printr-o viaţă cât mai decentă, plină de renunţări. Practic, Buddha a fost precursorul a ceea ce creştinătatea numeşte în mod curent condiţia de călugăr în civilie, anahoretul sau cenobitul. Corespondentul la noi este binecunoscuta condiţie de *sihastru.*

• De ce cinci degete?

Primilor peşti amfibii cu patru membre – tetrapodele numite *Acanthostega şi Ichtyostega,* descoperite în Groenlanda – li s-au format la terminaţia respectivelor formaţiuni osoase sau pseudo-degete, pentru uşurinţa deplasării. Ei bine, la început au fost şapte şi chiar opt astfel de formaţiuni (după cum o atestă fosilele respective), însă după alte milioane de ani au rămas doar cinci.

Speciile sus-amintite aveau şi branhii şi plămâni, căci au fost obligate, treptat, să se adapteze şi vieţii terestre. Dar de ce natura s-a oprit tocmai la cinci degete?

Înainte de a trece din apă pe uscat, tetrapodele au trebuit să supravieţuiască în vastele terenuri mâloase, în delte. Se pare că „legea naturală" care a definitivat numărul de degete a fost cea care spune: randament maxim, efort minim. A fost suficientă această dotare pentru a se putea descurca în noianul de crengi şi alte obstacole şi a vâna cu lejeritate. Specialiştii spun că sistemul de apucare şi deplasare cu 5 degete a fost cel optim, iar faptul că omul are acelaşi „evantai" poate sau nu avea legătură cu această istorică transformare a înotătoarelor peştilor amfibii din Carbonifer – acum 350 de milioane de ani.

Pagină realizată de
PAUL IOAN

„Colecţionarul"

Există criminali în serie care se comportă cu eleganţă şi dovedesc o educaţie aleasă, ba chiar au obiceiuri de intelectuali rafinaţi. Unii colecţionează cărţi rare, artefacte din ţări exotice şi chiar studiază pianul sau vioara. Nici prin gând nu ţi-ar trece că un astfel de personaj poate ucide cu sânge rece, de mai multe ori.

Gary Charles Evans (n.1954, statul New York) a trăit doar 43 de ani şi a murit ca un cascador foarte curajos, aruncându-se în râul Hudson de pe un pod, în timp ce era transportat de poliţie. Când a fost adus la mal, în nas i s-a găsit o cheiţă cu care deschise cătuşele. Băiatul se săturase de şcoală pe la paisprezece ani şi se apucase de furat tocmai de la distribuitori de droguri — persoane cam răzbunătoare de felul lor. A preferat să stea în închisoare şi apoi să-şi piardă urma. Numai că în acel „concediu fără plată", Evans învăţase ceva: antichităţile sunt la mare preţ şi poţi să le vinzi repede şi fără o reducere prea mare. Aşa că a început să vâneze tot felul de prăvălii de lux şi să pretindă că este colecţionar.

Numai că în trei astfel de jafuri bine ticluite, patronii s-au trezit din somn, pentru că aveau şi câte o alarmă pe care infractorul n-o dibuise. I-a

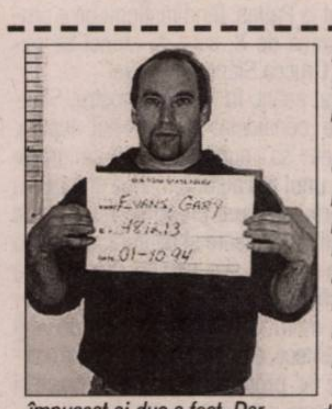

împuşcat şi dus a fost. Dar aventura nu se oprea aici. De fiecare dată şi-a ucis şi complicele şi tot de atâtea ori s-a îndrăgostit subit de iubitele acestora! Femeile habar n-aveau că amanţii lor fuseseră îngropaţi prin pădure.

Anii treceau şi Evans era mereu condamnat pentru jaf, dar nu şi pentru crimele comise. Numărul de victime ajunsese la opt şi nimeni din anturaj nu bănuia că este şi criminal în serie, nu numai „colecţionar". Însă stilul de lucru devenise cunoscut, cu toate că activa în state diverse. La un moment dat, deghizat în bancher englez, a jefuit o ultimă prăvălie de antichităţi, dar s-a dat de gol când a vrut să vândă un căluţ de fildeş. Ascunzătoarea a fost găsită cu ajutorul unei foste iubite, care nu înţelegea de ce la ea nu ajunge nici un şfanţ. Cu trei evadări la activ, lui Evans nu i-a fost greu să fugă de sub escortă, dar a murit înecat înainte de a fi condamnat la moarte. Se spune că reuşise să fure o carte rară, „Birds of America" editată în 1838, care valora 300.000 de dolari. Dar a returnat-o pentru a primi o pedeapsă mai blândă...

Știați că...

◆ ...Mateo Aleman (1547-1616) a fost un scriitor spaniol remarcabil? A scris romanul „Viața lui Guzman de Alfarache".

◆ ...„picaro" este un tip de personaj aventurier, intrigant? Apare în literatura picarescă a secolelor XVI-XVII.

◆ ...în mitologia vedică Laksmi era zeița frumuseții, căsniciei, fertilității și bogăției? Avea ca simbol floarea de lotus.

◆ ...„Stagiritul" era numele sub care era cunoscut filozoful grec Aristotel (384-322 î.Hr.)? Era dat după localitatea sa natală, Stagira din Peninsula Ciclafică.

◆ ...chiparoasa este o plantă decorativă, anuală, cu flori alb-verzui sau roz, puternic mirositoare? Se mai numește și tuberoză.

◆ ...Julius Fucik (1903-1943) a fot un scriitor și publicist ceh executat de naziști? A scris „Reportaj cu ștreangul de gât".

◆ ...Meziad este o peșteră în vestul Munților Apuseni în care s-au găsit fosile de Ursus spelacus? Lungimea ei totală este de 4.750 m.

Știați că...

Piața Trafalgar

Oraș al palatelor și catedralelor, al parcurilor și al fântânilor, al unei istorii zbuciumate și al unor legende incredibile despre dragoste, prietenie, cinste și fidelitate, Londra a știut întotdeauna să-și respecte până la venerație eroii.

O dovadă clară în aceste sens este Piața Trafalgar, unul dintre cele mai renumite locuri ale bătrânei capitale. Piața a fost concepută pentru a aniversa așa cum se cuvine victoria flotei britanice împotriva flotelor aliate franceze și spaniole din 1805.

Bătălia a avut loc la Trafalgar – de aici numele pieței – iar în fruntea flotei învingătoare s-a aflat marele comandant, amiralul Horatio Nelson. Lupta decisivă a avut loc la 21 octombrie și, la scurt timp după aceea, comandantul s-a stins din viață în urma rănilor primite. Dorind să-l aducă să-și doarmă somnul de veci pe pământul natal și nu să-l arunce în valuri după obiceiul marinăresc, tovarășii săi au găsit o soluție ingenioasă. Pentru a împiedica degradarea trupului, l-au adus în țară perfect conservat într-un butoi de whisky. Amiralul a fost îngropat cu onorurile cuvenite în Catedrala Saint Paul unde, peste ani, i-a fost adus alături celălalt mare comandant, Ducele de Wellington, învingătorul lui Napoleon în bătălia de la Waterloo.

Inițial, piața trebuia să se numească „Regele William al IV-lea" dar s-a renunțat la această idee în urma propunerii lui George Ledwell Taylor, care considera numele Trafalgar mult mai evocator.

În deceniul al III-lea al secolului al XIX-lea regele George al IV-lea a dorit să curețe o suprafață de mari dimensiuni în dreptul grajdurilor regale, însărcinându-l în acest scop pe arhitectul John Nash.

Dintre proiectele pentru desenarea pieței a fost acceptat cel al lui Charles Barry, din 1840. Construcția a început peste câteva săptămâni și locul a fost deschis marelui public la 1 mai 1844 cu toate că lucrările nu erau terminate.

Piața constă într-un spațiu dreptunghiular de mari dimensiuni mărginit de străzi pe trei laturi și o terasă pe latura de nord, în fața Galeriei Naționale. Întreaga suprafață este dominată de statuia lui Nelson, înaltă de 5 metri, așezată în vârful unei coloane de 56 de metri.

Statuia de bronz este opera lui E.H. Baily și monumentul este calculat astfel încât de la nivelul ochilor eroului să se poată vedea mare.

Cei patru lei de bronz care străjuiesc coloana sunt realizați de Sir Edwin Lanseer și au fost instalați aici abia în 1868. Monumentul este flancat de două fântâni proiectate de arhitectul Edwin Lutyens în 1937. Acestea au înlocuit alte două fântâni mai vechi, din granit, care, după demontarea lor, au fost cumpărate de guvernul canadian.

În colțurile pieței au fost montate patru plinte pentru susținerea unor statui. Cele de pe latura de nord sunt mai mari pentru că urmau să susțină statui ecvestre. Au fost montate: statuia lui George al IV-lea realizată de Francis Chantrey, cea a generalului Henry Havelock de William Behnes și cea a lui Charles James Napier de George Cannon Adams. Cea de a patra plintă, destinată statuii lui William al IV-lea, a rămas neocupată din lipsă de fonduri și este folosită pentru expunerea autorizată a unor opere de artă.

În 2003, Piața Trafalgar a fost supusă unei ample restaurări care au făcut-o mai accesibilă publicului larg. Porumbeii constituiau una dintre plăcerile locului, dar făceau prea multă murdărie care dăuna mediului. De aceea, spre neplăcerea unor iubitori de animale s-au luat măsuri pentru diminuarea numărului lor uriaș atât printr-o lege care interzicea trecătorilor să le dea mâncare, cât și prin adoptarea unor păsări răpitoare.

Piața constituie și locul unor importante evenimente, concerte, manifestații, mitinguri. Aici se sărbătorește în fiecare an, cu mult fast, ziua de Crăciun, împodobindu-se un brad pe care locuitorii orașului îl primesc din partea guvernului norvegian. Bradul se aprinde în prezența primarului Londrei și a primarului orașului Oslo, care vine aici special pentru eveniment.

Muzeul Theodor Aman

Aflat în centrul Capitalei, Muzeul Theodor Aman este cel mai vechi muzeu de artă și una dintre puținele case-document rămasă în picioare în oraș.

A fost construită după planurile marelui pictor care a realizat și pictura murală din hol și decorațiile din interior și exterior. A fost ridicată în stil neoclasic între 1868-1869 de arhitectul Franz Scheller. Fațada dinspre stradă este decorată cu medalioane și statui realizate de Karl Storck.

Muzeul, fostă locuință a artistului, expune cea mai mare parte a creațiilor lui Theodor Aman fiind deschis publicului din 1908. În prezent este supus unor serioase reparații și restaurări.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Simboluri ale umanității

Brigit

În mitologia celtică Brigit sau Bride este fiica zeului suprem solar Dagda și a zeiței Morrigan, zeiță a războiului, demonilor și stafiilor. Este ocrotitoarea poeziei și a barzilor celți, adorată ca atare mai ales în Irlanda și Țara Galilor. Mai târziu a devenit zeița fertilității, a recoltelor și a focului preluată de romani sub numele Brigantia. De aceea și triburile celte din Țara Galilor au fost numite briganter.

În creștinism această zeiță binevoitoare, larg răspândită pe teritoriile britanice, a fost asimilată cu Sfânta Brigitte.

S-au „recăsătorit" după 15 ani

Ni se întâmplă uneori să rătăcim mici obiecte pe care nu reuşim să le găsim după ce inspectăm fiecare colţişor al casei, fiecare cutie etc. Dar să le găsim după o vreme, întâmplător. Unii dintre noi, în asemenea cazuri, folosesc ansa şi pot avea şanse să le găsească în momentul în care vârful acesteia indică locul respectiv.

În urmă cu 15 ani, o americancă şi-a rătăcit verigheta. Era ferm convinsă că se află în casă. A căutat-o împreună cu soţul ei, periodic, luni de zile, inclusiv în grădina din spatele casei. Erau foarte impacientaţi pentru că şi-au închipuit că este un semn rău. În cele din urmă au încercat să se resemneze. Verigheta fusese, probabil, furată sau, cine ştie... După 15 ani, fata lor, Lancey, a descoperit-o într-o cutie cu amintiri de familie, în podul casei, pe care părinţii ei o deşertaseră la vremea respectivă fără să observe preţioasa pecete a căsniciei lor. De atunci, n-au mai deschis-o. S-a întâmplat din cauza emoţiei, a nervozităţii, a unui joc misterios al subconştientului, a unei iluzii optice... Un fenomen cunoscut. Se întâmplă unora dintre noi să caute un obiect care se află în aria vizuală şi să nu-l vedem.

După ce verigheta a apărut ca prin minune, Lancey i-a înmânat-o tatălui, consternat. Ca să sărbătorească evenimentul, acesta a organizat o petrecere de ziua soţiei care se anunţa peste câteva zile. După ce şampania a fost turnată în pahare de cristal care au creat o atmosferă sonoră de vis, soţul, extrem de emoţionat, s-a apropiat de consoarta sa, i-a luat mâna şi i-a strecurat verigheta pe deget.

În primele momente s-a arătat nedumerită, apoi şi-a închipuit că este o copie dar după ce a privit-o atent s-a convins că este cea originală.

A izbucnit în plâns copleşită de emoţii şi după ce şi-a revenit cât de cât, Lancey a luat-o în braţe, i-a relatat mica poveste şi i-a cerut o recompensă: cutia cu amintiri de familie pe care voia s-o păstreze în camera sa. *(D.M.)*

O farsă dureroasă

De obicei, farsele cele mai năstruşnice sunt gustate, în final, atât de cei care le pun la cale, cât şi de aşazisele victime. Se poate întâmpla totuşi ca neprevăzutul să-şi vâre coada şi un amănunt aparent banal să strice tot farmecul poantei, ba chiar să se lase cu suferinţe, la propriu, chiar pentru autor. În fine, nu de lipsă de imaginaţie ar putea fi suspectat americanul Ronald Podlaski, supranumit RookSye, în vârstă de 29 de ani, care a avut ideea – mai degrabă neinspirată, după cum s-a dovedit ulterior – să-i facă unui prieten o surpriză, apărând brusc la fereastra acestuia, de la etaj.

Pentru a-şi pune planul în aplicare, Ronald a apelat la scara de incendiu, însă tocmai când escalada etajul 3 a avut o revelaţie mai mult decât jenantă: de fapt, nu se afla în clădirea cu apartamentul prietenului său, ci căţărat pe casa unui florar.

Impresia a fost atât de puternică, încât şi-a pierdut echilibrul şi s-a prăvălit din înalturi pe caldarâm, de unde a fost cules taman de cine nu ar fi trebuit spre binele său, dacă se mai poate spune aşa, după căzătura zdravănă. S-a întâmplat să se afle acolo în momentul respectiv o patrulă de poliţie. Băieţii în uniformă, firesc, s-au gândit că le picase în mână un spărgător de locuinţe, aşa că l-au înhăţat fără prea multă vorbărie.

După multe discuţii, lucrurile s-au lămurit, individul pus pe şotii admiţând că, înainte să treacă la fapte, îşi făcuse şi ceva curaj cu o bere. Poliţiştii au renunţat la ideea de a-l trimite în judecată, însă Roland tot s-a ales cu o amintire dureroasă, având nevoie de ceva timp să-şi vindece vânătăile. *(A.N.P.)*

Meteorit „atras" de o melodie

Meteor Society din Texas a primit în seara zilei de 8 noiembrie semnale legate de apariţia pe cer, în regiunea cuprinsă între San Diego şi Austin, a unui meteorit care se îndrepta spre sol cu o viteză de 16 km/s.

Specialiştii au încercat să-l monitorizeze pentru a identifica locul în care urma să se prăbuşească. Meteoritul a apărut la un moment dat pe cerul oraşului Austin unde a avut loc un concert de muzică rock, fiind filmat de câţiva spectatori. A apărut chiar în clipele în care pe scena amenajată în aer liber formaţia Modest Mouse cânta o piesă intitulată *Dark Center of the Univers (Centrul ascuns al Universului)*, ca şi cum mesajul acesteia ar fi atras obiectul celest!

Mingea de foc, de culoare verde, cu o luminozitate intensă, aşa cum a fost descrisă de cei care au văzut meteoritul, a căzut la câţiva kilometri de oraşul Austin. *(D.M.)*

Dragoste filială macabră

Dragostea filială are de multe ori aspecte de neimaginat. Aşa susţin – şi pe bună dreptate – poliţiştii unei secţii din München care au făcut o descoperire neaşteptată.

Mai multe persoane au informat autorităţile că nu-şi mai văzuseră vecina, o doamnă în vârstă, de o lungă perioadă de vreme. Oamenii legii încercaseră să o contacteze pe fiica acesteia, o femeie divorţată, trecută de 50 de ani. Veniseră chiar până la casa celor două, dar nu avuseseră de ce să bată la poartă pentru că nu văzuseră nimic suspect. Florile din grădină erau îngrijite şi perdelele din ferestre întotdeauna curate, dar fiica femeii era de negăsit.

Reclamaţiile curseseră cinci ani şi, în cele din urmă, poliţiştii s-au hotărât să sune la uşa veşnic încuiată. Conform datelor care le aveau, înăuntru s-ar fi aflat o femeie de 83 de ani şi fiica ei de 55. Nimeni nu a răspuns la sonerie şi, alarmaţi, după o aşteptare zadarnică, poliţiştii au spart uşa. N-au găsit-o în casă pe fiică, ci pe femeia în vârstă, în pat, moartă şi acoperită cu o pătură până la bărbie. Cadavrul era perfect mumificat şi nu purta urmele unei morţi violente. Întrebată ulterior, fiica a declarat că nu s-a putut despărţi sub nicio formă de mama ei şi că a dormit alături cu ea vreme de cinci ani.

Rezultatele autopsiei nu au fost încă dezvăluite publicului. (I.S.)

Acţiuni de ocrotire a combatanţilor biologici

Pentru ocrotirea combatanţilor biologici – păsări, furnici, lilieci – a defoliatorilor vegetaţiei forestiere, conducerea Direcţiei Silvice Neamţ – directori ing. Gherghel Doru, ing. Gorghiu Mircea etc. Matrescu Radu Eugen – a dispus confecţionarea şi amplasarea pe arbori a peste 5000 de cuiburi artificiale. Ele înlocuiesc scorburile arborilor tăiaţi în foste locuri de cuibărit pentru unele specii de păsări. Tot în scopul ocrotirii combatanţilor biologici şi a acţiunilor de igienizare s-a dispus protejarea prin garduri a peste 1800 de muşuroaie de furnici şi a locurilor de staţionare a liliecilor.

Ing. Ciobanu Cristinel asigurând funcţionarea cuiburilor artificiale

Ing. Cucos Vasilică verificând cu tehnicianul Lungu Vasile modul de ocupare de către păsări a cuiburilor artificiale

Munca depusă de personalul silvic pentru ocrotirea combatanţilor biologici s-a diversificat – afirmă Cucos Vasilică, responsabil cu protecţia din direcţia silvică – prin reducerea considerabilă a defoliatorilor vegetaţiei forestiere şi printr-o limitare a intervenţiilor umane în combaterea acestora prin intermediul substanţelor chimice şi biologice costisitoare.

Acţiunile de ocrotire a combatanţilor biologici s-a materializat şi prin menţinerea în păduri a unei bogate şi diverse faune ce dă viaţă şi farmec naturii prin zboruri, cântec etc.

Un bilanţ al activităţilor de ocrotire a combatanţilor biologici, a stabilit ocuparea în diferite procente a cuiburilor artificiale, o menţinere şi o mărire a muşuroaielor de furnici, inclusiv a locurilor de staţionare a liliecilor.

Rezultate deosebite privind ocuparea de către păsări a cuiburilor artificiale, în procent de 70%, şi de stabilizare şi multiplicare a muşuroaielor de furnici, s-au constatat în pădurile administrate de ocolul Văratec (şef ocol ing. Maftei Simion, responsabil cu protecţia ing. Buruian Dan), la ocolul silvic Roman (şef ocol ing. Dascălu Constantin, responsabil cu protecţia tehn. Lungu Vasile), la ocolul silvic Tg. Neamţ (şef ocol Timişescu Viorel, responsabil cu protecţia teh. Mihalache Mihai), la ocolul silvic Garcina (şef ocol Dascălu Ion, responsabil cu protecţia tehn. Asimionesei Eugen). La ocolul silvic Garcina, titularul cantonului Bodeşti, ing. Ciobanul Cristinel a raportat o ocupare a cuiburilor artificiale în procent de 80%. Titularul are în evidenţă peste 50 de muşuroaie de furnici protejate şi cinci zone de existenţă a liliecilor. Iată specialişti care iubesc pădurea cu adevărat.

Rezultatele obţinute de Direcţia Silvică Neamţ în ocrotirea combatanţilor biologici ai dăunătorilor vegetaţiei forestiere constituie un exemplu pentru omologii lor din ţară. *(Dr. Vadim Nesterov)*

Salvarea tăuraşului gay

Aşa cum sună o replică din celebrul film „Unora le place jazzul", referitor la anumite orientări sexuale nu tocmai naturale, nimeni nu-i perfect. Iată că, în mod bizar, şi printre animalele cu patru picioare poate să apară o asemenea anomalie, mai exact la un tăuraş irlandez a cărui menire era – culmea! – aceea de a contribui la perpetuarea speciei sale.

Arătosul Benji însă nu avea deloc ochi şi suflet pentru văcuţele iubăreţe, astfel că rolul său de genitor s-a risipit pe imaş. Diagnosticat aşadar cu orientare gay (nu putem spune homosexualitate) şi totalmente ignorant cu privire la viitorul bovinelor insulare, el a primit un verdict dur din partea medicului veterinar care îl avea în grijă: spre a aduce totuşi un folos umanităţii, ar fi urmat să fie transformat în hamburgeri. Aşa cum se întâmplă însă în numeroase asemenea situaţii extreme, de partea tăuraşului gay au sărit imediat asociaţiile de protecţie a animalelor.

Mai exact, scenaristul american Sam Simon, foarte cunoscut şi ca militant pentru salvarea animalelor condamnate la sacrificare, căruia i s-au alăturat peste 250 de persoane sensibilizate de campania „Save Benjy the gay bull", au adunat aproape 9.000 de dolari, suma necesară transportului şi instalării „condamnatului" în parcul pentru animale Hillside Animal Sanctuary din Norwich (estul Angliei).

În concluzie, de Crăciun Benjy nu se va afla pe mesele britanicilor, ci îl va petrece împreună cu noii săi prieteni. Şi, posibil, cu parteneri de păscut, dar asta e altă poveste. (A.N.P.)

Micul Dragon cu suflet mare

Anul acesta, Bruce Lee ar fi împlinit 74 de ani. Dar cine şi-l poate imagina pe legendarul maestru al artelor marţiale ca pe un bătrânel inofensiv, tare de urechi şi chinuit de reumatism? Bruce Lee a murit în floarea vârstei, pentru că aşa mor cei iubiţi de zei.

„Cel ce zguduie ţări străine"

În viaţă, el s-a ridicat deasupra tuturor piedicilor printr-o filosofie simplă, dar profundă: mergi mai departe. Desigur, nimeni nu ar fi crezut că adolescentul rebel, mereu pus pe şotii, va deveni vreodată filosof. Dar deprinderea artelor marţiale l-a făcut pe Bruce Lee să înţeleagă şi sensul mult mai profund al acestora, un sens ce depăşea limitele materiale, căci karate înseamnă mult mai mult decât o luptă cu mâinile goale: înfruntarea propriului ego, dominarea lui şi integrarea în ansamblul forţelor cosmice, prin stăvilirea dorinţelor lumeşti. Iar Micul Dragon a ştiut ca nimeni altul să se domine pe sine, să rămână, în ciuda gloriei de care a avut parte, acelaşi puşti timid şi modest.

De ce i s-a spus Micul Dragon? Pentru că a văzut lumina zilei pe 27 noiembrie 1940 — anul chinezesc al Dragonului, considerat de bun augur. Părinţii lui proveneau din oraşul chinezesc Canton — tatăl, Lee Hoi Chuen fiind un actor popular al Companiei de Operă locale. Meseria lui îl obliga să călătorească mult, iar soţia îl însoţea în toate aceste drumuri peste hotare. Într-un asemenea voiaj, pe când se aflau la San Francisco, a venit pe lume Bruce Lee, al doilea copil al cuplului.

Ironia sorţii e că prenumele cu care va deveni celebră i-a fost pus de o asistentă medicală ce a rămas, pentru totdeauna, anonimă, şi care i-a completat certificatul de naştere, pe lângă prenumele chinezesc ales de părinţii lui — Jun Fan — şi cu un nume occidental dorit de ea, la care bineînţeles că părinţii n-au avut nicio obiecţie. În chineză, prenumele Jun Fan înseamnă „cel ce zguduie ţări străine" şi trebuie să recunoaştem că a anticipat bine faima care-l va însoţi, în viaţă, pe Bruce Lee.

Mereu în gardă

Pe când băieţelul avea trei luni, familia s-a mutat la Hong Kong, alături de numeroasa familie Lee — pe lângă părinţi avea să locuiască aici fraţii lui Bruce, Peter şi Robert, surorile Phoebe şi Agnes, mătuşa văduvă a băiatului şi

Bruce Lee şi părinţii

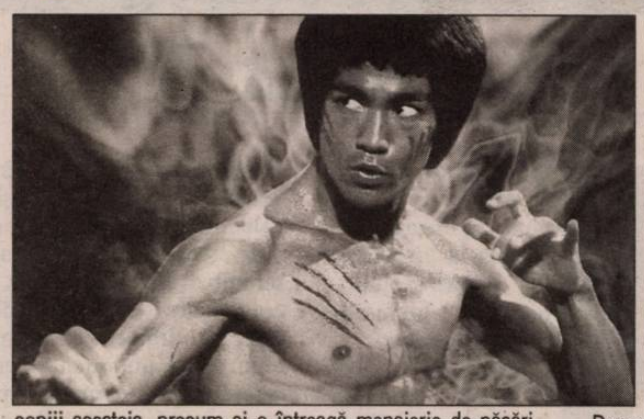

copiii acesteia, precum şi o întreagă menajerie de păsări, peşti, pisici şi câini. Încă din fragedă copilărie, Bruce a fost o fire exasperant de energică, într-o permanentă mişcare şi care vorbea neîncetat — chiar şi în somn, cum îşi aminteşte sora lui.

Pentru a-l mai potoli, familia i-a cultivat aplecarea spre învăţătură, iar micuţul a devenit un cititor avid, care devora, pur şi simplu, cărţile, citind până la ore târzii în noapte. Dar fascinaţia sa pentru lectură avea să fie umbrită de problemele de vedere, întrucât Bruce suferea, se pare, de o miopie congenitală. Atunci, adolescentul s-a îndreptat spre sport şi spre dans, devenind, la 18 ani, campionul Hong Kong-ului la dansuri moderne. De altfel, la prima lui vizită în America şi-a câştigat banii de buzunar predând lecţii de cha-cha pasagerilor de la clasa I ai vaporului pe care se afla!

Alături de soţie şi cei doi copii

În aceeaşi perioadă, deprinde primele noţiuni de kung-fu, care era materie de bază în şcolile din Hong Kong. Dar îşi foloseşte cunoştinţele spre a se implica în bătăile de stradă cu clanuri rivale — mama lui, Grace Ho, era nepoata liderului unei temute bande, Ho-tung, astfel încât, exasperat, tatăl îl încredinţează maestrului de Wing Chun (o ramură a artelor marţiale, punând accent pe defensivă) Yip Man.

Acesta îl va îndemna să renunţe la conflictele între bande spre a se dedica sportului practicat în cadrul unor competiţii. Dar neastâmpăratul Lee nu se potoleşte. După ce abandonează şcoala, intră în conflict cu fiul unei temute căpetenii interlope, liderul uneia dintre faimoasele Triade chineze şti. Bătaia pe care i-o va aplica beizadelei îi va schimba viaţa, întrucât tatăl lui, dându-şi seama de primejdie, îl trimite cu primul vapor în America, la sora lui, Agnes.

Lovitura de neoprit

Cu doar 100 de dolari în buzunare, Bruce se instalează la San Francisco, apoi la Seattle, lucrând ca picolo la un restaurant. Aici îşi va termina liceul şi va urma cursurile Universităţii din Washington, unde o cunoaşte pe cea care-i va deveni soţie, Linda Emery, şi-i va dărui doi copii — Brandon şi Shannon.

Pasiunea lui pentru karate îl va determina să-şi deschidă, în Seattle, o şcoală de karate, numită Institutul Lee Jun Fan Gung Fu. Aici îşi va dezvolta el celebra „lovitură de neoprit", prin care îşi dobora adversarul la pământ lovindu-l doar cu degetul mare şi cel arătător. Impactul era atât de devastator încât, îşi aminteşte unul dintre partenerii lui de antrenament „odată, după o asemenea lovitură, nu am mai putut merge la muncă o săptămână, atât de tare mă durea pieptul, deşi nu aveam nicio coastă ruptă". Graţie meseriei tatălui său, Bruce Lee a cochetat cu scena încă de la o vârstă fragedă. Dar numai după ce a ajuns în America, Bruce şi-a dat seama că poate urma o carieră în acest domeniu.

Unul dintre primii lui elevi a fost actorul James Coburn, care-l va introduce în lumea bună a Hollywoodului. Iniţial, responsabil de coregrafia luptelor, el va primi primul rol important în „Marele Boss" (1971), care se va dovedi un imens succes. Vor urma „Pumnul Furiei" (1972) şi peliculele din seria „Dragonului" — „Calea Dragonului", „Intrarea Dragonului" etc., care-l vor propulsa pe scena internaţională.

Eroare medicală sau blestem?

Dar gloria lui a fost de scurtă durată, întrucât, cu doar câteva zile înainte de lansarea filmului „Intrarea Dragonului", pe când turna la „Jocul Morţii", Bruce Lee moare subit, producătorul Robert Clouse fiind nevoit să apeleze la dubluri şi imagini din arhivă pentru a termina pelicula.

Nici până astăzi nu s-a putut stabili cu certitudine ce anume a putut ucide această veritabilă maşinărie de fibră şi muşchi, cu o sănătate de fier şi o condiţie fizică excelentă, la doar 32 de ani?

Lee se plânsese de dureri de cap încă din mai 1973, când fusese diagnosticat cu edem cerebral. Simptomele aveau să se repete în ziua morţii lui, 20 iulie 1973. O colegă de platou, taiwaneza Ting Pei i-a dat lui Lee, care se plângea de o migrenă groaznică, o pastilă de analgezic, Equagesic. Medicamentul conţinea aspirină şi meprobamat, un puternic relaxant muscular. După ce a luat pastila, Bruce a spus că se simte mai bine, dar că merge să se culce puţin, după-amiază. Cum actorul nu mai revenea la filmări, prietenul lui, Raymond Chow a urcat la el în cameră. Lee era fără suflare. Tentativele de resuscitare au eşuat, iar actorul a fost declarat mort la sosirea la spitalul Queen Elizabeth din Hong Kong.

S-a presupus că decesul a fost cauzat de o reacţie alergică la relaxantul muscular, dar diagnosticul nu a fost confirmat şi de medicii americani care au studiat cazul, întrucât Bruce mai luase şi în trecut acel medicament. La o conferinţă din 1975, prietenul lui Bruce, Chuck Norris, a declarat că o combinaţie între analgezic şi medicamentele pe care artistul le lua pentru durerile de spate i-ar fi provocat moartea.

Mulţi fani ai lui Bruce Lee cred că moartea lui ar fi fost provocată, de fapt, de un blestem ancestral ori de o lovitură numită „bomba cu ceas", pe care un alt maestru de karate, angajat al Triadelor pe care le sfidase în adolescenţă, i-ar fi aplicat-o, cu ani în urmă. Se spune că asemenea lovituri cu potenţial letal nu ucid pe loc, ci provoacă moartea la luni sau chiar ani distanţă. Oricare ar fi adevărul, Micul Dragon continuă să trăiască azi în sufletele iubitorilor de karate şi de filme din lumea întreagă, care-i urmează pilda de curaj şi dăruire şi, oricât de dificile ar fi obstacolele, le depăşesc având în minte îndemnul lui: „Mergi mai departe".

PORTRET

Gabriel Spahiu

Nu mai este – şi poate nici n-a fost vreodată – un june prim, nu e nici Brad Pitt, nici Florin Piersic. E „urâtul simpatic", omul comun care captivează prin charismă, prin har actoricesc, care te farmecă şi-ţi devine simpatic din primul minut al piesei de teatru sau filmului.

Berbec prin excelenţă (s-a născut pe 21 martie 1968, la Bucureşti), Gabriel Spahiu este, în ciuda faptului că se apropie cu paşi repezi de aniversarea semicentenarului, asociat „tânărului val" al cinematografiei româneşti. Motivul nu-i greu de ghicit: alura sa tinerească, de adolescent întârziat, şi chipul de spiriduş, având afişat mai mereu un zâmbet maliţios, prevestitor de şotii.

Puţini ştiu că, înainte de a fi actor, Spahiu a absolvit Matematica. Lumea cifrelor i-a plăcut însă mai puţin decât cea a scenei, cu care cochetase încă din adolescenţă, când cânta la chitară la serbările liceului. După absolvirea UNATC în 1996, la clasa profesor Olga Tudorache şi conferenţiar Adrian Pintea, colaborează, ca actor independent, cu diferite teatre de stat sau particulare.

Dragostea pentru teatru datează, mărturiseşte chiar Spahiu, din perioada experimentului „Teatrul Podul", când a jucat şi în „Trilogia Antică" a lui Andrei Şerban. Deşi e un excelent actor de teatru (comedia fiind specialitatea lui), e cunoscut mai ales din numeroasele filme în care a jucat, el interpretând, în ultimele două decenii, roluri, mai mici sau mai mari, în peste 80 de pelicule, de la „Terminus Paradis" şi „Occident" la „Moartea domnului Lăzărescu", „Marilena de la P7", „Hârtia va fi albastră", la „California Dreamin", „Nunta mută" şi „Francesca".

A jucat şi sub bagheta unor regizori celebri, ca Franco Zeffirelli („Callas Forever") sau Costa-Gavras („Amen"). Dar cea mai îndrăgită partitură rămâne, pentru el, rolul principal din „Visul lui Adalbert", regizat de Gabriel Achim. O comedie neagră inspirată din realităţile epocii comuniste şi în care Gabriel Spahiu dă măsura întregii sale valori.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

Printre stele

File de tort

Am aflat cu stupoare că nişte rochii ale prinţesei Diana din anii '80-'90 vor fi scoase la licitaţie în decembrie. Femeile pot fi încântate la auzul acestor veşti, chiar dacă preţul lor variază între 20.000 şi 80.000 de dolari. Numai că, tot la licitaţie, aflăm, se va vinde şi o felie din tortul de fructe de la nunta prinţului William cu Kate Middleton, din 29 aprilie 2011, încă învelită într-o hârtie de culoare albă şi prezentată într-o cutie mică de metal cu decoraţiuni, oferită oaspeţilor în ziua nunţii. Norocosului care va cumpăra această prăjitură princiară expirată, pe care va da peste 5.000 dolari, îi urăm de pe acum „poftă bună".

Filme româneşti în Portugalia

Institutul Cultural Român din Lisabona a considerat oportună lărgirea ariei de oferte din zona filmului românesc pe piaţa lusitană şi, în colaborare cu asociaţia culturală *IndieLisboa*, a iniţiat prima ediţie a Festivalului de film românesc (Festa do Cinema Romeno), în perioada 19-23 noiembrie, la Fundaţia lisaboneză Culturgest.

Festivalul *IndieLisboa* a menţinut încă de la începutul său o strânsă legătură cu cinema-ul românesc: în 2008, România a fost invitată de onoare cu 35 de filme – documentare, scurt şi lungmetraje. Nu ştim care e nivelul cinematografiei portugheze, probabil că foarte scăzut de vreme ce la înmânarea titlului Amicus Romaniae de către ICRL în februarie 2009, directorul *IndieLisboa*, Miguel Valverde, a afirmat că cinematografia portugheză „nu ajunge nici măcar până la călcâiul celei româneşti...".

Prima ediţie a festivalului de film românesc, organizat de către ICR

Lisabona în colaborare cu asociaţia culturală IndieLisboa, vrea să prezinte prolificul val de tineri cineaşti a căror creaţie găseşte în realism izvorul forţei sale. Poveştile acestui festival sunt cotidiene, de familie şi aparţin istoriei recente.

Invitaţia organizatorilor adresată publicului sună ademenitor: „Vă poftim să vă îmbarcaţi într-o călătorie de cinci zile, destul de extinsă pentru a cuprinde istoria recentă a filmului românesc, a României şi a diverselor limbaje cinematografice marcate de o profundă ironie. Îi vom dedica un Focus special lui Radu Jude, unul dintre cei mai proeminenţi regizori români ai generaţiei sale, printr-o retrospectivă integrală a creaţiei sale şi o carte blanche: Jude îi aduce un omagiu lui Iosif Demian prin alegerea în cadrul festivalului a proiecţiei filmului *Baloane de curcubeu (Rainbow Baloons)*, din 1982. Adrian Sitaru, un alt cineast marcant al noului cinema românesc, îşi prezintă în premieră în Portugalia atât cel mai recent film, scurtmetrajul *Artă* (Art), inclus în acest an în competiţia Festivalului de la Veneţia, precum şi lungmetrajul *Domestic*.

Între documentar şi ficţiune, festivalul va prezenta filme precum *După Revoluţie (After the Revolution)* al documentaristului Laurenţiu Calciu, sau adevărate satire ale comportamentului uman precum *Visul lui Adalbert (Adalbert's Dream)* de Gabriel Achim". *(G.C.)*

„MOARTEA ALBĂ” — alertă de gradul zero

Am făcut referire în mai multe rânduri la efectul devastator al consumului de droguri, în special în rândul tinerilor, atât sub aspectul alterării grave a sănătăţii până la provocarea decesului, cât şi din perspectivă socială, întrucât întotdeauna acest fenomen se asociază cu crima organizată. Şi de aceea, chiar dacă avem tendinţa de a ne ascunde în spatele eternei convingeri de genul „mie nu mi se poate întâmpla”, informarea oamenilor şi conştientizarea acestui pericol major sunt necesare oricând.

Curiozitate fatală

Cele mai cunoscute motive pentru care tinerii consumă droguri sunt: presiunea anturajului, curiozitate, plăcerea de a face ceva interzis, teribilism sau plictiseală. Poate mulţi dintre părinţi şi din cei apropiaţi, fraţi şi surori ori prieteni s-au întrebat ce poate oferi drogul de este atât de dorit de tineri, mai ales. Ceea ce oferă drogurile este, în primul rând, o atmosferă de moment foarte plăcută, desprinderea de realitate, senzaţia de aventură, uitarea problemelor (de regulă de acasă), apoi aceştia încep să consume din obicei. Va trece o vreme până când ei îşi vor da seama că problemele care apar sunt mai mari decât aşa-zisele „beneficii”.

Specialiştii arată că drogul este o substanţă care influenţează starea de conştiinţă, acţionează asupra sentimentelor, dispoziţiei, gândirii şi creează dependenţă. Drogurile sunt de două feluri: legale (cofeina, nicotina, alcoolul, unele medicamente) şi ilegale (marijuana, cocaina, haşişul şi altele). După modul în care acestea acţionează asupra sistemului nervos central (SNC), drogurile ilegale sau „de abuz” se clasifică astfel: ■ stimulente ale SNC: cocaina, amfetamine, crack; ■ depresive ale SNC: opiacee (opiu, morfina, heroina, metadona, petidina, codeina), barbiturice, tranchilizante; ■ perturbatoare ale SNC: cannabis, LSD, Ecstasy, PCP, Mescalina, Psilocybina, Psilocyna.

O „călătorie” spre neant

De regulă, dependenţa este de două feluri: fizică, atunci când organismul pur şi simplu nu mai poate funcţiona fără drog, şi psihică, când întregul proces de gândire este îndreptat spre consumul de droguri, animat de dorinţa enormă de a consuma un drog. Sevrajul apare ca răspuns al organismului la absenţa drogului cu care este obişnuit.

Natura simptomelor şi intensitatea acestora depind de drogul consumat: tremurături, dureri musculare, articulare, simptome specifice gripei etc. Pentru oricare dintre aceste simptome, cei din anturajul bolnavului, prietenii sau familia, este bine să ia anumite măsuri, să vorbească cu el şi chiar să meargă împreună la un psiholog pentru soluţionarea problemelor legate de adicţie.

Halucinogenele se află pe ultimele locuri în ceea ce priveşte consumul de droguri în România, însă apar în primele locuri în ceea ce priveşte pericolul folosirii acestora. Halucinogenele sunt singurele care produc schimbări ale psihicului uman pe termen lung. Ele provoacă „halucinaţii”, adică experienţe imaginare ce par reale. Cuvântul provine din „halucinare” care în latină înseamnă „a călători cu mintea”. Drogurile halucinogene afectează puternic creierul, distorsionând simţurile şi deformând impresiile de timp şi spaţiu. Printre cele mai întâlnite efecte negative ale lor se numără greutatea în concentrare şi în comunicare, acest lucru datorându-se în primul rând dificultăţii de a face diferenţa între iluzie şi realitate.

Claviceps purpurea

Creierul, alterat ireversibil

Creierul comunică cu întregul organism prin intermediul neurotransmiţătorilor. Atunci când în acest sistem de comunicaţie intră şi drogurile halucinogene, modul în care individul percepe lumea din jurul său se va schimba. MDMA, MDA (un drog asemănător cu Ecstasy) obligă neuronii să elibereze serotonină. Serotonina este importantă pentru multe celule nervoase, inclusiv pentru cele care recepţionează informaţiile senzoriale cât şi pentru cele care controlează somnul şi emoţiile, iar MDMA şi MDA provoacă distrugerea neuronilor cu receptori pentru serotonină.

LSD este un produs de metabolism al unei ciuperci numite *Claviceps purpurea*, care creşte pe firele de secară şi cauzează o boală numită „ergot”. LSD a fost descoperit în 1943 de un chimist elveţian care explora proprietăţile derivaţilor de ergotamină. El a înghiţit accidental o cantitate de drog şi a trăit o stare de alterare profundă a conştienţei. Efectele LSD sunt dependente de personalitatea subiectului şi de contextul în care se realizează consumul.

Trăsătura esenţială a trăirilor sub acţiunea LSD este o acută senzaţie a descoperirilor, a unor revelaţii care pot mai târziu să inducă o trăire mistică, religioasă, în care persoana în cauză crede că a descoperit un secret fundamental al vieţii sau chiar al Universului. Persoanele devin confuze, pierd simţul realităţii şi pot comite chiar acte ce duc la accidente sau moarte; de exemplu, pot sări de pe o clădire, vrând de fapt să zboare!

O descoperire şocantă

Un subiect nu tocmai nou, însă din multe motive trimis „pe linie moartă”, ar putea provoca multe nelinişti în rândul populaţiei de pretutindeni. Deşi efectele principale ale vaccinărilor sunt incontestabile, salvarea a nenumărate vieţi de-a lungul timpului fiind evidentă, se vorbeşte tot mai frecvent şi despre urmări foarte neplăcute ale introducerii în corp a acestor substanţe farmaceutice.

Astfel, un studiu din 1990 pe copii vaccinaţi arată că aceştia sunt mai predispuşi la astm, eczeme, infecţii ale urechii, hiperactivitate şi la multe alte afecţiuni cronice, spre deosebire de copiii nevaccinaţi. De asemenea, un alt studiu a arătat că există o rată mai mare de îmbolnăvire de amigdalită la copiii vaccinaţi decât la cei nevaccinaţi, care au şanse mai mari să nu fie afectaţi niciodată de această boală.

În 1992, Societatea pentru Conştientizarea Imunităţii a condus un studiu pentru a examina sănătatea copiilor din Noua Zeelandă. Deloc surprinzător, rezultatele au arătat că micuţii nevaccinaţi erau cu mult mai sănătoşi decât cei vaccinaţi.

În timpul studiului, cercetătorii au descoperit că 92% din copiii care aveau nevoie de o operaţie de amigdalită fuseseră vaccinaţi împotriva pojarului, ceea ce indică faptul că vaccinarea împotriva pojarului ar fi făcut pe unii dintre copii mai susceptibili la amigdalită. Studiul a mai arătat că 81 dintre familii aveau deopotrivă copii vaccinaţi şi nevaccinaţi. Multe dintre aceste familii îşi vaccinaseră copiii mai mari dar deveniseră mai reticenţi în a-şi vaccina copiii mai mici, datorită grijii devenite tot mai mari legate de siguranţa vaccinării. Concluzia – copiii nevaccinaţi sunt mai sănătoşi decât cei vaccinaţi.

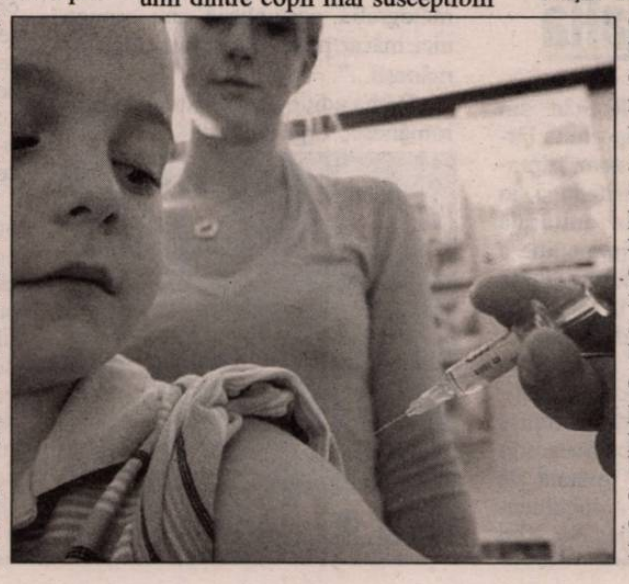

Deşi multe guverne din lume susţin faptul că nu este etic a compara starea de sănătate a copiilor vaccinaţi cu cea a celor nevaccinaţi, cercetătorii din Noua Zeelandă nu sunt singurii care fac astfel de studii. În Germania, de pildă, s-au înregistrat rezultate similare, ceea ce dă mult de gândit. Studiile oamenilor de ştiinţă arată prevalenţa şi a altor boli cum ar fi diabet, epilepsie dar şi de ordin psihologic: anxietate, depresie, dislexie sau probleme de articulaţii ale cuvintelor la copiii (sau deveniţi adulţi) care au fost vaccinaţi.

Dinţii bolnavi „devorează” inima

Studii ştiinţifice au arătat că persoanele care au boală parodontală sunt de cel puţin două ori mai predispuşi la boala arterială coronariană care duce la infarct. În cazul pacienţilor care suferă de diabet, boala parodontală duce la creşterea dificultăţii de controlare a glicemiei şi implicit la creşterea complicaţiilor specifice acestei boli. De asemenea, bacteriile pot fi aspirate în plămâni şi pot cauza pneumonii.

Afecţiunile gingiilor măresc riscul bolilor arteriale coronariane cu 25-50%. La femeile însărcinate, boala parodontală poate duce la naşterea prematură şi la nou-născuţi cu greutate inferioară celei normale. Este de aceea foarte important ca toate femeile însărcinate să-şi facă o evaluare parodontală serioasă. De asemenea, e cel puţin la fel de important pentru oricare dintre noi să efectueze evaluarea respectivă o dată pe an şi să trateze boala parodontală încă de la apariţia primelor semne, evitându-se astfel pierderea dinţilor, dar şi complicaţiile secundare, deseori inevitabile, care pot afecta starea generală a organismului.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

Fruntaşi într-un top negru

La jumătatea acestei luni s-a marcat Ziua mondială a diabetului, prilej nimerit pentru a se realiza bilanţuri în acest domeniu al uneia dintre cele mai grave patologii de pe mapamond. Din nefericire, aşa cum de altfel ne-am obişnuit când se face referire la aspecte negative ale vieţii, ţara noastră se află într-un nedorit top 10 în ceea ce priveşte numărul bolnavilor. Astfel, în anul 2011, Federaţia Internaţională de Diabet (FID) a estimat la circa 1.506.000 numărul românilor cu diabet, România clasându-se în primele 10 ţări din Europa privind incidenţa maladiei.

Un element de gravitate în plus este faptul că anual se depistează 2.000 de cazuri noi la copii. Conform unui studiu preliminar efectuat de Societatea Română de Diabet, Nutriţie şi Boli Metabolice, numărul diabeticilor din ţară a crescut cu 30% în ultimii doi ani, iar majoritatea celor care suferă de această afecţiune au peste 45 de ani. Totodată, FID prognozează pentru ţara noastră în jur de 1.708.700 de pacienţi la nivelul anului 2030.

România are un program naţional de diabet, actualizat în 2013, care urmăreşte îmbunătăţirea stării de sănătate, creşterea speranţei de viaţă a bolnavilor, precum şi asigurarea accesului la tratament. E bine ca populaţia să ştie că diabetul este o boală cronică ce apare atunci când pancreasul nu produce suficientă insulină sau când organismul nu poate utiliza eficient insulina pe care o produce. Hiperglicemia sau nivelul ridicat de zahăr din sânge constituie un efect al diabetului zaharat necontrolat. De-a lungul vieţii, diabetul poate afecta inima, vasele de sânge, ochii, rinichii şi nervii. O dietă sănătoasă, activitatea fizică regulată, menţinerea unei greutăţi corporale normale şi evitarea consumului de tutun pot preveni sau întârzia instalarea diabetului de tip 2.

Conform datelor FID, numărul diabeticilor la nivel mondial era de 366 de milioane în 2011 şi se estimează că va ajunge la 552 milioane în 2030, când va ocupa locul 7 între cauzele de deces. La ultima estimare, ţările cu cel mai mare număr de bolnavi erau: China (90 de milioane), India (61,3 milioane) şi SUA (23,7 milioane). Numărul de persoane cu diabet zaharat de tip 2 este în creştere în fiecare ţară; 80% din aceste persoane trăiesc în ţările slab dezvoltate şi cu venituri medii, iar majoritatea persoanelor afectate au între 40 şi 59 de ani. Peste 183 milioane de persoane (50%) cu diabet zaharat sunt nediagnosticate, boala cauzează anual peste 4,6 milioane de decese, iar 78.000 de copii dezvoltă diabet zaharat de tip 1 în fiecare an. Europa are cea mai mare incidenţă a diabetului zaharat de tip 1 la copii.

Nu în ultimul rând merită să menţionăm că insulina a fost descoperită în 1921 de savantul român dr. Nicolae Paulescu şi a însemnat miracolul salvării unui număr enorm de vieţi omeneşti în ultimii 80 de ani.

Pagini realizate de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Credința alungă depresiile

În urma unui studiu realizat la Universitatea Columbia din SUA, oamenii de știință au descoperit un lucru cunoscut de mult timp, însă, dacă se poate spune astfel, pe altă filieră și exprimat în alt mod, și anume că oamenii religioși au secțiuni „mai groase" de țesut cerebral, ceea ce îmbunătățește rezistența creierului în fața depresiei, într-un mod fizic.

„Convingerile și stările noastre de spirit sunt reflectate în creier și, cu ajutorul unor tehnici imagistice, putem începe să vedem acest lucru – a declarat Myrna Weissman, profesor de psihiatrie și epidemiologie, unul dintre autorii studiului. Creierul este un organ extraordinar. Nu doar controlează, dar este controlat de stările noastre de spirit."

Anterior, cercetătorii au descoperit că oamenii care spun că sunt religioși sau spirituali prezintă un risc mai scăzut de a dezvolta depresie. Pentru acest studiu, cercetătorii au intervievat un număr de 103 adulți, cu vârste cuprinse între 18 și 54 de ani, privind importanța religiei și spiritualității, precum și frecvența cu care au participat la servicii religioase în ultimii cinci ani.

Totodată, oamenii de știință au scanat creierul participanților, pentru a vedea cât de gros este cortexul lor. Toți participanții au fost copii sau nepoți ai unor persoane care participaseră la un studiu anterior despre depresie. În unele cazuri, exista o istorie familială în ceea ce privește depresia, așa că despre subiecții respectivi s-a crezut că riscul de a dezvolta această tulburare este mai mare. Alții, fără istorii familiale similare, au servit ca grup de comparație.

Echipa de cercetători a realizat mai multe teste imagistice ale creierelor participanților, pentru a vedea dacă dimensiunea cortexului se schimbă în funcție de nivelul lor de spiritualitate. Acest studiu arată că ar putea exista și alte zone la nivel cerebral care să aibă legătură cu religia sau spiritualitatea, sunt de părere oamenii de știință.

De asemenea, există posibilitatea ca spiritualitatea să fie un indicator pentru altceva direct legat de existența cotidiană; de exemplu, pentru statutul socio-economic individual și familial. De menționat că, potrivit Organizației Mondiale a Sănătății, peste 122 de milioane de oameni din întreaga lume suferă de depresie, adică nu mai puțin de 18% din populația planetei!

DESPRE LONGEVITATE, cu multă înțelepciune

Pentru că ne aflăm în una dintre cele mai importante perioade ale anului, pentru aceia care au drept repere ale vieții și alte elemente decât cele materiale, dar și pentru a semnala din nou importanța unei cumpătări complexe pentru sănătate și vitalitate, vom face referire la o dezvăluire tulburătoare și totodată foarte utilă pentru orice om.

Este vorba despre un material difuzat de ceva vreme și în spațiul virtual, care nu face altceva decât să se adreseze deopotrivă minții, inimii și trupului nostru...

Cancerul, un rău exclus

Un studiu complex, desfășurat pe parcursul a circa 10 ani, vine să ne uimească și să ne demonstreze că simplitatea este secretul de bază al longevității și al sănătății îndelungate.

În spațiul, relativ restrâns ca teritoriu pământesc, al creștinismului atonit, limitele de vârstă ale călugărilor a căror sănătate a fost investigată erau de 40-104 ani. Studiile arată că monahii nu au dezvoltat practic boli de inimă, că nu s-au confruntat cu stopuri cardiace și nici cu atacuri cerebrale. Uluitor este și faptul că incidența bolii Alzheimer în rândul acestei comunități a fost 0, iar cancerul (plămâni, intestine, vezică) a fost înregistrat în rate „neobișnuit" de scăzute, dacă ne raportăm la lumea de dincoace de sfântul munte. Din 1.500 de călugări doar la un procentaj mic s-au dezvoltat forme de cancer, însă niciunul nu a dezvoltat cancer la plămâni sau la intestine.

Alimentația echilibrată e cheia sănătății

Tradițiile și obiceiurile stilului de viață din mănăstirile de pe muntele Athos sunt neschimbate de 1.000 de ani. Se pare că monahii ortodocși au găsit echilibrul perfect între a fi vegan și a fi vegetarian, introducând în alimentația lor grăsimi și proteine de bună calitate. Aceștia consumă mâncare proaspătă preparată din alimente proaspete și constând mai ales din legume, fructe, boabe de leguminoase și cereale, însă cu moderație.

Mediul în care trăiesc aceștia este lipsit de stres și de poluare, iar comunitatea este una bine sudată, în care călugării se sprijină și se ajută reciproc. Dieta tradițională din posturi abundă în vitamine, antioxidanți, nutrienți și acid folic, având în același timp un conținut sărac în grăsimi animale saturate.

O dietă permanentă aproape perfectă

Călugării de pe muntele Athos nu consumă carne, spune părintele Epifanios Miloptaminos în cartea „Cooking on Mount Athos". „Cuvântul unt nu este nicăieri menționat în carte și nu adăugăm făină pentru a îngroșa sosurile. Pur și simplu lăsăm ingredientele să fiarbă până scad." Deoarece carnea este exclusă cu desăvârșire din dieta călugărilor (consumată în cantități mari este asociată cu un risc crescut de cancer intestinal), în weekend și de sărbători se consumă în schimb pește sau fructe de mare.

Dulciurile sunt consumate doar ocazional și sunt preparate în casă, cu ingrediente naturale cultivate chiar de călugări. Produsele lactate sunt consumate ocazional, în cantități modeste. „Majoritatea dulciurilor sunt făcute din zahăr și altele din miere. Ne facem propriile bucăți de halva de susan pentru perioadele de post și ne cultivăm propriile legume și fructe", a mai comentat călugărul Epifanios.

O succintă lecție despre cumpătare în toate, ceea ce poate echivala cu viață lungă, sănătoasă și împlinită (chiar și) în absența bogățiilor materiale.

Remedii naturale

Floarea Preacuratei vindecă trupul

Protagonistul articolului de astăzi este foarte cunoscut ca plantă decorativă și destul de puțin datorită virtuților sale terapeutice.

Stânjenelul sau irisul este originar din regiunea mediteraneană (cu precădere sudul Europei și Africa de Nord).

La vechii greci numele său însemna „curcubeu", dar după apariția creștinismului a fost considerat „floarea Sfintei Fecioare Maria".

În țara noastră anumite specii cresc în apă sau la marginea apei, în timp ce altele se dezvolta atât la soare, cât și în locuri umbroase, dar majoritatea plantelor de iris preferă solurile care nu permit stagnarea apei. Recoltarea se face numai după patru ani de vegetație.

Pentru tratamentele complementare se folosesc și frumoasele flori de stânjenel, fie ele albastre, albe, galbene sau de nuanțe apropiate, însă cea mai eficace parte a plantei, care ajută la vindecarea și ameliorarea mai multor boli, este partea lemnoasă subterană. Pentru a putea fi folosiți, se scot rizomii și se spală

bine de pământ, după care se curăță de „mustățile" subțiri, crescute de jur-împrejur. Curățarea acestora se face înainte ca rizomii să se usuce, după care se țin în apă timp de 30 de minute, pentru a se evita înnegrirea lor în contact cu aerul (oxidarea). Când devin de nuanță alb-gălbuie, se scot și se usucă la soare, ceea ce face ca în rizom să se petreacă anumite transformări chimice, iar mirosul neplăcut al rădăcinilor proaspăt recoltate dispare, fiind înlocuit de un parfum plăcut, ca de micșunele.

Ca plantă medicinală, irisul este folosit în tratarea tusei, deoarece rădăcina sa are proprietăți expectorante și emoliente. De asemenea poate fi folosit cu succes și în afecțiunile respiratorii sau ca apă de gură, datorită efectului antiseptic pe care planta îl are.

Stânjenelul mai este utilizat în afecțiunile dermatologice, ajutând pielea prin intermediul ficatului, care este principalul organ de detoxifiere al organismului. Pentru aceasta se pune seara o jumătate de linguriță cu rizom sfărâmat în 150 ml apă plată rece și se lasă până a doua zi. Dimineața se strecoară totul și se ia o înghițitură pe stomacul gol, cu 10 minute înainte de micul dejun, aceasta repetându-se de cinci ori pe parcursul unei zile, dar niciodată după masă. Tratamentul durează 7 zile și se poate repeta la interval de șase săptămâni.

S-a constatat că florile și frunzele acestei plante conțin multă vitamina C. În medicina complementară, rădăcina stânjenelului este folosită și în tratarea durerilor, deoarece are proprietăți analgezice. Cu ani în urmă, copiilor care aveau dureri de dinți li se dădea să mestece rădăcină de stânjenel pentru ameliorarea suferinței. În special cu proveniență de la stanjenelul alb, pulberea, decoctul și tinctura de rădăcină sunt folosite în tratarea unor afecțiuni ale căilor respiratorii (tuse, răgușeală), deoarece au proprietăți diuretice, emoliente și expectorante.

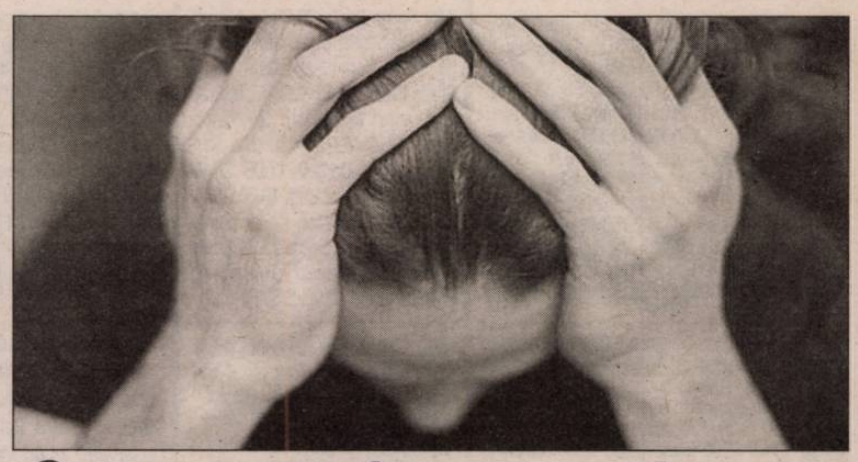

Cum să ne facem... de cap

Mai în glumă, mai în serios, trebuie să remarcăm un lucru deloc avantajos pentru oricine: ne facem mereu griji legate de sănătatea trupului fizic, tresărind și reacționând la cele mai mici dureri, stări de disconfort ori alte asemenea semnale de alarmă, dar mult prea rar acordăm atenție și elementului care nu doare, însă guvernează existența noastră dintr-un spațiu nepalpabil: mentalul.

Dacă am avea o unitate de măsură adecvată și s-ar putea face comparația cuvenită, am putea afirma că sănătatea minții este cel puțin la fel de importantă ca sănătatea trupului. Iar memoria reprezintă, practic, refugiul și ajutorul indispensabil oricând constatăm că (și) sănătatea ne face probleme. Așadar, să o hrănim și să o ocrotim!

Dacă ați hotărât că e timpul să vă îmbunătățiți memoria, trebuie să respectați câteva reguli simple: ● în fiecare zi, consumați pe stomacul gol o linguriță de ulei de măsline, fără adaosuri, sau de unt topit, după care beți un ceai cald de plante medicinale; ● consumați cât mai des avoca-

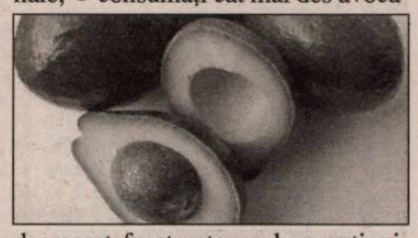

do; acest fruct este un bun antioxidant și previne scăderea capacității de memorare; ● meniul zilnic trebuie să conțină suficiente proteine vegetale – materialul de construcție pentru țesuturile creierului; ● evitați consumul de alimente acre sau fermentate, deoarece acestea blochează canalele energetice subtile; ● masați punctul aflat la baza degetului mare al mâinii stângi (palma): acționând asupra acestei zone, stimulați energiile subtile pozitive.

LUNI - 1 decembrie

TVR 1

7.00 Tezaur folcloric (r) 8.00 Exclusiv în România 9.00 1 Decembrie — Ziua Națională a României 11.00 Aniversarea Zilei Naționale a României 12.00 Universul credinței 13.00 Concert 14.00 Telejurnal 14.30 Noi suntem români 17.30 Se zice că... 19.40 Sport 19.59 Telejurnal 21.10 Film: „Capcana mercenarilor" (România, 1981). Cu: Sergiu Nicolaescu 23.00 Starea nației 0.00 Magazin UEFA Champions League 2014-2015 0.35 Gilm: „Din dragoste cu cele mai bune intenții" (România, 2011) 2.20 Serial: „Împotriva sorții" 4.15-5.35 Reluări.

PRO TV

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.00 Știrile ProTv 13.00 Film: „Strumpfii" (SUA, 2011). Cu: Hank Azaria, Neil Patrick Harris 15.00 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 Film: „Avatar" (coprod., 2009). Cu: Sam Worthington, Zoe Saldana, Sigourney Weaver, Stephen Lang 22.30 Știrile ProTv 23.45 Film: „Shanghai" (coprod., 2010). Cu: John Cusack, Li Gong 2.00 Film: „Avatar" (r) 4.30 Film: „Shanghai" (r) 6.15 La Măruță (r).

ANTENA 1

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Te cunosc de undeva! 0.00 X Factor (r) 2.30 Film: „O intrigă perfectă" (SUA, 1991). Cu: Pierce Brosnan, Dey Young 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV

6.30 Teleshopping 7.00 Film: „Burebista" (România, 1980) 9.45-14.00 Reluări 14.30 Film: „Operațiunea Monstrul" (România, 1976) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Iubiri Secrete 20.30 Film: „Iarna bobocilor" (România, 1977) 22.30 Focus din inimă pentru România 23.00 Click! 0.00 Film: „O crimă cu cântec" (SUA, 2005). Cu: Kellie Martin 2.00-5.00 Reluări 5.45 Dragostea trece prin stomac 6.30 Răzi și câștigi (r).

ACASĂ

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Regina inimilor" 20.30 Serial: „Îngeri păzitori" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Terra nostra". Cu: Ana Paula Arosio 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doctorul casei.

TVR 2

7.00 Cartea cea de toate zilele 7.10 Film: „Expresul de Buftea" (România, 1978) 9.00 Învingătorii 10.00 Popasuri folclorice 11.00 Aniversarea Zilei Naționale a României 12.00 Universul credinței 13.00 Mari români 14.00 Învingătorii 14.30 Cultura minorităților 15.00 Dosar România: Ediție specială 16.00 Învingătorii 17.00 Popasuri folclorice 18.00 Telejurnal 19.00 Film: „Expresul de Buftea" (r) 20.30 România lui Leșe 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „Harababura" (România, 1990) 1.00-3.50 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager.

PRO CINEMA

8.45 Acasă în bucătărie (r) 9.45 Doamne de poveste (r) 10.45 Promotor (r) 11.15 Serial: „Max Steel" 11.45 Serial: „Lara" (r) 13.00 La Măruță (r) 14.30 Serial: „Lara" 15.45 Serial: „La Bloc" (r) 16.45 Film: „Dacii" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Spitalul de demență" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Acasă printre cei curajoși" (coprod., 2006) Cu: Samuel L. Jackson 0.15-1.15 Reluări 3.00 Lumea Pro Cinema 3.30 Cine A.M.

MARȚI - 2 decembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea nației (r) 10.00 Exclusiv în România (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Black Harbour" (r) 12.20 Discover România 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 EURO polis 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.31 Maghiara de pe unu 17.10 Se zice că... 18.45 Serial: „Black Harbour" 19.40 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Vorbește liber! 22.00 Biziday 23.50 Film: „Un talent metafizic" (SUA, 2010). Cu: Christopher Thornton 1.35 Descoperă Europa ta! (r) 2.00 Revizie tehnică 6.00 Zestrea românilor (r).

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.00 Film: „Strumpfii" (r) 13.00 Știrile ProTv 14.00 Serial: „Trandafirul negru" 15.15 Film: „Mircea" (România, 1989, partea I). Cu: Sergiu Nicolaescu, Vlad Nemeș, Șerban Ionescu, Adrian Pintea 17.00 Știrile ProTv 17.30 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 MasterChef 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Homeland: Rețeaua terorii" 0.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor 23.00 Un Show Păcătos 1.30 Observator special (r) 2.30 Film: „Cosmonaut din întâmplare" (SUA, 1967). Cu: Don Knotts, Leslie Nielsen 4.00 Acces direct (r).

7.00 Film: „O crimă cu cântec " (r) 8.45 Film (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Cireașa de pe tort (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Răzi și câștigi (r) 14.00 Trăsniții (r) 14.30 Film: „Sybil" (SUA, 2007) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Iubiri Secrete 20.30 Dosarele DNA 21.30 Epic Show 22.30 Focus din inimă pentru România 23.00 Click! 0.00 Film: „Conflictul dintre generații" (SUA, 2008). Cu: Edward Asner 2.00-5.00 Reluări 5.45 Dragostea trece prin stomac 6.00 Răzi și câștigi.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Regina inimilor" 20.30 Serial: „Îngeri păzitori" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Terra nostra" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doctorul casei.

7.45 Cartea cea de toate zilele 8.00 Istorii încâlcite (r) 8.30 Credință și celebritate (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: Poștașul din Himalaya 10.00-12.30 Reluări 13.00 Concerte Concursul Enescu 2014 14.00 Rezistența prin cultură (r) 14.30 Cultura minorităților 15.00 Telejurnal 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Capri" 18.00 Telejurnal 19.00 Documentar 360º — GEO: Cabana mea din Costa Rica 20.10 D'ale lu' Mitică (r) 21.00 Destine ca-n filme 22.00 Ora de știri 23.00 Drumul lui Leșe (r) 0.10 Serial: „Zeul războiului" 1.25 Jurnal de front (r) 2.00 Revizie tehnică.

8.15 Acasă în bucătărie (r) 9.15 Doamne de poveste (r) 10.45 Serial: „Max Steel" 11.15 Doamne de poveste (r) 12.15 Serial: „Lara" 13.30 La Măruță (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial: „Cel mai tare din parcare" (ep.1,2) 17.00 Serial: „La bloc" (r) 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Spitalul de demență" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Băieții din viața mea" (SUA, 2001). Cu: Drew Barrymore, Steve Zahn 0.45-1.45 Reluări 4.00 Lumea Pro Cinema 4.30 Cine A.M.

MIERCURI - 3 decembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea nației (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Black Harbour" (r) 12.30 Europa mea (r) 13.00 Opre Roma 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Conviețuiri 17.10 Se zice că... 18.45 Serial: „Black Harbour" 19.40 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Vorbește liber! 22.00 Biziday 22.50 Starea nației 23.50 Film: „Scena" (coprod., 2000), Cu: Hongwei Wang, Tao Zhao 2.20 Serial: „Împotriva sorții" 3.25-5.35 Reluări.

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Știrile ProTv 14.00 Serial: „Trandafirul negru" 15.15 Film: „Mircea" (partea a II-a) 17.00 Știrile ProTv 17.30 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 Film: „Omu' de la Zoo" (SUA, 2011). Cu: Kevin James, Rosario Dawson, Leslie Bibb, Ken Jeong 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Homeland: Rețeaua terorii" 0.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor 23.00 Un Show Păcătos 1.30 Observator (r) 2.00 Film: „Rooster Cogburn" (SUA, 1975). Cu: John Wayne, Katharine Hepburn 3.30-4.00 Reluări.

7.00 Film: „Sybil" (r) 8.45 Film: „Conflictul dintre generații" 8.45 Film (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Cireașa de pe tort (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Răzi și câștigi 13.30 Teleshopping 14.30 Film: „Specialiști în divorț" (SUA, 2007) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Cronica Cârcotașilor 22.30 Focus din inimă pentru România 23.00 Click! 0.00 Film: „Fata din lift" (SUA, 2010) 2.00-3.00 Reluări 5.00 Serial „Danni Lowinski" 5.45 Dragostea trece prin stomac 6.00 Răzi și câștigi.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Regina inimilor" 20.30 Serial: „Îngeri păzitori" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Terra nostra" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doctorul casei.

7.50 5 minute de istorie 8.00 Citește românește! (r) 8.30 Europa 360º (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: Grădina din Java 10.00-12.00 Reluări 13.00 Concursul Internațional George Enescu 2014 14.00 Istorii încâlcite (r) 14.30 Cultura minorităților 15.00 Telejurnal 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Toată muzica din inimă" (ep.1) 18.00 Telejurnal 19.00 Documentar 360º — GEO (r) 20.10 Telecinemateca: „Mi se spune domnul Tibbs" (SUA, 1970). Cu: Sidney Poitier 22.00 Ora de știri 23.00 Noapte indigo 0.10 Serial: „Zeul războiului" 1.25-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager.

8.30-10.30 Reluări 11.30 Doamne de poveste 12.30 Serial: „Lara" (r) 13.30 La Măruță (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial: „Cel mai tare din parcare" 17.00 Serial: „La bloc" (r) 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Spitalul de demență" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Nu mai locuim aici" (coprod., 2004). Cu: Mark Ruffalo 0.00 Serial: „Spitalul de demență" 1.00 Film: „Nu mai locuim aici" (r) 2.30 Lumea Pro Cinema 3.00 Cine A.M.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI - 4 decembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea nației (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Black Harbour" (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 De joi până joi 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.31 Akzente 17.00 Interes general 18.00 Lozul cel mare 18.45 Serial: „Black Harbour" 19.40 Sport 19.59 Telejurnal 21.00 Vorbește liber! 22.00 Biziday 22.50 Starea nației 23.50 Mașini, teste și verdicte 0.25 Film: „Ay, Carmela!" (Spania, 1990). Cu: Carmen Maura 2.05 Serial: „Împotriva sorții" 3.10-5.35 Reluări.

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Știrile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Nuntă a la grec" (SUA, 2002). Cu: Nia Vardalos, John Corbett 17.00 Știrile ProTv 17.30 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 Fotbal Cupa României: Craiova — Steaua 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Homeland: Rețeaua terorii" 0.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei" 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Next Star 23.30 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film: „Marele Waldo Pepper" (SUA, 1975). Cu: Robert Redford, Susan Sarandon 3.45 Acces direct (r).

7.00 Film (r) 8.45 Serial: „Fata din lift" (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Cireașa de pe tort (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Răzi și câștigi 13.30 Teleshopping 14.30 Film: „Fântâna dorințelor" (SUA, 2009) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Minți periculoase" (SUA, 1995). Cu: Michelle Pfeiffer 22.30 Focus din inimă pentru România 23.00 Click! 0.00 Film: „Miracole" (SUA, 2010) 2.00-3.00 Reluări 5.00 Serial „Danni Lowinski" 5.45 Dragostea trece prin stomac 6.00 Răzi și câștigi.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Regina inimilor" 20.30 Serial: „Îngeri păzitori" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Terra nostra" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doctorul casei.

7.00 Teleshopping 7.50 5 minute de istorie 8.00 Jurnal de front (r) 8.30 Natură și aventură (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: Ultimii nomazi din țara renilor 10.00 Ieri-Azi-Mâine (r) 11.10 Ferma (r) 12.00 Mistere și conspirații (r) 13.00 Concerte Concursul Enescu 2014 14.00 Negustorii de ocazii (r) 14.30 Cultura minorităților 15.00 Telejurnal 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Toată muzica din inimă" 18.00 Telejurnal 19.00 Documentar 360º — GEO (r) 20.10 Hai—Hui 22.00 Ora de știri 23.00 Omul cu chitara 0.10 Serial: „Zeul războiului" 1.25-3.30 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager.

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial: „Max Steel" 11.30 Serial: „Lara" (r) 12.30 Doamne de poveste (r) 13.30 La Măruță (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial: „Cel mai tare din parcare" 17.00 Serial: „La bloc" (r) 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Spitalul de demență" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Străzile îndurării" (SUA, 2000). Cu: Eric Roberts, Cynthia Watros 0.00 Serial: „Spitalul de demență" (r.) 1.00 Film (r) 2.30 Lumea Pro Cinema 3.00 Cine A.M.

VINERI - 5 decembrie

7.00 Telejurnal matinal 9.00 Starea nației (r) 10.00 Biziday (r) 10.50 Teleshopping 11.30 Serial: „Black Harbour" (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Finanțe și afaceri 13.30 M.A.I. aproape de tine 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Oameni ca noi 16.00 Parlamentul României 17.00 Zon@ 17.30 Europa mea 18.00 După 25 de ani (r) 18.45 Serial: „Black Harbour" 19.40 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 O dată-n viață 0.00 Nocturne 1.05 Film: „O viață imaculată" (coprod., 2010). Cu: Benoît Benoît Magimel, François-Xavier Demaison 2.40 Serial: „Împotriva sorții" 3.45-5.35 Reluări.

7.00 Știrile ProTv 10.00 La Măruță (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Știrile ProTv 13.45 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Cupa Gilbert" (SUA, 2006). Cu: Christopher Gorham, Nicholas Brendon, Charisma Carpenter, Jayne Eastwood 17.00 Știrile ProTv 17.30 La Măruță 19.00 Știrile ProTv 20.30 Vocea României 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan și Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 X Factor 0.00 Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor (r) 3.00 Observator (r) 3.45 Acces direct (r).

7.00 Film (r) 8.45 Film: „Miracole" (r) 10.45 Teleshopping 11.15 Cireașa de pe tort (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Răzi și câștigi 13.30 Teleshopping 14.30 Film: „Aventurile familiei Vickery" (SUA, 2010) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Spionul Dandana" (SUA, 1996). Cu: Leslie Nielsen 22.30 Trăsniții 23.00 Serial: „Imperiul" (ultimul ep.) 0.00 Amintiri din viitor (r) 1.30-5.00 Reluări 5.45 Dragostea trece prin stomac.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Regina inimilor" 20.30 Serial: „Îngeri păzitori" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Terra nostra" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doctorul casei.

7.00 Teleshopping 7.50 5 minute de istorie 8.00 Negustorii de ocazii (r) 8.30 Natură și sănătate (r) 9.00 Documentar 360º — GEO: Yemen — Viitorul prin văl 10.00-11.10 Reluări 13.00 Concerte Concursul Enescu 2014 14.00 Jurnal de front (r) 14.30 Cultura minorităților 15.00 Telejurnal 16.00 Ieri-Azi-Mâine 17.00 Serial: „Toată muzica din inimă" 18.00 Telejurnal 19.00 Comoara pierdută 19.30 Citește românește! (r) 20.10 Film: „Ai toată viața înainte" (Italia, 2008) 22.00 Ora de știri 23.10 Film: „40 de zile și nopți" (SUA, 2012). Cu: Alex Carter 0.50 Film: „Țara surzilor" (Rusia, 1998) 2.50-3.20 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorții".

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial: „Max Steel" 11.30 Serial: „Lara" (r) 12.30 Doamne de poveste 13.30 La Măruță (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial: „Cel mai tare din parcare" 17.00 Serial: „La bloc" 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film: „Ringul" (România, 1985) 22.15 Serviciul Român de Comedie 23.15 Serial: „Dinastia Tudorilor" 0.15 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.15 Serial: „Dinastia Tudorilor" (r) 2.00 Lumea Pro Cinema 2.30 Cine A.M.

SÂMBĂTĂ - 6 decembrie

7.00 Comorile Parmei 8.05 Serial: „Necazuri de pustoaică" 9.00 Serial: „Aventurile tânărului Hercule" 10.10 Film: „Insula piraților" (SUA, 1952) 12.00 România deșteaptă (r) 12.30 Descoperă Europa ta! (r) 13.00 Ciocnirea civilizațiilor 14.00 Telejurnal 14.30 Lumea azi 15.00 Ora regelui 16.00 Dosar România (r) 17.00 Medici de gardă 18.00 Exclusiv în România 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.00 Gala umorului 22.00 După 25 de ani 23.00 Profesioniștii 0.10 Film: „Bunul, răul și ciudatul" (Coreea, 2008) 2.15 Serial: „Împotriva sorții" 3.20-5.35 Reluări.

6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătrați" 7.00 Știrile Pro Tv 10.00 I like IT 10.30 Ce se întâmplă, doctore? 11.00 Visuri la cheie (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 Film: „Orașul fantomelor" (SUA, 2008) 15.00 Vocea României (r) 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Singur acasă" (SUA, 1990). Cu: Macauley Culkin, Joe Pesci 22.45 Film: „Drumul dreptății" (SUA, 2007). Cu: Russell Crowe, Christian Bale, Logan Lerman 0.45-5.30 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Serial: „Mr. Bean" 9.30 Te cunosc de undeva! (r) 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct (ediție specială) 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Te cunosc de undeva! 0.00 Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor 2.00 Film: „Ultimul glonț" (SUA, 2012). Cu: Dolph Lundgren, Cuba Gooding Jr. 3.45 Film: „Prizonierul din Zenda" (SUA, 1979). Cu: Peter Sellers, Stuart Wilson.

6.30 Răzi și câștigi (r) 7.20 Film (r) 9.10 Casa: construcție și design 10.20 Secrete de Stil 10.50 Levintza prezintă 11.20 Click! Poftă bună! 11.50 Film: „Jocul întâlnirilor" (SUA, 2003) 13.50 Film: „Spionul Dandana" (SUA, 1996) 15.50 Schimb de mame 18.00 Focus 19.00 Codul magicienilor 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Idilă de noiembrie" (SUA, 2001). Cu: Keanu Reeves, Jason Isaacs, Charlize Theron 22.30 Trăsniții 23.00 Film: „Vânătorul nopții" (SUA, 1996) 1.00-6.00 Reluări.

6.00-7.45 Reluări 8.45 Teleshopping 9.15 Serial: „Clona" (r) 10.15 Teleshopping 10.30-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Regina inimilor" 20.30 Serial: „Îngeri păzitori" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Terra nostra" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doctorul casei.

7.00-9.00 Reluări 9.30 5 x 5 minute de istorie 10.00 Serial: „Viața dublă a lui Eddie McDowd" 11.00 A fost odată... (r) 11.30 Credință și celebritate 12.00 Rezistența prin cultură 12.30 Citește românește! 13.00 Negustorii de ocazii 13.30 Istorii încâlcite 14.10 Film: „Vacanță cu Derek" (Canada, 2010) 16.00 Memorial '90 17.00 Popasuri folclorice 18.00 Telejurnal 18.30 5 x 5 minute de istorie 19.00 Arte, carte și capricii 20.10 Film: „Povestea lui Cole Porter" (SUA, 2004 22.30 Film: „Să atingi stelele" (SUA, 1996) 0.05-6.00 Reluări.

7.30 Acasă în bucătărie (r) 8.30 Doamne de poveste (r) 9.30 Serial: „Max Steel" (r) 10.00 Serial: „Lara" (r) 11.15 Doamne de poveste (r) 13.15 La Măruță (r) 14.45 Serial: „Lara" 15.45 Serial: „La bloc" (r) 16.45 Film: „Ringul" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film: „Mihail, câine de circ" (România, 1979). Cu: Karl Michael Vogler, Hans W. Hamacher 22.00 Film: „Shanghai" (coprod., 2010). Cu: John Cusack, Li Gong, Yun-Fat Chow 0.15-1.15 Reluări 3.00 Lumea Pro Cinema 3.30 Cine A.M.

DUMINICĂ - 7 decembrie

7.00 Lumea și noi 7.30 Universul credinței 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Danei 10.35 Viața satului 13.00 Foc încrucișat: Retrospectiva săptămânii 14.00 Telejurnal 14.30 După 25 de ani 15.00 Politică și delicatețuri 16.00 Tezaur folcloric 17.00 După 25 de ani 18.00 Lozul cel mare 18.30 Starea nației 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Dosar România 22.00 După 25 de ani 23.00 Starea nației — Best of 0.00 Garantat 100% 1.05 Film: „Trădător" (SUA, 2008). Cu: Don Cheadle, Guy Pearce 2.55 Serial: „Împotriva sorții" 4.00-5.35 Reluări.

6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătrați" 7.00 Știrile Pro Tv 10.00 După 20 de ani 11.00 Film: „O zi perfectă" (coprod., 2005) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 Apropo Tv 14.00 MasterChef (r) 16.00 Film: „Singur acasă" (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Băieți răi" (SUA, 1995). Cu: Will Smith, Martin Lawrence 23.00 Film: „Pandorum" (coprod., 2009). Cu: Dennis Quaid, Ben Foster, Cam Gigandet 1.15-5.30 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Serial: „Mr. Bean" 9.30 Te cunosc de undeva! (r) 13.00 Observator 13.15 Next Star (r) 16.00 SuperBingo Metropolis 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Film: „Frumușica" (SUA, 1990). Cu: Richard Gere, Julia Roberts 23.00 X Factor (r) 2.00 Film: „Detectivul Fletch" (SUA, 1985). Cu: Tim Matheson, Chevy Chase 3.45 Film: „Piraților" (SUA, 1976). Cu: Robert Shaw, James Earl Jones.

6.30 Click! Poftă bună! (r) 6.50 Teleshopping 7.20 Film: „Jocul întâlnirilor" 9.40 Teleshopping 10.20 Doc.: „Lecții de supraviețuire" 11.20 Dosarele DNA (r) 12.20 Amintiri despre viitor 13.20 Playtech 13.50 Film: „Da, dar mai degrabă ba" (coprod., 2004). Cu: Denise Richards, Dean Cain, Karen Cliche 15.50 Cronica Cârcotașilor (r) 18.00 Focus 19.00 Times New Roman TV 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Schimb de mame 22.30 Trăsniții 23.30 Film: „La psiholog" (SUA, 2009) 1.30-6.00 Reluări.

6.00-7.45 Reluări 8.45 Teleshopping 9.15 Serial: „Clona" (r) 10.15 Teleshopping 10.30-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Cununa de lacrimi" 16.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Pasiune interzisă" 19.30 Serial: „Regina inimilor" 20.30 Serial: „Îngeri păzitori" 22.00 Serial: „Complicea" 23.00 Serial: „Terra nostra" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Numai iubirea" 2.00-4.15 Reluări 5.15 Doctorul casei.

7.00 Cartea cea de toate zilele (r) 8.00 Popasuri folclorice (r) 9.00 Ferma 10.00 Serial: „Viața dublă a lui Eddie McDowd" 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Pescar hoinar 12.30 Jurnal de front 13.00 Natură și aventură 13.30 Natură și sănătate 14.10 Film: „Castelul din Carpați" (România, 1981) 16.00 Mistere și conspirații 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Telejurnal 18.30 Europa 360º 19.15 Handbal: Norvegia — România 21.10 Film: „Grăbește-te încet" (România, 1981) 23.10 Film: „Dacă bobul nu moare" (România, 2011) 1.15-3.50 Reluări 4.20 Serial: „Împotriva sorții" 5.30 Mesager 6.00 Documentar (r).

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial: „Max Steel" 11.30 Serial: „Lara" (r) 12.30 Doamne de poveste 13.30 La Măruță (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial: „Cel mai tare din parcare" 17.00 Serial: „La bloc" (r) 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film: „Osânda" (România, 197) 22.15 Film: „Surori de sânge" (SUA, 2009) 0.30-1.30 Reluări 3.15 Lumea Pro Cinema 3.45 Cine A.M.

9.00 Acasă în bucătărie (r) 10.00 Doamne de poveste (r) 11.00 Descoperă România (r) 11.30 Serial (r) 12.00 Acasă în bucătărie (r) 13.00 ProMotor (r) 14.00 Doamne de poveste (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial (r) 17.00 Film: „Mihail, câine de circ" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film: „Osânda" (România, 197) 22.15 Film: „Surori de sânge" (SUA, 2009) 0.30-1.30 Reluări 3.15 Lumea Pro Cinema 3.45 Cine A.M.